MOROGAN-SALOMIE

LA REVEDERE, PE CURÎND!

virtual-project.eu

cartea românească

MOROGAN-SALOMIE • LA REVEDERE, PE CURÎND!

Coperta de *Mihai Stănescu*

Lector: MAGDALENA BEDROSIAN
Tehnoredactor: GHEORGHE CHIRU
Apărut: 1980 Bun de tipar: 10.III.1980

MOROGAN – SALOMIE

LA REVEDERE, PE CURÂND!

(roman)

CARTEA ROMÂNEASCA
– 1980 –

Zigzagul ne…norocului.

Universul – 24 martie 1943: „Ultima oră” – „Aseară, în jurul orei 23, un convoi german a fost atacat între Sinaia şi Buşteni. Atacul, care prin rapiditatea şi maniera în care a fost executat ne face să ne gândim la un transplant de metodă a gangsterilor americani în România, a avut ca ţintă unul din vagoanele convoiului în care se aflau inestimabilele colecţii de artă Zemarian şi Guici. Au fost furate şase pânze, de o nepreţuită valoare, toate aparţinând unor maeştri ai secolului XVII. Ancheta a fost încredinţată unei echipe mixte condusă de comisarul Mironescu şi de căpitanul Van Delpe. După primele informaţii se pare că grupul de atac a fost format din patru bărbaţi îmbrăcaţi în uniforme germane. Vom ţine la curent pe cititorii noştri cu progresele anchetei în această spectaculoasă afacere.”

* * *

Aprilie 1944 – Geneva.

O zi plăcută şi senină a unei primăveri însorite. Alpii, încă înzăpeziţi, sclipesc în lumina unui soare blând. Dinspre lac, un vânticel călduţ întreţine o senzaţie de plăcută moleşeală.

Insensibilă la ultimele zvârcoliri ale celui de-al treilea Reich, cum fusese de altfel la toate dramele europene ale ultimilor ani, Elveţia îşi ducea viaţa conform reclamei minunatelor sale ceasuri, într-un ritm regulat, perfect reglat, într-o atmosferă curată, aseptică.

Renumitele bănci elveţiene, întruchiparea visului de siguranţă al tuturor milionarilor, falşilor milionari, impostorilor, escrocilor, evazioniştilor fiscali, au cifre de afaceri mereu în creştere.

La una din aceste bănci, pe Rue de Mont Blanc, în apropierea gării Cornavin, în acea dimineaţă de primăvară, patru domni solicită o întrevedere cu unul dintre directorii băncii, în vederea închirierii unui seif pentru o importantă depunere. Întrevederea, foarte scurtă dealtfel, desfăşurată în limitele unei perfecte curtoazii, are ca rezultat închirierea unui seif cu un cifru din opt numere (un „*nec plus ultra*” în materie de seifuri, cum preciza, nu fără orgoliu de proprietar, directorul băncii).

* * *

Universul – 4 mai 1944: „Dan Crîngaşu şi familia anunţă cu nemărginită durere moartea fratelui său, Virgil Crîngaşu, după o scurtă dar grea suferinţă. Corpul neînsufleţit este depus la biserica Sf. Mucenic Miron-Dămăroaia (capătul liniei de tramvai 24). Înmormântarea azi, ora 15.”

* * *

Octombrie 1976 – München.

Capitala Bavariei (după cum cu mândrie îl numesc localnicii), Münchenul este o pasăre Phoenix a timpului nostru. Trei pătrimi din oraş au fost distruse în timpul celui de-al doilea război mondial, dar cicatricele dezastrelor trecute, dacă mai există, au rămas cu siguranţă doar în memoria puţinilor supravieţuitori ai generaţiei războiului, nu şi pe strălucitoarea faţă a noului oraş.

Vitrinele multicolore, neoanele reclamelor clipind intermitent sau strălucind cu obositoare fixitate, restaurantele pline de o mulţime gălăgioasă, totul denotă febra ultimelor pregătiri înaintea începerii celebrului Fasching – carnavalul münchenez.

De la fereastra unuia dintre cele mai monumentale imobile de pe Ludwigstrasse, sediu al multor firme cu serioase cifre de afaceri, doi bărbaţi privesc la zarva multicoloră şi trepidantă. Unul dintre ei, un bătrân firav, cu un profil de vultur pleşuv, suspină, lăsând să cadă draperia de pluş argintiu.

— Da, dragul meu Karl, spuse el, îndreptându-se ţeapăn spre un fastuos fotoliu; în asemenea momente simt toată nostalgia tinereţii.

Celălalt, prosper om de afaceri în prospera vârstă medie, râse clătinând cuburile de gheaţă din paharul pe care îl avea în mână.

— Domnule Van Delpe, tinereţea minţii dumneavoastră nu ţine seama de ani.

— Când vei ajunge la vârsta mea vei înţelege ce nenorocire înseamnă o minte tânără într-un trup uzat. Dar să lăsăm regretele, să trecem la afaceri. Vorbeai de România şi mi s-au trezit tot felul de amintiri.

— Aţi petrecut sfârşitul războiului în România?

— Ce ani nebuni! Trăiam pe un vulcan, dar totul mi se părea palpitant. Ce curioşi sunt românii, înfăţişarea lor blajină şi inofensivă ascunde atâta violenţă. Au fost zile cumplite, atâta ură ne înconjura…

Karl râse din nou sorbind din pahar.

— Se pare că aveau unele motive. Aţi fost în armata regulată?

— A, nu, aveam o muncă de birou. Dar să lăsăm amintirile. Spuneai…

— Spuneam că a apărut o nouă afacere care ar putea interesa firma noastră. Agentul care ne-a ajutat anul trecut în problema medicamentului ne-a semnalat-o acum câteva luni.

— Avem nevoie, Karl, avem nevoie, spuse bătrânul, răsfoind dosarul.

— O, firma noastră e solidă.

— Nu se știe. Treburile nu au mers strălucit, iar deruta monetară nu ne-a slujit. O sumă mare de bani ar fi binevenită. Țin mult la firma asta, pe care am întemeiat-o cu atâția amar de ani în urmă.

— S-ar putea să fie exact ceea ce avem nevoie.

— Ce spune agentul din România? Ne-ar trebui informații concrete ca să putem aprecia valoarea produsului.

— S-a adunat ceva, ar trebui să trimitem un agent care să ia materialul.

Bătrânul Van Delpe închise ochii și păru să cadă brusc în somn. Telman aşteptă cu răbdare: din asemenea aţipiri ţâşniseră multe idei „kolosale”… După o vreme, bătrânul redeschise ochii.

— Dă-mi și mie o picătură din otrava aceea pe care o bei. Am să-ți spun o poveste. Seara asta mi-a răscolit toate amintirile. Te previn că este o poveste romantică. Ca să fiu sincer, nu ți-aș fi spus-o dacă n-aș considera-o, din păcate, încheiată…

Deci, în 43 mă aflam la București. Ți-am spus că făceam o treabă de birou, de fapt eram detașat pe lângă poliția românească în cazurile care ne interesau în mod deosebit. La un moment dat a avut loc un furt. S-au furat niște tablouri de o extraordinară valoare. Nu intru în amănunte, lovitura o dăduseră patru indivizi, au lucrat curat, n-au lăsat urme, ce mai, o lovitură de înaltă clasă. Norocul ne-a ajutat însă. La vreun an, într-o găinărie oarecare a căzut un individ. Afacerea era curioasă: tipul abia venise din Elveția și se angajase într-o afacere de a doua mână. Strâns cu ușa, a provocat o enormă surpriză: era unul din cei patru. Deoarece cazul ne privea în mod direct, – fusese atacat un convoi german –, am preluat dosarul. Interogatoriile „severe” la care mi-am adus modesta contribuție au dat un frumos rezultat. Individul mi-a mărturisit cum operaseră. Din păcate, spunea el, nu au putut valorifica rezultatul furtului, căci șeful – „Creierul”, cum îl numea – nu i-a lăsat să vândă tablourile imediat. Mai mult, tipul le-a procurat pașapoarte și au plecat toți patru în Elveția.

— Și acolo au vândut tablourile?

— Nu. Tocmai aici vine partea formidabilă. I-a convins că nu e momentul să le negocieze, sfârșitul războiului era previzibil, și banii nu

erau siguri. Or valoarea tablourilor era enormă şi le putea asigura, în condiţii normale, o viaţă îmbelşugată. Deci au închiriat un seif, pe durată nelimitată, la o bancă, le-au depus şi s-au întors în România.

— Dar nu se temeau că unul dintre ei le va ridica?

— Se pare că te-a prins povestea mea. Nu, „Creierul” a avut şi aici o idee deosebită. Au ales un cifru format din opt cifre şi fiecare a devenit posesorul doar a două cifre, fără să le cunoască pe ale celorlalţi.

— Ei bine, dar murind unul dintre ei, cifrul devenea inutilizabil.

— Şeful lor calculase combinaţia desăvârşit: tocmai pentru că vremurile erau nesigure, fiecare şi-a făcut un testament: în el se afla şi un anunţ mortuar, care trebuia dat, în caz de deces, la mica publicitate; iar anunţul conţinea numărul corespunzător părţii lui de cifru. Ţi se pare incredibil, nu?

— Cam sofisticaţi hoţii ăştia…

— Nici eu n-am crezut la început. Dar la urma urmei, asta era singura cale să nu piardă toţi. Au stabilit şi datele fixe la care urmau să se întâlnească la Geneva: la un an după sfârşitul războiului, apoi la trei ani şi aşa mai departe. Ziua întâlnirii era 24 martie, iar locul, cafeneaua din faţa băncii.

— Într-adevăr, combinaţia pare incredibilă. Ce s-a întâmplat apoi?

— Mai dă-mi un strop de alcool, astă-seară dau naibii prescripţiile doctorului. Revenind în ţară, cei patru s-au risipit aşteptând vremuri mai bune. Omul meu, rămas fără fonduri, a încercat să şi-i procure printr-o spargere ordinară şi a fost prins. După ce l-am lucrat cu metode savante, a dezvăluit partea sa de cifru şi numele a doi dintre complici, apoi s-a prăpădit, săracul, de durere poate…

Râsul scârţâit al bătrânului sună sărăcăcios în încăperea elegantă.

— De ce numai doi?

— Văd că-ţi place povestea mea. E simplu. „Creierul” nu-şi dăduse numele adevărat, se pare că făcea parte dintr-o familie „nobilă” şi nu ţinea să-i fie cunoscută legătura cu lumea interlopă. Prin urmare, tocmai murise Virgil Crîngaşu, când am avut o surpriză care ne-a tăiat răsuflarea: în *Universul* a apărut anunţul mortuar cu numărul exact – probabil rudele lui respectaseră indicaţiile testamentare. Am pornit să-i căutăm pe ceilalţi implicaţi în lovitură; avertizaţi de „căderea” lui Crîngaşu, dispăruseră: cu toate cercetările, ne-a fost imposibil să dăm de ei. Apoi evenimentele s-au precipitat, am fost nevoit să părăsesc România în mare grabă.

— Asta e tot?

— He, he, tinerețe, tinerețe, șopti Van Delpe, amenințându-l cu degetul. Răbdare, povestea abia începe. Au urmat ani dificili pentru mine. Încetul cu încetul, am strâns ceva bani – „cheagul” îl aveam din România, de ce să nu recunosc – și am deschis o agenție de informații, modestă la început, care a devenit apoi celebra G.I.S.E.E. de astăzi. Câțiva ani avusesem curiozitatea să mă înfiinţez la Geneva la data stabilită, dar cum nimic special nu se întâmplase, am bănuit că povestea fusese îngropată… Aproape uitasem de ea, când…

Bătrânul făcu o pauză savantă, privindu-și conlocutorul care îl urmărea captivat.

— …unul dintre agenții mei, care se învârtea printre românii aflați la München, a venit într-o zi cu o veste care m-a interesat la extrem: un anume Sebastian Popovici, sosit de curând în Germania după lungi tribulații prin America Latină, tip de alcoolic care trăiește din expediente, povestea cui vrei și cui nu vrei că este posesorul unei averi fabuloase. Numele mi se părea cunoscut și, brusc, am realizat că era unul dintre cei patru.

— Extraordinar!

— Bineînțeles am intrat în relații cu el. Era într-adevăr alcoolic și pe cinci mii de mărci mi-a vândut testamentul lui. Mai mult, mi-a dat și o informație suplimentară care făcea bani grei: unul dintre foștii lui tovarăși de breaslă, care rămăsese să-și exercite meseria în țară, ajuns în Germania ca transfug, i-a povestit că l-a văzut pe cel de-al treilea, care trăia sub nume fals.

— I-ați aflat prin urmare numele?

— Da, dar restul informațiilor era destul de vag.

— Aveați siguranța că Popovici a renunțat cu totul la partea lui?

Cu greutate, bătrânul se ridică din fotoliu și se îndreaptă spre o gravură care se afla deasupra biroului: aceasta se dovedi ascunzătoarea unui seif micuț, din care Van Delpe scoase un dosar.

— E unul din dosarele mele secrete. Vezi câtă prețuire acord eu celui mai apropiat colaborator al meu…

Din dosar scoase o tăietură de ziar pe care Karl o citi cu aviditate: *„Süddeutsche Zeitung”* – 18 noiembrie 1971: „Sebastian Popovici, cetățean german de origine română, și-a găsit moartea în condiții misterioase, în noaptea de 17-18 noiembrie. Cadavrul a fost descoperit de o patrulă de poliție a Secției 5 pe una din străzile de lângă Odeonplatz. A fost deschisă o

anchetă polițienească. Vom informa pe cititorii noștri asupra desfășurării anchetei.”

— …Și-a găsit moartea în condiții misterioase… repetă Karl Telman, privindu-l fix pe bătrân.

— Să zicem, un accident oportun, numai că beţivul de Popovici ne pregătise şi el o surpriză. Iată ce am citit peste o vreme într-un ziar românesc: *România Liberă* – 10 decembrie 1971: „S-a stins din viaţă, în urma unui tragic accident, la München, Sebastian Popovici (Sebi). Celor care l-au cunoscut, un gând pios spre aducere-aminte.”

— Nu pricep… cum de a apărut acest anunț?

— Individul, temându-se de ceea ce chiar s-a întâmplat, a avut grijă să lase portăresei un plic, care trebuia să fie expediat în România în cazul unui deces subit. Ne trăsese pe sfoară. Oricum, „Sebi” nu mă minţise: cifrul pe care mi-l dăduse corespundea cu numărul de cuvinte al anunţului.

— Deci, vă aflaţi în posesia unei jumătăţi de cifru.

— Și a unui nume, de care acum eram sigur; beţivanul fusese corect. Scuză-mă, dragul meu, dar uneori nu te-am pus la curent cu toate mișcările mele. Bineînțeles, imediat am trimis un agent în România. Acesta a făcut cercetările de cuviinţă şi a aflat că cel de-al treilea membru al bandei locuia la Constanţa. Acolo însă…

Karl îl urmărea cu multă atenție.

— L-aţi descoperit, desigur?

— Într-un fel. Am aflat că respectivul decedase de vreo câteva luni.

— Blestemat ghinion!

— Într-adevăr, şi nu apăruse nici un anunţ mortuar.

Van Delpe lăsă privirea să-i alunece peste încăperea luxos mobilată, după ultimele cerințe ale artei decorării unui „birou modern, al unei societăţi prospere”.

— Deci, afacerea se încheiase.

— Așa se părea, cel puțin pentru noi. Insistând, agentul nostru a aflat de la vecini că individul trăise ultimii ani ca un singuratic, nevizitat de rude sau cunoscuți. Un singur bărbat îl vizitase asiduu. Păreau vechi prieteni, oricum acesta îl ajutase mult, mai ales cu bani.

— Nu cumva…

— Exact aceeaşi presupunere am făcut-o şi noi: nu cumva „Creierul” își făcuse, în sfârșit, apariția? În acest caz, afacerea nu era cu totul pierdută. Pe de altă parte, însă, devenea foarte presantă descoperirea celui de-al patrulea,

căci el se găsea în posesia întregului cifru.

— Oricând putea sosi în Elveţia liniştit să-şi ia prada.

— Evident, totul era o simplă supoziţie. Se putea la fel de bine ca acest „amic” să nu aibă habar de întreaga poveste.

— Oricum, trebuia căutat, interveni Telman.

Van Delpe îl privi şi chicoti uşor.

— Presupunerile noastre au fost confirmate de următorul fapt: căutându-l pe „bătrânul prieten” al mortului, am aflat că acesta, pentru moment, nu era abordabil.

— Nu înţeleg, fugise din ţară?

— He, he… Tocmai era la puşcărie… Fusese prins pe când încerca să treacă fraudulos graniţa.

— Prin urmare, identificarea fusese dovedită.

— Îţi dai seama cu câtă nerăbdare l-am aşteptat. În sfârşit, a fost eliberat. S-a dat pentru o vreme la fund…

— Nu pot să cred că l-aţi lăsat să scape…

Van Delpe clătină din nou din cap.

— Ţii minte, vara aceasta am trimis un agent în România cu o mică treabă…

— Care a suferit un eşec total, ba chiar era să fie prins de securitatea română…

— Nici nu ştii cât de total a fost eşecul lui! Pe lângă misiunea de care ai vorbit, trebuia să-l descopere şi pe omul meu. La început, totul a mers strună: l-a descoperit, l-a urmărit… Când era gata-gata să reuşească, bătrânul copoi şi-a dat seama că e urmărit şi s-a sinucis, ducându-şi în mormânt taina.

Sfârşitul brusc al povestirii îl luă pe neaşteptate pe Karl Telman. Dezamăgit, se sculă, îşi aprinse o ţigară, merse la fereastră şi privi lung afară. În încăpere se aşternuse o linişte totală. Apoi, se întoarse spre fotoliul în care bătrânul părea din nou că aţipise.

— N-a găsit nimic, nici o indicaţie?

— Nimic, nimic, clătină din cap Van Delpe, ţinând ochii închişi.

Din nou se lăsă tăcerea.

— Aş avea o idee… spuse, într-un târziu, Telman.

Bătrânul deschise pleoapele brusc şi-l privi cu ochi strălucitori: — Pe asta am şi mizat!

Capitolul I

Olimpia Iason – o naivă încântătoare.

Era o zi cu ploaie, una din acele ploi nesfârşite de noiembrie în care îţi doreşti mai presus de orice o pereche de papuci calzi şi un roman poliţist; pentru desăvârşita fericire ar fi, bineînţeles, absolut obligatorii un foc zdravăn într-un cămin şi o blană de urs polar.

Chiar în momentul în care emiteam aceste panseuri, scoţându-mi pantofii uzi şi ciorapii stropiţi din belşug de amabilii şoferi bucureşteni, a sunat prelung telefonul.

Probabil cugetarea mea vă va părea bizară, dar cât de bine ar fi fost să nu fi ajuns la timp pentru a răspunde…

— Da… A, *bonjur,* Ileana. Ce faci, scumpete? M-ai cam neglijat. … Ştiu c-ai fost ocupată… Eu? la mare… Am stat o lună la Vama Veche… Superbă, dragă, doar două zile cu ploaie… A, ai auzit şi tu?! Nici nu-mi închipuiam că circulă aşa de repede cancanurile… Nu, nu mă supăr, dragă. Dealtfel, nici acum nu pot să-mi explic relaţia asta. Ştii, era un om bătrân, cu treizeci de ani mai în vârstă ca mine, făcuse, cred, o pasiune bolnăvicioasă. Am suferit teribil când a murit în accidentul acela stupid… Da, da, Raoul Scarlat, un om deosebit, absolut încântător… A, da, picta. Mai mult un *hobby,* era un pictor de vacanţă… Da, m-am refăcut după şoc, dar am fost mai afectată decât credeam… Ce spui? Cu multă plăcere. N-am ieşit de mult, m-am sălbăticit cu totul. Cine vine?… A, şi Alexandru, flirtul meu studenţesc… Cine? Francisc cum?… Strasser?… Anticar? Unde?… La München! Habar n-am, n-am auzit niciodată de el… Negreşit. Pe la 9, atunci… Te sărut.

Iată cum gura mea, ca de obicei, o ia înaintea minţii. O, bineştiutele soarèle intelectuale, uşor snoabe. Votcă cu suc de roşii, platouri cu sandvişuri, Brel şi cântece ţigăneşti, conversaţie fără cap şi coadă, Kierkegaard amestecat cu bârfirea la sânge a celor absenţi. Într-un cuvânt, o atmosferă relaxantă. Dacă nu voi vărsa sucul de roşii amestecat cu votcă (oh, uitasem, Bloody Mary) decât pe fusta mea, totul va fi în ordine.

În locul serii tihnite, la căldurică şi cu romanul poliţist, voi hălădui noaptea în ploaia asta bacoviană (am intrat deja în atmosfera soarèlei)

tocmai spre celălalt capăt al oraşului, unde cunoscuţii mei, Vlad şi Ileana Teciulescu, îşi au atelierul.

Ca primă urgenţă, o cafea, Olimpia! Ca să înţelegeţi exact cum stau lucrurile, să vă fac o sumară descriere a romanticului meu apartament, aflat la mansarda unei case, pe o stradă incredibil de liniştită pentru cartierul central în care se află. Cele două camere (atelier + dormitor) sunt stăpânite de o anarhică dezordine, pe care mi-e imposibil s-o domesticesc, cu toate bunele hotărâri de început de săptămână. Trei generaţii de Iasoni au contribuit fiecare, fără voie, la mobilarea apartamentului, creând un stil unitar. Personalitate bine marcată, a patra generaţie, eu, Olimpia Iason, am adus nota de contemporaneitate prin: cărţi, ciorapi, fuste, reviste, ziare, pantofi răspândiţi alandala prin cele mai incredibile locuri, un fel de lepră monstruoasă care înaintează implacabil în tot apartamentul; deasupra lor tronează maiestuoase zeci de desene, crochiuri, afişe, care certifică, spre buna ştire a tuturor, că aici locuieşte o graficiană de talent şi viitor (formularea aparţine şefului meu, ea având totala mea adeziune).

Prin urmare, borcanul de cafea nu se găsea nici în dormitor, nici pe masa de lucru, nici în frigider, nici în dulapul cu haine, ci se afla, aşa cum de fapt era logic, lângă colivia colocatarului meu, Bibi, canar de rasă, cu un bogat repertoriu.

Apropo de repertoriu, ia să vedem ce face rivalul lui Bibi pentru postul de prim-solist al cartierului, „tânărul domn cu ochelari”. Este vorba de vecinul de vizavi, proaspăt venit în cartierul nostru; dacă nu cumva intuiţia mea feminină mă-nşeală, „tânărul domn cu ochelari”, timid, cu un surâs dezarmant prin candoare, poate să ascundă mari surprize. Cu toată coabitarea, la care am ajuns datorită faptului că trăim geam în geam, n-aş putea afirma în mod sigur despre el decât că îi place să facă haltere, cântă arii din opere, destul de fals, şi că are un program cu ore de venire şi plecare bizare. Zâmbetele şi saluturile schiţate pe care le schimbăm au fost însă tonifiante pentru mine, mai ales în ultima perioadă, dificilă şi singuratică prin care am trecut.

Probabil că nu este acasă, ferestrele sunt întunecate. Bineînţeles, între timp cafeaua a dat în foc.

Mă numesc Olimpia Iason, treizeci şi trei ani, graficiană, 1,67 m, 55 kg (cu tendinţe spre 60), păr şaten, ochi verzi, fără semne particulare. A, am uitat, nas grecesc, moştenire dinspre partea tatei, ca şi împerecherea curioasă de nume care a făcut supliciul fragedei mele tinereţi. Dinspre

partea mamei, moldoveancă din părţile Huşi-ului, am moştenit o blândeţe aparentă şi o totală neadaptabilitate la mediu. Celibatară, mai puţin din convingere, mai mult din cauza împrejurărilor, ofer o faţadă boemă care ascunde de fapt un lamentabil sentimentalism.

Extraordinar ce bine se potrivesc aceste gânduri dulci-amare cu rochia mea castanie şi cu pandantivul cu piatră verde (deşi Ileana o să-mi atragă atenţia, *„mine de rien”*, că topazurile şi cuarţurile gălbui sunt pietrele faste pentru noiembrie).

Deci, în această ţinută sofisticată, plus un balonzaid destul de ud, m-am prezentat la atelierul amicilor mei, familia Teciulescu.

Fumul, gălăgia şi bizareria costumaţiei (mini, midi, maxi) mi-au creat o stare de ameţeală, pe care am încercat s-o alung înghiţind la repezeală un pahar din celebra combinaţie despre care vă vorbeam.

Atelierul maestrului: o întreagă atmosferă degaja această sintagmă. Voi, care tânjiţi în a păşi reculeşi pragul acestor temple ale artei, o mare uimire se pregăteşte sufletelor voastre de neofiţi! Imaginaţi-vă un fel de hală, cu geamuri mari, murdare, cu perdele de un gri obosit, cu preşuri cât mai violent colorate şi bineînţeles tablouri: pe pereţi, pe lângă pereţi, în stative, sub stative, iar pe şevalet ultima pânză, prilej de înflăcărate discuţii pentru eventualii admiratori şi rafinaţii exigenţi ai creatorului.

Circa douăsprezece persoane se mişcau după legi browniene, purtând, cu acel simţ al echilibrului pe care eu totdeauna îl invidiez, farfurii, pahare, ţigări. Mă înscriu cu graţie sus-numitei mişcări, evoluând fără accidente printre senvişoare savant dichisite şi conversaţii garnisite cu cuvenita notă de elevaţie.

Ileana face remarcabile eforturi de a încuraja onorata asistenţă. Ajungând lângă mine, mă pupă, mă sucește, mă admiră şi-mi comunică în şoaptă:

— Ştii, bossul… Strasser acela, întârzie. Mi-a promis că vine la nouă, şi uite e trecut de nouă jumătate. Asta o însemna punctualitate nemţească!? Dar vine el, ţinea mult să te cunoască.

Meditând la faima mondială a artei mele, mă retrag într-un colţ unde sunt descoperită de vechiul meu flirt studenţesc, Alexandru. La vederea lui, număr cu îngrijorare anii care s-au scurs. Tinerelul nervos şi teribilist de odinioară a căpătat atributele „omului aşezat”: chelie, burtică, un minunat costum de stofă englezească. Caut din ochi o oglindă, mulţumind în gând sfaturilor drastice ale mătuşii Amalia, înverşunată propovăduitoare a

exercițiilor fizice și a dușurilor scoțiene. Și așa timpul trece, până când, într-un târziu, Ileana apare purtând în triumf pe cel așteptat: un bărbat destul de vârstnic, mic, grăsuț, figură binevoitoare, ochelari cu ramă de aur, costum cu vestă, părând anacronic în atmosfera noastră boemă. Domnul Francisc Strasser îmi sărută ceremonios mâna, adresându-mi-se, spre uimirea mea, într-o românească neaoșă:

— Încântat de cunoștință! Mi-am manifestat amabilei noastre gazde dorința de a vă cunoaște, și sunteți chiar mai fermecătoare decât îmi închipuiam.

Neașteptata curtoazie mă lăsă pe moment mută.

— Probabil vi se pare curioasă purtarea mea, dar există o explicație: să știți că am fost bun prieten cu Raoul. Există vreo posibilitate de a discuta liniștiți?

Adio, visuri de glorie… Încă sub surpriza momentului, îl conduc pe bătrâiorul domn spre odăița de deasupra atelierului.

— Domnișoară, îmi fac o datorie din a vă spune că soarta prietenului nostru comun m-a impresionat profund. M-a bucurat totuși faptul că ultimele momente și le-a petrecut în preajma unei ființe atât de tinere și plăcute. Regret că, deși mi-am propus de multe ori, n-am reușit să vin mai curând în România. Cred că eu și Raoul am fi avut multe să ne spunem, și poate i-aș fi fost de folos. V-aș fi recunoscător dacă mi-ați povesti dumneavoastră despre ultimele clipe ale bătrânului meu prieten.

— Sinceră să fiu, mi-e greu să vorbesc despre acest capitol și nu mă așteptam ca aici, astă-seară, să întâlnesc un prieten al lui Raoul Scarlat. Nu știu ce aș putea să vă povestesc, și dealtfel… știu eu, poate nu este nici momentul.

— Probabil că vă miră faptul că eram așa de atașat de el: tinerețea mi-am petrecut-o în România.

— Așa se explică românească perfectă pe care o vorbiți.

— Sunteți prea amabilă. Am la München un magazin de antichități în care vând și tablouri. Pasiunea mea este pictura.

— Pictați și dumneavoastră?

— O, am pictat în tinerețe. Așa l-am cunoscut pe Raoul, am urmat împreună cursurile Academiei de Belle Arte. El urma în același timp și Școala de ofițeri. Iubită domnișoară, dacă ați ști ce ani minunați am petrecut!

— „Heidelbergul de altădată”…

— Exact. Raoul avea o personalitate covârșitoare. Ne domina pe toți, în special pe mine… Știți, eu eram mai timid, neîncrezător în forțele mele.

— Așa-i tinerețea…

— Apoi, stimată domnișoară, viața ne-a despărțit. Eu am plecat cu familia în Germania. Voiam să-mi continui studiile. Pe Raoul părinții l-au obligat să renunțe la „fleacuri” și să continue cariera militară.

— Da, militarii erau la modă.

— Toate femeile doreau un „ofițer”, iar Raoul avea multă trecere la sexul frumos.

— Mi s-a părut într-adevăr un om încântător.

— Cum l-ați cunoscut?

— Foarte simplu, la Olimp, vara asta.

— Prin urmare l-ați cunoscut la mare. Și apoi?

— Domnule Strasser, nu vă supărați, aș vrea să vă pun o întrebare.

— Desigur, spuneți…

— Cum se face că ați aflat de Raoul? Și cum se face că ați aflat de amiciția noastră?

— O, domnișoară, foarte simplu. Am uitat să vă spun că, deși am plecat de mult, România m-a interesat mereu. O consider patria mea adevărată. Dealtfel, de câte ori au fost expoziții de pictură românească în Germania, nu am omis să le vizitez. Mă gândeam chiar să expun un număr de tablouri și în magazinul meu. Voiam de mult să fac o călătorie în România.

— Mai corespondați cu Raoul?

— Am corespondat mult timp. De la o vreme n-a mai răspuns. Mă gândeam să-l caut cu ocazia vizitei mele. Nu știam că mai pictează. Prin urmare… prin urmare a fost un adevărat șoc pentru mine vestea morții lui.

— Dar cum ați aflat-o?

— A, în modul cel mai simplu. Venind în România, am circulat prin mai multe ateliere. Am tot întrebat de amicul meu. Se pare că nu prea avea mulți prieteni.

— Da, era foarte retras. Și de fapt nu era prea cunoscut ca pictor.

— În cele din urmă am avut ocazia să cunosc pe amabila noastră gazdă. Doamna Ileana, auzindu-mă întrebând de Scarlat, a spus că are o prietenă care l-a cunoscut bine. Mi-am exprimat dorința de a vă cunoaște. Și, iată, am avut plăcerea… Mă iertați că insist, știu că e dureros pentru dumneavoastră să vă reamintiți aceste triste clipe. Mă gândesc că a recurs la această soluție, știu eu, din nefericire, sau din mizerie.

— Nu a fost vorba de așa ceva. Lua bani buni pe desenele pe care le făcea pe litoral.

— Prin urmare l-ați cunoscut la Olimp.

— Da. Pe terasele hotelului Amfiteatru întâlnești de obicei o categorie pitorească de așa-zișI pictori: profitând de sezon, fac portretele amatorilor, mai ales străini. Mă distra foarte tare să privesc picturile și figurile încremenite ale celor ce pozau cu conștiinciozitate. Într-una din zile, am remarcat printre aceștia un chip ieșit din comun…

— Raoul a fost totdeauna deosebit.

— Un bătrân impozant, o figură romantică. Te frapa mai ales barba de patriarh. Spre surprinderea mea, m-a remarcat printre privitori și m-a rugat să-i pozez. Acesta a fost începutul.

— Și apoi?

— M-a condus până la Vama Veche, unde locuiam. Peste câteva zile l-am întâlnit pe plajă și am aflat că s-a mutat și el la Vama Veche. Ne-am făcut obiceiul să ne petrecem dimineţile într-o parte stâncoasă și mai puțin populată a plajei; încetul cu încetul între noi s-a înfiripat o prietenie deosebită.

În clipa aceea, lunga noastră conversație a fost întreruptă de Ileana, care a sosit cu o tavă cu pahare.

— Iertați-mă că vă întrerup *téte-à-téte*-ul. Domnule Strasser, nu doriți o băutură sau un sandviș? Olimpia dragă, Alexandru se plângea că l-ai părăsit.

— O, cât de nepoliticos am fost s-o reţin atât de mult pe domnișoara…

Ocazia mi s-a părut ideală să-l părăsesc pe politicosul domn Strasser și să mă reamestec în mulțimea celorlalți invitați. Nu pentru multă vreme.

Tocmai când încercam să uit fantomele trecutului printre atât de prezenții invitați, avântându-mă în câteva teorii bine documentate despre viitorul artei moderne… prin urmare, tocmai atunci, domnul Strasser, hotărât parcă să-mi devină umbră fidelă, a reapărut…

— Mă scuzați… Domnișoară Iason, când doriți să plecați, mi-ar face plăcere să vă conduc.

Hotărât, seara mea era cu totul ratată. Prin urmare nu avea rost s-o prelungesc.

Și astfel m-am trezit într-o Dacie albastră, condusă cu o eleganță sobră și rafinată de domnul Strasser.

— Domnișoară, mă iertați că insist atâta. Dar doresc mult să-mi

terminați povestea.

— Desigur, când doriți!

— Eu trebuie să plec foarte curând. Mai știu de la doamna Ileana că aveți câteva pânze ale prietenului meu. Aș putea să le văd?

— Desigur, când doriți.

— Credeți că astă-seară ar fi nepotrivit?

Mă întreb cum reușesc unii să găsească replica cu care să iasă dintr-o situație dificilă. Mărturisesc că eu nu am acest talent.

Prin urmare, restul drumului l-am mobilat cu indicații mai mult sau mai puțin lapidare privind traseul. Între timp îmi desfășuram în minte, în culori și pe ecran lat, imaginea dezordinii „artistice” din locuința mea.

— Ce cartier liniștit! Uimitor câtă tăcere poți găsi în chiar centrul Bucureștiului. La noi este o zarvă și o iluminație insuportabile… O, și ce casă romantică!

Casa arăta, ce e drept, romantică și destul de tristă… învăluită în viță din care picurau stropi de ploaie. Doar câte un mieunat de pisică mai înviora atmosfera. Totdeauna m-am mirat cât de multe pisici se pot prăsi în cartierul meu…

— Nu vă simțiți cam izolată?

— Nu, îmi place liniștea.

Ca să fiu sinceră, locurile știute îmi apăreau acum, în noapte, destul de sinistre. Cu ușurare am aprins lumina pe scară și l-am invitat pe domnul Strasser să mă urmeze.

— Plăcut… Și boem… O adevărată atmosferă de artist. Domnișoară, dar știți că aveți câteva „piese” interesante? Nu, nu, să știți că așa este, v-o spune un cunoscător.

Cele trei generații de Iasoni au oftat, mulțumiți de laudele pe care anticarul le aducea gustului lor în materie de mobilier. Eu m-am mulțumit să fac să dispară halatul, papucii și teancul de cărți care se aflau pe cel mai impozant fotoliu pe care-l posed și să-l invit, ceremonios, pe domnul Strasser să ia loc.

— Domnișoară, este într-adevăr foarte plăcut la dumneavoastră. O atmosferă care te invită la lungi discuții. Vă supărați dacă v-aș ruga să continuați povestirea? Prin urmare, Raoul s-a mutat la Vama Veche, dacă am reținut bine. Era bolnav, trist?

— Nu am remarcat nimic deosebit la început.

— Vorbea despre vreun necaz al său?

— Dimpotrivă, mă impresiona prin planurile de viitor pe care şi le făcea. Singurul lucru ieşit din comun şi care ar fi trebuit probabil să mă îngrijoreze era tenta, pe care aş numi-o megalomană, a acestor planuri.

— Despre ce era vorba?

— Nimic clar: locuri pe care ar fi dorit să le vadă sau să le revadă, călătorii somptuoase. Din toate aceste planuri nu lipseam nici eu.

— Curios, într-adevăr.

— Pe neașteptate, Raoul n-a mai apărut la întâlnirile noastre zilnice. Am bănuit că a plecat din Vama Veche și m-am întristat că nu-și luase rămas bun de la mine.

— Cum s-a sinucis?

— La câteva zile după aceea, îmi amintesc perfect… Era seară. Pe neașteptate, Raoul a venit la casa unde locuiam. Mi s-a părut cu totul alt om, neîngrijit, cu ochii roșii, parcă nu dormise de mult timp, dădea impresia de animal hăituit.

— V-a dat vreo explicație?

— Am avut o discuție, mai bine zis a fost o confesiune a lui, haotică și abracadabrantă. M-a frapat faptul că a insistat să închid fereastra camerei, „ca să nu ne audă cineva”. Din frazele lui incoerente am reținut că se considera posesorul unei averi uriașe.

— De necrezut! A spus în ce ar consta?

— Nimic exact. Spunea că este urmărit și repeta obsedant: „Acum e rândul meu.” La sfârșit, a deschis servieta cu care venise și pe care o ținuse tot timpul în brațe, a scos un teanc de cartoane și a insistat să le pun în valiză, sub rufe. Mi-a spus că aici se află toată averea lui și că mă face depozitara și moștenitoarea acestei averi.

— Sărmanul meu prieten!

— Și-a luat rămas bun într-un chip dramatic, urându-mi să fiu foarte fericită. Vă dați seama cât de speriată am fost!

— Desigur, ce situație imposibilă!

— Am încercat să-l calmez și, în cele din urmă, i-am propus să-l conduc. M-a refuzat.

— De ce n-a primit?

— Mi-a spus că nu trebuie să fim văzuți împreună și că va face drumul până la 2 Mai pe faleză.

Vorbind despre cele întâmplate cu câteva luni în urmă, începusem să retrăiesc clipele acelea. Tonul meu a devenit tot mai puțin stăpânit. Era

cazul să termin!

— Vizita lui mi-a provocat o stare insuportabilă şi regret şi astăzi că n-am insistat să-l conduc. Sfârşitul poveştii îl ştiţi cu siguranţă: peste câteva zile grănicerii i-au găsit cadavrul complet zdrobit de stânci. Accident sau sinucidere? Nu ştiu.

— Oribil sfârşit. Cine ar fi crezut ca Raoul să facă o asemenea nevroză! Aş dori să-i văd lucrările. De obicei pictura exprimă starea sufletească a celui care o face. Am înţeles că încă mai păstraţi tablourile.

— Da. De fapt Raoul era mai mult un veleitar decât un real talent. Majoritatea desenelor reprezintă acelaşi peisaj, marea şi stâncile de la Vama Veche.

— Totuşi, dacă nu v-ar deranja, aş dori să le văd.

— Un moment. Ştiţi, după cele întâmplate, am evitat să mă mai uit la ele. Când m-am întors de la mare, le-am pus deoparte, într-un sertar… imediat. Poftim!

Mă întorc cu spatele şi îmi aprind o ţigară. Toată povestea asta mă agasează. Sărmanul Raoul a avut un sfârşit tragic… Dar aş fi preferat să nu fi vorbit despre el. Zile şi nopţi, după moartea lui, mă obsedase figura lui rătăcită din seara aceea, ultima. Refuzasem să vorbesc despre asta şi iată, acum, cu un necunoscut, vorbisem o noapte întreagă. Dar nu avea rost să-mi fac gânduri… Am privit şi eu cartoanele. Domnul Strasser se uita la ele, unul după altul, cu multă atenţie.

— Într-adevăr, mereu acelaşi peisaj: stânci, valuri, o barcă cu pânze. Interesantă semnătură… Câte sunt?… cincisprezece… Curios, într-adevăr… şi ca manieră… evident influenţat de expresionişti. Sunt toate?

— Da… Adică… mai sunt câteva… le-am lăsat la Buzău. Dar toate sunt la fel în afară de…

Hotărât, nu ştiu deloc să mint. Iată cum vocea mea pur şi simplu refuză să mă asculte. Şi ce simplu ar fi fost…

— Stimabilă domnişoară Iason… Mai era şi altceva? De ce ezitaţi? Ceva deosebit? Înţelegeţi-mă, doresc să ştiu totul despre Raoul.

A naibii treabă… Iată cum m-am lăsat descoperită din cauza lipsei de fermitate. Sub ochişorii cercetători ai insistentului domn, ca să-mi dau o continenţă, îmi aprind o ţigară. A câta?

— Este de-a dreptul ridicol! O să râdeţi… cred că este imposibil să înţelegeţi… Ei bine, nu sunt o exaltată, dar am în mine o doză de credulitate. Da, am tot felul de superstiţii… Stupid, dar asta este.

— Nu vă înțeleg.

— Nici nu prea aveți cum și ce. Aveți dreptate, Raoul mi-a mai lăsat un tablou. M-a pus să jur că n-o să-l dau, nici măcar pentru a fi văzut, altcuiva. Era foarte insistent și, știți, toată scena era halucinantă.

Îmi părea că văd figura bătrânului, ochii lui fixându-mă cu insistență… „Olimpia, jură că n-o să-l dai… Privește-l cu atenție… Când îl vei vedea cu adevărat, și tu ai ochi bun, îl vei înțelege… mă vei înțelege… vei fi bogată. Să nu-l dai. E șansa ta.”

— Și ce reprezintă? Este tot un peisaj?

— A, nu. Este un fel de autoportret, într-o manieră veristă, aproape fotografică. Dar… îmi pare rău, s-a făcut târziu…

— Da, e foarte târziu. Un cuvânt și termin. De fapt intenția mea era să-l ajut pe Raoul. V-am spus că sunt un destul de cunoscut negustor de tablouri. Dacă prietenul meu nu mai poate trage nici un folos, măcar numele său ar putea deveni cunoscut. Știți, glorie „post mortem”.

— Dar Raoul nu era un geniu. Dimpotrivă. Tablourile lui pot avea o valoare sentimentală, nicidecum una reală.

— Domnișoară, noi negustorii avem o vorbă: „reclama este sufletul comerțului”. Aceste tablouri, însoțite de povestea pictorului, bine prezentată, ar putea stârni interes. Dar ar fi absolut necesar și celălalt tablou… „autoportretul” artistului. Așa, tragicul istoriei ar deveni și mai șocant. Vă garantez, îmi cunosc clienții. Prin urmare, ca să închei, v-am ținut deja nepermis de mult, vă fac următoarea propunere: vă cumpăr toate tablourile, pe o sumă pe care o vom hotărî împreună. Dar numai toate la un loc.

— Domnule…

— A, nu, domnișoară, nu-mi dați acum răspunsul. Vă voi suna eu mâine. Hotărâți în liniște. Gândiți-vă la bătrânul Raoul, la ce ar fi însemnat acest lucru pentru el. Și la dorința lui de a vă oferi ceva. Astfel, prevestirea lui s-ar putea împlini, măcar în parte.

Capitolul II

Gelu Ionescu… 007…?

Apa era cam rece, iar soarele intrase în nori. Îmi blestemam inspiraţia nefericită de a alege tocmai momentul acela pentru a o epata pe fermecătoarea blondă care făcea plajă lângă mine. Părul ei de culoarea nisipului era tăiat scurt, ca al bărbaţilor până acum câţiva ani, accentuându-i pomeţii şi bărbia fermă. Cred că avea în jur de douăzeci şi cinci de ani… tipul însuşi al blondei înalte, subţiri şi excitante, care are întotdeauna picioare superbe. În sfârşit, fii bărbat, Gelule, dă-i drumul! Ştiu eu, poate faptul că eram unul dintre puţinii curajoşi care încercaseră cele 18°C ale apei mării sau poate minunatul stil al craulului meu au mai topit ceva din icebergul blond din a cărui pricină, eram sigur, mă voi alege cu cel puţin o răceală zdravănă. Încercând să profit de avantajul creat, după ce i-am zâmbit larg, arătându-i albeaţa imaculată a minunatei mele danturi, cât mai inteligent posibil i-am cerut un foc.

Tocmai în acel strategic moment, ţârâituri prelungi îmi sfredeliră timpanul.

— Alo? Da.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan. Sunt ofiţerul de serviciu, locotenent Şerban. În 15 minute o maşină va veni să vă ia. Mergeţi pe strada Padeşu, la numărul 14. A fost semnalată o crimă. Echipa de laborator şi medicul legist au şi plecat. Vă prezentaţi la tov. colonel Banciu, la raport, mâine dimineaţă la ora opt.

— Bine. La revedere.

Avea dreptate mama: dacă visezi apă multă şi mai ales în culori, mare necaz te aşteaptă.

1:30. Dormisem doar două ore. Film mi-a trebuit, la şapte să mă fi culcat! De ce, domnule, tocmai eu, că suntem cincisprezece în serviciul ăsta!

Gândurile astea despre trista soartă a unui căpitan de miliţie mă bântuiau în timp ce, stoic, încercam să rezist cât mai mult sub şuvoiul de gheaţă al duşului. Am mai avut timp să-mi ard cerul gurii şi limba încercând să beau cafeaua fierbinte dintr-o înghiţitură, să mă-mbrac, şi cele 15 minute

trecuseră.

Nea Dumitru, șoferul, focșănean de felul lui, îmi demonstra pe tot parcursul cu argumente bazate pe calculul probabilităților, ce mari sunt șansele echipei de fotbal focșănene de a promova în categoria A. Cum cunoștințele mele în materie de fotbal sunt practic nule, am încercat, cât mai savant cu putință, să prezint contraargumente valabile, așa încât, la un moment dat, bietul om a început, cu lehamite, să-mi explice tainele minunatului joc, pornind chiar de la primele noțiuni. A fost deosebit de interesant și instructiv, și ne-am promis amândoi, odată ajunși la locul de destinație, să continuăm discuția mai pe îndelete și într-un cadru mai adecvat.

Strada Padeșu, 14. Undeva, departe, în fundul unei grădini aproape mascată de copacii din față. Luminația *à giorno,* precum și forfota care domnea în apartamentul de la parter mă încredințează că eram ultimul venit, ca de obicei.

Urc cele câteva trepte care mă separă de impunătoarea ușă și încerc să descifrez ce este scris pe cele două cărți de vizită aflate deasupra și dedesubtul unui impresionant buton de sonerie:

– ing. Radu Brana – sunați o dată.

– fam. dr. Popovici – sunați de două ori.

În timp ce mă aflam în dilema lui „o dată sau de două ori”, ușa se deschise brusc și plutonierul major Roman își făcu apariția.

— Să trăiți. Tovarășul procuror Sârbu, domnul doctor și tovarășul locotenent Cristea vă așteaptă în birou.

Tipic Roman: deși știa că vin pentru prima oară în casa asta, că habar n-am cum este împărțit apartamentul, el îmi comunică senin că ceilalți trei mă așteaptă în birou. Mic de statură, cu o talie de hipopotam dar mișcându-se cu o ușurință de felină, cu mustăți gen Țiriac, Roman, vechi și util colaborator al meu, nu poate fi în nici un caz dat de exemplu ca o culme a logicii polițienești.

Biroul este o imensă cameră în care ochii îți sunt atrași imediat de un covor persan minunat, ros pe alocuri până la urzeală, etalându-și arabescurile albastre și purpurii pe un fond alb-albăstrui. Într-un colț, un televizor aprins nu mai transmite nimic. Claritatea lăptoasă a ecranului și zvâcnirile luminoase ce-l animă dau senzația unei vieți stranii. Lângă televizor, încadrată de două fotolii, se află o măsuță joasă, pe care ochiul meu expert distinge o sticlă de Haig, un pahar, un pachet de țigări Snagov și

o scrumieră goală.

Pe unul din fotolii stă gânditor un domn între două vârste (mai curând înspre a doua), cu păr înspicat şi o figură sobră şi demnă. Singura notă insolită pe figura lui este dată de prezenţa, în mijlocul frunţii, a celui de-al treilea ochi, din care se scursese o şuviţă de sânge, închegată acum.

În partea cealaltă a camerei, pe o canapea, arborând expresii uşor enervate – probabil li se păruse că timpul trece greu fără mine –, mă aşteptau cei trei menţionaţi de Roman.

— Minunat korasanul ăsta albăstrui, încercai eu să încep cât mai degajat conversaţia.

— Nu e korasan, e un chilim, îmi răspunse sec procurorul Sârbu. Dealtfel, dacă vrei să ştii, korasanul face parte din „covoarele păroase”, pe când acesta e un covor neted, la care figurile se obţin prin încrucişarea firelor de urzeală cu cele din bătătură. Dar nu pentru a discuta despre covoare te aşteptam noi aici, de mai bine de o jumătate de oră.

Insuportabil individ. Cum naiba face de le ştie pe toate? Când îşi ia tonul savant, îmi vine să înnebunesc.

— Ca de obicei, vedeta vine cu întârziere, îşi plasă amabilitatea şi doctorul Ivaşcu, cel mai receptiv partener al meu la discuţiile pe tema „cu cât ne-am prelungi viaţa, dacă ne-am lăsa de fumat”.

După scuzele de rigoare, obţin primele informaţii. Victima, Radu Brana, cercetător ştiinţific la Institutul de Cibernetică, personalitate marcantă în domeniul lui; a fost descoperit în jurul orei 24:30 de logodnica lui, Rodica Luca, care, întorcându-se de la o partidă de *bridge*, l-a găsit în starea şi poziţia în care e şi acum. Femeie de acţiune, Rodica găsise cel mai bun mijloc de a ieşi din această situaţie: leşinase. Când şi-a revenit, a telefonat la miliţie.

Îi dau permisiunea lui Cristea să-şi înceapă treaba, iar peste puţin timp ţăcănitul aparatului de fotografiat şi luminile de un alb orbitor ale blitzului încep să ne puncteze conversaţia.

Competentul doctor Ivaşcu fixează ora 21 (plus, minus, limitele de rigoare), ca oră aproximativă a decesului. Detalii concludente la această problemă îmi vor fi comunicate a doua zi, după efectuarea autopsiei. Arma crimei nu a fost găsită; este vorba de un pistol de calibru mare, ţinând seama de dimensiunile rănii. Probabil s-a tras cu un amortizor de zgomot, în sfârşit cercetările balistice vor elucida şi problema aceasta. Rana mare, de o formă neregulată, pe ale cărei margini se găsea praf de puşcă şi fum, părul

puţin ars, totul denota că s-a tras de la o distanţă foarte mică.

— Nu știu cum pot fi legate între ele elementele pe care le ai până acum, îmi comunică procurorul Sârbu. Apar totuşi unele aspecte bizare. În primul rând, nu este vorba de o pătrundere prin efracţie în apartament. Se poate deci presupune că făptaşul ar fi un cunoscut al lui Brana. Indiscutabil, Brana lucra la birou. A primit o vizită, un bun cunoscut, un prieten; şi-a întrerupt lucrul, s-au aşezat la taclale, au sorbit un whisky, au fumat. E clar că între vizitator şi victimă n-a avut loc nici o luptă, Brana a fost luat prin surprindere. Pe măsuţă se mai observă urma lăsată de cel de-al doilea pahar, scrumiera e golită.

— Paharul al doilea e în bucătărie, spălat. Mucurile din scrumiera asta nu le găsesc nicăieri. Pe covor, lângă măsuţă, se află resturi de hârtie arsă. Nici pe pahar, nici pe scrumieră nu sunt amprente, interveni foarte la obiect, introducând mici detalii tehnice, locotenentul Cristea. În îmbrăcămintea victimei am găsit o batistă cu monogramă, un stilou Parker şi o cutie de faringosept.

— Bine, bine, zise Sârbu uşor enervat că a fost întrerupt tocmai la începutul exactului expozeu.

Cred că era deja transpus în sala de tribunal, tunând şi fulgerând împotriva criminalului.

— Te rog să mă informezi de mersul anchetei. Se pare că şi eu şi doctorul Ivaşcu ne-am c-am terminat treaba aici. Plecăm, doctore?

— Bineînţeles. Să-l lăsăm pe vajnicul nostru detectiv să intre în atmosfera locului crimei. Ce şansă au unii, domnule! Dă-ţi seama, eu, nefericitul, într-o jumătate de oră voi fi în pat, la căldurică, şi voi trage un somn bun până pe la 8 dimineaţa. Pe când el, preafericitul, va sta aici încă 2-3 ore, iar apoi, chinuit de gânduri şi probleme, va aţipi hăt spre zori. Mor de invidie!

Obişnuit cu genul lui de umor, parez infamul atac, urându-le, cu o faţă parcă transfigurată de plăcerea pe care mi-o va face petrecerea încă a câtorva ore în acest apartament, noapte bună. Nu merg însă până acolo încât să nu-i urez lui Ivaşcu vreo 2-3 urgenţe pentru noaptea asta.

Încep să vizitez apartamentul, cu convingerea fermă că voi găsi dezordinea care caracterizează pe cei din secta noastră, a burlacilor. Dezamăgirea mă cuprinde treptat, o curăţenie ireproşabilă domneşte peste tot. Încep să regret că nu mi-am adus o pereche de papuci de casă, pentru că informele urme, pe care le lasă ghetele mele umede, par un sacrilegiu adus

minunatelor covoare persane.

În această stare de spirit, ambiguă desigur, pătrund în dormitor, unde mă așteaptă o surpriză: Rodica Luca. Știam că o s-o găsesc aici, dar mi-o închipuiam altfel, sau mai bine zis nu mi-o închipuiam în nici un fel, era doar un nume.

O foarte tânără fată îmbrăcată într-o rochie de un roz-pal. Înaltă, foarte subțire, foarte frumoasă, dându-ți impresia de extremă fragilitate. Părul lung, blond, despletit îi cade pe umeri. Un fel de Ofelie mirifică. „Du-te la mănăstire”, îmi vine să-i spun, fiind singura replică din lungile dialoguri Hamlet-Ofelia, pe care o mai țin minte. Cred însă că ar fi un mod nepotrivit de a aborda discuția pentru un căpitan de miliție. Deși avea o față mai palidă decât un ferpar de căsătorie, iar ochii-i erau roșii de plâns, nu părea extrem de afectată de moartea logodnicului ei.

Gânduri bizare îmi veneau alandala în minte: va trebui neapărat să am o discuție cu părinții copilei, este la o vârstă prea fragedă ca să o ia pe drumuri greșite; ce o fi găsit oare la Radu Brana, putea să-i fie aproape bunic?!

Violetul minunaților ei ochi mă studie cu atenție câteva clipe, iar apoi, cu un surâs copilăresc, Rodica Luca îmi răspunse la salut.

— Fetița mea, am început, cu multă dulceață în glas, n-aș vrea să fac pe educatorul, dar mi se pare că ai apucat-o pe căi greșite. La ora asta trebuie să fii în pat, mâine ai școală.

— Ce vârstă îmi dați?

— Știu eu, 17-18 ani.

— Am împlinit 30, îmi răspunse și începu să râdă observând figura mea, care probabil că denota o uimire fără margini.

Cert, nu era noaptea mea de șansă. Nimic nu-mi reușea. Jurând în gând ca pe viitor să nu mă mai dedau la aproximarea vârstei persoanelor de sex feminin, schimb tonul părintesc, profesoral, cu care începusem, alegând un registru mai dur.

— Domnișoară Luca, repetați, vă rog, circumstanțele în care l-ați găsit pe Radu Brana.

— Când am ajuns, era trecut de miezul nopții. Am sunat de câteva ori și apoi am încercat ușa. Nu era încuiată. Am intrat, luminată era doar camera în care Radu își avea biroul. Bănuiam că, prea prins de lucrul lui, nu m-a auzit. Când l-am văzut, am țipat și… cred că am leșinat.

— Ați declarat colaboratorilor mei că ați venit aici de la o partidă de

bridge. Unde aţi jucat?

— La nişte prieteni, familia Bîrsan, începând de pe la 8 seara. Radu fusese şi el invitat. În ultimul moment mi-a dat un telefon şi, pretextând că nu se simte bine, mi-a spus că nu mai vine. Niky Bîrsan era foarte furios că n-a venit Radu. Ştiţi, Niky e foarte tipicar în chestii de astea. Până la urmă i-a rugat pe Izvoreni, nişte prieteni comuni, să vină ei, că altfel ni se strica toată partida. Toată figura asta, că Radu n-a venit, că a trebuit să-i roage pe Izvoreni, şi apoi să-i aştepte, l-a montat şi mai mult. Niky pretinde că trebuie să fii împăcat sufleteşte când joci *bridge*. A început să piardă de la început, el nepreafiind obişnuit să piardă. După un *robber,* în care îi eram parteneră, reproşându-mi tot felul de greşeli imaginare, a început să ţipe la mine, să mă insulte, mai, mai să mă bată. Apoi s-a retras în biroul lui. M-am enervat şi eu, am vrut să plec, au insistat cu toţii să-l iert şi să rămân. Puşa, soţia lui, s-a dus la el şi a reuşit să-l liniştească. După vreo jumătate de oră, Niky a binevoit să reapară. Apoi a bolborosit nişte scuze, cum că şi-a ieşit din minţi, să-l iert şi că mă roagă foarte mult să rămân.

Părea foarte afectată de *bridge*-ul ăsta al ei. Deşi nu intenţionam s-o bruschez, vrând să-i las liber firul gândirii pentru a afla cât mai multe, deoarece orele erau înaintate – cum a zis un ilustru predecesor de-al meu – am intervenit, nefiind prea interesat să ştiu dacă s-a jucat trefla romană sau cea napoletană:

— Până la ce oră aţi jucat?

— Până pe la 12–12 şi ceva. Am luat un taxi şi am venit direct aici. Eram foarte supărată pe Radu. Voiam să-i fac o scenă, să-l învăţ minte, ca altă dată când promite să se ţină de cuvânt… Dumnezeule, cine ar fi bănuit…

— Vorbiţi-mi de relaţia dumneavoastră cu Radu Brana, de cât timp îl cunoaşteţi.

— Ne cunoaştem de câteva luni. Când voia, Radu era un bărbat încântător. Extrem de cultivat, cu o conversaţie plăcută, ştia să cucerească o femeie. L-am cunoscut la o petrecere, la Niky şi Puşa Bîrsan. Niky era prieten cu Radu din studenţie, lucrau acum amândoi la acelaşi institut. După vreo lună a început, cu insistenţe repetate, să mă roage să accept să mă mărit cu el. Degeaba îi explicam că îl preţuiesc ca pe un prieten sincer şi devotat, dar că nu am o reală afecţiune pentru el; până la urmă, plictisită de insistenţele lui, am acceptat să ne logodim şi să lăsăm timpul să decidă. Eram hotărâtă să rup logodna cât mai rapid cu putinţă. Dealtfel nici nu

putea fi vorba de căsătorie, eu sunt din Gemeni, iar el, Berbec.

— Pooftim?

— Vorbesc de zodiac. Eu sunt născută în zodia Gemenilor, iar el în cea a Berbecului. Cel mai nefericit mariaj posibil. Când va fi vorba de căsătorie, va trebui să-mi găsesc neapărat un leu sau un rac. Dumneavoastră în ce zodie sunteţi?

Speram ca figura mea să exprime numai o vagă incredulitate. Nefiind încă sigur dacă mă lua peste picior sau era convinsă de ce spune, am schimbat cu repeziciune subiectul:

— Vorbiţi-mi de prietenii, de cunoştinţele lui.

— Prietenii, dacă avea, nu-i prea cunosc. Toţi care-l cunoşteau pretindeau că s-a schimbat mult în ultimii ani. I se părea că e victima maşinaţiilor unor colegi de serviciu, că e împiedicat să se afirme. Doar pe Niky Bîrsan îl agrea, deşi chiar şi faţă de el se comporta deseori ca un corifeu al ştiinţei faţă de un modest învăţăcel. Niky îl cunoştea de mult, îl preţuia şi îl iubea, aşa încât îl accepta cu toate toanele lui. Altfel, simple cunoştinţe, parteneri la *bridge*-ul săptămânal, oameni cu care discuţiile rămâneau doar la banalele bârfe – cine ce a mai făcut, cine cu cine etc. Dealtfel devenise un tip de interior. Începuse să iasă tot mai rar. Refuza mereu invitaţiile. Parcă şi moartea l-a surprins în cea mai tipică postură a vieţii lui cotidiene – în halat de casă şi papuci, citind sau lucrând.

— La ce lucra Radu Brana?

— Habar n-am. Făcea un întreg mister din asta. Nu m-au interesat niciodată toate trucurile electronice care-l chinuiau pe el.

— Cunoaşteţi pe cineva din familia lui?

— Odată, întâmplător, eram aici când a venit într-o scurtă vizită un văr al lui din Cluj, doctorul Popescu sau Protopopescu, ceva în genul ăsta. Părinţii i-au murit de câţiva ani. Evita, sistematic, orice discuţie despre familie. Poate Niky Bîrsan ar putea să vă lămurească mai bine. Probabil că el va şti pe cine să anunţe privitor la formalităţile pentru înmormântare.

— Vi s-a părut că-l frământă ceva în ultima vreme? Nemulţumiri profesionale sau conflicte cu unele persoane?

— Profesional nu ştiu dacă era sau nu mulţumit. Era mut; nu-mi spunea, nu-l întrebam. În relaţiile cu oamenii, v-am mai spus, avea o anumită duritate, era arogant deseori. Avea un complex de superioritate. Cred că-şi făcuse multe antipatii. Cu mine era întotdeauna extrem de politicos, îndatoritor, afectuos.

— Prea generalizaţi. Vă întrebam dacă în ultima vreme aţi remarcat vreo schimbare la Brana?

— Nu. Sau ştiu eu, era din ce în ce mai prins de lucrul lui.

— Adică?

— Nu ştiu la ce lucra. Cred că veţi obţine informaţii suplimentare la institut. V-am spus, în privinţa asta era plin de secrete.

— Am remarcat o curăţenie şi o ordine exemplară, aproape incompatibilă cu starea de burlac. Avea pe cineva care se ocupa de casă?

— A, da, pe minunata madam Maria. Vine de trei ori pe săptămână, face curat, spală, găteşte. Cred că Radu nu s-ar fi descurcat niciodată fără ea. Un adevărat zbir, nu vrea decât laude. Ţinea foarte mult la Radu; o să fie pentru ea un şoc teribil vestea morţii lui.

— Credeţi că furtul ar putea fi un motiv plauzibil pentru asasinarea lui Radu Brana?

— Nu ştiu. Nu cred. Radu nu ţinea niciodată sume mari de bani în casă. Sigur, avea lucruri de valoare, câteva tablouri, argintărie, mobilă stil.

— Haideţi să aruncăm o privire prin apartament, poate îmi spuneţi dacă lipseşte ceva.

Între timp, după ce Cristea îl fotografiase din toate unghiurile, cadavrul lui Radu Brana fusese ridicat.

— Nu pot să-mi dau seama. Totul mi se pare în regulă. Nu observ nimic lipsă. Cred că ar fi totuşi mai bine s-o întrebaţi pe Maria. Ea cunoaşte locul fiecărui lucru în casa asta.

Prea multă detaşare la fiinţa aceasta când vorbea despre fostul ei „logodnic” (chit că fusese el „berbec”, ceea ce făcea imposibilă căsătoria), prea multă fermitate când nega faptul că ar fi ştiut ceva despre munca lui. Mi se părea imposibil ca Brana, făcând o pasiune nebunească pentru persoana din faţa mea, la o vârstă destul de periculoasă (a lui, bineînţeles) pentru asemenea descărcări erotico-sentimentale, să nu-i fi împărtăşit fiinţei adorate nimic din gândurile ce-l frământau.

Ia să-i creăm noi duduii senzaţia că totul este în regulă, că după ce l-a fascinat pe miliţian a reuşit să-l şi îmbrobodească. Aşadar mulţumindu-i foarte politicos pentru sprijinul acordat, promiţându-i că dacă nu va mai fi nevoie nu o voi mai deranja, îmi iau la revedere de la deja consolata fostă „logodnică”, rugându-l apoi pe plutonierul major Roman s-o conducă acasă cu maşina.

Auzindu-mi dorinţa, plutonierul major Roman îşi încreţi puternic

fruntea lată, iar ochii îi deveniră sticloşi, stăpâniţi parcă de o transă intelectuală.

— Probabil că nu vă simţiţi bine? întrebă el în sfârşit.

— Excelent, îl asigurai.

— Atunci cum se face că vreţi ca eu s-o conduc pe această domnişoară acasă? În sfârşit… vreau să spun… întotdeauna dumneavoastră vă ocupaţi de… Ocupaţia mea, în cea mai mare parte a timpului, constă în a supraveghea, în nopţi ploioase şi reci, fel de fel de indivizi ciudaţi, sau în a pune întrebări de rutină şi a efectua verificări dintre cele mai banale.

— Vom inversa rolurile… o nouă eră începe astăzi, îi comunicai eu cu un surâs fermecător.

Trecuse de 3. Cristea, terminându-şi treaba, se pregătea de plecare. Ca bun coleg şi subaltern conştiincios, ţinu să mă asigure că totul e perfect:

— Nimic. Nici o amprentă. Pe clanţele uşilor de la intrare şi de la birou am găsit doar o singură serie de amprente; cred că sunt ale Rodicăi Luca. Urmele de paşi – neclare. Nu putem pune nici o bază pe ele. În sfârşit, am recoltat nişte bucăţi de noroi uscat. Nu e noaptea dumneavoastră norocoasă. Un tip soseşte aici cu un pistol, trage un glonte în fruntea victimei şi apoi iese liniştit cu pistolul în buzunar. Este genul de asasin pe care-l putem căuta până la adânci bătrâneţe. N-a lăsat nimic în urma lui, nici armă, nici amprente, nici măcar o urmă clară de pas. Toate speranţele sunt legate de microurme. Să vedem ce o să iasă.

Rămas singur, mai fac încă o dată o sumară inspecţie prin apartament, iar apoi, cu aerul unui grijuliu proprietar care pleacă în concediu, după ce opresc gazul, lumina şi apa, închid şi sigilez uşa.

Ploaia aproape a încetat. Un vânt rece, pătrunzător, i-a luat locul. Frigul care pune stăpânire pe mine, treptat dar sigur, precum şi pojghiţa de polei în curs de evidentă formare mă fac să mă gândesc cu nostalgie ce meserie frumoasă este aceea de meteorolog. Ce satisfacţii profesionale pot fi comparate cu acelea pe care le ai atunci când prevezi pentru a doua zi că temperaturile vor fi maxime pentru luna în curs şi că frontul de precipitaţii se va deplasa pe la NE sau SV de Bucureşti, iar a doua zi e un frig de îngheaţă pietrele, iar străzile sunt un imens patinoar?

Mă decisesem să mă-ntorc pe jos pentru a încerca să-mi pun puţină ordine în gânduri. La prima vedere, o crimă bizară: victima, un specialist în electronică, ducea o viaţă aparent liniştită, împărţită între meserie şi „logodnică”; din tot ce am aflat, nimic nu lăsa să i se întrevadă un astfel de

sfârşit. Singura pistă valabilă, cel puţin până acum, rămâne Rodica Luca. Cam subţirel o să fie raportul pe care va trebui să-l prezint mâine dimineaţă tovarăşului colonel Banciu.

Şi pentru că tot a venit vorba despre serviciul meu, cred că ar trebui să mă prezint:

Gelu Ionescu, 34 ani, înalt, suplu, cu un profil de medalie, cu ochi de un albastru de porţelan, cu o privire veşnic visătoare (de fapt sunt puţin miop, fapt pentru care port o pereche de ochelari cu o montură sobră, clasică). O manie, total inofensivă, mă stăpâneşte: cânt. La cele mai bizare ore, în momentele de *stress* sau relaxare, îmi încep micile recitaluri de arii din opere (întotdeauna italieneşti – sunt mai cantabile). Nu pot să mi-o explic decât ca o defulare a unei pasiuni stârnite în copilărie, atunci când l-am văzut pe Lanza în *Carusso* de 15 ori la rând, de ajunsesem să memorez fiecare replică. Tata, cu un deosebit tact pedagogic şi cu multă bătaie, a curmat în faşă veleităţile mele de a deveni un al doilea Robertino.

Am urmat dreptul. Acum 10 ani, când, după susţinerea lucrării de stat, colonelul Banciu (pe atunci maior), care asistase la prezentarea lucrării, mi-a propus să lucrez la Ministerul de Interne, am acceptat cu mare satisfacţie. Entuziasmul neofitului şi faptul că în toate romanele poliţiste pe care le citisem descopeream criminalul cam pe la jumătatea cărţii îmi creau premizele unei cariere spectaculoase. Acum, cu entuziasmul ceva mai domolit, dar neregretând defel alegerea făcută cu 10 ani în urmă, un singur gând mă deranjează: nu mi s-a mai întâmplat de atunci niciodată să descopăr un criminal la jumătatea acţiunii.

Bineînţeles, nici o fereastră luminată pe strada mea. E aproape 4, toată lumea doarme. Nici un zgomot în apartamentul de vizavi. Cred că şi „fiara” doarme. Cum este posibil ca o fată atât de fermecătoare, de drăguţă, ca Olimpia, vecina mea, graficiana, să facă o pasiune pentru un monstru cântător, un canar pe nume Bibi, ale cărui false triluri deranjează întreg cartierul?

Decid să mă culc. Dacă nu se va întâmpla nimic, mai pot fura trei ore de somn.

Noapte bună!

Capitolul III

Doamna din maşină, cu ochelari şi… horoscop.

Zgomotul mă urmărea tot mai puternic. Grăbisem pasul, acum alergam de-a binelea, dar înaintarea era din ce în ce mai anevoioasă. Depăşind imobilul de pe colţ, privirile îmi sunt izbite de lumina monstrului metalic care se apropie vertiginos… „Ajută-mă, şuieră aproape, în spatele meu, glasul lui Raoul. Te implor, tu poţi salva totul. Dă-mi mâna!…” Un fior de gheaţă mă cuprinse. Prin ceaţă, mâna lui Raoul era umedă şi lipicioasă… „Nu mai pot, horcăi el, o să mă prindă. E prea târziu, lasă-mă, scapă tu…” Pornesc precipitat şi cu un ultim efort sar pe scară… „Două bilete, vă rog…” Vagonul e cald, luminat, fără ceaţă, fără umbre… „De ce aveţi nevoie de două bilete, domnişoară?! mă pironi un glas. Sunteţi singură, Raoul a murit…” În faţa mea, înălţându-se masivă, figura binevoitoare a distinsului domn Strasser îmi zâmbeşte… Păstraţi bine acest bilet, e numai pentru dumneavoastră. Îl puteţi folosi în lungi călătorii.

Un zgomot asurzitor îi acoperi cuvintele.

— Alo? Bună dimineaţa, stimată domnişoară Iason.

— Ce e, ce s-a întâmplat?

— Alo? Casa Iason?

— Da, eu sunt, m-am pomenit răspunzând în receptor.

— Domnişoară Iason, vă este rău, răspundeţi?!

— Pardon. Cu cine vorbesc?

— Francisc Strasser. V-am făcut aseară o vizită. Am avut o lungă discuţie.

— Cât e ceasul?

— Trecut de 11. Vă pot fi de vreun ajutor, s-a întâmplat ceva?

— Nu, absolut nimic, mai dormeam încă.

— O, ferice de cei tineri cu somnul tihnit! Mă scuzaţi că v-am deranjat. Trebuia să-mi daţi un răspuns în dimineaţa asta, şi după cum vedeţi am judecat după mine orele necesare somnului. Mă iertaţi, voi suna mai târziu.

— A, da, în legătură cu tablourile, zisei, revenindu-mi din buimăceală. Îmi pare rău, domnule Strasser, dar nu mai e nevoie să mă căutaţi, răspunsul e negativ. Ştiţi, ultima dorinţă trebuie întotdeauna respectată.

Nu mi-a scăpat unda de umor involuntar a acestei replici. Am evident vocația panseurilor fine, pe care le emit din orice poziție, chiar culcată fiind și cu glas mahmurit de beţiv care judecă lumea. E clar că m-am trezit. Dar Strasser n-a prins nimic din nuanţele cu care mă delectam şi, metodic, revine la atac.

— Nu credeți oare că, acceptând propunerea mea, îndepliniți tocmai dorințele lui Raoul? Despre gloria postumă, ce să mai zic, ea e întotdeauna ultima dorință a unui artist.

— Lăsați, domnule Strasser, e frumos ce spuneți, dar eu am luat deja o hotărâre.

— Domnișoară, nu știu dacă ați înțeles exact și cealaltă față a propunerii mele: vinderea tablourilor v-ar aduce o sumă însemnată de bani.

— Domnule Strasser, e un capitol dezagreabil.

— Ba eu cred că tocmai sensibilitatea dumneavoastră e cam exagerată. Ar fi bine poate să mai avem o discuţie.

Asta-i acum, eu n-am timp să mă gândesc la ce-am visat, să știu cum orientez ziua, şi el are chef de taclale. Mă vizitează în vis, mă sună la telefon; insistent individ.

— Îmi pare rău, dar…

— Știți, eu sunt totuși un om de afaceri și cred că fiecare lucru își are prețul lui. Vom discuta eventual acest preţ.

— Domnule Strasser, este foarte târziu şi am multă treabă în dimineața asta. Răspunsul meu rămâne, categoric, nu!

— Reflectând, veți reveni poate asupra deciziei. Sunt la hotelul *Ambasador,* camera 218, pentru încă trei zile.

— La revedere.

11:45. Dumnezeule, la 10:30 trebuia să fiu la redacţie! Să nu intrăm în panică. Hotărât mă las de fumat. Simt nicotină în nas, în ochi, în gât, în păr. Iar în gură am un gust îngrozitor, parcă aş fi mestecat un cartuş de BT, cu ambalaj cu tot.

Sărmanul Bibi: cred că procentul de nicotină pe care-l conţine depăşeşte cele mai frumoase speranţe ale unui crescător de cobai fumători. În primul rând să-l salvăm pe el: apă, boabe, aer.

Doamne, cât de minunat este aerul curat!

„Dușul rece – invenția secolului”, sunt vorbele pe care, de o săptămână, de când s-a stricat boilerul, le repet, după metoda yogină, înainte de a intra în baie.

Momentul greu a fost depășit. Povestea cu cafeaua nu trebuie s-o mai repet. De ani de zile beau cafeaua fără caimac; caimacul ultimei săptămâni se află stratificat, pe aragaz, în figuri care ar pune la încercare știința oricărei ghicitoare.

„*Festina lente*”, Olimpia! Ce importanță mai pot avea câteva minute de întârziere pe lângă cele câteva ore?

Ce costumație ar putea să-l îmbuneze pe tov. Panait? După câte știu din relatările strict confidențiale ale secretarei personale a tov. Panait, pentru dânsul, „eternul feminin” se oprește la vedeta tip Hollywood 1938: blondă, vaporoasă, în limitele posibilului, cârlionți, gura în inimioară și ochi jucăuși. Dar cum atributele fizice corespunzătoare îmi lipsesc, să adoptăm măcar vestimentația de rigoare, pe care, din fericire, moda retro a readus-o în atenția publicului. Deci, bluziță albă cu volănașe, fustă cât mai informă și cât mai spre gleznă, un basc asortat și veșnic tânărul loden.

Pe curând, Bibi!

Dumnezeule, era să uit tocmai mapa cu desene, o să-mi meargă rău că m-am întors!

Strada mă-ntâmpină la fel de posomorâtă ca-n ajun, ploaia s-a oprit pentru o vreme, dar trecătorii se pare că încă n-au observat, dată fiind ținuta lor zgribulită.

Dau un regat pentru un taxi… dar parcă știind ce glume livrești fac, n-a apărut nici unul. Și acum, sprintul de dimineață. Un microcros: câțiva metri teren plat, câțiva metri alergare în pantă, îl ocolesc pe Șincai (care mă privește compătimitor, de pe soclul din fața liceului cu același nume) și… un scrâșnet scurt de frâne mă anunță că, a câta oară?, am scăpat cu viață: era să intru în carambol cu o mașină care venea dinspre Magistrală.

O, zei, ce apariție de basm! Din mașina, virtual asasină, a descins o angelică făptură, care, privindu-mă cu seninătate, îmi declară:

— Era să vă calc! De ce nu sunteți mai atentă?

Ce caracter trebuie să aibă această persoană și câtă stăpânire de sine! Când mă gândesc ce ar fi fost la gura mea într-o asemenea situație, îngrozitoare complexe mă copleșesc.

— Scuză-mă, duduie, eram foarte grăbită.

— V-au căzut lucrurile pe jos. Dați-mi voie să vă ajut să le strângeți. O, ce desene încântătoare! Sper că nu s-au murdărit prea tare. Dumneavoastră le-ați făcut?

— Da. Trebuia să le depun astăzi la ora 10. Mă înțelegeți de ce sunt atât

de grăbită.

— Vă pot fi de vreun folos? Spre deosebire de dumneavoastră, eu nu sunt deloc grăbită. Aș putea să vă conduc?

Trebuie să recunosc că destul de mulți bărbați m-au invitat în mașina lor, dar nici o femeie până acum.

— Pot refuza o atât de amabilă invitație?

Cât de schimbătoare este soarta omului! Adineauri alergând prin zloată, acum, în atmosfera călduț-parfumată cu Chanel 5, îndreptându-ne spre tov. Panait…

— Lucrați la Casa Scânteii?

— Am un contract pentru ilustrarea unei cărți de copii.

— Trebuie să fie încântător să ai o asemenea meserie. Dealtfel cei din zodia Gemenilor este știut că au preocupări artistice.

— Pardon?

— Da. Nu sunteți născută în zodia Gemenilor?

Mintea mea e un carusel. Nu mai pricep nimic. Oare gloria mea să fie atât de mare încât necunoscuții să-mi știe și data nașterii?

— Iertați-mă, nu pricep. Într-adevăr sunt născută în mai. Dar de unde știți dumneavoastră aceasta?

— O, nu vă speriați, nu sunt vrăjitoare. *Hobby*-ul meu sunt horoscoapele. Credeți în destin?

La ora 11:45 am plecat din locuința mea de pe strada Vuietului, e drept cu destulă întârziere, dar în perfectă deplinătate a facultăților mele mintale, spre a preda desenele la Casa Scânteii. Puteți să-mi spuneți ce legătură au toate acestea cu ceea ce mi se întâmplă acum?

Un râs perlat răspunse expresiei mele, probabil total aiurite.

— Știți, persoanele născute în aceeași zodie au trăsături psiho-fizice asemănătoare.

Cum psihicul nu i-l cunoșteam, iar fizicul, la prima vedere, prezenta unele deosebiri, mă hazardai, timid, într-o întrebare:

— Tot în…?

— Din nefericire, da.

Câte drame ascunse zac în banala lună mai…

— Sunteți nefericită?

— Suntem.

Pluralul acesta care mă angaja în nefericirile doamnei de alături, mă obligă să mă disculp.

— Iertaţi-mă, în ceea ce mă priveşte nu cred că micile mele încurcături pot fi ridicate la rangul de nefericire, iar în ceea ce mă priveşte, cel puţin aparenţele par să contrazică această afirmaţie.

Râsul perlat se repetă.

— Hotărât nu credeţi în destin! De fapt ne aşteaptă o perioadă grea. E o proastă influenţă lunară, deoarece ne aflăm sub semnul Capricornului. Această figură antrenează lucruri misterioase şi grave catastrofe.

Complet sifonată angelica blondă! De abia aştept întâlnirea cu tov. Panait, care, cu raţionalismul său cartezian, va împrăştia toate fantasmele puterilor întunericului. Ar fi bine să păstrez o tăcere diplomatică: altfel curând ajungem la reîncarnarea sufletelor.

— V-aţi făcut vreodată horoscopul?

— Nu, zisei eu, încercând să calculez cu înfrigurare în cât timp se parcurg 2,7 km într-un automobil care se deplasează cu o medie de 70 km/oră, ştiind că una dintre pasagere are 33 ani.

— S-ar putea să vă pară ciudat, dar chiar oameni de ştiinţă se ocupă de influenţa planetelor asupra fiinţelor omeneşti. La Moscova există un institut de parapsihologie.

— Se pare că într-adevăr e vorba de o problemă serioasă.

— Un horoscop bine făcut necesită cunoştinţe de astronomie, trigonometrie, desen tehnic.

— Şi, desigur, dumneavoastră posedaţi toate aceste cunoştinţe?!

— Reacţia dumneavoastră este normală. Din păcate, oamenii sunt totdeauna suspicioşi cu lucrurile pe care nu le înţeleg. Vreţi să facem un pariu?

Eram dispusă să accept orice pariu rezonabil, pentru a da satisfacţie orgoliului profesional al frumoasei necunoscute.

— Cu plăcere… Prin urmare care este miza?

— Ştiu că sunteţi convinsă că tot ce am spus ţine de domeniul fanteziei. Pentru a vă convinge, vă voi spune un lucru dezagreabil: întâlnirea pe care o veţi avea va fi un eşec pentru dumneavoastră.

De data asta mi se pare că doamna cam depăşise măsura. Dar mă rog, gusturile nu se discută. Probabil că desenele mele i-au produs aceeaşi impresie ca şi mie conversaţia ei. Dar, perfectă jucătoare de poker – mai ales că tov. Panait nu-mi poate oferi nici o surpriză neplăcută, o parte din desene au fost văzute şi acceptate –, îmi permit o cacialma:

— Dacă pierdeţi pariul, mă conduceţi acasă. Dacă-l pierd…

— …vă ofer o cafea.

— S-ar zice că sunt în câștig în ambele caruri.

— S-ar zice doar…

— Jocurile sunt făcute. Nimic nu mai cade.

Pe această replică tip „Las Vegas” îmi părăsesc companioana, îndreptându-mă, optimistă, spre redacţie.

În cele câteva minute pe care le consum pentru a ajunge la redacţie nu am timp să-mi pun ordine în idei. De-ar fi să numesc starea în care mă aflu, aș ezita între râs cu hohote și o ameţeală totală. În sfârșit, să lăsăm plăcerea după datorie…

— Bună dimineaaaaţa, la toată lumea! spun cu cel mai călduros surâs pe care-l posed. Reacţia nu se lasă așteptată: câteva capete se ridică plictisite, se schiţează vagi zâmbete și se privesc semnificativ ceasurile.

Secretara sobră și utilă mă poftește s-o urmez cu un „De la 10 întreabă de dumneavoastră!”. În sfârșit, fie ce-o fi! Curaj, copilă!

Tov. Panait, poreclit și „Omul de oţel” din cauza căutatei preferinţe pentru griuri, mă primește cu un sunet care amintește de un tunet îndepărtat într-o zi de vară.

— În sfârșit! Se putea? Ce ţi s-a mai întâmplat? Tramvaiul, hoţii, mătușa? (Se referă, bineînţeles, la scuzele ultimelor trei întârzieri). Hai iute, că n-am timp.

Sfioasă mă așez pe scaunul incomod, destinat celor ca mine (cele două fotolii pentru conversaţii mai tihnite se află într-un colţ retras) și încep să-mi înfăţișez marfa. Căderea în noroi nu le-a prea priit desenelor mele: peste culorile pastelate ce-l reprezintă pe Bondocel, eroul mititel, și pe Azorel, căţelul cuminţel, se răsfaţă pete maronii care conferă celor doi un aer suprarealist.

— Ce… Hm, hm… își drege vocea tov. Panait, încercând să facă uitată ceea ce ar fi fost o expresie sinceră a sentimentelor sale. Ce au păţit desenele?

— Știţi, accidentul. De asta am întârziat…

— Ce accident, nici un accident, m-am săturat de accidente! Toată lumea vine, pleacă, cu mașini, tramvaie, avioane, vapoare, autobuze, și nimeni, niciodată, nu păţește nimic.! Numai dumneata, de câte ori avem ocazia să ne vedem, ești proaspăt scăpată dintr-un accident și gata să intri în altul! M-am săturat. Asigură-te la ADAS, tovărășico, și lasă-mă în pace! Eu am plan, termen, tipografie. Nu mai suport, gata… Și acum ce faci?… Nu

cumva să plângi, că… Tovarăşă Iason, termină… Termină, ori încep eu să urlu!

Batista pe care o scosesem strategic din geantă a avut miraculosul efect scontat… ştiu cu siguranţă (din vorbele confidenţiale ale aceleiaşi sobre şi salutare secretare) că tov. Panait nu suportă lacrimile.

— Ei, gata, vezi? Lasă că găsim noi o soluţie… Ia să vedem… ce-ar fi… Bun, asta e! Ia-ţi capodoperele şi recondiţionează-le… adu-le peste două zile. Dar atât! Că dacă iar păţeşti ceva… am terminat! Definitiv! Şi apropo, ce-ar fi să le mai schimbi? Nişte tente mai energice… un colorit mai viu… desen mai modern, nu aşa, funduliţe şi picăţele! Dumneata ai citit textul? Ai pătruns înţelesul? Ştii cui te adresezi? Nu unor bebeluşi alintaţi… unor copii moderni, tovarăşă, unor fii ai secolului XX…

Tov. Panait s-a lansat în tirada finală. Dau din cap cu ochii mari şi plini de atenţie (în minte îmi sună prima strofă din cartea pe care o ilustrez):

Bondocel e voinicel
Are prieten p-un căţel
Ce se cheamă Azorel
Căţeluş şi băieţel
Vor să facă un motorel
Mânuind un ciocănel, etc. etc. etc.…)

— …îi pregătim pentru lună, pentru cosmos! Prin urmare, tovarăşă dragă, fă un desen modern, viguros, care să aibă conţinut educativ!

Mă retrag strategic, cu spatele, dând din cap în ritm de „Bondocel” şi încheind cu un „S-a făcut, tov. Panait”, ies şi închid în grabă uşa în spatele meu. Răsuflând uşurată, plec în grabă cu un obraznic „Spor la lucru şi voie bună”. În sfârşit, putea fi şi mai rău. De fapt am cam încurcat-o. Două zile de lucru pe brânci… Şi auzi, să le dau un aer modern… Data trecută m-a convins să fac „ceva, ştii, să-ţi meargă la inimă, să-ţi bucure ochiul, nu orori de-alea de ale voastre de ziceţi că-s moderne, pe mov şi roşu-purpuriu, de parcă au fost proaspăt jupuiţi bieţii copii, că nu ştii care-i miel şi care-i căţel, care-i Bondocel şi care-i motorel”.

Bombănind în gând la adresa picturii de la impresionism încoace şi de la expresionism încolo, mă opresc deodată străfulgerată de o idee:

Ea… Bestia blondă… Horoscopista cu maşină… Ea e vinovată… O înghit, cu maşină cu tot! Dacă nu era ea… nici accident, nici noroi, nici ghină. O ucid. Tot vorbea de nefericire, îi arăt eu nefericire!

Cu aceste planuri teribile ajung în stradă. Maşina nicăieri. Mizerabila, nu m-a aşteptat. Plec, clocotind de mânie, spre tramvai. Când, deodată, cu un fâşâit scurt, lângă mine opreşte o maşină în care blonda făptură, cu un surâs angelic, mă invită să urc:

— Ei, unde vreţi să vă beţi cafeaua? În oraş, la mine sau la dumneavoastră?

Câtă dreptate avea *papà* când raporta totul la vechii greci: într-adevăr, încă o dată, Moira se dovedea implacabilă.

— Cafeaua la mine. O preferaţi cu zahăr?

— O prefer cu horoscop!

Pentru a aduce lucrurile pe un făgaş civilizat, procedez conform indicaţiilor pe care mi le-a dat *maman*, în frageda mea tinereţe:

— Olimpia Iason mi-e numele, graficiană mi-e profesia, vârsta, bineînţeles, nu are importanţă.

— Rodica Luca, căpătă identitate incredibila făptură. Şi pentru a reveni la lucruri mai serioase, întrucât învingătorul îşi impune condiţiile, hai să comparăm horoscopul cu caii-putere ai unei maşini…

— Nemaiauzit cât de plină de fantasme este lumea automobilistică!

— Elevă Iason, linişte şi ascultă cu atenţie! La naştere, horoscopul unui individ poate fi comparat cu un automobil; horoscopul va indica caracteristicile generale ale individului, la fel cum maşina posedă caracteristici tehnice bine determinate. Persoana în cauză se urcă în această maşină, care reprezintă horoscopul său, iar tabloul de bord reprezintă influenţele momentului. Prin urmare, el trebuie să se ghideze după aceste influenţe, aşa după cum, pentru a-şi conduce maşina, trebuie să-şi consulte tabloul de bord. Dacă maşina are peste 100 km/oră, trebuie să micşoreze viteza de vrea să evite catastrofa; tot aşa, dacă întâlneşte prevestiri rele în horoscop, trebuie să încerce să le atenueze. Dacă, dimpotrivă, nu va privi indicatorul de viteză sau influenţele astrologice şi va accelera, în caz că accidentul se produce, poate fi acuzată maşina că s-a produs catastrofa? În plus, trebuie să nu uităm că trecutul este rădăcina viitorului şi că dacă automobilistul imprudent nu poate opri maşina în faţa unui obstacol, el nu poate să facă aceasta pentru că trecutul, în cazul nostru viteza prea mare, a determinat viitorul; prin urmare, greşeala se datorează nu fatalităţii sau influenţelor astrale, ci numai imprudenţei conducătorului.

— La dreapta şi mai reduceţi viteza, că altfel nu vom putea culege în viitor roadele trecutului. Perfect… aici, la nr. 13.

— O, încă o prevestire.

— Facem şi noi ce putem. Cu părere de rău vă anunţ că scara are mai mult de 13 trepte şi că ne aflăm sub influenţa întunecată a lui Marte: ştiţi, s-a ars becul. Venus îşi întinde protecţia asupra casei mele şi focul mi-e semnul…

— Uşor inexact: nu focul, ci pământul. Dar se pare că aveţi unele noţiuni?

— Desigur, am făcut şi un calendar pentru Fondul Plastic.

— Într-adevăr, revoluţia tehnico-ştiinţifică a pătruns şi în artă.

— Mai dulce, mai amară?

— Fără zahăr!

— Horoscopul zilnic arată disponibilităţi spre îngrăşare?

— Nu. Dar se pare că dumneavoastră o beţi cu mult zahăr.

K.O. tehnic. Oricum, Olimpia, ar fi cazul să-ţi pui doar două linguriţe de zahăr la ceaşcă.

— Agreabil turnul de fildeş al creatoarei. Şi ce scatiu încântător!

— „Scatiul” e canar. Dar probabil că preferaţi bufniţele, cât de mici şi înţelepte sunt ele şi ce notă de intimitate dau bârlogului unui astrolog…

— Ce dezamăgire v-ar produce interiorul meu: un cocteil de Ruxandra, Ileana II, Sanda, forme moderne şi practice în plăci melaminate. Dar câte tablouri aveţi! Îmi daţi voie să privesc? Ştiţi, ador pictura… O!

Vaporoasa apariţie a rămas ca un câine de vânătoare într-un desăvârşit *„arrét”*.

— Tablourile acestea vă aparţin?

— Nu, sunt ale unui prieten. Eu am altă manieră. Vă plac?

Domnişoara vrăjitoare s-a aplecat, a luat cu delicateţe una din „marinele” lui Raoul şi a ridicat-o la lumină.

— Ce tablouri curioase. Acelaşi subiect repetat la infinit. Curios, îmi provoacă o senzaţie stranie… o repulsie inexplicabilă: mi se par malefice. Dragă domnişoară, îţi spun sincer, nu le-aş ţine în casă, aş avea senzaţia că îmi poartă ghinion… spuse, aşezând tabloul cu faţa la perete. Ştiţi, prefer să nu-l văd.

Probabil că musafira mea are într-adevăr un gust foarte rafinat. Mie niciodată nu mi s-au părut într-atât de hidoase încât să-mi provoace groaza.

— Scuzaţi-mă, dar sunt extrem de impresionabilă, am un fel de radar pentru malefic. Dumneavoastră nu simţiţi nimic?

— Nu, i-am răspuns uşor uimită totuşi.

Avea o anume adresă în tot ce spunea, desigur întâmplătoare, dar în acelaşi timp bizară.

— Sunteţi un subiect ciudat, interveni ea. Serios, nu v-ar interesa un horoscop? S-ar putea să vă clarifice multe lucruri neînţelese ori unele umbre din viaţa dumneavoastră. S-ar putea, zic. E în funcţie de interpretarea pe care i-o daţi. Horoscopul e un fapt obiectiv, o descriere exactă, sensibilizată de lectura care i se face.

— N-aş vrea să abuzez de această proaspătă relaţie, am încercat eu să scap elegant, şi nici de timpul dumneavoastră. Dealfel nici nu sunt liberă în săptămâna ce urmează. Poate altă dată, când veţi fi şi dumneavoastră mai liberă, în concediu…

— O, nicidecum, nu e nici un abuz. Asta se face pe loc, chiar acum. Fiţi amabilă, nişte foi de hârtie, un compas şi o riglă.

— Maşina de calcul am dat-o la reparat…

— Să speram că vă veţi păstra buna-dispoziţie până la sfârşitul operaţiei.

— Când operaţia reuşeşte n-are importanţă dacă pacientul decedează.

— Prin urmare, numele şi prenumele le ştiu. E neapărată nevoie de anul, luna, ziua, ora naşterii.

— Ce a fost mama, ce a fost tata, situaţia socială înainte şi după…

— Dacă ţineţi neapărat, deoarece întocmirea horoscopului durează, puteţi să vă rescrieţi fişa personală.

— 24 mai 1943, ora… cu aproximaţie 2 şi 3 minute.

Cu stupefacţie am început să urmăresc fazele operaţiei:

1. din geanta, care nu părea excesiv de voluminoasă, apărură rând pe rând o serie de tabele, o cărţulie cochet legată în marochin albastru, un „Pionier HB”, o gumiţă şi un pachet de Kent;

2. cu o remarcabilă îndemânare, musafira mea trasă trei cercuri concentrice, pe care le împărţi apoi în 12 sectoare;

3. sorbi lung din cafea;

4. urmează aritmetica: adunări, scăderi, înmulţiri, împărţiri, toate se succed într-o ordine incomprehensibilă, pe a doua foaie.

— Bun, şi acum să trecem rezultatele în cele 36 de căsuţe.

— Este complicat? întrebai, încercând să-mi arăt participarea.

— Mai simplu decât pare. Dar, ca orice lucru, necesită un oarecare exerciţiu.

Cu uimire priveam cum pe desen apăreau cifre, semilune, cercuri,

săgeți, hieroglife bizare.

— Se confirmă ceea ce vă spuneam. Sunteți sub o influență malefică.

Trebuie să recunosc că începusem să devin intrigată. Umorul meu bătea în retragere.

— La ce vă referiți?

— Un pic de răbdare. Interpretarea durează. Trebuie să orientăm zodiacul nostru. Pentru aceasta vom lua tabelele magice.

— Dumnezeule!

— Vom găsi timpul sideral. Ceea ce se remarcă la prima vedere este opoziția Roșului, o proastă influență a lui Marte cu Coada Dragonului, cea mai malefică dintre figuri.

— Aș bea o țuică bătrână de Pitești…

— Mă rog, treaba dumneavoastră. V-aș ruga să mă lăsați să mă concentrez. Dacă aveți ceva de făcut… oricum, va dura peste o jumătate de oră.

Este cazul să utilizăm din plin această jumătate de oră dinaintea fatalului verdict. Simt un gol imens… se pare că în stomac. Dealtfel, e bine știut că cei vechi plasau centrul afectiv în stomac. Deci, să procedăm în consecință: am de ales între deliciosul parizer de 27 și o minunată brânză de vaci, foarte grasă. Indiscutabil, există o relație între cantitatea de unt de pe sandviș și stăpânirea de sine. Deja simt că nu-mi mai pasă de Coada Dragonului și de influența malefică a Roșului.

* * *

Am fost prinsă asupra faptului! Ce lovitură pentru vecinul meu, „tânărul domn cu ochelari”, să-și vadă Muza înfulecând pâine cu parizer! Ce-o fi căutând la ora asta acasă? N-ar fi cazul să pregătesc câteva tartine pentru cea care trudește asupra destinului meu? Ce-o fi preferând, parizer, sau brânză de vaci? Să îndrăznesc s-o întrerup?

— Domnișoară…

Lovitură de teatru: a dispărut! Mă uit pe geam, mașina plecase. Sper că nu a luat nimic cu ea. În încăpere, totul pare în ordine, sau mai curând în dezordine. Ba nu! Pe masă, lângă scrumiera în care se mai află o țigară aprinsă, zăresc câteva foi scrise, horoscopul!

Trebuie să mărturisesc că față în față cu destinul am o clipă de ezitare. Ce ați zice dacă ați citi următoarele?

«*Fizic:* influență venusiană. Înfățișare simpatică, voce melodioasă,

caldă, talie mijlocie.

Temperament: sensibilitate, forţă nervoasă, limfatică.

Activitate: execuţie rapidă, dar început dificil, mai multă activitate intelectuală decât fizică, neglijenţă, apatie, apoi suprasolicitare nervoasă.

Caracter: nevoie de singurătate, romantism, rezervă, melancolie.»

Corect, dar needificator. Să citim şi foaia a doua.

«Horoscopul se află sub influenţa unei morţi violente petrecute sub semnul Soarelui. Roşul indică în Casa 5 pericole în locuri publice şi Coada Dragonului în Casa 11 arată relaţii sau duşmani într-un mediu compromiţător. Figura malefică a Albului, care este puternică în Fecioară (semn interceptat), se plasează în Casa Morţii şi este în opoziţie cu Soarele, ceea ce indică grave prejudicii. O proastă influenţă lunară, cu atât mai periculoasă cu cât ne aflăm sub influenţa Capricornului, această figură antrenând lucruri misterioase şi cele mai grave catastrofe. Copilul în Casa 7 arată grave neplăceri din cauze ascunse şi apropiate. Albul în Casa 8 este contrar vieţii, cu grave pericole. Pierderea în Casa 9 arată grave neplăceri venind de la un străin, provocate din acelaşi motiv ascuns. Norocul Minor în Casa 10 dă alternative de mari câştiguri sau mari primejdii, poziţia sa în Scorpion este ameninţare de moarte violentă. Conjunctura în Casa 12 arată duşmani importanţi.

În concluzie, horoscopul pentru următoarele luni arată grave primejdii de sănătate şi mari pierderi de bani, dacă nu se va anihila influenţa nefastă a morţii violente petrecute sub semnul Soarelui. Renunţaţi la tot ce vă leagă, mental sau material, de această moarte violentă, sunteţi supusă unor efluvii malefice care pot avea grave consecinţe.»

Nu se poate… De ce trebuie să mi se întâmple tocmai mie asemenea lucruri?

Totdeauna mi-am dorit o viaţă tihnită, cu mulţi copii şi tabieturi. Pe dracu, tihnă! Din copilărie nimic n-a mers în tihnă. Mama spunea că-s zăbăucă. Dar nu poate fi doar ăsta motivul. Trebuie să fie ceva în mine care atrage lunaticii şi nebunii. Iată, acum, norocul meu: era să mă calce o maşină, mă salvează o blondă eterică, dar nu orice blondă, ci una vrăjitoare. Îmi aduce ghinion, vine în casa omului, îi bea cafeaua (fără zahăr), face consideraţii de artă, insistă să-mi facă horoscopul (pe rug merita să moară, blestemata!), şi când e la o adică, dispare, lăsând în urma ei o ţigară fumegândă şi… oroarea asta! Mi se face pur şi simplu greaţă! Ce să fac? Să-l pun pe foc? Care foc? N-am foc. Dacă îi dau foc, te pomeneşti că mi se

aprinde casa. De foc pomenește oracolul? Apropo, ce sens or fi având savantele vrăjitorii? Ce mort, ce soare? Doamne… sper că nu are nici un sens… Ar fi extraordinar să fi cunoscut și povestea cu Raoul… M-am săturat și de asta! Pentru a pune lucrurile la punct, Raoul a fost un bătrân simpatic, dar evident tot ce spunea vădea un început de scleroză senilă. Iar sinuciderea lui… vai, de ce mă gândesc iar la asta? Doar mi-am jurat să nu mă mai gândesc. Evident, nu e vina mea. Totul, de două zile încoace, nu face decât să-mi reamintească povestea asta tristă. Și clovnul ăla vest-german, auzi… *„the time is money”*… șacal… să scoți bani din sfârșitul penibil al unui bun prieten! Și insistența lui pentru tablouri… „renunțați la tot ce vă leagă, mintal sau material, de această moarte violentă”… să fie o coincidență? Nu, nu se poate… E o coincidență… Nici nu merită să mă gândesc la asta.

Parcă s-a mai luminat și cerul, s-a ivit soarele. Ce-ar fi să deschid fereastra? Intră aerul… Să le dăm dracului de fantome! De asta îmi arde mie? La lucru, copilă, că poimâine te așteaptă tov. Panait și e vai de tine dacă nu ești gata.

Capitolul IV

S.A.S. – Suspectă Atâta Sinceritate!

…3 minute pentru un ou moale… Dimineaţa asta mohorâtă, în deplină concordanţă cu dispoziţia mea sufletească, se potriveşte cu „*Ridi, pagliaccio*”. Cu ochii pe ceas, neforţându-mi vocea – am avut deja mici conflicte cu vecinii (oameni invidioşi şi cârcotaşi, insensibili la frumuseţile muzicii şi glasului meu) –, cânt cam trei sferturi din arie şi oul e gata. După micul dejun, „stil Gelu Ionescu”, compus dintr-un ou moale, două feliuţe de pâine prăjită, cafea, urmează o scurtă deliberare interioară, referitoare la dacă fac sau nu duş rece (am ales o soluţie de compromis) şi, în fine, sunt gata de atac.

De obicei pe la ora asta troleibuzul 94 e destul de aglomerat. Se pare că va fi o zi norocoasă astăzi: găsesc chiar un loc, care îmi permite să mai moţăi preţ de 10 minute.

După cum mă aşteptam, ferestrele din biroul colonelului Banciu erau larg deschise. Adept al unei teorii care pretinde că oxigenarea plămânilor este vitală în funcţionarea organismului, colonelul Banciu devenise teroarea colaboratorilor săi, mai ales pentru unele lungi şedinţe de lucru din zilele geroase de iarnă.

După un ferm „Să trăiţi”, primind permisiunea, m-am aşezat pe un fotoliu cât mai aproape de calorifer, care, bineînţeles, e rece: nimănui nu-i pasă de răceala mea.

Dovedind încă o dată că se poate ajunge şi pe căi anevoioase la stele, colonelul Banciu, după ce-şi aprinse un Pall Mall, observând că privesc cu jind pachetul, se comportă ca un perfect gentleman: îl bagă în buzunar. Era una din micile lui ciudăţenii, a nu trata şi a nu împrumuta pe nimeni cu ţigări. Da, e un tip plin de ciudăţenii Gibi. Gibi îi spuneam noi, el probabil habar n-avea; porecla îi provenea din comasarea iniţialelor prenumelui şi numelui şi pronunţarea lor după moda americană. Înalt, spătos, cu o constituţie de atlet, un pic ieşit din formă poate, dar cu o rezervă de energie intactă, Gibi are o privire cameleonică: nu prin schimbarea culorii, ci prin senzaţiile diverse pe care le încearcă cei cu care discută; la el totul se exprimă prin ochi: dezaprobări, încurajări, laude, nemulţumiri.

După ce îi expun, cât mai concis, datele pe care le am până acum despre crima din seara trecută, încerc să par optimist:

— Tovarăşe colonel, dacă nu se întâmplă o minune, n-o să avem un demaraj prea uşor.

— Orice lucru la început este neînsemnat, vorba latinului: „*Omnia rerum principia parva sunt*”, îmi comunică Gibi, nepărând prea afectat de faptul că unul din valoroşii lui colaboratori solicită sprijinul unor forţe divine pentru rezolvarea unei biete crime.

Chestia asta e încă una din maniile lui: având o memorie enciclopedică, colonelul Banciu îşi pigmentează uneori discuţiile de lucru cu fel de fel de aforisme, locuţiuni, citate, în vreo patru limbi. În acelaşi timp, mania asta reprezintă pentru noi un barometru al stării psihice a lui Gibi: dacă începutul discuţiei este marcat de aceste bizarerii enciclopedice, totul e perfect, Gibi este mulţumit de activitatea noastră; dacă, din contra, totul se petrece la sfârşit, pe la concluzii, înseamnă că tovarăşul colonel Banciu ar avea multe de reproşat.

— „*Ex nihilo, nihil*”, îi răspund eu, încercând să găsesc, în disperare de cauză, o expresie care să se potrivească cât de cât situaţiei, ştiind că nimic nu-i face mai multă plăcere decât să-i răspunzi tot printr-un cuvânt celebru.

— Nu trebuie să dramatizăm. Deşi, la prima vedere, se pare că ai dreptate, totuşi crima perfect realizată nu există decât într-un anumit gen de literatură, în care întotdeauna realitatea este eludată. Trebuie descoperit „capătul firului”, legătura de la efect la cauză.

— Iertaţi-mă că vă întrerup, nu văd cum aceste generalităţi se potrivesc la cazul de faţă. Probabil că aveţi unele date suplimentare care ne-ar permite să abordăm întreaga poveste dintr-un anumit unghi.

— Aseară, pe la orele 19, inginerul Brana s-a prezentat la Secţia de miliţie din sectorul lui, solicitând o convorbire cu comandantul. Acesta era ocupat pentru moment, iar când a putut să-l primească, Brana dispăruse. Căpitanul Zărnescu, comandantul secţiei, a făcut un raport de rutină, care mi-a parvenit azi dimineaţă. Imediat am luat legătura cu profesorul Vetrici, Directorul Institutului de Cibernetică, anunţându-i decesul, în condiţii tragice, al colaboratorului său. M-am interesat cu ce se ocupa Brana…

— Lucra la o invenţie?! am intervenit eu rapid spre a-i arăta lui Gibi ce intuitiv colaborator are.

— Nici vorbă. Dirija echipa tehnică care asigura funcţionarea calculatorului.

— Deci?

— „*Cui prodest*”? Se pare că obiecte de valoare n-au dispărut, crimă din gelozie nu e… Rezolvarea unui puternic conflict sau a unei încurcate afaceri de familie?… Ipoteze puţin probabile… în sfârşit, trebuiesc urmărite şi pistele astea, dar, sincer să fiu, nu cred în ele!… Eventual, ne-am putea gândi la o afacere de spionaj. Brana, prin poziţia lui, avea acces la toate programele pe care le prelucrează calculatorul.

— Perfect, sau mai bine zis nu-i perfect deloc. În acest caz ancheta nu mai e de competenţa noastră.

— Ba da. Spionajul este o pistă posibilă, dar nu uita că plecăm de la nişte supoziţii: materializarea lor, stabilirea faptului că Brana a fost sau nu implicat într-o activitate de spionaj sunt problemele pe care trebuie să le lămureşti.

— Nu pot să-mi explic de ce a fost totuşi lichidat Radu Brana. În felul acesta, automat, cei care l-au omorât atrag atenţia asupra lor. Or, nu cred că tocmai de publicitate ar avea nevoie o reţea de spionaj!

— Privită astfel, şi mie mi se pare că aici „e mai mult decât o crimă, e o greşeală”, îşi plasă Gibi unul din citatele favorite. În caz că e vorba de o afacere de spionaj, Brana devenise un pericol pentru reţea. Lichidarea lui era totuşi soluţia, cu toate riscurile care le implica.

— Mi-e greu să mi-l imaginez pe Brana ca spion, după ce mi l-a descris aşa cum mi l-a descris Rodica Luca…

— Rodica Luca! Încă o pistă care trebuie clarificată – relaţia ei cu Brana.

— Desigur. Dar revenind la Brana, ce motiv l-ar fi putut împinge să se vândă? Vila, maşina, mobilierul scump, totul demonstrează o situaţie materială excelentă.

— Se pare că norocul nu dă nimănui destul.

— Numai de noroc nu poate fi vorba la Radu Brana. Deci, să încep cu Institutul?

— Da. Ţi-am mai spus, am şi vorbit cu tov. profesor Vetrici, rugându-l să nu facă încă publică vestea morţii lui Brana. Avem nevoie de cât mai multe informaţii. În fond, asta e meseria noastră, să ştim totul… şi încă ceva pe deasupra…

Neştiind cum să interpretez ambiguitatea ironică a ultimei replici, găsesc că cea mai bună continuare ar fi obţinerea permisiunii de a mă retrage. Deci, după un respectuos „Să trăiţi”, la care mi se răspunde cu un

„Succes, Gelule”, părăsesc încăperea.

Plutonierul major Roman stătea nemişcat la unul din birouri. Ochii îi trădau o stare de acută reverie. Fixa cu intensitate uşa, aşteptându-şi probabil destinul. Când colo, eu!

La biroul din fund, Alexandru Bogdan Cernea (A.B.C., cum i se spune) dădea semne de transă intelectuală, aidoma eruditului, care, în culmea efortului, descoperă secretul manuscrisului sumerian. Auzindu-mă intrând, lăsă din mână „Pagina începătorului” din revista Rebus.

— Bună dimineaţa! Să nu vă surmenaţi cu munca! Vreun semn de la doctorul Ivaşcu?

— Te-a căutat acum o jumătate de oră. O să revină. Se pare că iar eşti norocos.

— Aşa noroc mai rar: răcit, dormit doar trei ore şi o crimă care pare mult mai complexă decât la prima vedere…

— Nu mă refeream la micile detalii tehnice. Te cunosc, asasinul este ca şi prins. Mă gândeam la martora principală.

Apără-mă, Doamne, de prieteni… Pregăteam o replică tăioasă, ceva care să se refere la respectul datorat persoanelor mai în vârstă, sau ceva şi mai dur, referitor la diferenţierea pe scara socială. Dar, ştiind că impertinenţa e un apanaj al tinereţii, decid să fiu mărinimos şi să nu-l pun la punct pe bunul meu prieten şi mai tânăr coleg, căpitanul Alexandru Bogdan Cernea. Înalt, subţire, cu gesturi şi mişcări graţioase, cu o privire visătoare de elevă îndrăgostită de Alain Delon (să fiu iertat că raportez totul la cu 20 de ani în urmă, când faptul că nu-l divinizam pe Delon a distrus romantica mea idilă cu o colegă din a IX-a C; din păcate nu mai ştiu pentru cine suferă liceenele astăzi), A.B.C. este o exemplificare perfectă a maximei „aparenţele înşală”. Calităţile sale fizice sunt în totală neconcordanţă cu cele morale: este impertinent, prozaic, cinic şi… mă bate cu regularitate la şah. La el toate complexele bărbatului de vârstă medie se reduc la unul singur: nu are complexe!

— Permiteţi să raportez! interveni Roman, curmând divagaţiile mele mentale despre amiciţie. Astă-noapte, după ce am condus-o pe domnişoara Luca acasă, am stat de veghe încă vreo trei ceasuri în faţa locuinţei ei. Nimic de semnalat.

— Bravo! Excelentă iniţiativă!

Ca de obicei, Roman mă surprinde. Are o deosebită intuiţie a faptului anodin. Rutina, cei peste 20 de ani de anchete l-au făcut să ajungă la o

concluzie aproape identică cu a mea: Rodica Luca se încadrează destul de neclar în decorul crimei.

— V-aş cere permisiunea să plec pe la 2. Am fost convocat la şcoală.

Săptămânal, Roman se duce la şcoală. Progeniturile lui, doi băieţi aflaţi la vârsta năzdrăvăniilor şcolare, fac ca Roman să aibă un contact regulat cu profesorii „disciplinaţilor" puşti. Tema discuţiilor este mereu aceeaşi: „Cum să reuşim să-i cuminţim?". Aici, suntem toţi alături de el, îl înţelegem, îi dăm sfaturi utile, de o mare diversitate, cuprinzând fel de fel de soluţii practice, de la Makarenko la bătaie.

— E în regulă. Dar până atunci încearcă să obţii ceva date despre Rodica Luca. Caut-o prin fişele noastre, vorbeşte cu cei de la înregistrarea populaţiei, de la Paşapoarte. Dacă îţi mai rămâne timp, dă o raită prin cartier, încearcă să vorbeşti cu câţiva vecini.

— Bine. Vă las raportul pe birou. Să trăiţi!

— Nu, i-l dai tov. căpitan Cernea. Dânsul lucrează cu noi la rezolvarea acestui caz.

— Iară? Tot eu să rezolv şi cazul ăsta? întrebă, abordând o mină plictisită, Cernea.

Hotărât că eram într-o zi fastă sau sub influenţa unui astru bun, cum probabil ar zice Rodica Luca, aşa încât, făcându-mă că nu iau în seamă nici această *obrăznicie*, plec în căutarea lui nea Dumitru şi a Daciei lui.

Traseul spre Institut este marcat de continuarea cursului: „Să învăţăm fotbalul în maşină!". Probabil că sunt un elev dotat, căci nea Dumitru, după ce-mi explicase pentru a patra oară regula ofsaidului, îmi declară, destul de politicos dealtfel, că nu mai are ce şi cum să mă-nveţe. Pe această ambiguă constatare a lui nea Dumitru, ajungem.

Şatena de la biroul de informaţii era frumoasă şi implacabilă ca un bloc de granit sculptat cu artă. Îmi surâse: un surâs de categoria a doua, al cărui subînţeles era că, necunoscut de ea, nu eram decât un oarecare, dar nu se ştie niciodată…

— Tovarăşul ce doreşte?

— Tovarăşul profesor Vetrici mă aşteaptă. Mi-a spus că o să comunice numele meu la poartă: Gelu Ionescu.

Surâsul, care-şi schimbase subtil nuanţa, îmi arăta că urcasem pe scara valorilor Cerberului şaten.

Profesorul Vetrici mă aştepta într-o evidentă stare de surescitare:

— Bine că aţi venit. Cum s-a întâmplat?

— Fiţi amabil, s-o luăm pe îndelete. Cu ce se ocupa Brana?

— Era inginer de proces, un colaborator extrem de preţios. Profesional era un as. Dirija echipa tehnică care se ocupă de calculator.

— Aveţi în vedere vreo cercetare de importanţă deosebită?

— Sunt mai multe. Totuşi, cel mai important program de cercetare e cel al uzinei din Z… Acum trei ani uzina din Z… şi-a început cercetările experimentale pentru realizarea unui depoluant. Se pare că va fi o mare reuşită. În ultimul an au intrat în lucru trei staţii-pilot. Curios… tocmai de programul acestui proiect se leagă un eveniment care era să ne facă ieri să apelăm la dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat?

— Acum două zile Ileana, care se întorsese de puţin timp din Anglia, de la o specializare, a vrut…

— Iertaţi-mă că vă întrerup, cine e Ileana?

— A, uitasem, Ileana Nedelcu, cea mai fidelă colaboratoare a lui Brana. A vrut să-i facă o surpriză. A imaginat un program care poate descoperi orice protecţie prin parolă. Aceasta duce la o deprotejare a programului şi în plus la o blocare a sistemului. Tehnic, o treabă excelentă. Pentru ea a fost un fel de examen să-i arate şefului că nu şi-a pierdut vremea la specializare. Ca surpriza să fie cât mai completă, n-a spus la nimeni nimic. Asta s-a întâmplat alaltăieri după masă. De la Institut a plecat direct la Z…, fusese convocată urgent acolo. Prinsă cu treburile, a uitat să mai anunţe pe cineva de „surpriza” pe care ne-o pregătise. Şi, într-adevăr, a fost o surpriză: ieri dimineaţă calculatorul era blocat. Programul, care era tocmai al celor din Z…, rămăsese neprotejat. A, am uitat să vă spun, în mod obişnuit programele sunt concepute de aşa natură încât să blocheze sistemul dacă informaţiile au fost lăsate necodificate din neglijenţa programatorului. Programatorul susţinea că e sigur că-şi codificase informaţiile, că în nici un caz nu-i vorba de neglijenţă. Ce să vă spun, intrasem la griji. Părea clar că cineva decodificase programul protejat cu scopul, mai mult ca sigur, de a fura informaţii. Brana parcă înnebunise, intrase într-o panică teribilă, i s-a făcut rău, l-am trimis acasă. Ceilalţi din echipa tehnică au început verificările: mai exista posibilitatea ca un accident tehnic să fie cauza blocării sistemului şi a decodificării programului. Abia pe la prânz, când s-a întors Ileana, am lămurit misterul. Mi s-a luat o piatră de pe inimă. I-am tras o săpuneală grozavă.

— Pe Brana l-aţi înştiinţat?

— L-am căutat de vreo două ori la telefon. N-am dat de el. Urma să treacă Ileana pe la el, să-i comunice.

— În ce constau măsurile de securitate pentru apărarea unui calculator împotriva unor furturi de informaţii?

— Aveţi noţiuni de informatică cibernetică?

— Ştiu şi eu, matematica de liceu până la clasa XI plus câteva articole de popularizare de prin reviste.

— Egal cu zero. În epoca noastră este nevoie ca informaţiile să fie stocate şi apoi prelucrate pe baza unor complexe de operaţiuni matematice şi logice. Toate aceste operaţii sunt realizate de ordinator sau de calculator. Părţile lui componente sunt formate din unităţi specializate de recepţionare a datelor, de memorie, de calcul, de ieşire a rezultatelor. Calculatorul înmagazinează în memoria sa sistemul şi principiul după care trebuiesc prelucrate informaţiile. În sistemul de programare este inclusă şi forma ce trebuie dată informaţiilor, limbajul în care trebuiesc traduse pentru a putea fi prelucrate de calculator. Pentru cineva din afară e practic imposibil să fure informaţii: măsurile de pază pe care le-am luat sunt deosebit de eficiente. Pentru cei dinăuntru, cei care lucrează nemijlocit cu calculatorul – echipa tehnică, programatori –, datele problemei se schimbă. Este vorba în primul rând de o „securitate umană”.

— Adică?

— Dacă nu ai deplină încredere în corectitudinea oamenilor care lucrează nemijlocit cu calculatorul, poţi să introduci orice sistem de securitate, că tot degeaba este.

— Mai există şi un al doilea rând sau totul se reduce la primul?

— Există. Fiecare program poate fi protejat. După ce datele au fost înregistrate din proces, programatorul care se ocupă de programul respectiv le supune la un proces de protejare, printr-o codificare după o parolă dată. „Protecţie prin parolă”, aşa este numit sistemul acesta de securitate. Codificarea face ca programul dintr-o formă normală, lizibilă, să treacă într-un mozaic alandala de informaţii fără nici un sens. Procesul este reversibil, prin folosirea aceleiaşi parole, programatorul îşi readuce programul la forma normală. Teoretic asta permite ca numai programatorul unui anumit program să aibă acces la el.

— Şi practic?

— Practic însă, pentru cineva din echipa tehnică, un inginer de Proces de exemplu, e o problemă de rutină banală să regăsească o parolă de

protejare și să o obțină, dacă vrea. De aceea vă spuneam că e o problemă de „securitate umană”.

— Înțeleg. Totuși, dacă se fură informații, nu rămân urme?

— Nu. Vezi dumneata, pentru cineva care ar vrea să fure, îți repet: doar dintre cei care lucrează nemijlocit cu calculatorul, treaba e foarte simplă. Trebuiesc urmate niște etape succesive: de protejare, folosirea informației – tipărire, imprimare pe bandă –, refacerea protecției.

— Cum se pot scoate din Institut unele rezultate de la calculator?

— Cartele perforate, bandă magnetică.

— Ce program ar prezenta interes pentru spionajul economic?

— Indiscutabil cel al uzinei din Z…

— Ce informații puteau fi sustrase?

— Ieri am luat legătura cu cei din Z… Sunt într-o fază intermediară. Au rezultate foarte interesante până acum; nu știu însă cât de valorificabile ar fi ele peste granită. Cert este că sustrăgând, să zicem, rezultatele date de stațiile-pilot, cei care ar beneficia de aceste informații ar economisi cei trei ani de muncă și investiții care au fost necesari pentru lansarea și punerea în execuție a programului. Dar, odată avute informațiile, e necesar să întocmești un program de calculator, pentru continuarea proiectului, să construiești stații-pilot… În timp ce ei își pun la punct întregul program, s-ar putea ca noi să și brevetăm produsul, deci să fim primii. Uzual se fură date despre produsul finit și nu informații parțiale. Probabil că cei din Z… vă vor lămuri mai bine.

— Ce fel de om era Brana?

— V-am mai spus, profesional era un as. Altfel, un tip morocănos, ursuz, absorbit de munca lui. Era poreclit „Robotul”, când avea ceva în cap muncea zi și noapte. Nu prea avea prieteni. Acum câteva luni s-a logodit. A fost o surpriză pentru toți; era celibatar convins. Dragostea l-a schimbat, l-a umanizat. În ultima vreme, de vreo lună, devenise din nou morocănos și taciturn. Vestea morții lui m-a stupefiat. Cum s-a întâmplat?

— A fost împușcat aseară, în apartamentul lui. Deocamdată nu putem să vă comunicăm mai mult. Înțeleg că nu prea era simpatizat în colectivul în care lucra. Avea relații mai încordate, chiar conflictuale, cu cineva anume?

— Nu. Nu prea era el sociabil, își crease unele antipatii, datorită firii lui… dar în nici un caz relații al căror mod de rezolvare să fie crima!

— Referitor la ceea ce numeați „securitate umană”. Credeți că Brana ar fi putut fi implicat într-o afacere de spionaj?

— Exclus, tinere. Brana… spionaj?! Am lucrat ani de zile împreună. Aveam foarte mare încredere în el. Aici toţi îi stimau munca şi priceperea. Ce putea să-l tenteze? Avea bani, casă, maşină, o logodnică deosebit de frumoasă. Nu se poate, domnule!

— Înţeleg. V-aş ruga să rămână confidenţială conversaţia noastră. Aş vrea să vorbesc cu Ileana Nedelcu şi cu unul dintre prietenii apropiaţi ai lui Brana, inginerul Niky Bîrsan.

— Nimic mai simplu.

După două scurte telefoane, prin care cei doi sunt anunţaţi de vizita mea, îmi iau rămas bun de la profesorul Vetrici, asigurându-ne reciproc că ne vom ţine la curent.

Ileana Nedelcu: o femeie de aproximativ 45 ani, slabă, măruntă de statură, cu părui negru separat de o cărare pe mijlocul capului. După privirea foarte pătrunzătoare a ochilor săi cenuşii sunt convins că e foarte inteligentă, distracţia ei favorită constând, probabil, în a jongla în fiecare sâmbătă seara cu diferenţiale de ordinul 5. Era foarte ocupată sau vroia să dea impresia că este.

— N-aş vrea să vă deranjez, încep eu foarte protocolar, dar am nevoie de câteva informaţii despre Radu Brana.

Ochii cenuşii m-au cercetat cu atenţie câteva momente… probabil rezultatul examinării a fost nesatisfăcător, deoarece Ileana Nedelcu, fără să mă invite să iau loc, îmi comunică foarte sec:

— Radu este un om fermecător, cultivat, sensibil. Profesional este un as. Altceva.

În general cuvântul „miliţie” dă naştere la reacţii bizare interlocutorilor. Discuţiile demarează greu, răspunsurile sunt seci, oamenii încearcă să fie cât mai exacţi în ceea ce spun. Confuz, în mintea multora, cuvântul se materializează într-un individ înalt, spătos, cu vorba viforoasă şi ochi iscoditori, haină de piele şi pălărie cenuşie. Cei zece ani de meserie m-au convins că nu am „fizicul adecvat”. Nu am căutătura tăioasă, vorba răstită sau apăsată, nu pot impresiona pe nimeni, ba chiar, fără ochelari, privirea uşor opacă şi tulbure îmi dă un aspect „plăcut lunatic”, cum zice ABC. De multe ori e un avantaj… poate chiar „un stil”.

Se pare că într-adevăr înfăţişarea mea n-a impresionat-o pe Ileana Nedelcu, cu siguranţă însă efectul va fi obţinut de vestea pe care i-o voi da:

— Am să vă dau o veste rea: Radu Brana a murit ieri noapte.

— Cum? Nu este posibil! Nu… Nu pot să cred…

Nu cunosc altă soluție pentru potolirea unei crize de plâns decât așteptarea. Încerc să-mi fac uitată prezența, aprinzând o țigară. Este clar, femeia din fața mea îl iubea pe Brana. O pasiune de domnișoară bătrână, în care probabil se împleteau sentimentele pentru omul Brana și idolatria pentru asul informaticii.

— Cum s-a întâmplat? mă întrebă ea într-un târziu.

— A fost împușcat, aseară, acasă, în jurul orei 21.

— Împușcat…?!… Radu!… Cine e asasinul? Fiara aia fără suflet…

— Cine vă rog?

— Femeia aceea care se infiltrase în viața lui, „logodnica” lui…

— Dacă vă referiți la Rodica Luca, vreau să vă spun că vă înșelați, nu l-a ucis ea. Totuși, de ce credeți că domnișoara Luca ar putea fi amestecată în moartea lui Brana?

— Relația asta era neverosimilă. E o femeie frumoasă, domnule, și cu 20 de ani mai tânără decât Radu. Ce satisfacții, ce viață putea să-i ofere Radu? El era un tip liniștit, nu punea preț pe mondenități. Ajunsese o jucărie în mâinile ei. Radu ar fi avut nevoie de o soție iubitoare, care să-l înțeleagă și să-l stimeze.

— Brana avea dușmani?

— Radu? Radu este… era cel mai bun dintre oameni. Amabil și prietenos… Femeia aceea l-a schimbat, l-a distrus!

— Tovarășul profesor Vetrici mi-a povestit de surpriza pe care le-ați făcut-o ieri.

— Frumoasă surpriză! Ce mi-au auzit urechile! Dar aveau dreptate, era vina mea. Am vrut să-i fac o surpriză lui Radu, să mă laud cu ce am învățat la specializare. Îmi pare rău că l-am speriat. Toți mi-au spus că intrase într-o panică nebună când au descoperit calculatorul blocat și programul decodificat. Am vrut să-l liniștesc, să-i spun că totul este în regulă, dar nu l-am găsit. L-am căutat și acasă, aseară pe la șapte și jumătate.

— Și l-ați liniștit?

— Nu era acasă.

— Ce-ați făcut în continuare aseară?

— De ce? O, Dumnezeule, doar nu credeți că eu…?

— Nu cred nimic. Sunt întrebări normale, de rutină în astfel de cazuri.

— Am fost la o prietenă, Mimi Teodorescu. Am stat la ea până pe la 9–9 și jumătate. Apoi m-am întors acasă, l-am mai sunat pe Radu, dar n-a răspuns. Doamne, trebuia să fi stat toată după-amiaza în fața ușii, să-l

aştept, să stau lângă el!

Niciodată nu mi-a plăcut să dărâm un idol. Sunt sigur că fiecare dintre noi a avut la un moment dat un exemplu, un „ceva” sau „cineva” în care credea cu toată fiinţa lui. Dărâmarea acestui ideal lasă de obicei urme adânci. Femeii din faţă sfertul acesta de oră i-a destrămat speranţele şi romanticele visuri, dar cel puţin să-i lăsăm intact idolul. Nimeni nu poate s-o ajute. Părăsesc în linişte biroul, încercând să mă conving că uneori sunt şi mesagerul unor ştiri bune.

Niky Bîrsan mă primi cu privirea grea şi obosită a unui setter hidrofob, trimis să aducă o raţă rănită din mijlocul unui lac, a cărui apă are o temperatură în jur de 0°C. Poate pierduse mult aseară la *bridge*, sau poate ficatul…

— O ceaşcă de ceai de sunătoare în fiecare seară, înainte de culcare, se spune că ar face minuni…

— Pardon? Dumneavoastră sunteţi tovarăşul de la miliţie?

— Ştiţi, ficatul. Înţeleg abuzurile tinereţii, dar vine o vreme când ceaiul de sunătoare… Da, căpitan Gelu Ionescu. Îl cunoaşteţi de mult pe Radu Brana?

— Pe Radu? Din facultate. Nu înţeleg. De ce?

— A fost asasinat aseară, acasă. Aş vrea să-mi povestiţi câte ceva despre el.

Prevestirea pe care mi-o făcusem de dimineaţă, cum că ar fi o zi norocoasă, încă nu se adeverea. În schimb era clar că era o zi a plânsului. Am rămas cu atât mai surprins cu cât nu mi-l imaginam pe Niky Bîrsan că ar putea să plângă vreodată. Înalt, bine făcut, nearătând cele aproape 50 de primăveri, pe care trebuia să le aibă, ţinând seama că e acelaşi contingent cu Brana, Niky Bîrsan are ceva din prestanţa şi siguranţa unui comis-voiajor model. Aştept. Câte ţigări au mai rămas? A şaisprezecea ţigară de azi dimineaţă! Mă întreb, cu groază, cum arată locul în care ar trebui să se găsească plămânii mei.

— Asasinat?! Dumnezeule, de ce nu am insistat, de ce nu l-am rugat să vină totuşi?

— Unde să vină?

— Aseară, trebuia să jucăm *bridge* la mine. În ultimul moment, Radu s-a scuzat că nu poate veni, nu se simţea prea bine. Parcă am avut o presimţire, am fost foarte nervos aseară. Nu ştiam ce-i cu mine. La un moment dat am părăsit partida, m-am retras în birou şi i-am dat un telefon

lui Radu; voiam să-l rog să vină totuşi să joace, eu nu mă mai simţeam în stare.

— Pe la ce oră aţi telefonat?

— Nu ştiu, 9–9 şi jumătate.

— Aţi vorbit cu el?

— N-a răspuns. După ce m-am calmat, m-am luat cu jocul şi am uitat să-i mai telefonez. Totuşi simţământul acela, că ceva mă apasă, că se va întâmpla ceva, nu m-a părăsit toată seara.

— Deci, îl cunoaşteţi pe Brana din facultate, continuai eu imperturbabil, neţinând cont de dilemele metafizice ale interlocutorului meu.

— Da. Radu a fost un student excepţional, şef de promoţie, un viitor deosebit i se deschidea.

— Aţi păstrat relaţiile cu Brana pe tot parcursul acestor ani?

— Mai mult sau mai puţin. Ne pierdusem pentru o vreme din vedere. Acum şase ani m-am transferat aici. De atunci relaţiile noastre au devenit mai strânse.

— Ce fel de om era?

— O natură complexă. Avea momente în care era fermecător, amabil, plăcut, bun camarad. Din păcate acestea erau doar momente, odată trecute devenea Radu Brana cel de zi cu zi: ursuz, nemulţumit, distant în relaţiile eu oamenii.

— Cum îl suportaţi?

— Eu eram prietenul lui. Radu a fost pentru mine modelul, idolul studenţiei mele. Îl suportam cu toate toanele şi capriciile lui.

— După câte am înţeles, logodnica lui a reuşit să-i mai îndulcească firea. La dumneavoastră s-au cunoscut, nu?

— Rodica? O cunoaşteţi?

— Da. Ea a semnalat crima. Dealtfel şi dânsa mi-a povestit de *bridge*-ul de la dumneavoastră. Când s-au cunoscut?

— Acum câteva luni. Era onomastica Puşei, soţia mea. Rodica trecuse printr-o perioadă foarte dificilă. Cu câteva luni înainte logodnicul ei, doctorul Maltezeanu, murise într-un stupid accident la munte. Am insistat mult ca ea să accepte invitaţia. Într-un fel trebuia să fie atracţia serii: este mare meşteră în alcătuirea de horoscoape, aşa pretinde ea cel puţin. Cred că-mi daţi dreptate, Rodica este fascinantă. Toţi bărbaţii erau sub vraja ei. Radu era ca-n transă, o jucărie neînsufleţită. Nu ştiu cum a evoluat relaţia

între ei, cert e că la vreo lună, Radu, până atunci cel mai convins celibatar posibil, o implora să se însoare cu el. În sfârșit, s-au logodit. Se pare că într-adevăr Rodica a reușit să-l transforme, Radu a devenit mai sociabil, nu mai era ursul dinainte.

— Aţi remarcat vreo schimbare la el în ultima vreme?

— Nu. Părea mulţumit. Viața lui se desfășura pe două coordonate: serviciu, casă. Era un adevărat metronom. Singura lui distracţie, o după-amiază sau două pe săptămână, bridge.

— Cunoașteți pe cineva din familia lui?

— Da, pe un văr, doctorul Protopopescu, din Cluj. Erau în relații destul de reci.

— Vărul acesta va fi beneficiarul testamentului lui Brana?

— Nu știu. Dealtfel nu cred că Radu și-a făcut testamentul. Doar nu credeţi că…?

— Nu cred nimic, vă întrebam doar. La prima vedere se pare că jaful ar putea fi exclus ca mobil al crimei. Totuși, poate că Brana avea lucruri de mare valoare… aur, bijuterii?!

— Nu cred. Deseori se plângea că nu-i ajung banii. Vara asta a făcut niște reparații la casă și a fost obligat să vândă niște porţelanuri la care ținea.

— Credeţi că avea dușmani? Poate din cauza unor motive profesionale sau personale a luat naștere un conflict, care, amplificându-se, și-a găsit rezolvarea prin crimă.

— V-am spus, avea o existenţă lineară, fără meandre. Nu, nu văd pe nimeni capabil de un asemenea act.

— Ce mai știți despre Rodica Luca?

— O cunoaștem mai demult. Știu că a fost serios marcată de moartea doctorului Maltezeanu. Nu știu cât de atașată afectiv era de Radu. Cred că vedea în el un sprijin, un mijloc de a depăși criza depresivă prin care trecuse.

— Cu ce se ocupă, bineînțeles în afară de horoscoape?

— Duce un trai destul de modest. Dă meditații de franceză și germană. Are o rudă în străinătate: văr, unchi, nu știu exact; îi mai trimite din când în când câte un pachet.

— Rodica Luca mi-a spus că eraţi prietenul cel mai apropiat al lui Brana. Credeţi că s-ar putea ca Brana să fi fost victima unui șantaj, știu eu, poate ceva legat de tinerețea lui sau…?

— Nu știu, nu cred. Dealtfel, chiar dacă ar fi fost așa, Radu nu mi-ar fi spus. Era un tip destul de închis, chiar și față de mine. Își rezolva singur problemele, nu cerea sfaturi și nu-i plăcea să te amesteci în treburile lui.

Ne despărțim, mulțumindu-i pentru amabilitatea cu care mi-a răspuns.

De ce a fost ucis Radu Brana?

Nu pot să spun că misterul se lămurește cu repeziciune. Crima continuă să pară bizară, lipsită de mobil. Cert, Brana nu era un drăguț și un amabil, era probabil unul din acei oameni pe care vârsta, dezamăgirile și complexele îi fac meschini și cârcotași. De obicei cei de genul lui sunt evitați sau rămân izolați. Uciși? Nu, în nici un caz, micile antipatii sau diferende nu duc la crimă.

O singură ipoteză plauzibilă: Brana fusese implicat într-o activitate de spionaj. Descoperind dispozitivul de securitate, s-a speriat, a crezut că totul este pierdut și, în disperare de cauză, l-a anunțat pe…

Pe cine? Asta este o altă problemă, încă foarte încâlcită. Brana nu era croit din stofa superspionilor, cedase nervos. Întâmplarea de ieri l-a făcut probabil să-i amenințe pe cei cărora le furniza date. „De ce” ar găsi o explicație, ce facem însă cu „Cine”?

Începuse din nou să plouă. Cerul mohorât, de un gri-vinețiu, monotonia tristă a ploii îmi accentuară durerea de cap. Prea multă cibernetică, informatică, terminale, circuite, care mai de care mai integrate, pentru o singură dimineață. Mă și vedeam pensionar al I.M.B. electronificat până la ultima fibră, cu butoane peste tot. Apeși pe unul: „Cine era Radu Brana?”, pe altul: „Ce fel de…?”, pe altul: „Ce știți despre…?”. Gata. Sunt obosit. Mă paște surmenajul. Ușurel, spre casă, făcând abstracție de ploaia meschină.

Nu prea e ușoară munca asta a noastră. Epoca detectivilor romantici a apus de mult. Dealtfel, comparându-mi, cu toată modestia, nivelul cunoștințelor cu cele prin care doctorul Watson îl definește pe celebrul său prieten, remarc că doar punctele 10 și 11 din listă mă complexează: nu cânt la vioară, iar scrima o prefer verbală. Holmes scotea din buzunar vestita sa lupă, fixa îndelung un grăunte de praf sau un fir de păr găsit la locul crimei și imediat îți comunica că mortul ar fi venit din Pakistan, că a călătorit cu vasul „Liberty”, iar criminalul e un tip înalt, călcând șontâc pe dreapta și purtând ghete maron, numărul 41,5. (Să las o scurtă pauză, probabil se va râde, se va aplauda.)

Pentru noi, superdetectivii de astăzi, celebra lupă sau microscopul lui

Holmes sunt înlocuite de laborator. Laboratorul este cel care deschide noi orizonturi într-o anchetă, aduce unele dovezi care, încetul cu încetul, îl vor contura pe făptaş. Oricât de perfectă ar părea o crimă, oricât s-ar strădui făptaşul să nu lase nici un fel de urme, întotdeauna, mici indicii – un fir de praf, o bucăţică de noroi de pe pantofi, fibre de îmbrăcăminte – rămân şi sunt recoltate.

Astfel se poate realiza identificarea individuală a unui fir de păr prin metoda numită A.A.N, ştiindu-se faptul că în afara unor elemente chimice comune în firele de păr omenesc se găsesc, în cantităţi extrem de mici, compuşi secundari, care diferă de la individ la individ, în funcţie de anumite condiţii eco-sociale: activitate, nutriţie, mediu de trai.

Mai eficientă, în primul rând deoarece nu necesită aparatura complicată a precedentei, este metoda prin care microurmele găsite la locul crimei, culese pe benzi adezive, sunt apoi activate neutronic. Simpla prezenţă în aceeaşi încăpere a criminalului şi a victimei este suficientă pentru a transmite urme de fibre textile, în ambele sensuri, de la îmbrăcămintea unuia la a celuilalt. Metoda comparării urmelor de fibre textile parcurge un drum de continuă perfecţionare, în funcţie de diversificarea gamei materialelor textile, de apariţia incontinuă a unor noi coloranţi. Cele mai moderne metode de analiză au pătruns în laborator: compararea la microscop în câmp umbrit, câmp luminat după procedeul contrastelor de fază, în lumină polarizantă, după procedeul de fluorescenţă, în lumină ultravioletă. Spectrofotogrametria şi cromatografia au devenit metode curente de investigaţie. (Cam anostă partea asta, ar trebui poate s-o mai pigmentez cu câte o poantă, două sau s-o mai scurtez.)

Etapele acestui complex proces, care este prinderea unui criminal, sunt marcate de numeroase aspecte tehnice care nu mai pot fi rezolvate doar de genialitatea anchetatorului. Munca în echipă este o condiţie esenţială pentru reuşită. Datele de laborator (amprente, urme, microurmele, balistică), rapoartele date de medicul legist, de toxicolog, cercetările de rutină (declaraţii, interogatorii) se asamblează ca într-un joc de cartoane pentru copii. Modul de asamblare şi căile de urmat care apar din această asamblare sunt hotărâte de anchetator, care stabileşte pentru fiecare membru al echipei ce va trebui să facă.

Răbdare, pasiune, insistenţă, experienţă, o judecată critică tăioasă şi uneori intuiţie, bineînţeles pe nişte premize raţionale, acestea ar fi calităţile cerute de aspra noastră meserie. Genialitatea în meseria noastră nu e altceva

decât o mare dispoziţie pentru răbdare.

Aveţi întrebări?

Eram foarte mândru de ultima parte a discursului meu. A doua zi urma să susţin, la rugăminţile unei fermecătoare diriginte, o scurtă conferinţă despre criminologia modernă, la una din clasele a IX-a uman de la Liceul 45. Discursurile, prelegerile se aseamănă cu cursele cicliste care se câştigă adesea pe ultimii metri. Un bun demaraj oratoric, găsirea unei replici de efect în final, chit că nu este originală, şi auditoriul este cucerit! Sper să nu mă bâlbâi!

Totdeauna când intru pe strada mea o speranţă nebună mă cuprinde. Mereu îmi zic: poate azi! Da, poate azi a venit spiriduşul fermecat sau, cu puţin noroc, chiar o fermecătoare zână şi a făcut puţină ordine în apartamentul meu. Nu. Nici azi! Nu-i nimic, ne rămâne speranţa.

A cui o fi Dacia asta de culoare albastră? Nu cumva… un tânăr şi chipeş bărbat… la Olimpia? Nu!… sunt surmenat, încep s-o iau razna. Doar nu cumva sunt gelos? Bravo Othello de Ilfov!

Delicioasa cremă de ciuperci are un minunat gust de ciorbă de pui. Eternul mister al plicurilor cu supe concentrate… Când îşi găsesc timp de masă detectivii? Ăsta da subiect de conferinţă! Despre chestia asta ar trebui să vorbesc eu mâine la ora de dirigenţie şi nu despre microurme, A.A.N., chestii care n-or să intereseze pe nimeni şi pe care n-or să le înţeleagă nimeni. Nu ştiu cum se face, dar în toate romanele poliţiste, indiferent că e comisar, inspector, căpitan, detectiv, mai mult sau mai puţin particular, omul legii nu găseşte timp pentru masă. A, fie-mi iertat, Maigret săracul, singurul care mai mănâncă din când în când. Trebuie scuzat totuşi, este mai în vârstă! Ceilalţi, tineri, toţi celibatari convinşi, nu au timp decât de băut. Ai noştri mai mult cu cafele şi ceaiuri, cei de dincolo cu fel de fel de alcooluri cât e ziulica de lungă, nemaivorbind de noapte.

Deci, să continuăm lupta împotriva ulcerului şi să îngurgităm ce a mai rămas din delicioasa cremă. Mese la oră fixă, totdeauna ceva cald, un „nu” hotărât sandvişurilor, aceasta mi-e deviza culinară.

Glumă, glumă, dar cum îl prindem noi pe asasin? În cărţi totul se rezolvă uşor: ori unul dintre ei e mai bleg şi se demască singur, ori intervine un *Deus ex machina* şi rezolvă totul, ori anchetatorul e un tip genial. Prima soluţie ar fi cea mai acceptabilă, mi-ar păstra intacte meritele, a doua, bună şi ea atunci când eşti într-un impas fără ieşire, a treia, excelentă, dar nu e cazul.

Înapoi la lucru, Gelule, rapoarte, informări, discuţii, interogatorii – rutina meseriei. Aceasta este „*Deux ex machina*” pentru tine.

Capitolul V

Ce le pasă doamnelor!

— Alo?

Cine putea fi? Aţi ghicit: infatigabilul domn Strasser.

— Alo, domnișoară. V-am trezit cumva?

— Ca de obicei. Cât este ora?

— Ca de obicei, trecut de 11. V-aţi mai gândit?

— Desigur, mă gândesc mereu. Dar vă referiţi la ceva anume?

— Ştiţi despre ce e vorba, de propunerea mea.

— Domnule Strasser, uneori se întâmplă ca vorba „femeia, suflet schimbător” să nu se potrivească. Rar, dar se întâmplă.

— Speram să fiţi mai înţeleaptă. A trecut o zi, o noapte… nu v-a adus nimic nou?

— Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc, nu.

— Credeam că e în interesul dumneavoastră… Şansa e un tren care nu trebuie pierdut.

— Stimate domn Strasser, lăsaţi-mă să cred că-mi cunosc mai bine ca oricine interesul.

— În sfârşit, aşa să fie. Oricum, o zi a trecut, mai aveţi două.

— Vă mulţumesc pentru răbdare, dar cred că e zadarnică.

— Să lăsăm timpul să decidă. N-aş vrea să aveţi păreri de rău mai târziu, când nu se va mai putea face nimic. Cu respect, domnișoară Iason.

Sper că programul meu de dimineaţă se va modifica în următoarele zile, altfel riscă să devină monoton.

Of, ce noapte! Dacă lui Azorel nu i-a crescut Coadă de Dragon, iar Bondocel a scăpat cu bine de Norocul Minor şi chiar de cel Major, este evidentă influenţa binefăcătoare a Albului în casa mea. Bate-te peste gură, Olimpia, dacă mai ţine mult aşa poţi să-ţi pui firmă de ghicitoare la poartă. Oricum, cele întâmplate au avut şi partea lor bună, m-au pus la lucru, ceea ce, ca să fiu sinceră, n-a reuşit până acum să realizeze nici mama, săraca, şi nici măcar tov. Panait. Este extraordinar câte poate omul să facă într-o noapte, dacă, bineînţeles, există stimuli potriviţi! Se pare că mie jocul de-a fantoma şi de-a astrele îmi priește.

Prin urmare să-mi îndeplinesc micile obligații de femeie de interior. În primul rând, porția de grăunțe lui Bibi, apoi… Nici un apoi, îți ajung litrii de cafea consumați până acum. Detest viciul sub orice formă l-aș întâlni și lupt contra lui. Un ceai de tei ar fi mult mai potrivit. O tisană, cum spune mătușa Amalia. Săracul Proust avea dreptate… și eu mă simt acum de parcă ar fi primăvară și m-aș plimba pe sub teii înfloriți în trăsurică și cu muscal în caftan. Păcat că nu am și o madlenă… cine știe de ce mi-aș aduce aminte!

Să mă culc din nou sau să nu mă culc? Nu, mai bine o fac lată și mă duc la un film. Relaxare, deconectare, bună dispoziție, un râs tonic, cred că asta s-ar potrivi geniului meu obosit. Ia priviți, un adevărat regal al anunțurilor cinematografice: pentru toate vârstele, pentru toate gusturile. La alegere. Sunt atât de năucită de această explozie a celei de a șaptea arte, încât… hai să lăsăm soarta (obsesia casei, nu?) să aleagă. Punem degetul… *Pușca veche*, ce o fi asta? N-are importanță, sper să ne amuzăm!

* * *

În drum spre casă reflectez că, hotărât, soarta nu-mi este favorabilă. Ce speranțe îmi pusesem în pușca asta veche! Și când colo, orori, sânge, nemți obsedați, franțuji obsedați, explozii, asasinate în serie… *Zece negri mititei* e o dulce glumă pe lângă tot ce-am vizionat eu timp de două ore pe ecran lat și Eastman color! Voința mea dă semne îngrijorătoare de oboseală: am stat privind ca-n transă…

Ia te uită, ia te uită, ce întâmplare fericită! În fața porții, vecinul meu în carne și oase, cu o figură ușor șifonată, de parcă și el ar fi făcut o noapte albă; altfel, aceeași eleganță nonșalantă, gen „Bond Street”. Măruntele ticuri, pe care știe să și le pună în valoare, plus ochelarii cu ramă metalică îi dau alura unui intelectual al cărui mic dejun e compus din Hegel plus Kant, peste prânz sare (probabil e totuși încadrat în câmpul muncii), iar seara, ca să-și scoată pârleala, consumă la dineu pe Platon Heracliticul.

— Bună ziua.

— Asta se va vedea mai târziu. Sărut mâinile, domnișoară!

— Te-au angajat la operă sau ești tot la stadiul de vocalize?

— Bună trebuie să-ți fie inima, după cum îți sunt vorbele. Dar soprana Bibi n-a ajuns încă la schimbare de voce?

De asta îmi place vecinul meu, nu se supără, e pe fază, și când nu cântă, are chiar și umor.

— Apropo, ce-ţi prevede horoscopul pentru astăzi?

— Care horoscop?

— Cum, nu ţi-ai făcut încă horoscopul?

— Nu te supăra, domnişoară, dar povestea asta cu horoscopul e ultima modă? Eşti a doua persoană, în ultimele două zile, care îmi pomeneşte de horoscop.

— O fi săptămâna coincidenţelor. Oricum nu te speria, nu-ţi propun să ţi-l fac.

— Credeţi în chestii de astea… extraterestre?

— Nu extraterestre, parapsihologice. La bătrâneţe devenim mai credule, noi femeile.

— Desigur este vorba de o altă persoană, sau mai bine zis este vorba de eterna cochetărie feminină. Ei bine, domnişoară, n-o să-ţi fac nici un compliment!

— Mulţumesc pentru compliment, vecine. Amabil ca totdeauna. Serios vorbind, eşti o prezenţă reconfortantă.

— Iar dumneata nu pari o persoană care are nevoie de aşa ceva.

— Nu par, dar din păcate mi se întâmplă în ultima vreme nişte lucruri la limita dintre normal şi bizar.

— Oricând la dispoziţia dumneavoastră stă subsemnatul, cavaler fără teamă şi reproş.

— Râzi tu, râzi, Harap Alb, dar vine el Spânu! Te-am reţinut prea mult. Du-te unde Destinul te cheamă!

— Sărut mâna!

Simpatic personaj! Cu ce s-o fi ocupând? Suntem cam de o vârstă, eu romantică, el timid, eu superbă, el distins, eu artistă, el naiba ştie ce, la amândoi ne place muzica… Precis săraca mama ne-ar fi văzut cuplul ideal al cartierului!

* * *

Olimpia intră în curte, dar rămase pironită locului.

…Ce-o fi cu uşa? Am uitat-o deschisă la plecare?…

Desfăcută larg, uşa de la hol invita parcă ostentativ în semiobscuritatea casei. Un vag sentiment de nesiguranţă o pătrunse.

…Cum pot fi aşa de zăpăcită? Uit mereu câte ceva, dar… de data asta parcă… Totuşi nu se putea să forţeze cineva intrarea. E absurd. O fi vreo cunoştinţă. A găsit-o descuiată şi… poate e chiar înăuntru.

În pragul holului, Olimpia fu oprită de o tăcere neobișnuită.

…Da, asta e… Bibi! Cum de nu mă întâmpină? Ce o fi cu el?…

— Am musafiri? glasul ei modulă precipitat întrebarea.

Nici un răspuns. Olimpiei i se păru că e frig.

…Nu se poate, Bibi mă întâmpină întotdeauna…

Ușa camerei era dată la perete. Încăperea, destul de mare, apărea în penumbră în dezordinea ei obișnuită: ceva straniu însă parcă mișcase aerul din loc. Privirea i se opri peste lucruri. Pentru o clipă nu înțelese nimic: o imensă pată de sânge se scurgea de pe una din marinele lui Raoul. Îngrozită vru să păşească înapoi, spre uşă, dar ceva moale şi alunecos, sub piciorul ei, o făcu să se prăbuşească.

Când se ridică, după cât timp nu mai ştia… se avântă afară. În curte era lumină. Tremurând toată, încercă să-şi revină în fire. Se agăță de zidul de iederă, uitându-se buimacă spre casă.

O vagă senzație de căldură o făcu să-şi privească mâna prinsă în verdeață… picături de sânge se prelingeau pe frunzele verzi şi pe braţul ei întins! Spaima îi mări pupilele: două şiroaie îi brăzdau palma stângă. Cu gesturi pripite scoase batista din buzunar şi-şi legă palma. O durere scurtă îi fulgeră mâna: desfăcând în grabă strânsoarea, descoperi un mic ciob de sticlă.

Amănuntul acesta neașteptat îi spori confuzia. Un teribil efort de limpezire se clătină în capul ei ca un coşmar. Un lucru i se părea însă tot mai evident: alunecase călcând canarul…

— Bonjur, domnişoară Iason.

Olimpia tresări fără a îndrăzni să mai facă un pas. Se trezi pe strada uşor mohorâtă, fixată de glasul acesta despre care nu ştia de unde vine. Pe colţ, la casa cu bowindow, în dosul perdelei de dantelă rară, se bănuia o vagă mişcare.

— Da’ ce-i, că te văd palidă?!

…Madam Fîcu, răsuflă uşurată Olimpia zărind capul bătrânei ce-şi făcea veacul, ca de obicei, moțăind ca o păpuşă chinezească în spatele geamului mascat de perdea.

— Ai migrenă? Am eu nişte leacuri extraordinare, zise amabila vecină, scoțând capul pe fereastră.

— Nu, nu… sună precipitat glasul Olimpiei. N-aţi văzut pe cineva intrând la mine?

— Când, înainte sau după poştaş?

— Cum, am avut două vizite?

— Nu știu, că după poștaș am ațipit… între poștaș și buletinul de știri de la unu ațipesc.

— Deci, ați văzut pe cineva?

— Nu. Azi n-a trecut nimeni: doar madam Ionel la lapte, Popescu și ăla nou de la 17, la serviciu, pe la 7, la 8 madam Aneta la Săvești să le facă curat, la 9 a plecat Ionescu la…

— Nu, madam Fîcu, mai târziu… Spre prânz.

— Ei, nu știu… Doar că ai venit mata și ai stat 18 minute de vorbă la poartă cu tinerelul, cu Ionescu de la 11.

— Mersi, madam Fîcu, și…

— N-ai pentru ce, drăguță. Când mai ai nevoie de ceva, întreabă-mă.

…Tot e bine. Oricum, e aici. Acum nu mai doarme. Să chem pe cineva? Să fi avut vedenii? De la început am intrat cu frică, asta deformează lucrurile. Poate că am uitat ușile deschise și vreo pisică mi-a ucis canarul, răsturnând toate prin casă. La urma urmei, e plină zi și madam Fîcu e la „datorie”. Fii calmă, Olimpia!

…N-aș putea spune că îndemnul ăsta a avut un efect prea revigorant asupra mea, dar m-am dus totuși până în casă. Dezolant decor. Nu exagerasem. M-am repezit la geamuri și le-am deschis. Lumina mi-a dat puțin curaj. Bietul Bibi zăcea strivit. Pe jos, cioburi de sticlă și o fotografie, un dagherotip rupt în bucăți. Pe masa de lucru, desenele făcute în noaptea trecută înotau într-o baltă roșie, vâscoasă. Cât roșu, Doamne, ca într-o poză de bâlci! Oribil! Operă de psihopat, de…

Simți cum spaima o cuprinde din nou.

…Dacă e un dement, un sadic, mai poate fi aici, ascuns pe undeva!…

— Doamna Fîcu, se pomeni strigând tare pe geam, deși știa că nu poate să o audă nimeni. Veniți până aici, repede!

După ce și-a făcut un aliat fictiv pentru impresionarea prezumtivului ascuns, începu să caute cu prudență, gata de fugă, sub pat, pe balcon, sub masă, în colțul de după fotoliu și, încet, în toate ungherele.

Prostită și obosită, se așeză pe marginea patului cu mâinile în poală în atitudinea aceea, atât de cunoscută, a femeii ostenite. Minute… ore…?

— Trebuie să fac ceva, să chem miliția! Las totul așa să vadă.

…Și de fapt ce să vadă? reflectă ea. Un canar mort, o fotografie ruptă, un tablou și niște desene murdărite și în plus o femeie foarte speriată. Deci, figura clasică a nevrozatei din categoria binecunoscută a domnișoarelor

bătrâne, obsedate…

Se apucă să strângă prin casă. Poza mamei într-un plic – poate reușesc s-o lipesc –, desenele la gunoi, tabloul lui Raoul… nu, nu e sânge, e vopsea vermillon… și canarul…

…Oribil totul. Și în plus, inexplicabil. E înspăimântător și nu pricep nimic. E o glumă sinistră? Exclus! Un avertisment? De la cine? Pentru ce? Un bărbat nedreptățit, jignit de mine? Și totuși e cineva care mă cunoaște. A știut unde să lovească: poza mamei, Bibi, desenele și… marina lui Raoul. Asta de ce? Ce legătură are? O fi crezut că e făcută de mine? Să fi avut dreptate prevestirea? „Ghinion și primejdie…”

Se ridică, plimbându-se fără rost prin casă. Ieși în hol încercând să-și reamintească momentul plecării, încuiase oare? Rotindu-se gânditoare, privirile îi rămaseră încremenite pe ușa deschisă a podului. Nu, nici un dubiu nu mai exista: ușa stătea mereu încuiată cu lacătul. Pierzându-și controlul, Olimpia se repezi pe treptele înguste care duceau la pod, strigând din răsputeri: — Cine a intrat aici?

Vocea îi devenise o pavăză cu care năvăli în pod ca o furie…

Razele blânde ale apusului aureau încăperea, presărată cu sticle goale, cărți vechi, fotolii desfundate…

…Calm, Olimpia, calm! Aprinde o țigară și gândește-te: ai două soluții: ori te lași terorizată, ori încerci să înțelegi ceva…

Trăgea lung din țigară, plimbându-se cu pași rari printre bârne și fotolii și încercând să-și domine pornirile necontrolate printr-o ordine mai clară în idei.

Razele soarelui se stinseseră și înserarea părea din ce în ce mai aproape.

Coborând treptele, în semiobscuritatea apartamentului, sunetul prelung al telefonului o zgudui ca un șoc. Se simți dintr-odată descoperită, amenințată. Ezită mult, dar telefonul suna strident ca o somație.

Întunericul camerei o făcu să se înfioare. Ridică brusc receptorul, să-și surprindă parcă adversarul și, acoperind iute microfonul cu mâna, aşteptă.

Trecură câteva clipe și receptorul rămânea mut. Tăcerea nefirească devenea apăsătoare.

…O fi defect sau e…?

Cu mâna strânsă pe microfon Olimpia încercă să-și țină răsuflarea. Pânda căpătase dimensiuni alarmante și ajunsese insuportabilă. Simțea cum frica începe să o sugrume. Cineva, nevăzut, o vede, o știe, o simte… chiar acolo lângă ea…

— Alo, da, cine e? Răspunde! izbucni ea cu violenţă.

Tăcerea continua ameninţătoare.

— E defect! Iar s-a defectat! Asta e…

Cuvintele îi scăpară de pe buze ca o speranţă.

În clipa următoare avu impresia că aude în receptor respiraţia adâncă şi reţinută a cuiva.

— Alo, răspunde, cine eşti? Ce vrei? Mă auzi?

Un declic scurt la celălalt capăt al firului şi convorbirea încetă.

…Nu se mai poate aşa, mi-e frică. Şi încă tare. Nu mai pot rămâne aici! Sunt singură şi mi-e frică. Asta e, plec.

Am un mers al trenurilor? Pe unde o fi? N-are importanţă, tot nu mai pot sta aici, singură. Mai bine la gară, acolo e lume multă. Găsesc eu un tren. Ce să mai iau? Ar fi preferabil să nu iau nimic cu mine… dacă totuşi, cineva mă urmăreşte… nu trebuie să se ştie unde merg.

…Prin urmare, trebuie să par calmă… Arăt îngrozitor. Puţină pudră şi să mă rujez. Aşa. Acum e bine. Cobor… să închid totuşi uşa. S-ar fi putut ca într-adevăr s-o fi uitat deschisă şi să fi intrat cineva, care, din întâmplare…

Pe Magistrală e foarte multă lume. Ora când se iese de la serviciu. Mă uit cu atenţie, dar nimeni nu pare preocupat în mod deosebit de persoana mea. Dacă totuşi sunt urmărită? Cum naiba se procedează când vrei să scapi de urmăritor? Am citit atâtea romane poliţiste, ar fi cazul să ştiu măcar atâta lucru! În staţie – mare înghesuială. Troleibuzele şi autobuzele – supraîncărcate. În momentul în care un 31 rapid luat cu asalt, porneşte, mă agăţ şi eu de bară. Ajunsă la Universitate, mă dau jos şi, după ce fac câţiva paşi, mă întorc brusc, pentru a surprinde urmăritorul. Zadarnic. Nu e sau nu-l văd. Acum, cu pas rapid (dar să nu fug, m-aş remarca mai uşor) cobor în pasajul de la Universitate. Aici par a fi rămas aceleaşi persoane pe care le-am văzut şi săptămâna trecută… robii *café frappé*-ului… Cum or fi putând bea amestecul ăsta oribil? În sfârşit, fiecare cu viciul lui. Nimeni nu mă priveşte. Înainte de a ieşi la lumina zilei fac o haltă la vânzătorul de ziare. Nimic suspect. Cu *Informaţia* în mână mă simt ca-n uniformă. Lumea e veselă, mult tineret. Totul pare o închipuire… S-ar putea să fie… dar dacă nu este? În sfârşit, a venit şi 85, mai bine zis, au venit. Trei, unul după altul, după binecunoscutul obicei bucureştean. Las să treacă primele două… al treilea troleibuz, în care mă arunc, e gol. Taxatoarea somnolentă priveşte cu reproş intrarea mea precipitată. Ce să-ţi fac, duduie, asta e soarta de

urmărită. Cum o fi cea de urmăritor? Până la gară mă mai liniștesc încercând să citesc pagina sportivă. Ce deconectant e sportul, ați observat? Ce tonice sunt rezultatele diviziei A și B și mai ales cele din C…, câtă înfruntare bărbătească, câtă risipă de *fair play*! Grație lor, din 85 coboară o altă Olimpia: calmă, plină de energie reținută și gata să lupte cu misterioși necunoscuți, să intre cu zâmbetul pe buze în orice aventură și să iasă din ea fără nici o zgârietură.

Pe peroane mișună o lume pestriță, țărani, ostași în permisie, navetiști serioși cu serviete diplomat și o zâmbitoare domnișoară, în pardesiu bine strâns pe talie, într-o mână cu ziarul făcut sul, în cealaltă ținând biletul (doamne, niciodată n-am scăpat de spaima că voi pierde biletul sau voi greși trenul).

Flanez pe peroane, admir florile de la cochetul chioșc din gară (de reținut, când voi avea de dus cuiva flori, aici se mai găsesc!). Mă opresc gânditoare în fața unor pateuri, chifteluțe, șnițele, care reușesc să-mi potolească foamea prin imaginea… îmbietoare… O voce simpatică anunță: „Trenul accelerat 564, București Nord – Suceava, cu opriri în stațiile…”

E trenul meu! Fuga să nu-l pierd. În sfârșit ajung. „Este un loc liber?” – întrebarea aceasta, primită cu o îngăduitoare indiferență, îmi permite, în cele din urmă, să mă aciuez într-un compartiment supraîncălzit.

Am pornit. Nimic suspect. Pot să mă relaxez și chiar să particip la conversația în urma căreia aflu amănunte absolut palpitante despre boala de rinichi a vecinei din față și nefericirile casnice ale unei dudui ușor fanate; tatonez chiar o posibilă idilă cu vecinul din dreapta. Singurul amănunt care-mi pune tăria la încercare este că ardeleanca de la geam desface, de cum a pornit trenul, o traistă din care scoate… ce nu scoate?… Chiar și clasica slană, din care taie cu nădejde. Înghit în sec (ca și vecinii mei, dealtfel) și mă întăresc cu gândul că în curând voi fi la mătușa Amalia… iubita mătușă Amalia.

Merg spre ea cu aceeași nerăbdare cu care o făceam și în copilărie. Speriată, dezorientată, flămândă, cu moralul destul de zdrențuit, mă îndrept spre oaza aceasta de liniște și căldură. Draga mătușă Amalia… Ce m-aș face de n-ar fi ea, calmă, cu vocea bărbătoasă, care pune totul la cale, rezolvă totul, aduce lucrurile la dimensiunea lor normală… Oricâtă vreme ar trece, oricât de ingrată și uitucă aș fi, ea mă așteaptă gata să mă primească, să mă asculte, să mă ospăteze, să mă certe, să mă încurajeze și să mă pună la punct.

Târgul Buzăului mă întâmpină ca de obicei: parcă toropit de un somn tihnit. Totdeauna mi s-a părut că acesta este locul unde nu s-a întâmplat nimic. Când veneam în vacanţe, tot aşa ajungeam, pe înserate. Dar era vară şi mirosea a regina-nopţii. Şi acum mi se pare că simt miros de floare. E atâta linişte… Iată şi casa mătuşii Amalia. E o casă albă, bătrânească, într-o curte mare, vara năpădită de iarbă… şi acum ierburile ude mai par verzi. Într-o parte e leagănul, vechi, gata să se desfacă în bucăţi. Casa e toată întunecată… doar la un geam se vede o dungă de lumină. Bat cu putere în poartă şi, într-un elan, zgâlţâi, strig, bat din nou.

— Ho, ho, că nu dau turcii! Care eşti, bă, de spargi poarta? se aude vocea de plutonier major a mătuşii Amalia. Stai să aprind lumina. Olimpioara, fata mea, tu eşti? Nu se poate! Stai să-ţi deschid. Ce-i cu tine, fată, de ce nu mi-ai telefonat că vii? Intră iute, că se răceşte… Ia să te văd.

Fericită, mă las împinsă, răsucită, pupată, întoarsă, dezbrăcată, aşezată. Sunt cu totul în paza mătuşii mele. E o femeie zdravănă, cu un ten aprins şi sprâncene îmbinate, îmbrăcată cu pantaloni… „blugi”. Dumnezeule, de unde i-o fi găsit?! Slavă Domnului, ea pare la fel de straşnică ca totdeauna şi pusă pe fapte mari.

În salonaş e cald şi plăcut. E odaia pe care am preferat-o mereu – îngustă, cu o treaptă mai jos decât restul casei, are un aer vetust şi confortabil: pianul, canapeaua moale, etajerele cu cărţi şi bibelouri…

Mătuşa Amalia e o persoană complexă, cu dublă personalitate, cum îi zic eu în râs. Dincolo de înfăţişarea ei bărbătoasă şi limbajul pe care-i place să-l pigmenteze cu expresii luate de la puştii din cartier, are preocupări dintre cele mai „frivole”: cântă la pian, brodează, face pasienţe, „de, ştii, zice, educaţie fină, pansion”. În plus mai are un *hobby:* bucătăria. Ce *hobby,* adevărată patimă!

— Olimpioara… răsună un bas profund, de se clătinară cu un clinchetit uşor toate porţelanurile… vino la bucătărie, fetiţo.

Bucătăria e o cameră mare, cam cât o treime din casă. Mătuşa Amalia pusese în ea toată pasiunea şi realizase ceva între laborator şi han vechi. Pe jos, cărămizi lustruite. O masă rotundă, foarte veche şi foarte frumoasă, cu lemnul neted, deasupra o lampă cu abajur de opalin… şi un balansoar.

— Ce caută balansoarul la bucătărie?

— Lasă, fetiţo, aşa îmi place mie, în el mă gândesc eu la toate.

…Şi pe pereţi o colecţie nemaivăzută de tingiri de aramă („că numai în aramă cositorită iese mâncarea bună”), răftuleţe cu tot soiul de bocaluri şi

flacoane (ca la spiţerie, de!). Cu un suspin de fericire mă las în balansoar.

— Aşa. Şi dă-l mai lângă foc, să ţi se usuce părul. Ce să-ţi fac, că m-ai luat pe nepregătite… Şi ce idei am… Ştii, îl studiez pe Păstorel. Mare om Păstorel… cu mintea şi cerul gurii fin! Dar n-am timp acum, trebuie să te hrănesc iute, că dai ortul popii, pari nemâncată de o lună. Ce dracu, la Bucureşti mănânci la cantină? Te-ai gălbejit cu totul. Şi ai slăbit de ţi se văd coastele…

Nu doresc nici unei doamne interesate de silueta ei să fie ospeţită mai mult timp de mătuşa Amalia. Cum s-ar zice, ziua şi chilu!

Cu o viteză de necrezut, mătuşica, după un moment de reflecţie, porneşte la atac: bate, întinde, umple, amestecă, coace… şi până să am timp să văd despre ce e vorba, totul e pe foc, la cuptor, şi mătuşa începe să pună masa, dar cu tot dichisul: faţă de masă din damasc scrobit ca gheaţa, pe deasupra altă faţă de masă din dantelă, tacâmuri puse cu rost, farfurii cu desen albastru („Birmingham… să ştii şi tu”), pahare tăiate în muchii drepte („că ăsta e cristalul adevărat, nu ăla ciobărit în fel de fel”), şervete incredibil aranjate, într-un fel de coşuleţ… şi, bineînţeles, nu puteau lipsi florile: două crizanteme, enorme, ruginite, care iradiază totul într-un reflex auriu.

Un miros delicios se răspândeşte.

— Gata, la masă. Sunt gata. Astea sunt poale-n brâu după reţeta Păstorelului, că tocmai le pregătisem. Ştii, mai vine un copil, îi mai dai ceva.

Mătuşa mea e idolul puştilor pe care îi organizează în echipe de volei, trântă etc. – amintiri ale unei epoci glorioase de profesoară de „sport şi educaţie fizică” – şi pe care îi hrăneşte pe urmă după reţete sofisticate.

— Astea se mănâncă cu bulion de legume. Ce zici, genial tipu’, nu?

Mănânc ca o disperată.

— Stai, mai păstrează burtă, că vine ceva special!

O superbă zburătoare îşi face apariţia din cuptor, rumenă şi pempantă.

— Asta se numeşte „puicana neneacăi”, odihnească-se în pace neneaca. Iei o puicană mai dolofană, o umpli cu măruntaiele ei mărunt tocate, cu verdeaţă şi unt cât un harbuz mic şi o ungi mereu cu smântână. La urmă o laşi să se rumenească bine. Ce zici?

— Divin!

— Nu vorbi cu gura plină. Se mănâncă cu salată verde, ţelină cu muştar şi sfeclă… dar coaptă la cuptor, nu fiartă… Acum, un strop de vin alb.

— Mor, mătuşică.

— Lasă că nu mori. Am descoperit o brânză a-ntâia, mai bună ca brânza de Brie: „Năsal”. Ce zici, fetițo?

Nu mai zic nimic. Moțăi toropită. Simt că lucrurile au început să danseze lin… și e bine, și e cald…

— Hai, că dormi pe tine. La culcare. Ți-am făcut patul în camera ta.

Cearșafurile sunt moi, mătăsoase (mătușa nu le-ar scrobi în ruptul capului, că zgârie…), mă simt bine în vechea mea cămașă de noapte („auzi ce invenție, pijamalele: unde s-a mai pomenit?”) și simt cum plutesc… plutesc.

* * *

— Scularea! Scularea, că te prinde amiaza în pat!

— Ce-i, ce s-a întâmplat?

— Nimica nu s-a întâmplat, doar că e miezul zilei și mata mai dormi încă.

— Cât e ceasul?

— Șapte jumătate!

— Sfinte Sisoe!… mă întorc pe partea cealaltă, băgându-mi capul în plapumă. Abia se crapă de ziuă.

— Imediat jos din pat, că trec la metode drastice. Eu am fost în piață, am pus sarmalele la foc, și dânsa doarme. Auzi!

Uitasem de damblaua mătușicii: scularea în zori și…

— Și treci la gimnastică. Se poate, fată tânără să arăți în halul ăsta?!

— Păi spuneai că sunt slabă, că se văd coastele.

— S-or fi văzând coastele, dar se vede și stratul adipos. Ce mai, ai ieșit din formă.

Bombănind, mârâind, n-am ce face: unde-i lege, nu-i tocmeală. Prin urmare, în fața ferestrelor larg deschise petrec 20 de minute, în care simt că… într-adevăr am ieșit din formă.

— Și acum duș rece! Și freacă-te bine!

Singurele obiecte aspre în casa asta sunt prosoapele: ceva între rașpel și perie de frecat scândurile. De bine, de rău trec și de proba asta și mă înfățișez spășită în bucătărie. Pe masă, pe un șervet, aburește o cană și pe farfurie se lăfăie niște uriașe și aurii felii de cozonac.

— Mătușică, eu dimineața beau doar cafea.

— Și tragi o pipă, nu-i așa? Și pe urmă te duci la doctor că ai ulcer. Să știi matale de la mine, mâncarea de dimineață e sănătate curată. Ți-am făcut

cacao cu lapte şi nişte pască moldovenească. Ce râzi, ce-am spus?

— Mătuşă, ţi-ai pierdut specificul!

— Te-ai bolunzit! Ce specific?

— Specificul muntenesc. Ai trecut la moldoveni.

— Specificul, auzi! Cum să-l pierd? Tot îmi vine să spun, „ei e mai mulţi”, n-ai grijă. Taci şi mănâncă, nu mă supăra. Aşa. Acum te las. Am treabă, mă duc la şcoală.

— Ce cauţi la şcoală?

— Ei, are aia mică, Paraschivescu, ştii, care-i în locul meu, inspecţie. Mă duc s-o ajut, potrivesc aparatele, chem copiii.

— Aha, de aia ai schimbat blugii cu treningul! Şi acolo ce ai?

— Ia, nişte fleacuri… prăjiturele, cornuleţe, că ştii… comisia… de, şi ei sunt oameni, or fi flămânzi. Şi nu mai râde, că n-ai de ce. Eu vin la prânz. Am lăsat sarmalele la cuptor. Peste o oră închizi focul.

Mătuşa pleacă uitându-se fioros la mine, în timp ce abia îmi ţin râsul.

Acum, că a plecat, pot să-mi fac o cafea zdravănă. Şi o ţigară. E minunat să trăieşti. Şi totul e atât de calm, de curat şi de alb. Tot ce mi s-a întâmplat pare undeva departe şi ireal. Chiar, acum, la calm, pot să gândesc pe îndelete. De fapt, ce mi s-a întâmplat? A intrat cineva în lipsa mea şi a pus la cale o mică scenă de groază. Ia te uită! O înscenare! Ce-ar fi să fie într-adevăr o înscenare? În ce scop? Să mă sperie, să mă impresioneze. De fapt şi povestea cu horoscopul e prea abracadabrantă ca să fie întâmplătoare… să fi fost domnişoara… cum o cheamă?… naiba ştie… tot o nebună? Dar dacă ea ştia ce avea să se întâmple? Nu se poate. Nu are nici o noimă. Îi spuneam ieri vecinului meu că mi se întâmplă lucruri bizare. Şi chiar aşa şi este. Parcă povestea cu münchenezul venit să-mi cumpere pe bani grei nişte destul de aproximative opere de artă… asta ce, se întâmplă în fiecare zi? Un fel de unchi din America care-ţi lasă o moştenire! Iar eu, ca o proastă, nu ştiu să profit de şansă. Ce-ar fi să-i dau şi autoportretul şi pânzele? Poate că într-adevăr îmi poartă ghină!… Raţiuni de *bisnes-man*, impresionarea publicului cu chipul artistului sinucigaş…

…În ultimul sertar al biroului, acolo unde sunt păstrate scrisori de amor, fotografii cu dedicaţie, flori uscate (cine mi le-o fi dat?), am pus, învelite în hârtie, o parte din pânzele pe care mi le lăsase astă-vară Raoul… Autoportretul… L-am lăsat aici când m-am întors de la mare, îmi era penibil să-l am în preajmă; pe de altă parte Raoul insistase în mod deosebit să nu-l dau nimănui: „Este şansa ta, nu-l da! Priveşte-l cu atenţie… cu multă

atenție… când îl vei înțelege cu adevărat, mă vei înțelege cu adevărat… iar în ziua aceea vei fi bogată!” Ce poți replica la asemenea vorbe, mai ales în starea de surescitare în care se afla atunci? M-a șocat faptul că era foarte deosebit de celelalte tablouri ale sale: lucrat într-o manieră minuțioasă, aproape fotografică. Raoul, la o masă de cafenea, pe trotuar; pe masă, un pahar și un ziar; peisajul e citadin, un oraș străin. Nimic deosebit. Nu pricep. Ce altceva aș putea vedea în el? Ce semnificație aș putea să-i dau? Ochii bătrânului vor parcă să-mi transmită un mesaj de dincolo de mormânt. Îmi încordez privirea, încercând să ghicesc: la ce te gândeai, bătrâne prieten? Ce legătură pot avea tablourile tale cu ceea ce mi se întâmplă? Simple coincidențe? Poate totuși… s-ar putea să ai dreptate, iată, acum cineva e dispus să le cumpere, ba chiar să-mi dea bani buni pe ele… Hotărât, le dau!

Din curte se aude bubuind glasul mătușii Amalia:

— Ce miroase așa, aici? Hait, să știi că s-au ars sarmalele!

Vai și amar! Prinsă cu amintirile, am uitat de sarmale! În timp ce mă duc spre bucătărie, un torent de vorbe, pe care prefer să nu le repet, crește și descrește ca un val pe timp de furtună.

— Păi bine, una spunem și alta facem? Ce ți-au greșit bietele sarmale?

— Lasă, mătușică, nu au nimic, s-au rumenit bine.

— Rumenit pe dracu! Scrumite, asta sunt… Dar ce mă enervez eu, tu le mănânci! Noroc că mai e și borș călugăresc, și sarailie.

Se pare că s-a potolit furtuna.

— N-ai spus, Olimpioara, cât poți sta la mine? Că tu mereu ești pe goană.

— Nu mult, câteva zile.

— Ei, tot e bine. Da’ spune, fată, ai vreun gagic gelos?

— Ce să am?

— Pardon, prieten, supirant.

— Ei, mătușică, și dumneata…

— Lasă, doar nu ți-o fi rușine de mine, că-i vremea să ai și tu casa ta.

— Dar ce ți-a venit cu… gelos?

— Păi e un tip care ne observă casa.

Parcă mi-a căzut ceva în cap!

— Nu se poate, îngân.

— Ba se poate, că era și azi dimineață, când am fost la piață, și când am plecat, și acum. Se plimbă, se face că citește un ziar. Cine a mai pomenit să

citeşti ziarul în stradă? Că n-or fi aşa noutăţi extraordinare, să n-aştepţi până acasă.

— Mătuşă, poate te înşeli, o fi aşteptând pe cineva!

— N-are pe cine, că eu cunosc toată strada.

— Unde e?

— Uite colo, pe partea cealaltă. Un lungan blond cu şapcă în carouri. Îl cunoşti?

— Nu, nu-l cunosc!

— Ia te uită, drăcie! Atunci într-adevăr, după cine s-o fi uitând?

…M-a urmărit! Nu ştiu cum, dar m-a găsit.

Alerg la camera din faţă şi mă uit pe geam. Îl privesc, ca hipnotizată, cum dispare după colţ o siluetă subţire, uşor gârbovită. Trebuie să-mi revin. Să nu observe nimic mătuşa Amalia. Şi imediat trebuie să plec; dacă a venit după mine înseamnă că sunt în primejdie… şi nu numai eu, ci şi mătuşa Amalia… trebuie să-l îndepărtez de aici.

— Mătuşică, trebuie să plec imediat.

— Ce-ţi veni? Sau tot pe tine te căuta?

— Nu, nu, dar mi-am amintit de ceva urgent. Neapărat, trebuie să fiu chiar astă-seară la Bucureşti. La cât e primul tren?

— La două şi un sfert. Dar nu poţi amâna? Dă un telefon!

— Nu, în nici un caz. Şi apropo de telefon, te rog dă-mi astă-seară un telefon.

— De ce să-ţi dau?

— Lasă că am să-ţi spun diseară… Şi… domnul Ioachimescu ce mai face?

— Ce să facă, mersi prost. Dă-l încolo.

— Da’ ce, e bolnav?

— Nu… dar de când a ieşit la pensie s-a băbit de tot… auzi, s-a apucat de cură de ape minerale la domiciliu. Dracu a mai auzit?

— Lasă, mătuşă. Ce-ar fi să-l chemi astă-seară pe aici?

— De ce să-l chem? Să intru în gura mahalalei?

— Mătuşico, nu fi copil! Dacă n-ai intrat acum douăzeci de ani când băteaţi munţii împreună…

— Ei, asta era altceva. Sport, alpinism. Şi în ce formă era! Şi îl ştia pe Minulescu pe de rost…

— Deci îl chemi?

— De ce să-l chem?

— Păi nu ți-e urât singură?

— Mie, urât? Da’ de ce să-mi fie urât, porumbițo? Mai ascult o muzică, știi, ăia „folk” cântă grozav, mai bat o pasiență.

— Hoții…

— Ce hoți, nu vezi ce carură am? Dă-mi un hoț că ți-l mănânc cu plombe cu tot!

— Bine, bine, mătușă Amalia. Eu plec, să nu pierd trenul.

— Nu mănânci nimic? mă întrebă, cu tristețe în glas.

— Nu, lasă, iau ceva în tren. Lasă, mătușica mea scumpă și iubită, că vin iar și stau o săptămână.

Mătușa Amalia nu mă băgă în seamă și, în disperare de cauză, îmi îngrămădi într-o sacoșă pachete și borcane.

Ce să fac cu tablourile? Le iau! Dacă totuși, e adevărat și poartă ghinion? Nu le pot lăsa aici. Dă-l naibii de sentimentalism, le dau și scap. O mai fi Strasser în București? Cum ajung, îl chem și îi dau toate tablourile.

— Mătușă, cum crezi că am să mă car cu toate borcanele? Stai, să pun și eu tablourile astea. Te sărut, și, nu uita de telefon. Nu mă conduce că trebuie să fug, să nu pierd trenul.

A rămas în poartă… Mi se pare dintr-odată îmbătrânită și neajutorată. Scap eu de belele și chiar am să vin să stau o săptămână, să-și scoată pârleala. Merg cu greu, sacoșa mă bate peste picioare și-mi rupe mâna. Mă mai opresc din când în când: lasă să mă vadă „amicul”, să știe că plec. Trebuie să-l trag după mine, să-l îndepărtez de aici. Nu are de ce să-mi fie frică, e miezul zilei, lume pe stradă. La București iau un taxi și, cum ajung, îi telefonez unei prietene, o chem să stea cu mine. Scap de tablourile lui Raoul și, dacă e adevărat, și de ghină.

Capitolul VI

Căpitanul şi noaptea.

Nimic nou pe… cum ar spune Remarque. A trecut şi ziua întâia şi ziua a doua şi mai mult de jumătate din a treia şi ancheta îşi continuă cursul nespectaculos.

* * *

Alaltăieri ne-am despărţit, dacă mai ţineţi minte, la acea delicioasă cremă de ciuperci. Bun! După masă m-am dus să-i prezint raportul lui Gibi; când colo, surpriză, Gibi plecase la C…, pentru câteva zile, într-o misiune. Îmi lăsase o notă în care, în afara urărilor de succes, îmi atrăgea atenţia că speră ca ancheta să fie terminată până la întoarcerea lui. Bineînţeles, încheia cu o maximă. Am reflectat la ea şi… Nici un şi! Mai bine nu reflectam.

Roman era la şcoală, ABC naiba ştie pe unde, aşa că m-am apucat să citesc rapoartele primite.

Doctorul Ivaşcu, după ce mă asigura de toată simpatia lui, îmi certifica ora 21 ca oră probabilă a decesului. Procentul de alcool în sânge, scăzut… victima mâncase cu două-trei ore înainte de moarte… în sfârşit restul, detalii nesemnificative. Foarte tehnic, doctorul Ivaşcu îmi explica că, deşi s-a tras de foarte aproape, ţinând totuşi seama de unghiul de pătrundere al glonţului în craniu, este exclusă sinuciderea. Indiscutabil, încă unul care se apropie cu paşi mari de vârsta critică: noi n-am găsit nici urmă de pistol, şi el se apucă de teoria sinuciderii.

Roman a făcut o treabă bună. Cu scrisul lui mare, lătăreţ umpluse câteva pagini. Aveam în faţa ochilor o biografie, nu prea romanţată, a Rodicăi Luca.

Adresa… o ştiu, telefonul… de reţinut. Date antropometrice… cum naiba a făcut Roman rost de ele? Singurul copil la părinţi, copilărie fără griji, viaţă tihnită. Studentă la Cluj, la filologie. În anul III exmatriculată, a fost amestecată într-o afacere de moravuri. Tatăl i-a murit acum câţiva ani, mama locuieşte într-un sat, pe lângă Braşov. Ce-s bazaconiile astea? „N-a făcut armata, nu a fost prizonieră, nu are decoraţii sau medalii, nu a fost condamnată.” Ce naiba, a înnebunit Roman? „Are un văr în R.F.G. E prima

oară când solicită paşaport, motivul, vizită la rude.” Ei, da, misterul se lămureşte. Probabil că destoinicul meu colaborator a trecut şi pe la colegii de la Paşapoarte, aflând de cererea Rodicăi şi, expeditiv cum îl ştiu, a copiat şi răspunsurile date de domnişoara Luca de pe formularele pentru paşapoarte.

Partea secundă a raportului consta în informaţiile culese de Roman de la vecini. Tânăra domnişoară îşi câştiga existenţa dând meditaţii de limbi străine. O sursă suplimentară de venituri îi provine din comercializarea lucrurilor din pachetele trimise regulat de verişorul vest-german. „Văr primar, după mamă, trebuie să-i înţelegem generozitatea.” Ultima frază era între paranteze, Roman îşi şi îmi explica relaţiile de familie. Părerile vecinilor erau împărţite: bărbaţii susţineau că Rodica e un înger, femeile, ca de obicei, mai realiste, vedeau îngerul ceva mai în negru. Toţi însă erau de acord că „sărmana domnişoara Rodica” a suferit imens când s-a prăpădit doctorul Maltezeanu.

Maltezeanu, doctorul Maltezeanu. Un nume care mă sâcâie de azi dimineaţă. Cazul îmi revine în minte. Mare somitate în lumea medicală, doctorul Maltezeanu şi-a găsit moartea într-un stupid accident la sky. Lucra la brevetarea unui medicament pentru bolile de ulcer. La moartea lui cercetările au fost întrerupte pentru un timp; după câteva luni o firmă din R.F.G. a brevetat un medicament similar. Interesant! Rodica Luca pare a fi logodnica cercetătorilor „sortiţi morţii”. Primul caz a fost un accident. Accident, totuşi?

La sfârşit, Roman îmi dădea numele şi adresele amabililor vecini.

De la Cristea, doar o sumară notă prin care îmi promitea că a doua zi voi avea rezultatele de laborator.

Toate drumurile duc la… Rodica Luca. Deci… 4, 9, 0, 5, 1… Sună!… Al optulea apel! Renunţ, frumoasa blondă nu e acasă.

Cu care dintre persoanele pe care îmi propusesem să le vizitez să încep? Îmi iau drept criteriu de prioritate ordinea alfabetică şi distanţa dintre locuinţa lor şi biroul meu. La ambele, Maria Brîndea, menajera lui Brana, iese prima.

În modesta, dar îngrijita casă de la marginea Bucureştiului, unde locuieşte Maria, sunt întâmpinat de un tânăr de aproximativ treizeci de ani. O talie subţire, umeri înguşti şi un păr blond, lung, care i se răsfiră în plete, peste umeri. Favoriţii lungi, potriviţi cu grijă, formează nişte triunghiuri dreptunghice, ale căror vârfuri se unesc în colţurile gurii cu o impresionantă

mustață; ansamblul avea un aspect ușor sinistru. Părea produsul tip al instabilității, dar cu un fond de violență latentă, pe care cea mai mică opoziție ar putea-o declanșa. Un perfect posibil infractor… totuși de câte ori aparențele nu înșală!…

— Bună ziua. Aș vrea să vorbesc cu tovarășa Maria Brîndea.

— Ce vrei, dom'le, cu tanti? sunt chestionat la rândul meu, cu multă amabilitate.

Mă legitimez și îmi remanifest dorința de a vorbi cu Maria Brîndea.

Nepotul, Marin Brîndea, își pierde brusc tonul belicos și, în chip de gazdă amabilă, după ce-mi explică că tanti Maria e la biserică să aprindă niște lumânări pentru sufletul ăluia de s-a dus, mă poftește în casă, asigurându-mă că cea căutată trebuie să se întoarcă repede.

Din vorbă-n vorbă, aflu că tânărul e într-un grav conflict cu întreaga lume, neînțeles, nestimat și neapreciat la justa lui valoare. După ce a schimbat în ultimii doi ani vreo opt locuri de muncă, acum s-a retras într-o binemeritată odihnă.

Brana? Sigur că da. Era un scârțar și un cărpănos. Nenorocita asta de mătușă-sa se spetea trei zile pe săptămână, îi gătea, îl spăla, îi făcea curat, și… ce primea? O nimica toată. Mătușa îl luase și pe el de câteva ori să-i dea o mână de ajutor, dar „capitalistul" de Brana nu răsplătise la justa valoare munca lui plină de abnegație.

— Tovarășe colonel, îmi acordă Marin mărinimos încă trei stele, eu am avut note mari la pricepere la școală. Am simțit imediat, e o chestie barosană aici. Tipu' avea în casă bani, lucruri scumpe. Cine a dat lovitura, om s-a făcut.

Pe această constatare, jumătate admirativă, jumătate nostalgică, își făcu apariția Maria Brîndea. O femeie în vârstă, cu ochi triști. Făcea parte din acele ființe incolore pe care privirea nu ți se oprește niciodată.

După prezentările de rigoare, îi expun motivul vizitei mele.

Evident, în afacerea asta, dintr-un motiv sau altul, toată lumea plânge. Nici Maria Brîndea nu face excepție de la această regulă. Și eu și Marin profităm de această pauză forțată: el ca s-o șteargă, eu, căpătând o tacită aprobare, ca să-mi aprind o țigară.

— Iertați-mă, vă rog. Domnul Radu era ca și copilul meu, îmi comunică, ștergându-și ochii, Maria Brîndea.

— De când îl cunoașteți?

— De peste treizeci de ani. Trăiau și domn' profesor și doamna… eu le

făceam menajul.

— În tot timpul acesta v-ați ocupat de menajul casei?

— Da’ cum altfel! Domnu’ Radu, săracul, era tare nepriceput. Un nasture nu era în stare să-și coasă. „Dadă Maria, îmi spunea, uite banii pe săptămâna asta, te descurci.”

— Mai cunoașteți pe cineva dintre prietenii lui?

— Dânsul nu prea avea mulți prieteni. Din când în când se adunau seara, jucau cărți, oameni serioși, respectabili. Domnul Bîrsan, domnul Izvoreanu, cu soțiile, pe ei îi știu mai bine. Uneori mai făceam curat și pe la câte unul din ei.

— Pe logodnica lui Brana o cunoașteți?

— O sclifosită, maică. De multe ori îi spuneam eu lui domnu’ Radu „maică, eu sunt bătrână, nu știu cât am să mai pot veni să am grijă de casă, ai nevoie și dumneata de o soție la locul ei, o femeie să-ți țină gospodăria.” Dar el, nu și nu, asta o să fie soția lui. Era topit după ea.

— Ați remarcat vreo schimbare în comportarea lui din ultima vreme?

— De vreo lună era tare nervos. Se apucase să bea. Nu știu ce necazuri avea, dar tare rău îmi părea că se prăpădește cu firea.

— Nepotul dumneavoastră mi-a spus că Brana ar fi avut lucruri de valoare în casă.

— Dar de unde să știe pierde-vară ăsta, tovarășu’ milițian? Că el a fost doar o dată acolo, cică să mă ajute, dar m-a făcut de rușine, s-a îmbătat ca un… Nu mai știu ce să mă fac cu el. Îl țin aici de mila lui frate-meu. Îl mai luam cu mine, să mă ajute, dar mi-a făcut o mare rușine, a furat de la domnul Bîrsan un inel, să-l vândă. Noroc că domn’ Bîrsan, om înțelegător, nu l-a dat pe mâna miliției, că altfel pușcăria îl mânca. Acum iar nu are servici. Când face rost de ceva bani, îi bea sau îi joacă la zaruri cu derbedeii lui. Poate mă ajutați dumneavoastră, să-l obligați să-și ia servici.

— Bine, am să încerc. Dar Brana avea lucruri de valoare în casă?

— Avea. Tablouri, argintărie, câteva bijuterii de la mama dânsului.

— Probabil că dumneavoastră cunoașteți locul fiecărui lucru în casa aceea. Mâine dimineață v-aș ruga să mergeți împreună cu un colaborator de-al meu acolo și să vedeți dacă nu lipsește ceva de valoare.

Deoarece simptomele unei noi crize de plâns își făceau apariția, m-am retras rapid.

Bineînțeles, nu aveam tichete. De când s-a introdus sistemul ăsta, autotaxarea, nu e zi să nu mă pomenesc prin fel de fel de autobuze

milogindu-mă după un bilet. În sfârşit, am intrat perfect în pielea călătorului tip I.T.B.: puţină lectură, cine ce mai vinde, cine ce mai cumpără şi, prins în speculaţii financiare, nici nu mi-am dat seama când am ajuns la Gara de Nord.

Am verificat încă o dată adresa obţinută de la Niky Bîrsan şi, abordând o figură decisă, de om al legii în acţiune, am apăsat de două ori, o dată lung, o dată scurt, pe butonul soneriei, aflat în dreapta uşii. Am repetat operaţiunea de câteva ori, până când, într-un târziu, după ce în prealabil fusesem întrebat de o plăcută voce baritonală cine sunt şi ce vreau, uşa s-a deschis şi am fost poftit în casă.

Plăcuta voce baritonală aparţinea doamnei Izvoreanu, cea care cu o seară înainte salvase, împreună cu soţul ei, podul (totdeauna m-a amuzat calamburul acesta referitor la *bridge)* organizat de Niky Bîrsan. În timp ce mă legitimam conştiincios la somaţia expresă a doamnei Izvoreanu, şi-a făcut apariţia şi cel de-al doilea membru al familiei, Petre Izvoreanu.

După ce-şi puse ochelarii cu mişcări tihnite, domnul Izvoreanu cercetă, la rândul său, cu luare-aminte, legitimaţia pe care o primise de la consoarta sa. Impresionat, probabil, de ceea ce citise, îmi studie apoi cu atenţie profilul, iar în final, cu un uşor reproş în glas, mi se adresă:

— Aşa de tânăr şi deja căpitan! Pe vremea mea…

— Ştiţi, valoarea nu depinde de numărul anilor.

— Şi citit pe deasupra, bravo! Cu ce vă putem fi de folos, tinere domn? Luaţi loc, vă rog!

— Mulţumesc. Câteva informaţii despre Radu Brana.

— Brana? Ce s-a întâmplat? A făcut ceva?

— Nu, nimic. Mai bine zis lui i s-a făcut. A fost asasinat aseară.

— Asasinat? Incredibil… Dar noi nu ştim nimic. Toată, seara, ieri, am jucat *bridge* la nişte prieteni.

— Da, ştiu. Am aflat că făceaţi parte din cercul lui de prieteni. Îl cunoaşteţi de mult?

— De câţiva ani. Prieteni? Nu, simple cunoştinţe.

— Dar, Pierre… interveni pentru prima oară în discuţie doamna Izvoreanu.

— Marie-Ange, te rog… ştii doar că eu, ca fost avocat, ştiu mai bine ce să spun în astfel de situaţii. L-am cunoscut la Niky Bîrsan. În ultima vreme jucam des *bridge* împreună. Întâlnirile noastre se rezumau doar la aceste partide săptămânale când… jucaţi *bridge*?

— Mă descurc.

— Atunci înțelegeți, când joci nu prea ai timp de mondenități.

— Vi s-a părut schimbat în ultima vreme?

— Nu știu. Nu ne interesa. Juca *bridge* ireproșabil, restul nu avea nici o importanță.

— Credeți că avea dușmani?

— Nu știu, tovarășe, nu ne interesa.

— O cunoașteți pe Rodica Luca. Ce credeți despre relația ei cu Brana?

— Cred că erau logodiți sau cam așa ceva; n-am înțeles ce o lega pe femeia asta frumoasă de un om care îi putea fi tată. Bani, vreun interes oarecare, că de dragoste…

— Pierre, te rog nu fi grosier… interveni pentru a doua oară în discuție Marie-Ange Izvoreanu.

— Încercați să vă aduceți aminte: aseară, în timpul partidei de *bridge*, domnișoara Luca a părăsit pentru mai multă vreme încăperea?

— …Nu… în nici un caz… răspunse, după o scurtă pauză, domnul avocat Izvoreanu. Doar Niky, nervos ca niciodată, a făcut niște scene teribile… ce mai, manifestări de bărbat la andropauză… și s-a retras în birou. Când s-a reîntors, după vreo jumătate de oră, am…

— …am observat că afară ploua… interveni pentru a treia oară în discuție doamna Izvoreanu.

— Marie-Ange, ce sunt prostiile astea, bineînțeles că ploua! Toată seara a plouat. Deci, când s-a întors din birou, era un mic șlem licitat…

Trebuia să mă retrag cât mai repede. Altfel, probabil că domnul Izvoreanu se apuca să-mi povestească toate robberele din seara precedentă. Curios, „logodnica” și prietenii lui Brana par mai afectați de partidele lor de *bridge* decât de moartea lui…

— Vă mulțumesc. Ați fost foarte amabili. Bună seara!

Se întunecase. Un vânt rece, șfichiuitor, începuse să-și facă de cap.

Unde? Când? Cum? Acestea sunt întrebările pe care și le pune criminalul înainte, și polițistul după. Toate găsiseră răspuns. Răspunsul la o a patra întrebare „Cine?” constituie încă marja de siguranță a criminalului. Un amic, filozof și scriitor în orele libere, încerca să-mi explice odată relația polițist-criminal: polițistul, spunea el, îi este criminalului ceea ce criticul de artă îi este artistului, adică un individ trăind din munca altuia, foarte incomod și mai întotdeauna extrem de periculos. Variațiunile pe această temă și stabilirea veridicității reciprocei mi-au ocupat gândurile până acasă.

În halat şi papuci, mai încerc o dată să iau legătura cu eterica blondă, dar degeaba. Apelurile mele telefonice rămân fără răspuns. O satisfacţie vinovată e generată de nereuşita telefonică. Mă gândesc că dacă Rodica Luca ar fi răspuns, conştiinţa profesională ar fi avut câştig de cauză asupra plăcutei oboseli care pusese stăpânire pe mine şi aş fi fost obligat să hălăduiesc prin mizera ploaie.

Dar, în fond, de ce atâta grabă? Ce naiba aş putea s-o mai întreb pe domnişoara Luca? Cert, în ipoteza pe care o construisem şi care, deşi nu se baza decât pe presupuneri, mi se părea singura valabilă – Brana şi spionajul –, Rodica Luca avea un rol însemnat. Prin ea sau datorită ei Brana se apucase de spionaj. Cum? Care era rolul ei efectiv? Întrebări ale căror răspunsuri nu puteau în nici un caz fi date de supoziţiile mele.

Profesorul Vetrici şi Maria Brîndea observaseră o schimbare în comportamentul lui Brana din ultima lună. Cât preţ pot pune pe constatările astea când „logodnica” şi cel mai bun prieten al lui susţin că Brana era la fel ca mai înainte? Înţeleg, pe Rodica Luca nu o prea interesau oscilaţiile psiho-sentimentale ale lui Brana, acesta era doar „logodnicul” pe anul în curs… dar Brana? E posibil ca cel mai bun prieten să nu-şi dea seama de frământările, de necazurile celuilalt? Greu de presupus. Ce concluzie aş putea trage? În viaţa lui Brana nu intervenise nimic deosebit, existenţa lui era aceeaşi, „fără meandre”. Deci, nici vorbă de spionaj, frică sau probleme de conştiinţă. Cauza, mobilul trebuiau căutate în cu totul altă parte. Dar dacă totuşi…? Categoric va trebui să am o nouă discuţie cu Rodica Luca.

Până când apa pentru aromatul ceai de muşeţel să dea în clocot, am tras repede o pasienţă: 2 perechi de cărţi, 5 rânduri, 9 pe primul, 7 pe al doilea, 5 pe al treilea, 3 pe al patrulea, una pe al cincilea. Cam complicată. De obicei nu iese. Obiceiul e obicei, n-ai cum să-l schimbi.

Restul serii l-am petrecut urmărind o premieră, ori pe ţară ori TV, nu-mi mai aduc aminte exact. O minunat de romantică poveste de dragoste, cu o mulţime de lacrimi: doi bărbaţi iubesc aceeaşi femeie, amantul îl omoară pe soţ, dar ea îl denunţă căci prea-pura îl iubea în taină pe al treilea, şi ea combinase totul pentru a se putea debarasa de primii doi, care-i încurcau planurile. Frumos, veridic, alb-negru şi mai ales dramatic. Îţi dădeai seama ce fiinţe slabe şi neajutorate suntem noi bărbaţii şi ce uşor putem fi manevraţi. Finalul, care probabil rezolva cascada de drame pe un făgaş mult mai moral, nu l-am mai prins …am adormit!

* * *

După o repriză de somn ca-n stup, hărţuit de zumzetul de albine al televizorului rămas deschis, a urmat a doua, în fine liniştită, fără vise.

Odihnit, proaspăt ras, bine hrănit, ajung pe la 8 la birou.

Mai matinal decât mine, Cristea îmi trimisese rezultatele analizelor de laborator. Minunata metodă a microurmelor dădea rezultate. Pe halatul de casă al victimei s-au găsit microfibre textile, din tipul de stofă numit *tweed* şi particule microscopice de plantă. În privinţa *tweed*-ului, îmi explica Cristea, se pare că este de provenienţă românească, fabricat la Covasna, nota el foarte meticulos, având grijă pentru respectarea adevărului ştiinţific. Eram fericit, chestia cu *tweed*-ul de Covasna lămurea tot misterul, mai ales dacă mă gândeam că întreprinderea din Covasna e fruntaşă pe ramură, depăşeşte în fiecare an planul cu câteva luni înainte de termen şi că, probabil, sunt zeci de mii de oameni care poartă *tweed* de Covasna. Referitor la punctul doi, mi se va comunica într-un raport ulterior despre ce plantă e vorba.

ABC îmi lăsase o notă, un raport mai bine zis, format din două părţi. În prima parte îmi comunica că familia lui Brana a fost înştiinţată de decesul acestuia. În fond familia se compunea doar din doctorul Protopopescu din Cluj. Operativ, căpitanul Cernea luase legătura cu colegii de acolo care ne-au comunicat date referitoare la doctor. Se pare că doctorul e deosebit de apreciat în colectivul de lucru, un tip serios şi capabil. Relaţiile dintre el şi Brana erau foarte reci, iar ei se vedeau extrem de rar. În noaptea crimei fusese de gardă la spital.

„Câteva informaţii utile referitoare la Radu Brana”, îşi intitula Cernea partea a doua a raportului. Avea dreptate doar parţial, într-adevăr informaţiile erau destul de puţine, dar nu prea utile. Date, scurte caracterizări, ce trasau existenţa deosebit de liniştită a celui care a fost Radu Brana. Singurul eveniment care a perturbat tipicurile şi tabieturile pe care Brana le câştigase în cei cincizeci şi trei de ani ai calmei sale existenţe fusese logodna cu Rodica Luca. („De unde se vede că senilitatea n-are nici o legătură cu înţelepciunea – comentariu deosebit de subtil al vecinului de la numărul 17”, preciza Cernea.)

Încerc din nou la telefonul al cărui număr l-am şi memorat, dar fără succes. Dacă n-o găsesc până diseară o dau în urmărire pe domnişoara Luca.

Tot restul dimineţii mi l-am petrecut la Institut. Am făcut cunoştinţă cu câţiva dintre colaboratorii lui Brana: inginerul Petrescu, tehnicienii Dima şi Tănase, cu care am discutat cibernetică şi informatică, mai bine zis ei m-au suprasaturat cu fel de fel de detalii tehnice. Moartea lui Brana dăduse naştere la cele mai fanteziste supoziţii: crimă pasională, jaf urmat de crimă, sinucidere, ba chiar şi pedeapsă divină. Curios, nimeni nu părea să facă o legătură între defectarea calculatorului şi moartea lui Brana.

Ce fel de om era Brana? Inginerul Petrescu îmi explică în dulcele grai moldovenesc:

— Băiete, tare abraş om „robotul” aista! Pic de dulceaţă nu era în el. Meserie ştia, dar cu oamenii…

Părerile celorlalţi erau sensibil asemănătoare. Toţi, recunoscându-i meritele profesionale, îi reproşau răceala în relaţiile cu oamenii. La întrebările mele, foarte discrete, referitoare la: „Unde eraţi aseară în jurul orei 21?”, toţi aveau alibiuri excelente: unul acasă, în mijlocul familiei, ceilalţi doi au rămas la Institut până pe la 21:30.

Când am simţit că unitatea mea de gândire devenise prea încărcată, am luat un *time-out* şi m-am dus acasă spre a-mi savura dejunul.

După masă, în drum spre birou, am avut un scurt intermezzo romantic-agreabil cu vecina mea favorită, Olimpia, graficiana. Parcă pentru a mă face să nu uit nici măcar pentru o clipă de mult căutata „logodnică”, Olimpia mi-a ţinut şi ea o scurtă dizertaţie despre horoscoape. Între timp mai dădusem, mai mult în virtutea obişnuinţei, câteva telefoane, dar se pare că norocul mă părăsise definitiv: Rodica Luca nu era de găsit.

O atmosferă sănătoasă, de lucru, domnea în birou. ABC, cufundat în studiul unui raport, îşi făcea mici adnotări; Roman, bineînţeles aşezat la masa mea de lucru, umplea nişte foi cu scrisul lui mare, lătăreţ. Surprins, bâlbâi un „Să trăiţi” şi, luându-şi hârtiile, se mută la altă masă.

— Ce spune Maria Brîndea? Au dispărut lucruri de valoare din casă?

— Tocmai completam raportul, mi-a răspuns Roman. Am făcut o reinventariere a lucrurilor, deosebit de minuţioasă. Lipsesc doar: o pijama mai veche, o vază de cristal şi, probabil, tovarăşa Brîndea nu e sigură, o pereche de pantofi vechi, o rachetă de tenis cu lemnul uşor crăpat şi cana favorită în care domnul Brana îşi bea cafeaua.

Înţelegând dispoziţia sufletească a lui Roman – nu e o plăcere să stai o dimineaţă întreagă să inventariezi fel de fel de lucruri, ca în final să ajungi la concluziile de mai sus, i-am scuzat tonul uşor ironic, felicitându-l pentru

munca depusă.

Pentru a nu-mi pierde obiceiul nou creat, am încercat un nou telefon la Rodica Luca. Probabil că exasperat de atâtea rateuri, am avut o expresie total necuviincioasă, nu știu. Cert e că ABC a intervenit, cu o voce blândă, recomandându-mi o infuzie de mentă, flori de tei și cozi de cireșe, excelentă pentru momentele tulburi din viața noastră.

L-am trimis pe Roman la Rodica Luca acasă, poate va afla ceva despre această misterioasă dispariție, iar eu, încrezător în steaua mea, mi-am încercat norocul la „Sunați de două ori”.

— Alo! Da!

Familia doctor Iordache, colocatarii lui Brana, sunt acasă. Nu-i deranjez în nici un fel, totuși mă roagă să vin cât mai repede pentru că pe la 8 trebuie să plece într-o vizită.

— Nu vă deranjează, nu?

— Bineînțeles că nu, doamnă, într-un sfert de oră voi fi la dumneavoastră.

Pentru a doua oară în ultimele 48 de ore, strada Padeșu 14. De data aceasta luminat este etajul. Eram așteptat: n-apuc să apăs a doua oară pe butonul soneriei, conform preciselor indicații de pe cartea de vizită, și ușa se deschide larg:

— Bună seara. Sunt doamna doctor Iordache. Sunteți tovarășul de la miliție, nu? Poftiți, vă rog.

Mă las condus și, după un mic exercițiu impus (urcatul celor optsprezece trepte ale scării interioare), despre care aflu că e excelent pentru cura de slăbire pe care o urmează ușor planturoasa gazdă, ajungem într-o cameră cu un aspect multifuncțional: birou, salon, sufragerie…

Discuția în trei demarează repede, dar, se poartă din păcate numai în doi. Pentru doctor, care se rezumă doar la niște „da” și „hm”, vorbește purtătoarea lui de cuvânt, doamna Iordache.

Aflu că au fost și sunt consternați de moartea lui Brana. Nu, nu-l cunosc prea bine, relații de buni vecini, dar fără prea multe imixtiuni unul în viața celuilalt, s-au mutat doar de câteva luni aici. „O, da, pe aventuriera asta o cunosc foarte bine.”

— Știți, soțul meu, doctorul Iordache, era foarte bun prieten cu fostul ei logodnic, Mihai Maltezeanu. Din cauza ei a murit Mihai. Eram și noi la Poiană când s-a întâmplat accidentul. Era o zi geroasă, zăpada înghețată bocnă. Toată dimineața l-a tachinat pe Mihai, ce fel de mare schior e el dacă

n-are curaj să facă o coborâre pe pârtia asta înghețată. Nenorocitul a vrut să facă pe grozavul și… a fost ultima lui coborâre.

Aflu în continuare că doamna doctor Iordache n-ar fi prea surprinsă ca tot din cauza „aventurierei” să se fi sinucis și Brana. În fond, la ce te poți aștepta de la una ca ea, logodnică de profesie, una care-și alege amanții după banii pe care îi au, o…

— …O, iertați-mi expresia, tovarășe milițian, dar sunt prea revoltată, dacă Dumnezeu n-o poate pedepsi, barem miliția…

Tușesc semnificativ. Doctorul, parcă trezit din letargie, face un superb efort pentru a aduce lucrurile pe făgașul normal:

— Hm, Dida, noi ne grăbim și cred că și tovarășul la fel…

Vocea stăpânului s-a făcut simțită.

În continuare mi se spune că Brana a fost avertizat de la început asupra caracterului „logodnicei”, dar dragostea e oarbă, toți o știm, nu? De abia așteptau să se întoarcă de la Sinaia:

— Azi dimineață ne-am întors, tovarășe milițian. Într-una din zile am văzut-o pe aventurieră la hotel Alpin, în mare tandrețe cu un străin. Nenorocitul ăsta de Brana o iubea ca pe ochii din cap, și ea la Sinaia… Iertați-mi expresia, dar mă revoltă credulitatea bărbaților, îmi comunică volubila doamnă Iordache, privindu-și cu dragoste soțul.

— Cum arăta individul și de ce credeți că era străin? am întrebat eu dintr-o suflare, profitând de scurta pauză.

— Așa cred… vorbeau nemțește… Iar el, un insignifiant. Mic, grăsuț, cu o față bonomă. De abia așteptam să ne întoarcem să-i deschidem ochii lui Radu. Nu e așa, Pușa?

Pușa, după ce-și drese glasul cu un „hm” prelung, rosti în sfârșit, spre ușurarea noastră, un „da” apăsat.

— Totuși n-ați remarcat nici o schimbare în ultima vreme în comportarea lui Brana?

— O, ne vedem atât de rar! Eu am fost plecată în ultima vreme la mama, iar Pușa e atât de ocupat cu spitalul!

— Mai cunoașteți pe cineva dintre prietenii sau cunoștințele lui?

— Nu, doar pe femeia aceea. Nu prea primea vizite. Uneori se adunau să joace cărți. Nu știu cine erau persoanele, nu le-a prezentat niciodată.

Câteva mici detalii, de coloratură, întregiră portretul celui care a fost Radu Brana. Din păcate, Brana avea și defecte: mici meschinării la plata luminii sau a gazului… da, da, cine s-ar fi așteptat la asemenea chestii de la

o persoană atât de… și:

— Dumnezeule, ce om putea fi ăsta să nu-i placă de Pisu? Priviți și dumneavoastră, nu e o splendoare?

De mai multe ori am încercat să mă psihanalizez. Una dintre întrebările la care căutam răspuns era „de unde îmi provine antipatia față de pisici?” Negăsind un răspuns valabil, probabil că și sub influența desenelor animate, m-am întors la metempsihoză și am ajuns la concluzia că, probabil, într-o viață anterioară, am fost șoricel. M-am uitat la „splendoarea” numită Pisu, și l-am înțeles pe Brana. Îl detest de la prima vedere pe acest motan, negru, gras, gros, slinos, scârbos. În timp ce mimez o falsă admirație față de Pisu, doamna își continuă netulburată monologul:

— …erau mici ciudățenii, dar totuși dădea impresia unui om normal. Ce l-a împins la sinucidere?

Nu știu de unde le-a venit ideea cu sinuciderea, e pentru a doua oară că mi-o repetă. Cum nu eram într-o dispoziție de misionar, părăsesc amabila familie cu o cugetare referitoare la cât de mare e grădina…

Am petrecut o seară liniștită: câteva pasiențe, un deget de suc de lămâie la un pahar de votcă, un scurt recital (dar știți, foarte scurt, eram cam răcit, iar vocea nu mai avea supleţea obișnuită), puțină lectură și, în sfârșit, somnul…

* * *

…Fără vise. Constatarea asta m-a uimit azi dimineață. Așteptam cu multă emoție noaptea trecută, mai ales că citisem în presa de ieri că savanții au descoperit „substanța din care sunt plămădite visele” – nouă aminoacizi care-și fac de cap într-un peptid. Eram foarte curios să văd cum vor reacționa aminoacizii mei, siguri acum că le cunosc performanțele. S-au supărat: probabil, odată demascați, au vrut să se răzbune.

Cu gândul tot la descoperirile științifice și la influența lor asupra individului, un subiect destul de vast, dealtfel, ajung, într-o dispoziție îndoielnică, la birou. Progresele științifice mă așteptau și aici. Cristea îmi comunică, într-un raport extrem de concis, că microurmele de plante au fost identificate: era vorba de *Crysantemum indicum* (crizantemă), plantă perenă din familia compozitelor, originară din Asia, cu tulpina lemnoasă la bază și acoperită cu peri mătăsoși. Are frunzele late, flori de mărimi și culori variate. În țara noastră este cultivată ca plantă decorativă. Crizantema cu flori mici poartă numele de tufănică. Specia găsită, destul de rară dealtfel,

poartă numele Mary Elisabeth. Are culoarea cărămizie şi petale mici şi bătute.

Entuziasmat, aşa eram, mai ales după ce am recitit raportul şi am realizat că suntem în noiembrie şi că, probabil, Bucureştiul şi împrejurimile sunt pline de crizanteme, fie ele chiar şi cu nume atât de romantice.

Un telefon la Braşov, stau de vorbă cu prietenul meu, căpitanul Leca; acesta, la rugăminţile mele, îmi promite că va consulta dosarul Maltezeanu şi-mi va comunica urgent datele care mă interesează. Mă obseda „ghinionul" Rodicăi Luca! Avusese vreun amestec în accidentul de pe urma căruia doctorul Maltezeanu şi-a găsit moartea?

Între timp a apărut şi Roman, care mi-a adus la cunoştinţă că Rodica Luca s-a întors acasă, aseară pe la 23:30. Coborâse dintr-un taxi având o mică geantă de voiaj. Roman notase numărul maşinii şi, mai târziu, vorbise cu şoferul. Acesta afirma că a luat-o pe duduia blondă de la Gara de Nord. După părerea lui Roman, singurul tren cu care putuse veni Rodica, ţinând seama de ora indicată de şofer, era un accelerat dinspre Braşov, care sosise pe la 22:47.

N-are importanţă de unde a venit, bine că s-a întors, mă gândeam eu. Am format numărul şi după câteva apeluri vocea mult căutatei mi-a răspuns. Am păstrat scurta conversaţie într-un registru extrem de politicos. Eram numai miere şi amabilităţi. Am rugat-o, deoarece mai aveam nevoie de nişte date pentru anchetă, să-mi acorde o întrevedere. Acceptă şi, fiind foarte ocupată în dimineaţa aceea (cel puţin aşa pretindea ea), de comun acord alegem ca loc al întâlnirii biroul meu, pe la 12.

Leca s-a ţinut de cuvânt şi, mai repede decât mă aşteptam, am primit datele care mă interesau. Indiscutabil moartea lui Maltezeanu se datora unui nefericit accident. Zăpada era îngheţată, pârtia extrem de dificilă. Hazardul… ghinionul lui… o piatră ieşită de sub zăpadă n-a putut fi ocolită şi… Moralmente însă Rodica Luca ar putea fi socotită vinovată de accident. Ea l-a determinat pe Maltezeanu să facă acea coborâre, care avea să fie ultima pentru el.

Eram uşor nemulţumit. Nu credeam în veridicitatea accidentului, dar datele furnizate de colegul meu înlăturau orice dubiu.

Ce şi cum s-o întreb? Nu aveam nici o certitudine în afacerea asta. Doar supoziţii, logice desigur, dar supoziţii. Brana probabil acceptase să fure informaţii la insistenţele Rodicăi Luca. Probabil debutase în „meserie" de foarte puţin timp. Hazardul, în cazul de faţă programul imaginat de Ileana

Nedelcu, l-a prins nepregătit. S-a crezut demascat. Speriat, a aplat pentru ajutor la… cine? Rodica Luca? Probabil! Sigur, în ipoteza pe care o construisem.

Mi-am expediat colaboratorii, am branșat magnetofonul și am început să aștept.

Nu știu dacă ați remarcat, dar într-o mulțime de cărți, mai ales tehnice, autorul are dese intervenții de genul acesta: „Vom trata mai departe aceasta sau aceea” sau „Ne vom ocupa mai pe larg de problemă…, acum ne rezumăm la…”. Numai promisiuni. Umflate, frumos împachetate, dar goale. Continui să citești și când, în sfârșit, ajungi la problema atât de așteptată, îți dai seama că a fost enunțată atât de des încât nu mai e nimic de comunicat sau nici nu-ți mai pasă de ce ți s-ar comunica. Cam cu aceeași dispoziție sufletească o așteptam pe Rodica Luca; aceasta, ca o domnișoară bine educată, întârzia.

În sfârșit, pe la ora 12 și ceva își făcu apariția. O privire senină, un surâs copilăresc, o față ușor îmbujorată – emoție sau fard savant aplicat, încercam să ghicesc, eliminând aprioric a treia posibilitate, frigul, pentru că afară apăruse soarele. Un soare de noiembrie, obosit și palid, fără veleități, dar spărgând pentru un moment griul cenușiu al cerului.

— Iertați-mi întârzierea, se scuză angelica Rodica cu tonul femeii care știe că poate să întârzie oricât, pentru că oricum va fi așteptată.

— Câteva minute n-au importanță. Luați loc, vă rog. Mama dumneavoastră s-a bucurat de vizita pe care i-ați făcut-o?

— Da. Ne vedem atât de rar! Mi-a părut rău că n-am putut să stau mai mult, dar trebuia să mă-ntorc. Azi e înmormântarea lui Radu. Dar cum ați aflat că am fost la mama?

— Câteodată mai aflăm și noi câte ceva. Când ați plecat la mama dumneavoastră?

— Seamănă cu un adevărat interogatoriu. Aș putea afla rostul acestor întrebări?

— Simple verificări. Fiți amabilă și răspundeți.

— Alaltăieri după masă. Totdeauna un eveniment nefericit mă lasă fără reacții, acestea însă apar mai târziu. Trebuie să am pe cineva să mă încurajeze, să mă ajute să trec peste momentul greu…

— Nu păreați extrem de afectată de moartea lui Brana.

— V-am explicat relația noastră. Descoperirea cadavrului însă mi-a provocat un șoc.

— Am fost informat că în ultima lună Brana era complet schimbat. Se apucase să bea, trecea printr-o criză depresivă. Cunoașteți motivele acestei stări?

— Nu bea mai mult ca de obicei, iar criza depresivă eu n-am observat-o.

— Mi se pare inexplicabilă comportarea lui în ziua în care a fost ucis. N-a încercat să vă vadă, să vă vorbească?

— Cum inexplicabilă?… Nu, mi-a dat doar un telefon pe la 6, să-mi spună că nu se simte bine și nu mai poate veni la *bridge* și… și-mi ura să fiu fericită.

— Să fiți fericită?!

— Da. Nu știu ce a vrut să spună. Probabil voia să-mi ureze distracție plăcută în seara aceea.

— Credeți că ar fi putut fi victima unui șantaj?

— Cine? Radu? Cine să-l șantajeze? Cu ce?

— Brana avea relații cu cineva din străinătate? Purta corespondență?

— Nu știu, nu cred.

— Domnișoară Luca, ați depus o cerere de plecare ca turist în R.F.G. De ce nu mi-ați spus?

— Nu m-ați întrebat și nici nu credeam că vă interesează.

— Brana știa de vărul dumneavoastră din R.F.G. și de dorința de a-l vizita?

— Da.

— Știți că la câteva luni după moartea doctorului Maltezeanu, un medicament similar cu cel la brevetarea căruia lucra a apărut în R.F.G.?

— Tovarășe căpitan, nu înțeleg întrebările dumneavoastră insinuante!

— Tovarășă Luca, anchetăm un asasinat… Fiți amabilă și răspundeți!

— Am auzit de brevetarea medicamentului. Nu văd legătura dintre medicamentul la care lucra Michel și moartea lui Brana.

— Ați fost văzută acum o săptămână la Sinaia cu un străin. Cine era?

— Tovarășe, depășești orice limită a bunei-cuviințe. Viața mea personală nu vă interesează.

— Tovarășă Luca, să lămurim lucrurile. Moartea lui Brana are implicații foarte grave. Care este rolul dumitale?

— Nu înțeleg… Ce rol?… Ce implicații?…

— Trebuie să rețineți că, în momentul în care vom avea toate probele, atitudinea dumneavoastră actuală va conta foarte mult.

— Repet că nu înţeleg nimic. Nu am nici un amestec în moartea lui Radu. Am să reclam maniera, abuzivă…

— Cum doriţi. În tot cazul, vă aştept mâine dimineaţă, aici, la ora 8, pentru o declaraţie scrisă. Sper ca noaptea să fie un sfetnic bun.

Mă plictisisem de jocul de-a amabilităţile. Sperasem ca întrebările mele, fără o conexiune logică cu asasinarea lui Brana, să provoace o reacţie Rodicăi Luca. O reacţie a avut ea, dar nu una de derută. Aşa se întâmplă de obicei când realizezi în minte scurt-metrajul preparatoriu al unei conversaţii: joci ambele roluri. În fapt, celălalt partener al dialogului nu dă niciodată replicile imaginate de tine, n-are reacţiile pe care i le hărăziseşi. Când a intrat, ceva în figura ei, sau poate surâsul mult prea nevinovat, m-a convins că cu bla-bla-ul amical-amuzant nu o să aflu nimic de la ea, că va mai trece o zi, două, trei şi nimic nu se va urni în această anchetă. Forţasem în mod deliberat nota. Indiferent cât de sigură părea în faţa incriminărilor mele, eram convins că Rodica Luca va acţiona, va lua legătura, va înştiinţa pe cineva.

Roman şi sublocotenentul Dinu o aşteptau afară cu sarcina precisă de a nu o scăpa din ochi, supraveghind-o fără întrerupere. Mizam pe faptul că, speriată cât de cât, o să creadă că telefonul îi este supravegheat şi o să încerce să-şi contacteze în alt mod legătura. Oricum trebuia să se întâmple ceva. Mişcarea, mult aşteptată, din partea celorlalţi, mi se părea singura posibilitate de a urni ancheta din impasul în care se afla.

La ora 15 eram la cimitirul Belu, asistând la înhumarea lui Brana. Speram, conform tradiţiilor romanului poliţist, ca criminalul să asiste la înmormântare, iar eu, printr-o revelaţie, să dezleg misterul. La intrare, Dinu mi-a comunicat că Rodica Luca de la miliţie s-a dus direct acasă, iar de acolo a venit la cimitir.

Lume puţină, câteva figuri cunoscute. Un scurt necrolog… bulgări aruncaţi în groapă… un domn înalt, cu o statură impozantă, primind condoleanţe… şi totul s-a terminat.

După masă, o scurtă vizită la combinatul din Z… Tot drumul am încercat să-mi aduc aminte cine era îmbrăcat în *tweed* la înmormântare şi cine a adus crizanteme.

La Z… mi se ţine o scurtă prelegere teoretică, binevenită dealtfel, cunoştinţele mele în chimie fiind la fel de vaste ca şi cele în matematici superioare, apoi mi se prezintă partea practică a programului ştiinţific – depoluantul de petrol – la realizarea căruia cei din Z… muncesc cu ardoare

de doi ani. În faza finală depoluantul va fi format din două componente. Prima componentă, numită suport, a şi fost realizată şi constă dintr-un micro-polimer care îndeplineşte un lung şir de condiţii: este ieftin, are o densitate foarte mică (poate pluti), nu este toxic pentru organisme, nu e descompus de petrol, poate fi reutilizat după întrebuinţare, petrolul absorbit de el poate fi extras şi refolosit la ardere. Produsul obţinut se află în faza de testare pentru îndeplinirea unei ultime condiţii, hotărâtoare în realizarea depoluantului: acceptarea celui de-al doilea component, fără a se degrada sau deteriora compoziţia sa chimică. Al doilea component va consta dintr-o substanţă care va impregna componentul-suport, din combinarea lor luând naştere un depoluant cu o putere de reţinere totală a petrolului. În concluzie, realizarea componentului-suport, chiar dacă nu îndeplineşte deocamdată condiţia referitoare la acceptarea celui de-al doilea component, era un succes. Dar… dar pe plan mondial realizarea unui astfel de depoluant parţial nu e o noutate, aşa că datele, dacă au fost furate de un serviciu de spionaj, nu au o valoare practică, ci mai mult una de informare.

Începuse din nou să plouă. Era destul de târziu şi mă simţeam foarte obosit. Nici măcar încercările glumeţe ale lui nea Dumitru de a redeschide discuţia despre fotbal nu au reuşit să mă scoată din toropeala care mă cuprindea. Mi-era somn, voiam să dorm.

Capitolul VII

Fără orhidee pentru domnișoara Iason!

„Trenul accelerat… din direcția… sosește în stație peste 5 minute pe linia…”

Pe peroane era îmbulzeala caracteristică, formată din călători transpirați, rude nerăbdătoare cu flori și cărucioare de cărat bagaje, hamali excedați de numărul mare de valize, strigăte, pupături, nervi, tandrețe și ghionți, „pardon, vă rog” și „bine ai venit, Nelule”, toate în ceața plăcut cenușie a Gării de Nord. Încetul cu încetul mulțimea prinse a se rări; în acel moment, dintr-un vagon de clasa I apăru o pasageră întârziată. Se opri o clipă în ușă, părând să cerceteze peronul în căutarea unui chip cunoscut, apoi coborî, vădit stingherită de o sacoșă neagră. Porni încet spre ieșire; mergea pe mijlocul peronului ocolind grupurile întârziate. Era o femeie tânără, destul de înaltă, îmbrăcată într-o haină de catifea reiată, kaki, și cu o bască maro trasă până deasupra sprâncenelor; hainele, ca și mocasinii cu toc jos, dădeau impresia unui confort neglijent și discret. Avea o față oarecare, cu o gură cu buze bine desenate și ochi dintr-aceia care-și schimbă culoarea după dispoziție, după persoanele din jur și culoarea cerului. Pentru moment păreau cenușii și concentrați cumva spre înăuntru. În general, era o persoană ca atâtea altele, care nu fac privirile să se întoarcă; totuși, un bărbat care stătea nehotărât lângă un cărucior cu ziare, zărind-o, după o scurtă ezitare, o ajunse și o prinse de braț. Tânăra femeie scoase un țipăt ascuțit și rămase ca înlemnită.

— Ho, nebuno, ce strigi așa! Te mustră conștiința? Ce crime ai săvârșit?

Femeia întoarse capul și zâmbi stingherită.

— Celebrul poet Paul Zolia… Ce cauți la gară, te inspiri din „realitate”?

— Te așteptam, Olimpia, declară cu emfază Paul.

Olimpia păru dezorientată.

— Știai că vin? Cine ți-a spus?

— Instinctul, dragă. Uiți că între noi există fire nevăzute. Să știi că sunt dispus să te iert pentru tot ce mi-ai făcut.

Olimpia își rememoră scurta „poveste” de acum doi ani în care se lăsase

târâtă de insistenţe presărate cu mari jurăminte, reproşuri violente şi scene interminabile… hotărât, poezia sau cel puţin „poezia modernistă” nu-i pria. Forţă un zâmbet ironic: — Umorul tău involuntar este delicios. Am fost şi vom rămâne doi buni amici. Dar serios, ce căutai la gară?

— Ţi-am spus, simţeam că vei veni! Dă-mi sacoşa!

Olimpia avu din nou o mişcare bruscă.

— Nu, nu-i nevoie. Lasă, o să găsesc un taxi.

— Niciodată n-ai vrut să mă asculţi cu adevărat. Este ceva mai presus de noi care ne-a predestinat unul altuia.

Cu un zâmbet distrat pe buze, Olimpia grăbi pasul spre ieşire; în faţa gării cele câteva taxiuri erau luate cu asalt. Totuşi, zărind unul care tocmai sosea, se repezi la el şi, aproape din mers, smuci portiera.

— Scuză-mă Paule, dar sunt foarte grăbită.

Bărbatul rămase surprins. Dădu s-o urmeze, dar Olimpia trântise uşa.

— Unde vă duc, domnişoară?

— Pe Magistrală. Şi, vă rog, repede.

O vreme se uită în oglinda retrovizoare, să vadă dacă o urmăreşte vreo maşină. În tren avusese timp să se liniştească după sperietura de la Buzău. Evident obsesii, nu avea cum s-o urmărească cineva, practic era imposibili. Oricum, bine că se întorsese, aici va pune lucrurile la punct… pe de altă parte trebuia rezolvată şi problema cu desenele pentru carte. La urma urmei, totul ţine de nervi; poftim, în gară a făcut o adevărată scenă. E drept că Paul este o figură: are talentul deosebit de a se afla tocmai acolo unde nu te-ai aştepta să-l găseşti. Curios tip!

— Am ajuns, domnişoară. Unde doriţi să opresc?

— A… mulţumesc, aici e bine.

Nu e cazul să-şi facă intrarea cu surle şi tobe pe străduţă. Strada Vuietului e o stradă liniştită, aflată sub supravegherea neostenită a lui madam Fîcu. Stradă e mult zis; câteva case pitoreşti, cu curţi mari, drumul pavat cu piatră de râu. La numărul 13 se află o vilişoară cu un etaj mansardat, acoperită de iederă şi de ramurile „plângătoare” ale unei sălcii bătrâne. La parter locuieşte o doamnă în vârstă, foarte amabilă şi foarte surdă, în prezent plecată la Brăila, la fiica ei. Mansarda, la care se intră pe o uşă laterală şi pe o scară întortocheată, îi aparţine în întregime Olimpiei.

În această după-amiază de noiembrie, luminată de soarele care apăruse pentru o vreme, casa părea primitoare şi romantică. Olimpia deschise uşa cu o grijă deosebită şi intră, nu fără un sentiment apăsător, târând după ea

sacoşa şi… încremeni. În întunericul scării două luminiţe verzui păreau că o fixează. Ca hipnotizată, rămase fără să poată face vreun gest: luminiţele se puseră în mişcare, înaintară sacadat, fixând-o nemilos. Smuci uşa, dând să iasă, în clipa aceea ceva greu o plesni, făcând-o aproape să se prăbuşească. Năvăli pe uşă ameţită, căzu, se ridică şi privi în curte: un fel de fiară, tărcată, cu coada îmbârligată, o privea stropşind ameninţător. Îi veni să-şi scuipe în sân, întrebându-se cum a putut uita deschis geamul de aerisire de pe hol şi înjură în gând pe toţi vecinii iubitori de pisici.

„…În orice caz nervii îţi sunt la pământ, dacă nu iei măsuri, în curând o să te sperii de propria ta umbră”, se compătimi singură.

Pe întuneric – încă n-a înlocuit becul – urcă pe scară până la mansardă. Aerul era stătut şi ultimele raze de soare străluceau lânced, dând un aspect ireal încăperii; totul părea fără viaţă, fals ca un decor.

„Locul crimei”, încercă să glumească, dar un fior o scutură. Colivia goală sporea senzaţia de pustiu. O rază de soare făcu să strălucească peretele de vermillon de pe tabloul lui Raoul şi de pe podea. Cum se întâmplă de obicei, privirea părea să se agaţe tocmai de acele lucruri pe care ar fi vrut să le evite.

— O curăţenie bună, fetiţo, ar fi absolut necesară. Nu se mai vede pe geam de praf. Cu arta şi bazaconiile, te mănâncă mizeria… spuse cu glas tare. Vocea îi răsună însă spart, ca într-o încăpere goală.

Se dezbrăcă, aruncând lucrurile la întâmplare şi, plină de toate bunele intenţii pe care şi le putea aminti, luă din bucătărie un lighean cu apă, cârpe, mătură, şi începu cu îndârjire să facă curăţenie, cugetând la bunele sfaturi ale mătuşii Amalia în legătură cu „unde intră soarele nu intră doctorul”… (de nervi, completă ea). Frecând şi lustruind, simţea cum încetul cu încetul se linişteşte, reluându-şi contactul cu universul binecunoscut. Tocmai gândea că într-adevăr ergoterapia este o descoperire miraculoasă, când telefonul o făcu să scape cârpa din mână.

„Hotărât, ţârâie într-un chip revoltător. Într-o bună zi fac infarct…”

— Alo, a, tu eşti, Ileana! Nici nu ştii cât mă bucur că te aud.

— Unde ai dispărut, te-am căutat mereu?!

— Aveai să-mi spui ceva urgent?

— Sigur că aveam. Dar tu… eşti imposibilă, de câte ori te caută omul, nu te găseşte.

— Fac *mea culpa*, iubito. Jur că voi deveni cea mai mondenă persoană, voi frecventa toate cunoştinţele şi voi organiza dineuri de gală săptămânal.

Iar voi, tu și Vlad, veți fi invitații principali.

— Lasă aiurelile, zăpăcito. Îmbracă-te urgent și vino. Am un sac cu noutăți să-ți spun. Sunt la atelier.

Râzând încă, Olimpia lăsă receptorul în furcă. Mare plăcere poate să-ți facă uneori o voce omenească. Curățenia mai poate să aștepte. Ileana are părțile ei bune: e tonică și, mai ales, are darul de a ști totul despre toți. Se spălă și se îmbrăcă cu grijă, știind că Ileana, cu toate părțile ei bune, avea talentul de a observa imediat petele de pe fustă și firele duse de la ciorapi. Puse sacoșa cu borcanele mătușii mai la o parte, nu era cazul să se ocupe acum de asta… Și nu uită să încuie ușile, încercându-le chiar, să vadă dacă sunt bine închise.

Afară înserarea era plăcută și aerul ușor înțepător. De fapt, toamna e foarte frumoasă… când nu plouă… Iar la urma urmei și ploaia are hazul ei… cât de agreabil e țârâitul apei în jgheaburi și cât de…, cu asemenea gânduri simboliste și având grijă să nu se stropească prea tare, Olimpia, după o călătorie fără peripeții, traversă Piața Aviatorilor și ajunse pe Pangratti, refăcând drumul de acum câteva zile. Părea așa de mult de atunci…

Ileana îi deschise în ținuta ei „de lucru”, pantaloni colanți în partea de sus și foarte evazați jos și un pulover care se mula un pic mai mult decât îngăduie de obicei regulile decenței.

— Vai, scumpo, ce bine-mi pare c-ai venit! Am rămas stăpână aici, Vlad e plecat. Haide sus, am și făcut cafeaua.

În penumbră, atelierul părea imens, abia se zăreau culorile tablourilor… mirosea a terebentină și a ulei de in. În cămăruța de sus lumina era aprinsă; pe pereți, multe icoane pe sticlă, pe pat un chilim violent colorat, pe măsuță cafeaua aburindă…, într-un cuvânt, e minunat: atmosferă de destăinuiri și de bârfă tihnită.

— Așa, dragă. Și acum, zi-mi unde ai dispărut. După senzația pe care ai produs-o joi, te-ai dat la fund. Știi, chiar ai fost senzațională! Aveai o toaletă… Și arătai… extraordinar, ce mai! Le-ai luat mințile la toți. Sărmanul Alexandru m-a înnebunit cu insistențele, mi-a cerut numărul tău de telefon. Și tu, fugi cu Strasser! Păi se poate, dragă? Vezi că te compromiți. Ați dispărut și… nu mai dă omul de tine.

Olimpiei îi veni să râdă gândindu-se la idila imaginată de mințile înfierbântate ale Ilenei și celorlalte amice… idila totală… cu blajinul Strasser.

— Apropo de Strasser, voiam să te întreb, cine este ăsta, exact?

— Exact… nu știu. Negustor de tablouri, ți-am spus. A circulat prin București, a cumpărat ceva prin Fond… și de la Vlad vrea să cumpere.

— Dar de Raoul cum a aflat?

— Păi, a pomenit numele lui, spunea că îi este prieten și nu mai știe ce s-a întâmplat cu el. Eu i-am povestit de tine și a vrut să te cunoască.

— Vrea să cumpere tablourile lui Raoul.

— Vinde-le, dragă…

— Raoul mă rugase să nu le dau.

— Prostii, scumpo, dă-le imediat.

— N-aș vrea să-mi calc promisiunea.

— Păcat că nu profiți, să nu regreți pe urmă. Astea sunt sentimentalisme de duzină. Dă-le, dragă, scapi de probleme.

— Ce probleme, ce vrei să spui?

— Vorbeam și eu. Unde nu-mi propune mie cineva bani pe niște mâzgăleli cu mare, bărci și pescărușI?

— Da’ de unde…

Olimpia simți deodată cum i se face frig. Niciodată nu-i povestise Ilenei despre tablourile lui Raoul. De unde știa despre ele? Știa mai mult decât voia să spună? Oare își avea și ea rolul în această poveste? Privi în jur… încăperea își pierduse culorile… atelierul, acum în întuneric, părea un hău amenințător.

— E timpul să plec, spuse, scuturându-se.

— Unde să pleci, abia ai venit.

— Nu, nu, trebuie neapărat. Vin altă dată.

— Ei bine, dacă insiști. Stai să chem un taxi!

— Nu, lasă, mă duc la troleibuz, mai fac câțiva pași pe jos.

— Cum vrei.

Dezamăgită, Ileana își luă rămas bun, destul de rece.

Reîncepuse să plouă mărunt, era frig, și becurile luminau difuz străzile pustii. Mergând din ce în ce mai repede, cât mai departe de porțile cufundate într-un întuneric amenințător. Olimpia refăcea în gând conversația cu Ileana.

Insistența ei în legătură cu vânzarea tablourilor părea curioasă și chiar îngrijorătoare.

Se opri dezorientată… Ajunsese în Piața Aviatorilor și trebuia să traverseze bulevardul. În colț e stația de troleibuz. Cât o fi ceasul? Numai 9,

extraordinar, i se păruse că e mult mai târziu. Coborî de pe trotuar să vadă dacă nu se zărește un troleibuz, când o mașină, ieșind de după colț, opri pe neașteptate lângă ea. Olimpia țipă scurt. Portiera se deschise imediat și o voce bărbătească spuse stins: — Domnișoară…

Olimpia se întoarse și-l privi, un chip cu totul necunoscut.

— Iertați-mă că v-am speriat. Vreți să urcați?

— Nu, nu, vă rog…

— Vai de mine, domnișoară, nu voiam nimic rău. Voiam să vă conduc.

— Nu, nu, mulțumesc, nu-i nevoie.

— Totuși, aș vrea să…

Bărbatul, din ce în ce mai insistent, se apropia. În jur pustiu. Olimpia simțea cum o cuprinde frica… Un taxi coti brusc din aceeași direcție din care venise mașina.

— Taxi, taxi… Olimpia strigă, agitând mâna, speriată la gândul că taxiul ar putea să nu oprească.

Se aruncă grăbită înăuntru:

— Spre centru.

Mașina necunoscutului venea din urmă, luminând cu farurile interiorul taxiului. După o vreme însă acceleră și, depășindu-i, dispăru în lungul bulevardului Ana Ipătescu.

— Ia-o spre Buzești, la gară, se răzgândi Olimpia, schimbând traseul.

Încercase să aibă un ton cât mai firesc, să nu-și trădeze neliniștea neînțeleasă care se instalase în ea.

Simțea un gol dureros în stomac, poate de frică. Privea pe geam, așteptând să apară din nou mașina necunoscutului.

— Ia-o spre Magistrală, spuse Olimpia în dreptul gării.

Șoferul o privi scurt în oglindă, cu o anume curiozitate. Taxiul se angajă pe linia tramvaiului 12, ajunse la Teatrul Bulandra și, în viteză, o luă drept înainte pe 13 Septembrie.

— De ce ai luat-o pe aici? întrebă, privind spinarea nemișcată din față.

Nici un răspuns. Mașina mergea din ce în ce mai repede.

— Unde mergi? Ți-am spus s-o iei pe Magistrală!

Șoferul întoarse alene capul:

— Ați spus pe Magistrală?

— Da, ce faci, unde mă duci?

— Pe Magistrală, îi răspunse șoferul cu un glas ușor plictisit.

— De ce n-ai luat-o pe Chei, ce cauți pe aici?

Olimpia se ridicase pe jumătate. După o vreme, șoferul i se adresă: — N-ați văzut că e blocat? Se lucrează.

Locuri pustii și necunoscute alunecau din ce în ce mai rapid.

— Nu pe-aici e drumul. Unde mă duci?

Nu-și mai controla vocea, aproape țipa. Șoferul își potrivi oglinda și o privi curios.

— Unde suntem? spuse, aproape de plâns.

— Pe strada 13 Septembrie, veni răspunsul laconic.

— Eu vreau pe Magistrală. Oprește imediat.

Spinarea din față schiță o mișcare agasată.

— Oprește imediat, că sar… Sar din mers.

— Asta-i bună, bombăni șoferul… Femei nebune…

Mașina opri la un stop. Cu un gest reflex, Olimpia deschise portiera și sări afară.

— Domnișoară, stați… Șoferul deschise ușa, încercând să iasă.

Olimpia avu timp să arunce o hârtie de douăzeci și cinci de lei pe capota mașinii și alergă într-un suflet spre stația din față, unde un tramvai era pe punctul de a porni. Sări în ultimul vagon, prăbușindu-se fără suflu pe un scaun. Lumina puternică o orbea. Deschise geanta și cotrobăi multă vreme în căutarea unei monede, în timp ce privirea ei speriată fixa geamul din spate, încercând să străpungă întunericul.

Taxiul rămase în loc, până ce ieși din raza privirii la o cotitură a șoselei.

— Ce tramvai este?

— 26. Ați pățit ceva?

— Nu, nimic.

Cei câțiva pasageri o priveau mirați.

Răsuflă ușurată, privind pe geam locurile care, pe măsura apropierii de casă, păreau tot mai liniștitoare. Încerca să-și explice relația dintre cele două mașini. Foarte curioasă i se părea acum lipsa lor de insistență. Senzația că jocul continuă stăruia tulbure ca un zaț.

„Nu, probabil că au vrut doar să mă sperie. Ah, sunt cu adevărat bolnavă, nimic nu mi se mai pare normal.”

În fond, cine și de ce s-o sperie? Cine erau și ce au vrut? Și la urma urmei ce s-a întâmplat? Recunoștea că nu era în stare să răspundă decât întemeiată pe prezumții, de la care pornise ca de la niște date reale. Totul putea fi un simplu castel din cărți de joc: impresia mătușii Amalia (nu constatase nimic în acest sens), o discuție echivocă cu Ileana, două mici

incidente cu maşini, care, în fond, ar fi putut urma cu totul alt curs decât cel imaginat de ea. Şi totuşi… de ce atâtea lucruri stranii în ultimul timp?… Dar spargerea casei, indiferent de priza ei subiectivă, rămânea un fapt de netăgăduit.

Când coborî din tramvai, se gândi cu groază la cele câteva sute de metri pe care-i mai avea de făcut. Totul era pustiu şi tăcut.

„Ce naiba, au murit toţi oamenii? De-aş ajunge odată acasă…”

Se silea să meargă dreaptă, fără să se uite în lături. Avea senzaţia că în fiecare gang stă ascuns cineva care o urmăreşte din ochi. Undeva, departe, se auzeau zgomotul înfundat al circulaţiei. Aici însă era o altă lume, o lume a tăcerii. Plescăitul tălpii prin apă i se părea insuportabil şi se silea să păşească doar pe vârfuri, ca să nu i se audă paşii. Când coti pe strada Vuietului, farurile unei maşini aflate în capul străzii se aprinseră brusc, prinzând-o în conul lor de lumină; apoi se stinseră şi maşina porni încet spre ea.

Olimpia nu se mai putu stăpâni şi, întorcându-se, o luă la fugă. Motorul se auzea tot mai aproape, amplificat de liniştea străzii. Avea senzaţia aceea, binecunoscută din coşmaruri, că picioarele refuză să înainteze. Se temea că va cădea, şi atunci acel ceva ameninţător o va prinde şi o va strivi…

…Brusc i se păru că întunericul din faţă se îndeseşte, se materializează… nu mai avu timp să ocolească şi se izbi de cineva, un bărbat, care o prinse în braţe.

— Ce faceţi, nu vă uitaţi pe unde mergeţi?

Era parcă o voce cunoscută. Maşina, prinzând viteză, îi depăşi.

— Dobitocule, nu te uiţi pe unde mergi? Stropeşti lumea…

Desigur, era chiar vocea vecinului Ionescu.

— Iertaţi-mă, domnule Ionescu, sunt Olimpia, vecina dumneavoastră. Scuzaţi-mă, n-am vrut să vă lovesc.

— Domnişoara Olimpia… Totdeauna, întâlnirea cu dumneavoastră e o plăcere pentru mine, chiar în beznă şi în placaj. Unde alergaţi aşa?

— E penibil… Pur şi simplu m-am speriat… Mi-era frică de întuneric.

— Nu se poate… Voluntara mea vecină să se sperie de întuneric… Vai, vai, ce ruşine… Prin urmare, am plăcerea să vă conduc. Aţi fost plecată?

— Da.

— Ce mai face amicul Bibi, şi el se teme de întuneric?

— Bibi a murit.

Se lăsă un moment de tăcere. Cu o voce jenată, Gelu continuă:

— Îmi pare sincer rău. Mă obișnuisem cu el… O să-mi lipsească… Dar asta-i…

— …Da, asta-i soarta. Am ajuns, vă mulţumesc că m-aţi condus.

— Oricând la datorie. Da’ ce beznă! Să vă dau un chibrit?

— Nu, mulţumesc. Știu drumul și cu ochii închiși.

Din faţa porţii, Olimpia îi strigă peste gard:

— Nici nu știi ce plăcere mi-a făcut întâlnirea cu dumneata!

În tăcerea mirată care urmă, șovăi o clipă: curtea era într-un întuneric desăvârșit. Printr-un efort de voinţă, strângând din dinţi, pătrunse ca într-o apă grea și, aproape pe pipăite, ajunse la ușă. Puse palma pe suprafaţa zgrunţuroasă și, coborând-o încet, ajunse până la broască; vârî cheia și, ferindu-se să facă zgomot, deschise.

Înăuntru era întuneric, dar un întuneric călduţ, familiar; încuie ușa tot pe bâjbâite și, treaptă cu treaptă, urcă scara. Ajunse la ușa camerei, descuie și răsuci comutatorul. O lumină crudă se revărsă din cele șase becuri din tavan. Ameţită, orbită, închise o clipă ochii, rezemându-se de perete. Apoi îi redeschise precaut, privind în jur. Totul era neschimbat, ligheanul în mijlocul casei, sacoșa lângă ușă. Câte spaime zadarnice, iată, totul fusese doar o închipuire, fantasme.

„Mâine mă duc la doctor, sunt complet nebună.”

Merse până la fotoliu și, îmbrăcată cum era, cu haina udă de ploaie, se așeză, puse mâinile pe braţele fotoliului și rămase cu ochii închiși, încercând să se liniștească, să se regăsească, să-și pună ordine în gânduri.

Moleșită de căldură și de spaime, Olimpia aţipi pentru o vreme. O liniște desăvârșită se lăsase. După un timp, se trezi complet amorţită, fără să înţeleagă ce se întâmplă și unde se află. În cele din urmă se sculă, merse la bucătărie și dădu drumul la aragaz: un ceai este leacul cel mai bun împotriva fantomelor, mai ales când adaugi o doză suficientă de rom. După ce-și scoase hainele și pantofii uzi, după ce aruncă apa din lighean și puse borcanele mătușii Amalia în dulap, în halat și papuci, cu o ceașcă zdravănă de ceai fierbinte, se cuibări în fotoliu, gata să întâmpine plină de curaj viitorul.

La fereastra vecinului, la numărul 11, lumina era încă aprinsă.

„Sunt curioasă ce-ar zice el de toată povestea asta! Evident, m-aș jena să-i povestesc fanteziile mele sinistre. Curat roman gotic, ce mai! Apropo, ce să fac cu tablourile «blestemate»?”

Se sculă și strânse pânzele, privind încă o dată pasta groasă, așternută

neglijent: mare vijelioasă, valuri uriaşe sau, dimpotrivă, o întindere plată sub un soare rotund. În toate se zărea o corabie anacronică, fie zgâlţâită de furtună, fie plutind leneşă. Desenul era aproximativ, compoziţia defectuoasă, culoarea prea violentă. Iar autoportretul… foarte migălit, părea opera unui conştiincios elev de la Belle Arte. Era redat totul, crăpăturile mesei, zbârciturile feţei, firmele într-o limbă străină, numele unui ziar… *Universul,* până şi data, cu litere mici, abia vizibile… 24 martie 1943. Ciudat tablou pentru maniera lui Raoul! Şi tocmai pe acesta îl considera el o avere. Coloanele ziarului erau şi ele marcate cu mâzgălituri mici, ca nişte rânduri. Olimpia ridică tabloul spre lampă, încercând să distingă mai bine. Avu pentru un moment impresia că acolo era ceva scris.

„Nu, nu se poate. Aşa mic e imposibil.”

Intrigată, se ridică şi căută în sertar până găsi o lupă. Plimbând-o deasupra ziarului, incredibilul se adeveri: începu să desluşească un text. Olimpiei i se păru că pereţii camerei se lărgesc: o stare de surescitare o cuprinse, făcând-o să-i tremure mâna. O lumină bruscă se făcu în mintea ei: acolo, sub lupă, stătea desigur marele mister legat de Raoul şi de straniile evenimente ce i s-au întâmplat în ultima vreme. Sufocată de emoţie, descoperi trei rânduri de cifre precedate de nişte cuvinte curioase: *hausse 15, baisse* 38, *baisse* 51, iar mai jos, din nou câteva cuvinte în franceză, (parcă un vers cunoscut): „*De la musique avant toute chose*”! Atâta tot. Ce mesaj poate fi ăsta? Ce semnificaţie poate avea relaţia dintre un vers (acum îşi amintea, de Verlaine) şi nişte cifre? Devenea tot mai clar că bietul Raoul, pictor fotograf, copiase câteva elemente dintr-un articol al vremii, cu cote de bursă, şi câteva cuvinte dintr-o cronică literară, probabil.

Starea de încordare dispărea încet şi o cuprinse oboseala.

„Pentru astăzi a fost de-ajuns…”, îşi spuse, ridicând din umeri.

Lumina din faţă se stinse, iar Olimpia îi ură în gând vecinului noapte bună. Era timpul să se culce şi ea. Se ridică, se întinse şi privi ceasul: douăsprezece fără un sfert, ora stafiilor… se scutură zâmbind, destul de forţat, dealtfel.

Ce noroc că trăim în secolul XX! Cât de plăcută a devenit viaţa femeii, nici corsete, nici măşti de diverse cremuri care mai de care mai hrănitoare, nici bigudiuri! Puţin lapte demachiant, apoi cremă antirid, toate din gama Gerovital, care asigură frăgezime şi ten pur până la o sută doi ani…

În pijamaua roz cu corăbioare (ce o fi având mătuşa Amalia împotriva pijamalelor?), căutând un roman (în nici un caz poliţist) pentru cele 10

minute de lectură în pat (absolut contraindicat cititul în poziţie culcată!), Olimpia se pregăti pentru cel puţin opt ore de somn. „Mă voi gândi mâine”, parcă aşa suna celebra replică a nu mai puţin celebrei Scarlet O’Hara, străbunica cu talia de 48 de centimetri.

Se culcă şi, renunţând la lectură, stinse lumina, toropită de oboseală.

Se trezi buimacă. Înspăimântată sări din pat. În întunericul camerei telefonul răsuna sinistru. Cu un gest automat duse receptorul la ureche.

— Alo?!

— Dormi, fiinţă, în timp ce alţii suferă? Sau mă aştepţi?

— Paul… răsuflă ea… Ce sunt glumele astea, dragă, asta e oră de conversaţie? Cât e ceasul?

— Unu fără douăzeci… Ora marilor întâlniri. Pot veni la tine?… Nu răspunzi nimic?

— Nu ştiu niciodată când glumeşti şi când eşti serios. În tot cazul, acum îmi pari neserios. Vorbim mâine. Noapte bună!

Fără să mai aştepte replica lui Paul Zolia, puse receptorul în furcă şi dădu telefonul pe mut.

„…Ce om şi ăsta! Băutura o să-l doboare. Dar uite că mi-a stricat somnul…”

Inima îi bătea cu putere. Se aşeză pe marginea patului, aşteptând să se calmeze.

„…De unde m-o fi sunat, de se invita la mine? Te pomeneşti că e pe undeva pe aproape? O fi rămas fără bani… Oare plouă afară?”

Olimpia aruncă o privire distrată pe fereastră; în clipa următoare făcu un salt înapoi, simţind cum spaima o cuprinde ca o apă rece. Sub geam, la uşa de la intrare, stătea nemişcată silueta unui bărbat. Era mai mult o umbră, poate doar o părere. Se apropie din nou de fereastră, încercând să distingă mai bine; în clipa aceea fantoma ridică ochii în sus, spre ea. Paralizată, Olimpia nu putu schiţa nici un pas. Doar ochii i se închiseră de groază, rămânând aşa câteva clipe. Când îi redeschise, nu mai văzu pe nimeni.

„Imbecilul de Paul, cu telefonul lui, ce m-a mai speriat…”

Păşind în vârful degetelor, străbătu camera până la pat. Nici un zgomot… o linişte adâncă stăpânea încăperea…

…Apă!… Simţea nevoia să bea apă. Deschise încet uşa de la hol, dar încremeni în prag… un murmur abia şoptit se auzea… păreri… se deslușea un ronţăit ascuţit, scrâşnetul unui obiect de metal… cineva încerca să deschidă uşa de jos! Fugi înapoi şi, în clipa în care închise uşa camerei,

simți un curent de aer rece – au reușit să intre…

Răsuci cheia în broască și, sufocată de întuneric, apăsă pe comutator; lumina, ca un pumn între ochi, o dezmetici. Se uită în jur, trebuia neapărat să-i oprească! Se repezi la scrin și, din toate puterile, îl împinse spre ușă. Ca răspuns parcă la zgomotul mobilei, se auziră pași repezi pe scări. Împiedicându-se în scaune, se repezi la telefon. Brusc, lumina se stinse! Ridică receptorul, bătu în furcă, începu să strige; cu un sughiț de plâns îl lăsă să cadă; telefonul era mut. Trebuia să deschidă fereastra, să strige după ajutor… Hipnotizată, se opri: sigur, asta era, nu mai avea scăpare. Terasa din față comunica cu holul de la intrare: prin fereastra care dădea pe terasă văzu o umbră ghemuită care începea să se înalțe. Simți în gură un gust fierbinte și amar și, paralizată de groază, aşteptă. Trecură secunde… dintr-odată însă spaima, ajunsă la paroxism, îi trecu, se simți foarte puternică și foarte decisă; cu pași hotărâți merse spre masa de lângă pat, cotrobăi printre lucruri și simți răceala metalului. Luă lanterna, se îndreptă cu același pas calm spre ușa balconului și o aprinse: o față lățită, turtită, ca într-un vis de groază, o privi fix printre zăbrelele ușii. De-a-ndăratelea merse până la masă, pipăi și apucă un sfeșnic greu de bronz, pe care, cu toată puterea, îl aruncă în geam. Un zăngănit asurzitor, geamul se umplu de flori strălucitoare și fața se topi parcă, lichefiată, scurgându-se în jos. Metodic, începu să caute tot ce putea arunca: un *presse-papier* de marmură, cana cu flori, cutia de ținut pensule. Zgomotul devenea infernal, cu un fel de înverșunare se întreba ce să mai arunce; lanterna, uitată în mâna stângă, desena cercuri pe tavan, pe pereți.

„Zgomot, zgomot, să fac cât mai mult zgomot…”

Ca în vis văzu lumina aprinzându-se la casa de vizavi. Revenind în realitate, se opri și se clătină ametită; mâna îi era udă, transpirația îi curgea pe spinare, era obosită. Vecinul de vizavi deschise fereastra; se repezi la geam și începu să strige: — Ajutor… vino… ajutor…!

Apoi, complet extenuată, se lăsă să cadă de-a lungul peretelui, se ghemui și începu să plângă; un plâns cu suspine, cum se întâmplă uneori să plângi în copilărie…

Totul deveni dintr-odată liniștit, amorțit și țârâitul adormitor al ploii începu să toarcă.

Capitolul VIII

Desigur, dormitoarele au ferestre…

Era Gary Cooper. Exploziile erau urmate de flăcări scurte care brăzdau cerul. Împuşcăturile se auzeau din ce în ce mai aproape. Se părea că bravii lui camarazi din Legiunea Străină aveau nevoie de ajutor. Sărută lung iubita, îşi potrivi imaculata eşarfă de mătase şi se avântă…

…Nu prea departe. Până la geam. Buimac încă de somn, Gelu constată că se află în confortabila sa garsonieră din strada Vuietului, iar bătălia violentă se purta, probabil, chiar în faţa sa, în casa de la numărul 13. Un adevărat spectacol de sunet şi lumină. „Ce naiba face Olimpia? La miezul nopţii s-a apucat de jocuri de artificii?” Fereastra din faţă se deschise larg şi eroina ţipă: „Ajutor!… Vino!… Ajutor!…” Cu balonzaidul peste pijama, Gelu se avântă, probabil nu cu suplețea lui Gary, dar mânat de aceleaşi nobile sentimente.

Strada era pustie şi, ca-n cele mai autentice filme de suspans, ploua mărunt. Avântul său cavaleresc fu uşor muiat de ploaia pe care o simţea prin papuci. Împinse poarta cu piciorul. Scârţâitul prelung îl făcu să se oprească. Era ceva ciudat: într-adevăr, spectacolul zgomotos care-l scosese afară din casă se lăsase parcă înghiţit de beznă. O liniște adâncă stăruia peste tot.

„Nu se poate, nu sunt somnambul…”

Geamurile deschise ale locuinţei sale confirmau parcă realitatea unor evenimente enigmatice. Privi curtea cu atenţie, sub lumina lanternei de buzunar, după care se deplasă cu grijă până-n faţa geamurilor Olimpiei. Şi ele erau deschise. Nu-i rămânea decât să strige: — Domnişoară Olimpia, sunteţi sus? Sunt eu, Ionescu, vecinul dumneavoastră!

Nu primi nici un răspuns. Uşa închisă şi liniştea casei contraziceau bizar vacarmul de acum câteva clipe.

— Mă auziţi, răspundeţi! Sunt Gelu Ionescu.

— Veniţi aici… se auzi într-un târziu glasul stins al Olimpiei.

— Sunteţi singură?

— Nu ştiu…

O uşă deschisă, cincisprezece-douăzeci de trepte urcate în goană, orbecăind pe întuneric, şi Gelu se trezi bătând la uşa Olimpiei. Drept răspuns se auzi un scârţâit prelung de mobilă târâtă, gâfâituri.

— Ce se întâmplă? Ce faci?

În cadrul uşii, în sfârşit deschise, apăru Olimpia îmbrăcată într-o minunată pijama de finet roz, cu o lanternă aprinsă în mână, cu părul şi figura răvăşite. N-apucă să întrebe pentru a doua oară, că eroina în roz i se prăbuşi în braţe, plângând în hohote. „Oţet, săruri sau un sărut prelung”, se întreba Gelu în timp ce, cărând dulcea povară, încerca să găsească în bezna încăperii un pat sau un fotoliu.

— Domnişoară Olimpia, linişteşte-te! Ai visat urât?

— M-au atacat. Au vrut să mă omoare… se auzi printre sughiţuri.

— Lasă, că-i găsim noi pe mizerabili, numai să aprindem lumina.

— N-am lumină. Au tăiat lumina şi telefonul!

Spre stupoarea lui. Gelu constată că lumina şi telefonul nu mergeau.

— Ce naiba s-a întâmplat?

— Ţi-am spus, au vrut să spargă uşa, să intre peste mine.

— Unde e tabloul de siguranţe?

— Jos, sub scară. Nu mă lăsa singură!

— Vino cu mine.

După ce meşteri câteva minute la tabloul de siguranţe, Gelu păru foarte mândru de priceperea sa: — Un banal scurtcircuit. Ai face bine să-ţi pui siguranţe automate!

Magicianul apăsă pe comutator, dar holul rămase la fel de întunecat.

— Am uitat să schimb becul în hol, se auzi vocea plângătoare a Olimpiei. Să vedem în cameră…

Deschizând uşa de la camera Olimpiei, albeaţa orbitoare a luminii smulse un zâmbet fugar fiecăruia, la vederea costumaţiei celuilalt.

— Bun. Dacă zâmbeşti înseamnă că lucrurile nu sunt chiar atât de grave.

— A fost îngrozitor! Te rog să stai cu mine.

— Am o idee. Pune ceva pe dumneata şi mergem la mine să telefonăm la miliţie.

Privind împrejur, ca să ascundă la timp cine ştie ce piesă de lenjerie compromiţătoare, Gelu o introduse în micuţa dar confortabila garsonieră.

— Alo, Secţia 10 miliţie. Vă rog trimiteţi o maşină pe strada Vuietului 13. A avut loc o spargere… Mă numesc Gelu Ionescu şi am numărul de telefon… Domnişoară Olimpia, simte-te ca la dumneata acasă. Scuză-mă pentru câteva minute, să mă îmbrac.

Când Gelu reveni în cameră, Olimpia era evident mai liniştită.

— Acum poţi să-mi spui mai exact ce s-a întâmplat? Stai un moment,

am impresia că a sosit miliția. Așteaptă aici, mă duc eu să vorbesc. Dă-mi cheia de la casă.

Olimpia se simțea ca trezită dintr-un coșmar: lumină, căldură, o încăpere de o dezordine reconfortantă. Totul se va aranja, nu mai era singură…

— Hm, bună seara!

Tresări speriată. Pierdută în gânduri, nu auzise când Gelu și un milițian spătos, cu o față jovială și calmă, intraseră în încăpere.

— Bună seara.

— Sunt plutonierul major Vanghele de la Secția 10 Miliție! Ce s-a întâmplat?

— Niște indivizi au vrut să intre în casă. Au forțat ușa de la intrare, au tăiat lumina, telefonul…

— S-o luăm metodic, tovărășico. Numele, prenumele…

— Olimpia Iason. Au vrut să intre, au vrut să spargă…

— Bine, ați mai spus! Locuiți singură în toată casa?

— La parter stă o bătrână, doamna Volaru, Angela Volaru. E plecată la Brăila, la fiica ei.

— Dumneavoastră ați fost plecată de acasă în ultimele zile?

— Ieri am plecat la Buzău, m-am întors azi după masă.

— Aveți lucruri de valoare în casă?

— N-am, Mici fleacuri, câteva bijuterii. Nu știu ce voiau…

— Bănuiți câți au fost?

— Nu știu. Au vrut să intre!

— Bine, bine, liniștiți-vă! Într-adevăr, ușa de la intrare a fost forțată. Probabil că sunt niște borfași care știau că bătrâna de la parter e plecată. Dumneavoastră dormeați, nu-i așa? Credeau că nu-i nimeni acasă, poate știau că și dumneavoastră sunteți plecată. Ce ați făcut când ați auzit zgomote?

— Am aprins lumina și am încercat să baricadez ușa.

— S-au speriat. Probabil că au provocat scurtcircuitul. Le-a fost frică să nu telefonați după ajutor, au rupt firul de telefon și au fugit.

— Nu, au încercat să intre la mine. Cineva era pe terasă, a încercat să forțeze ușa. Am văzut o figură turtită, n-avea nimic omenesc în ea. Doar când am început să arunc cu ceva în geam a dispărut.

— Tovărășico, calmați-vă. Suntem în București, nu în filme. Ăștia sunt niște borfași ordinari, intră când nu-i nimeni acasă. Treaba lor e o butelie de

aragaz, haine, un radio, un casetofon, nu-s criminali. V-aţi speriat foarte tare, dar nu-i nimic grav.

N-avea nici un rost. Olimpiei îi era clar că orice i-ar spune, blajinul miliţian ar privi-o tot cu o îngăduitoare suspiciune. Pentru el era o femeie în plină criză de isterie, amestecând realul cu imaginaţia. Să-i povestească de Bibi, de tablourile lui Raoul, de urmăririle şi spaimele din ultimele zile?… Nu! Precis ar privi-o trist, clătinând uşor din cap şi i-ar recomanda calmante, un somn bun, lung.

— Şi eu ce să fac? întrebă Olimpia.

— Păi beţi ceva, să vă mai treacă teama, pe urmă vă culcaţi şi mâine dimineaţă rezolvăm noi.

— Dacă se întorc?

— Cum o să se mai întoarcă? Ăştia-s hoţi, domnişoară, nu nebuni. Mâine dimineaţă o să venim să vedem, poate găsim ceva urme. Semnaţi procesul-verbal.

— Dar dacă totuşi se întorc? Nu vreau să stau singură, lăsaţi un om de pază în faţa casei.

— Domnişoară Olimpia, vă ofer găzduire pentru noaptea asta, interveni Gelu, observând privirea din ce în ce mai puţin blajină a plutonierului Vanghele.

— Totul s-a aranjat, tovarăşă! Nu vă faceţi griji, mâine, pe lumină, o să încercăm să-i dăm de cap. Bună seara. Să trăiţi!

Olimpia murmură un „Bună seara”, rămânând apoi cu privirea pierdută. La început, mici sunete nearticulate, apoi încet, abia şoptit, cuvintele începură să se lege: — Au ceva cu mine, vor ceva de la mine!

Gelu tresări surprins. Era obosit, voia să doarmă barem câteva ore. Se întorsese târziu de la Z… În cap i se învârteau formule chimice, depoluanţi, cibernetică. Culmea nesanşei, Rodica Luca dispăruse. Dinu îi telefonase pe la 10:30, Rodica Luca fusese la film, la Scala, de la 19 la 21; la ieşire a făcut câţiva paşi pe C. A. Rosetti, iar la intersecţia cu Maria Ghica s-a suit brusc într-o maşină, care evident o aştepta. Au avut ghinion, până să vină Roman cu maşina, câteva stopuri pe verde şi cealaltă maşină a dispărut. Au dat imediat maşina în urmărire. Verificaseră numărul, maşina era a unui inginer, un oarecare Paulescu. S-au dus la om acasă, l-au trezit şi… s-au lămurit. Paulescu îşi parcase maşina în faţa Palatului C.F.R. şi era convins că mai e încă acolo. A făcut o dramă când a auzit că maşina îi voiajează noaptea prin Bucureşti. Dinu îl convocase pentru a doua zi dimineaţă să dea

o declarație. Dinu era convins că bărbatul de la volan era tânăr și parcă blond… Nu putea înțelege jocul Rodicăi Luca. Nu știa cum să interpreteze faptul că aceasta dispăruse într-o mașină furată. Era o deconspirare voită, sau Rodia Luca nu știa că mașina era furată? Gelu era înclinat să creadă că fata nu știa, iar presupunerea asta îl neliniștea peste măsură, simțea că viața Rodicăi Luca este în pericol. Dacă într-adevăr mobilul asasinării lui Brana era legat de spionaj, iar Rodica Luca avea și ea un rol în această activitate?… Și ca ghinionul să-i fie complet, îi mai picase pe cap și nevropata asta, fermecătoare, e drept, dar… Noroc că îi ordonase lui Vanghele să nu-l deconspire, că altfel, aflând că e căpitan de miliție…

— Cine, domnișoară? Nu înțelegi că au fost niște borfași ordinari.

— Știam că așa o să se întâmple. Mă urmăresc de câteva zile. Nici la Buzău nu era o închipuire…

— Ce urmărire? Ce s-a întâmplat la Buzău?

Palme sau coniac? Ce e mai potrivit pentru starea de șoc, se întreba Gelu. Oftând, hotărî că este momentul să deschidă sticla de coniac Hennessy, păstrată pentru un eventual *tête-à-tête* suav.

— Minunate pahare… Baccara… Și mătușa mea are unele la fel. Dumnezeule, trebuia să-mi dea un telefon!

— Cine?

— Mătușa Amalia de la Buzău.

— Unde ați fost urmărită?!

— Da, mă urmăreau. Doamne, să nu i se fi întâmplat ceva mătușii!

Gelu se simțea în plin serial de aventuri. Episodul următor ar fi preferat să-l vizioneze însă după câteva ore de somn reconfortant, generozitatea sa începea să dea semne evidente de oboseală.

— Domnișoară, ar fi cazul să vă liniștiți! V-am spus, totul e o banală încercare de spargere. Vă repet invitația de a petrece noaptea aici. Eu am să dorm pe canapea, în colț. Un somn bun ne-ar prinde bine la amândoi.

— Nu, nu e numai o banală spargere. Pot să dau un telefon?

— Cu plăcere.

Olimpia se duse la telefonul care stătea într-un incredibil echilibru pe marginea mesei.

— 974…3074…

— Sună? se interesă, plin de solicitudine, Gelu.

— Sună… dar nu răspunde.

— Probabil că doarme. La ora asta oamenii dorm, completă Gelu, cu o

evidentă nostalgie.

— Alo! Mătușă, sunt eu, Olimpia. De ce nu mi-ai telefonat?

— Alo, fetițo, ești sănătoasă?

— Mătușă, ce-i, ce s-a întâmplat? Am așteptat telefonul dumitale.

— Păi te-am sunat de două ori aseară și n-ai răspuns.

— E totul în ordine?

— Două camere sunt în ordine, pe a treia o aranjez acum.

— Nu înțeleg, faci curățenie la ora asta!?

— Păi ce să-i faci, așa e când ai musafiri nepoftiți, care-ți întorc casa pe dos.

— Cine!?

— Nu știu, dragă. Deocamdată nici miliția nu știe. Dar nu te speria, nu-i nimic grav.

— Cum miliția? Ce s-a întâmplat la dumneata?

Gelu asistase la discuție – gândindu-se la suma astronomică a convorbirilor adiționale – întâi plictisit, apoi din ce în ce mai intrigat. La un moment dat, dând dracului adiționalele (că și dacă nu vorbești decât o dată pe săptămână, tot apar!), interveni: — Domnișoară Olimpia, despre ce e vorba?

— Mătușa mea a fost atacată!

Sprâncenele lui Gelu urcară în arcuri circumflexe…

— Cu cine vorbești, fetițo?

— Cu un prieten.

— Ascultă, fetițo, ești tu majoră, dar…

— Mătușico, de asta îți arde acum?

— Ba bine că nu. Cine-i tipul?

Vocea mătușii tuna în receptor. Gelu, cerând din ochi încuviințarea Olimpiei, luă receptorul: — Sărut mâna, doamnă, sunt Gelu Ionescu, vecinul domnișoarei Olimpia. Nimic rău, vă asigur. Sunt un prieten. Îmi dați voie să vă întreb, am înțeles că ați fost atacată.

— Nu dragă, nu eu, mi s-a spart casa. Eu eram la școală și când am venit…

— Ce vi s-a furat?

— Nimic, dragă. Nu știu ce fel de hoți sunt ăștia. Mi-au lăsat casa vraiște, atâta tot.

— N-a dispărut nimic, nimic?

— Păi, nu ți-am spus… Acum mă-ntreb și eu ce-au căutat. Nu le-o fi

plăcut nimic. Dar ce-i cu Olimpia? Ce a apucat-o să mă sune la ora asta?

— Era îngrijorată că n-aţi chemat-o. Vă sună mâine. Sărut mâinile, doamnă.

— Ia dă-o încoace!

— Mătuşică, stai liniştită!

— Stau eu liniştită, dar ce caută ăla la tine?

— Am avut musafiri. Te sărut. Te sun mâine.

Punând receptorul în furcă, Olimpia îl privi speriată; Gelu renunţase la orice speranţă de somn pe noaptea în curs.

— Se poartă spargerile în familia Iason… Fii calmă!

— Calmă, calmă, asta spuneţi toţi! Şi biata mătuşă Amalia… Din cauza mea… Port ghinion… Ştiam eu… Am fost urmărită… M-au văzut la Buzău. Şi alaltăieri, canarul…

— Ce legătură are Bibi cu povestea asta?

— Au omorât canarul…

— Te rog, ia-o la rând, că înnebunesc.

În clipa aceea Gelu, care era în faţa ferestrei, privind spre casa Olimpiei, se opri, apoi spuse cu o voce schimbată: — Formează imediat numărul… Este numărul Secţiei de miliţie; cheamă-i imediat. Încuie uşa şi aşteaptă-mă. Nu te apropia de geam.

— Ce e, ce se întâmplă?

Observând paloarea de pe faţa Olimpiei, Gelu continuă:

— Fă ce ţi-am spus şi stai liniştită.

Gelu luă balonzaidul, merse la birou şi scoase un pistol pe care-l puse în buzunar. Apoi, cu un semn încurajator, ieşi.

Olimpia îşi îndeplini însărcinarea cu automatismul şi conştiinciozitatea unei telefoniste. În timp ce vorbea, îşi frământa mintea încercând să ghicească legătura dintre o armă şi un vecin paşnic. Închise uşa şi stinse lumina. Apropiindu-se cu prudenţă de fereastră, zări în casa ei o pâlpâire scurtă, ca un fulger. Cu un gest reflex se lipi de perete. Străfulgerările punctau din timp în timp întunericul în care era cufundat totul. Treptat, ochii i se obişnuiră cu bezna, dar nici o mişcare nu se făcea simţită. Pe terasa de jos, de la apartamentul doamnei Volaru, o ladă şi o somieră veche puse în picioare păreau un adăpost improvizat. Pentru o clipă avu impresia că ceva se mişcă; fără îndoială era cineva în spatele lor… Aşteptă…

…Unde o fi Gelu? Să nu intre! Să stea afară!…

Lângă gardul de piatră o pată mai întunecată îi atrase atenţia. Forţându-

şi privirea, i se păru că distinge, dat la o parte, capacul gurii de canalizare.

„Imposibil! Stă tot timpul închis… E altceva sau…”

Un fior o scutură puternic. Avea impresia că toată casa, din temelii până-n acoperiş, e stăpânită de fantome.

În clipa aceea poarta scârţâi, uşor şi o pată de culoare mai deschisă se furişă în curte, lipindu-se de gard: Olimpia tresări… era Gelu, balonzaidul lui… Îşi simţi inima îngheţată.

…Nu trebuie! Să stea pe loc! Să nu se apropie de terasă…

Olimpia se ridică pentru a deschide geamul, să-l avertizeze.

Silueta aşteptă o clipă, apoi porni cu aceeaşi încetineală spre uşa casei… În spate, lângă zidul învelit în iederă, se mişcă ceva. O umbră se detaşă brusc, năpustindu-se asupra noului-venit. Pata de culoare mai deschisă se prăbuşi la pământ.

Olimpia asistase încremenită la toată scena în faţa geamului deschis, fără să fi putut scoate un sunet. După o clipă umbra se aplecă asupra celui căzut. I se păru că mâinile, ca nişte cleşti monstruoşi, căutând gâtul lui Gelu.

— Nu!… izbucni din pieptul ei un strigăt disperat… Asasinilor, bandiţilor!

Agresorul se opri pentru o clipă, privind spre geamul de unde pornise ţipătul.

Olimpia se pomeni în stradă, sub burniţa rece, alergând pe trotuarul întunecat, spre poarta ei care i se părea că nu mai apare.

„Să nu-l omoare!…”

Să ţipe, trebuia să ţipe, să iasă lumea.

— Miliţia! Mili…

Ultimele sunete i-au încremenit pe buze. Un gâfâit scurt îi sfredeli urechea şi cerul se sparse în cioburi luminoase şi i se prăbuşi în creştet… O trezi un fluierat insuportabil. Cercuri de culoarea curcubeului se roteau foarte repede, într-un dans dezordonat… Focuri de artificii…

— Unde sunt? Ce se întâmplă?

O apă rece o cuprinse încetul cu încetul…

— Mă înec!

Buimăcită, Olimpia se ridică în capul oaselor. Întunericul era străbătut de raze luminoase… farurile unei maşini… hainele îi era ude, pe jos era apă, din cer curgea apă. Undeva, destul de aproape, se auzeau voci. Pipăi pământul, ca să se ridice.

— Ajutor… ajutor!

Vocea îi era stinsă, abia șoptită. Totuși cineva o auzise. Se auziră tropăituri, lumina unei lanterne, cineva striga: — Veniți aici!

Mâini se întinseră, o ajutară să se ridice.

— Este acolo… rănit grav… aveți grijă.

— Avem, avem, intrați în casă, totul este în ordine.

„În ordine!” Dacă n-ar fi durut-o atât de tare capul poate ar fi râs. „În ordine.” Lumea s-a întors cu fundu-n sus… casa spartă, capul spart, geamul spart. Totul s-a spart, în primul rând liniștea și cotidianul, își pipăi ceafa… un cucui incredibil… cât un ou de porumbel… de găină… de rață… în sfârșit, un cucui cât toate zilele; din care iradiau valuri de durere… „Draga mea, ai capul tare”… avea într-adevăr dreptate săraca mama când spunea…

În camera ei era lumină, oameni mulți… forfotă… cioburi de sticlă… „doar eu am spart geamul, nu-i nimic”… mobila în dezordine… „și asta tot eu am târât-o”…

— Ședeți, nu vă faceți griji. Am chemat Salvarea.

— Gelu e grav rănit?

— O să vedem, o să vedem… doctorul vine imediat.

Pe ușă intră, susținut de un milițian, Gelu Ionescu. Fața îi era acoperită de o mască de noroi.

…„Oricum, din moment ce se ține pe picioare, nu era nimic foarte grav”… Îi fusese frică ca nu cumva din vina ei să se fi întâmplat ceva rău, ireparabil.

În cameră era multă lume.

„Parcă aș fi organizat o petrecere, suspină Olimpia. A naibii petrecere, n-am ce zice.” Totul ajungea confuz până la ea, zgomotul, lumina…

Olimpia îl privi pe Gelu. Fără ochelari, fața îi părea foarte tânără, ca de adolescent. Săracul, prin ce i-a fost dat să treacă!

— Domnișoară, vreți să vedeți dacă nu vă lipsește ceva? Bani, obiecte de valoare.

Vocea îi părea cunoscută. Trăsăturile, la început vagi, căpătară contur. Da, era plutonierul care o asigurase că totul e în ordine, că hoții n-or să se mai întoarcă. Cum îl cheamă? Anghel, Vranghel? Ce importanță are! Și ce mustață mică și caraghioasă are!…

— Spuneați să mă culc fără grijă, nu m-ați luat în serios!

— Îmi pare rău. Verificați dacă vă lipsește ceva.

— Nu am nimic de valoare… doar câteva bijuterii, niște fleacuri.

— Unde le țineți?

— În caseta de pe scrin.

— În asta? E goală… Le-au furat. Trebuie să ne dați o descriere a lor.

Un bărbat în halat gros, vișiniu, cu geantă în mână, intră.

— Bună seara la toată lumea. Cine e accidentat? Domnul? Aha, să vedem… Nimic grav, un cucui zdravăn. Domnișoara?

— Eu n-am nimic.

— Ia să vedem. A, și dumneata ai un cucui. Dar ce-ați făcut, v-ați bătut? Vă las niște pastile, dacă vă doare capul să luați câte una la trei ore. Bun, totul e în ordine. V-am salutat.

— Vreți să verificați dacă v-a dispărut și altceva?

Olimpia își roti ochii prin casă. Totul părea neschimbat. Totuși…

— Autoportretul… Au luat tabloul.

„Știam eu, gândi ea, nu sunt nebună, am avut dreptate. Ghinion și primejdie…”

— V-au furat un tablou? Era de valoare?

— Nu, nu, dar… cum să vă explic?

Olimpia își dădu seama că ar fi prea lung și că de fapt n-are cum le spune toată povestea asta. Cel puțin acum. Se va gândi ce e de făcut până mâine.

— Probabil că l-au crezut de valoare.

— Bine, treceți mâine pe la secție și dați o declarație.

Gelu își drese vocea. Toate privirile se îndreptară spre el.

— Un lucru nu înțeleg. Unde au fost ascunși în timp ce ați fost prima oară aici? În pod?

— Nu, am descoperit misterul. S-au ascuns în canalul din curte. Când au considerat că drumul e liber, au pătruns din nou în locuință. Probabil că unul a stat de pază. V-au lovit și au fugit. Asta-i tot. Noi plecăm acum, nu cred că vor reveni, ar fi prea de tot. Oricum, lăsăm un om de pază. Așa că dormiți fără grijă, iar mâine treceți pe la secție, tovarășă Iason. Să trăiți, tovarășe căpitan!

— Olimpia, îți repet invitația de a dormi la mine. Aici e frig, geamul e spart. Îți pun la dispoziție patul, eu am să dorm pe canapea …Dar ce este, la ce te gândești?

Olimpia făcuse ochii mari privind incredulă fața atât de tânără a lui Gelu, apoi izbucni în acel râs, care de vreo două mii cinci sute de ani încoace este numit homeric.

— Am impresia că ai fost șocată. Grav, foarte grav.

Olimpia încerca să se stăpânească, apoi iar izbucni în hohote…

— Nu, asta-i culmea! Pot să știu ce găsești așa de nostim?

Olimpia râdea cu lacrimi, neputând să se oprească.

— Știi, îngăimă într-un târziu, dacă bănuiam că ești de meserie, nu mai alergam și eu după un cucui… Te lăsam să te descurci singur.

— Poftim, să mai faci servicii. Te alegi cu capul spart, și în loc de mulţumiri…

— Scuză-mă, Gelu, spuse Olimpia ștergându-i lacrimile. Știi că la un moment dat am bănuit că ești amestecat în povestea asta!

— În care poveste și de ce m-ai bănuit?

— Am văzut că ai luat un pistol.

— Complet nebună, mormăi Gelu printre dinții strânși. Vrei să mergem odată?

— Da, sigur. Să pun un carton în geam, că-mi plouă în casă. Periuța, pijamaua… Gata!

Așezați în fotolii, în halate uscate, la căldură, cei doi găsiră că viața își are totuși și clipele ei bune.

— Mi-e rușine să spun…

— Te rog, nu te jena.

— Știi, când trec prin emoții violente, mi se face o foame nebună. Dealtfel, nici nu mai țin minte când am mâncat ultima oară.

— Gând la gând cu bucurie. Numai că n-am decât ouă și brânză.

— Minunat! Nici nu știi ce omletă extraordinară fac!

În timp ce casa se umplea de mirosul aţâţător de ouă, cafea și pâine prăjită, Gelu privea melancolic sticla de Hennessy, a cărei soartă părea pecetluită. Țârâitul telefonului îi alungă, pentru un moment, gândul la trista soartă a sticlei de coniac. Era Dinu, care îi raporta că mașina fusese găsită, abandonată, în fața unui bloc, în Colentina.

— Ai într-adevăr talente ascunse. Poți să-mi dai și mie rețeta omletei? întrebă Gelu, puțin mai târziu, înghițind cu nădejde.

— Ai pe aproape rețetarul, ripostă Olimpia.

— Văd că „senzațiile tari” îți priesc.

— Cu condiția să fie stropite de un coniac la fel de bun ca ăsta pe care, cu generozitate, mi-l oferi.

După o porție zdravănă de ouă, două cești de cafea tare (fără adaos de năut!) și nenumărate felii de pâine prăjită, cu un pahar într-o mână și o

țigară în cealaltă. Gelu se simțea într-o minunată formă, în ciuda pulsațiilor dureroase pe care le simțea, din când în când, în cap. „M-au lovit zdravăn, nemernicii.” Cucuiul îl acceptase, dar nu și bărbia. Melancolic, se gândi că minunatul său profil de medalie romană o să cam sufere în următoarele zile.

— Olimpia, ai putea să-mi spui despre ce e vorba?

— Despre niște borfași ordinari.

— Să fim serioși, îmi pare rău că nu te-am crezut. Deci, ce s-a întâmplat la Buzău?

— Am fost la mătușa mea, căreia ai auzit ce i s-a întâmplat…

— De ce ai spus că ai fost urmărită?

— Pentru că, într-adevăr, am observat pe cineva care supraveghea casa.

— Cine era, îl cunoșteai?

— Nu. Când m-am întors la București, m-am simțit din nou urmărită, eram într-o stare îngrozitoare.

— Dar ce voiau?

— Vezi, asta m-am întrebat și eu. Mi-am spus că sunt nebună, că aiurez… Mi se întâmplau lucruri fără cap și coadă…

— Să procedăm metodic. La Buzău de ce ai plecat?

— Pentru că, după cele întâmplate alaltăieri, nu mă mai simțeam în siguranță.

— Pentru Dumnezeu, ce s-a mai întâmplat și alaltăieri?

— Cineva a intrat în casă, mi-a devastat lucrurile, mi-a rupt desenele… l-a omorât pe Bibi.

— Cum l-a omorât?

— L-a strivit sub talpă…

— De ce nu ai anunțat miliția?

— Și ce era să le spun? M-ar fi considerat o psihopată!

Gelu își pipăi delicat cucuiul. Curioasă poveste. Într-adevăr fără cap și coadă. De ce tocmai lui să i se întâmple așa ceva? N-avea destule pe cap? Poftim, exact asta îi mai lipsea, roman ieftin de senzații…

— Nu exista nici un motiv logic al acestei urmăriri? încercă Gelu să readucă lucrurile pe un făgaș logic.

— M-am gândit în fel și chip. Mi-am zis că e vorba de un nebun sau de un dușman. M-am gândit… pur și simplu mi-am zis că ar putea fi vorba de destin sau de malșansă. Se pare totuși că este vorba de tabloul furat. Un fel de „monstruoasă coaliție” pentru a pune mâna pe el – în ce scop mi-e încă neclar.

— Ce e cu tabloul?

— A, o poveste mai veche și romanțioasă cu un bătrân pictor îndrăgostit de mine…

— Se pare că admiratorii tăi sunt nenumărați.

— Nu râde, e o poveste cu sfârșit trist. Pictorul, Raoul Scarlat, făcuse o mare pasiune pentru mine. Era un bătrân încântător, dar ușor senil. Eram la mare, în vara care a trecut. Raoul făcea mereu planuri, evident megalomane: milioane, cazinouri, iachturi, Rolsuri și… peste tot, noi doi. Într-o seară a venit c-o stare de extremă surescitare, mi-a înșirat o poveste abracadabrantă – cum că ar fi urmărit, că nu are scăpare – și mi-a lăsat spre păstrare niște tablouri. Pe cele mai multe cred că le-ai văzut, erau în cameră, niște marine banale. Raoul era pictor de duminică, fără talent și vocație. M-a pus să jur că pe unul din ele „autoportretul", așa îl numeam eu (este chiar tabloul furat), n-am să-l înstrăinez niciodată. Spunea: „Este șansa ta! Într-o zi te va face bogată!" A plecat, și peste câteva zile marea i-a scos cadavrul zdrobit de stânci. Am fost disperată. Zile și nopți mi-am reproșat că n-am reacționat cum trebuia la starea nervoasă prin care trecea. Nu trebuia să-l las să plece, trebuia să-l rețin cu orice preț!

— Raoul Scarlat? Nu-mi spune nimic numele. Când s-a întâmplat?

— Pe la jumătatea lui august.

— Și, în fond, ce e cu „autoportretul" ăsta? Are vreo valoare? Spui că era un pictor mediocru.

— Nu am crezut și nu cred nici acum că ar avea vreuna, deși l-am privit cu mare atenție, chiar și cu lupa.

— Era poate vreo pânză de mare maestru trucată?

— Imposibil, era nou. Avea totuși ceva bizar… când l-am privit cu lupa, am văzut ceva ce nu apărea ochiului… niște cifre.

„Iată ce Lipsea: taina tabloului…" Gelu se simțea șovăind, precum un erou cornelian, între curiozitate și o pământenească oboseală. Totuși, se pare că profesionala sa curiozitate câștiga teren: — Vrei să fii mai exactă?

— Hai să-ți descriu tabloul: ți-am spus, era un autoportret. Bătrânul se reprezentase stând la o masă de cafenea. Undeva în spate se vedeau niște munți înzăpeziți. Orașul era străin, probabil Geneva.

— De unde știi?

— Cafeneaua se numea: „Café de Génève". În față apărea firma unei bănci: „Banque Suisse – Sucursale de Génève".

— Ai o memorie grozavă.

— Da, sunt totuşi artist plastic… curios era însă că pe masă se afla un ziar românesc.

— Asta de unde o mai ştii?

— După titlu. Era *Universul.*… stai puţin, ştiu şi data: 24 mai 1943.

— Memoria ta mă umileşte.

— Ca să te liniştesc, pot să-ţi spun că pe un 24 m-am născut eu, dar nu martie, ci în mai. Am reţinut data făcând, probabil, o asociaţie de idei.

— E ceva! Şi asta-i tot?

— Nu, acum vine treaba cea mai serioasă: ţi-am spus că m-am uitat cu lupa la tablou. Ştii, ziarul avea coloanele obişnuite… la început păreau simple linii… uitându-mă cu lupa, am admirat meticulozitatea lui Raoul…

— Îşi scrisese povestea vieţii?

— Asta, dumneata, tovarăşe căpitan, ar trebui s-o lămureşti. Nu, nu era povestea vieţii, ci trei rânduri de cifre, unele sub altele… şi nişte termeni, folosiţi cred că la bursă: *hausse* şi *baisse.* Mă rog, nimic neobişnuit… Dar dedesubt, sub al treilea rând de cifre, era un vers.

— Pe care, bineînţeles, l-ai reţinut.

— Pe care, „bineînţeles, l-am reţinut”. Nici nu era greu, e foarte cunoscut, de Verlaine: „*de la musique avant toute chose*”.

— Ce legătură are muzica cu celelalte?

— Nu ştiu. Dar lui Raoul îi plăcea mult muzica. Când lucra avea cu el un casetofon şi asculta muzică, spunea că-l inspiră.

— Ce fel de muzică?

— Simfonică. Asta e tot ce-ţi pot spune. Ştii, ca să-ţi mărturisesc adevărata mea infirmitate, nu am deloc ureche muzicală, dar absolut deloc, şi nici melomană nu sunt. Pot să-ţi spun că mie mi se părea că e mereu aceeaşi bucată… Am impresia că într-adevăr s-au dus dracului milioanele lui Raoul!

— Dar spune-mi, cum ţi-a venit ideea că se umblă după tablou?

— Mai multe persoane s-au interesat de el, în primul rând domnul Strasser…

— Alt admirator.

— Da’ de unde… un cumpărător, un anticar german.

— Şi ce pretext dădea cumpărării?

— Unul romantico-comercial. Mi-a spus că e un foarte bun prieten de-al lui Raoul, din tinereţe. Că dacă ar cumpăra toate tablourile – el le pretindea pe toate – ar aduce un mare serviciu numelui lui Raoul. Culmea,

îmi oferea o sumă frumoasă de bani.

— Cum arăta individul?

— Un insignifiant. Un domn în vârstă, mic, grăsuţ, cu o faţă bonomă. Zilnic mă pisează cu telefoanele.

— A, chestie recentă!

— L-am cunoscut acum patru zile la o sindrofie dată de nişte prieteni.

— Crezi că domnul, cum spuneai că-l cheamă, mai e în ţară?

— Strasser. Nu ştiu, zicea că mai stă câteva zile.

— Unde stă?

— Nu mai ţin minte. Ambasador sau Lido.

— Un moment, putem afla imediat, spuse Gelu, formând un număr. Alo? Cine e de serviciu?… Aici e căpitanul Ionescu. Te rog să verifici dacă cetăţeanul vest-german Strasser se află la Lido sau la Ambasador. Verifică la ce oră a venit ieri seară la hotel. Dacă a plecat cumva, dă-mi un telefon… Să trăieşti!

— Asta zic şi eu operativitate…

— Cine s-a mai interesat?

— Apoi angelica făptură…

— Asta cine mai e? N-are nume?

— Rodica nu ştiu cum. O tipă foarte bine, dealtfel, care m-a acostat şi-a ţinut, zor-nevoie, să-mi facă horoscopul.

— Stai puţin. Ce să-ţi facă?

— Horoscopul. Pe care mi l-a şi făcut. Orori, ce mai. Dar şi aici eram sfătuită, indirect bineînţeles, să scap de tablou.

— Stai un moment. Cum arăta cucoana?

— Blondă, subţire, ochi albaştri, ten de porţelan, destul de înaltă, foarte elegantă.

— Nu cumva… Luca?

— Extraordinar. Cunoşti toate femeile frumoase din Bucureşti. Totuşi n-aş putea jura.

— Cum te-a „acostat”?

— În cel mai banal mod cu putinţă: era să mă calce cu maşina.

— Avea, prin urmare, o maşină?

— Da, o Dacie albastră.

— Îţi reaminteşti numărul?

— Tovarăşe căpitan, mi se pare că exagerezi. Cum să reţin numărul? Cine reţine în ziua de azi numărul? Dealtfel, cred că i-ai văzut maşina. Era

în fața porții mele acum câteva zile, când ai venit acasă. Ai reținut numărul?

— Pe mine nu era să mă calce. Așa sunteți voi, pietonii din ziua de azi…

— „Suntem” noi pietonii din ziua de azi. A… am ceva de la ea, foaia cu horoscopul… dacă te interesează așa mult persoana, observi că nu te întreb de ce, ți-o fac cadou. Dă-mi te rog, poșeta, cred că e acolo… Ce curioase ființe sunteți voi, bărbații! zise Olimpia scotocind. A fost de-ajuns să-ți pomenesc de o blondă cu picioare lungi, asta sper că n-am uitat să-ți spun, că ai și devenit extrem de romantic. Poftim! Vrei s-o găsești după amprente?

— Numele de Brana îți spune ceva?

— Absolut nimic. Ar trebui?

— Eventual… La culcare!

— Am să dorm mai bine acum, când știu că un polițist veghează.

— Doi, cu cel ce face de pază în fața casei tale.

— Perfect. Unde te culci, Gelu, pe canapea?

— Da. Îți cedez mărinimos patul.

— Doamne, ce-ar spune mătușa Amalia dacă m-ar vedea! Vise palpitante!

— Dacă ți-e frig, găsești în cuier paltonul!

— Dacă mi-e frică, vin la tine?

— Nu, chemi miliția!

— Noapte bună, căpitane!

— Noapte bună, vecină!

Capitolul IX

ABC contra… Gelu Ionescu!

Mohorâta dimineaţă de noiembrie mi se părea prelungirea firească a stării mele fizice şi mentale.

După câteva încercări ratate, reuşesc să-mi pun pe picioare maşinăria trupească, care pare numai bună de aruncat la fiare vechi. Renunţ cu hotărâre la gimnastica de dimineaţă, numai ideea halterelor îmi dă o stare de insuportabilă greaţă. În timp ce mă târăsc cu chiu, cu vai spre baie, arunc o privire dușmănoasă spre pat.

Totuşi vecinei i-a fost frig! Printre pături, palton, balonzaid şi halat de baie, întrezăresc o jumătate de obraz rumen şi un surâs satisfăcut… Olimpia visează! Ce lucruri minunate o fi visând? Ar merita s-o trezesc cu un potpuriu de arii războinice… Dar natura mea cavalerească e mai puternică…

Un jet clocotit, altul de gheaţă, din nou unul fierbinte, şi încep să-mi recapăt elasticitatea binecunoscută…

Privindu-mi vânătăile, încerc să refac istoria lor… Deci, m-au plesnit în moalele capului… eu, reflex, m-am răsucit… atunci am recepţionat un croşeu sec în bărbie… cele două faze s-au derulat în câteva fracţiuni de secundă, iar pe urmă… linişte şi pace!

Ce noapte… De ce n-am luat somnifere? De ce nu mi-am pus vată în urechi? În locul unui somn lung şi tihnit, aventuri cu tablouri, hoţi şi Olimpii.

Povestea Olimpiei… Curioasă treabă… Dacă nu mi-aş admira în oglindă „probele concrete”, mai-mai că aş crede că am avut un coşmar…

Greu, dar am reuşit să mă îmbrac. Recuperându-mi balonzaidul din mormanul de cârpe în care era vârâtă Olimpia, oscilez între o firească ranchiună şi porniri romanţioase. Se pare că îngerul bun a învins, căci am părăsit casa în vârful degetelor, după ce am avut grijă să las la vedere un bilet în care explicam unde se află cafeaua şi unde să lase cheia.

Văzând mulţimea viguroasă care asalta cu un entuziasm feroce troleibuzele, hotărăsc că o plimbare pe jos ar fi tocmai indicată. Încerc să-mi potrivesc paşii pe ritmul gândurilor.

Cu trecerea orelor îmi dispăruseră și ultimele speranțe legate de vreo nebunească escapadă a Rodicăi. Ca și în seara trecută, tot încercând să găsesc un sens acestei dispariții, ajungeam mereu la aceeași concluzie: Rodica Luca nu putea ști că mașina care o aștepta era furată. Înseamnă că întreaga ipoteză, prin care îi acordam un rol important în asasinarea lui Brana, era destul de șubredă. În schimb era posibil ca Rodica Luca să fi fost, ca și Brana, un simplu pion al unei partide cu o mare miză. Spionaj? Puțin probabil. Și cei din Z… și cei de la Institut se străduiseră să mă lămurească că nici un spion care se respectă nu fură date care au o valoare mai multă informativă. Atunci?…

Ce amestec poate să aibă Rodica Luca în povestea Olimpiei? Sau, inversând întrebarea, ce amestec are Olimpia în istoria Brana, Rodica *et company*? Pentru că, indiscutabil, Rodica Luca părea a fi „angelica făptură”. Prea se potrivește cu descrierea Olimpiei, prea este evidentă la amândouă pasiunea pentru astrologie, ca să fie vorba de o coincidență. Din povestea Olimpiei reieșea că destinele lor s-au întretăiat, întâmplător, cum mai crede ea, chiar în dimineața care a urmat asasinării lui Brana. Dacă apariția Rodicăi Luca nu a fost întâmplătoare, cât de mare trebuia să-i fi fost interesul!? Ce voiau de la ea? Tabloul? Olimpia spune că nu are nici o valoare ca pictură. Totuși ea declară că în afară de bijuterii, de o valoare mai mult sentimentală decât comercială, nu-i lipsește din casă nimic altceva decât tabloul, „autoportretul”, cum îi spune. Atunci?… Trebuie neapărat să văd ce e cu ziarul ăla, cu *Universul.*…

Pentru moment, cum dau de Rodica Luca? Este singura care ar putea lămuri câte ceva din această poveste încâlcită… Trebuie să-l găsesc și pe neamțul Strasser. Când mi-l descria Olimpia, mă gândeam la bărbatul pe care l-a văzut doamna Iordache la Sinaia. Toată istoria se complică într-un mod dubios. N-ar fi exclus ca firele să se lege, dar îmi lipsește cel puțin un termen ca să pot construi o ipoteză coerentă.

Mai multă ordine în idei, ce Dumnezeu! Deci: punctul unu – Rodica Luca, doi – *Universul*, trei – Strasser! Agenda mea de lucru nu prea era încărcată. În fond, punctul unu mă interesa în mod deosebit dar cum rezolvarea lui nu depindea de mine…

Am ajuns ultimul la birou, gâfâind… dar cu câte satisfacții! Am arborat o figură impenetrabilă și deci misterioasă. Dacă vrei să-ți neliniștești anturajul e de-ajuns să privești fix fiecare obiect, fiecare persoană, fără să scoți o vorbă. Atunci vei vedea oameni tulburându-se, devenind parcă

stingheriți de ceva, fără să știe de ce și fără să aibă motive. E vorba de tehnică, trebuie să ai puțină aplicație, restul se învață. Dar, cum eram printre colegi, unii chiar mai talentați decât mine în chestii de genul ăsta… n-am reușit să scap de întrebările indiscrete sau insinuante referitoare la podoaba pe care o aveam în mijlocul capului sau la minunata nuanță violacee a bărbiei. Am depășit momentele dificile cu zâmbetul pe buze și capul sus. Noroc că Gibi nu se întorsese, că dacă ar fi auzit de „performanțele" din ultimele zile, ar fi fost vai și amar de capul nostru și în primul rând de-al meu.

Ofițerul de serviciu îmi lăsase o notă: „Francisc Strasser, cetățean vest-german, locuiește la hotelul Ambasador, camera 218. A urcat la ora 24:15 iar până la ora 6 n-a mai coborât." Probabil că încă doarme, mai am timp.

L-am trimis pe Dinu să-l schimbe pe Roman, care veghease toată noaptea în fața casei Rodicăi Luca, și m-am apucat să citesc raportul trimis de colegii de la laborator, referitor la mașina furată. Descoperiseră o mulțime de amprente, câteva nete, restul complet neclare. Nici una nu corespundea celor din fișierele noastre.

Deoarece, așa cum presupuneam, punctul unu al agendei nu putea fi încă rezolvat, am trecut la cel de-al doilea. M-am dus la arhivă pentru a consulta ziarul *Universul* din 24 martie 1943. Mizam pe conexiunile făcute de Olimpia pentru memorarea datei, sperând să nu se fi înșelat. Un ziar, dintr-o zi, ca multe altele din acea vreme. Articole, articolașe, note referitoare la război. Pe hârtie reieșea că armatele germane ar fi victorioase peste tot, că ar fi vorba de câteva săptămâni, maximum o lună, două, și soarta războiului va fi decisă. Scurte declarații, interviuri ale unor notabilități ale vremii referitoare la cât de bine o duce poporul român, la bunăstare, abundență. Totul mi se părea ireal. Domnul Stelian Popescu își umplea ziarul cu asemenea articole, în tonul propagandei oficiale, care nu-mi spuneau nimic. În continuare, mici nimicuri, scurte știri sportive, programul unor cinematografe, mica publicitate, fapte diverse… Ia stai…

Singurul articol interesant, aparte în contextul dat, era relatarea unei mari lovituri: atacarea unui convoi german și furtul a șase tablouri de o mare valoare: pânzele făceau parte din două colecții particulare pe care grijuliii proprietari le mutau în Elveția. Lovitura fusese dată într-un timp record; se părea că au participat patru oameni. Am consultat și numerele din zilele următoare. Ancheta se estompa în timp, fără rezultate. Cu toate eforturile, necunoscuții făptași au rămas neidentificați. La câteva săptămâni

de la data loviturii nu se mai pomenea nimic în ziare.

Lucrurile încep să aibă o suită. Dacă Olimpia nu se înşela în privinţa datei, era mai mult ca sigur că o parte din mesajul transmis prin „autoportret” se referea la acest extraordinar furt. Senilitatea „bătrânului Raoul” era, prin urmare, falsă: nu era un mitoman, nu visa nişte milioane ipotetice, era unul din cei patru. Probabil n-avea familie, făcuse pasiunea vieţii pentru mult mai tânăra şi fermecătoarea Olimpia şi decisese ca, în cazul în care va muri, Olimpia să moştenească totul. Ce rost aveau celelalte detalii, atât de minuţios redate, din „autoportret”: oraşul străin, numele bistroului, numele băncii? Sigur asta era: tablourile sau banii se aflau depuse la banca al cărui nume apărea în „autoportret”. Olimpia spunea că, privind cu lupa, micul text pe care-l credea indescifrabil se dovedise a avea totuşi o semnificaţie, fără noimă pentru ea: trei rânduri de cifre, precedate de nişte termeni de bursă – evident un cifru – şi, pe al patrulea rând, un vers: *„de la musique avant toute chose*!” Ce naiba caută Verlaine în toată povestea asta? Versul trebuie privit ca o codificare a unui cifru sau doar ca o frază care prin ricoşeu să-i amintească Olimpiei ceva, să-i dea cheia întregului cifru?

În culmea surescitării, tot răsucind versul în minte, m-am întors în birou. Cernea, ca de obicei, era ocupat cu rebusurile.

— ABC, ce crezi tu despre versul ăsta: „*de la musique avant toute chose*”?

— *Pescăruşul* de Lamartine, strofa a treia, versul al doilea… îmi răspunse după o scurtă pauză ABC, privindu-mă cu ochi luminoşi.

Are un tupeu nebun băiatul ăsta. De câte ori vrea să epateze pe cineva, trânteşte câte o replică de genul ăsta, privindu-te drept în faţă, fără să clipească. Dacă conlocutorul nu ştie exact despre ce e vorba, rămâne impresionat de cunoştinţele lui ABC, dacă nu, Cernea se scuză cu un ton suav, motivând că e o mică eroare.

— Fals, băiatule, de Verlaine ai auzit?

— Nu ţi-e ruşine, dacă ştiai, de ce mai întrebi? Dealtfel, acum realizez, într-adevăr Verlaine. În fond, ce mi-e Verlaine, ce mi-e Lamartine?

Îi expun pe scurt evenimentele nopţii trecute, povestea Olimpiei şi surprinzătorul articol din Universul.

— Ei, ABC, ce zici de toată chestia asta? Nu ţi se pare bizar amestecul Rodicăi Luca în poveste? Poate chiar moartea lui Brana şi dispariţia ei ar putea fi legate de afacerea asta?

— Gelule, tu ai de anchetat o crimă la care se adaugă dispariţia celei care, după cum crezi tu, ar putea clarifica misterul asasinării lui Brana. Tam-nisam, ai chef de căutat comori. Vezi-ţi de treaba ta, că se întoarce Gibi şi-ţi ia înapoi o steluţă şi parcă te văd în fiecare dimineaţă spunându-mi „Să trăiţi!”.

— Dar, ABC, dacă…

— …Numai că la tine, ca de obicei, imaginaţia o ia înaintea logicii. Să admitem că Raoul şi cum ziceai că-l cheamă pe individul acela a participat la furtul de acum trei decenii. Tu, în loc să verifici ce tablouri au fost furate atunci, dacă n-au reapărut între timp, te apuci să construieşti o fantastică ipoteză – tablouri depuse la o bancă elveţiană, un cifru rocambolesc, un individ care, în loc să profite mai repede de tablouri, stă treizeci de ani fără să facă nimic… ba nu, face o pasiune pentru o doamnă între două vârste, parcă aşa mi-ai descris-o, şi-i lasă o inestimabilă avere. De ce naiba nu te apuci să scrii melodrame?

— Bine, bine, n-o mai face pe deşteptul. Tu ce crezi?

— Ce cred? Singura chestie obiectivă e tabloul acela, „autoportretul”. Nu ţi-a trecut prin cap că tabloul ăsta poate să ascundă una din pânzele furate?

— Olimpia spune că e impasibil.

— Las-o pe Olimpia! Probabil că ţi-a spus fel de fel de bazaconii. Daca ea ştia care e valoarea reală a tabloului crezi că avea vreun interes să-ţi spună adevărul? Nu. Are tot interesul însă să-l găseşti, să poată intra din nou în posesia lui. De aia ţi-a înşirat toate bazaconiile ălea cu notaţii de bursă, versuri! Află tu dacă tablourile furate n-au reapărut şi lasă-mă pe mine să am o discuţie cu Olimpia asta a ta şi o să spună ea totul!

— Care crezi că-i rolul Rodicăi Luca în toată povestea?

— Asta numai ea ar putea să ne lămurească. Dacă ai neapărată nevoie, dar numai în acest caz, îţi pot da o mână de ajutor.

Îmi strâng craniul între palme: migrena cotidiană, amplificată de cele petrecute azi-noapte, pulsează violent. Ţârâitul telefonului îmi răsună în creieri ca o goarnă… Cernea nu se mişcă.

— ABC, fii drăguţ… spun eu, umil.

Cu un rânjet satisfăcut, ia receptorul. Dar, încetul cu încetul, satisfacţia i se şterge de pe chip şi în loc apare o mare uimire apoi faţa i se crispează.

— Cum? Unde? Fii mai exact… Aşa… Bine, venim imediat.

— Ce s-a întâmplat? spun eu deznădăjduit.

— Rodica Luca a fost găsită.

— Minunat…

— Asasinată. Cadavrul i-a fost descoperit în pădurea Băneasa.

Mă temeam de un astfel de deznodământ. Făcusem o mare greşeală, îi alertasem, şi ceilalţi au profitat. Ce să-i faci? Iadul este pavat cu intenţii bune…

În timp ce-mi aşteptam colaboratorii, i-am explicat lui Cernea problemele pe care îl rugam să le rezolve: să încerce să afle de soarta tablourilor furate acum treizeci de ani; să ia legătura cu colegii de la Constanţa şi să afle totul despre moartea lui Raoul Scarlat, survenită în condiţii misterioase, pe la mijlocul lui august; să-l găsească pe Strasser şi, apelând la doamna Iordache, să afle dacă Strasser era cel cu care se întâlnise Rodica Luca la Sinaia. Cernea nota conştiincios totul, încercând să-mi explice, în momentele de pauză, că asta e o muncă de două-trei zile pentru câţiva oameni, că el nu este un superman să rezolve totul în câteva ore.

Soarele palid încerca, fără prea vizibile rezultate, să zbicească pământul mustind de apă. Marea de arbori dezgoliţi, care vara se împăunează cu somptuosul nume de Pădurea Băneasa, avea acum un aspect jalnic şi sumbru. La câţiva metri de şosea, într-un lăstăriş, se găsea cadavrul Rodicăi Luca, întins pe spate, cu pumnii semi-închişi şi antebraţele uşor flexate. Un impermeabil bej, probabil al victimei, era aruncat neglijent peste cadavru. Faţa Rodicăi Luca nu exprima nici surpriză, nici groază, nici linişte. Nu exprima nimic şi nici nu avea cum s-o facă. Relaxarea şi contracţia muşchiulară ce survin după moarte imprimaseră feţii aspectul de mască.

Fusese descoperită de un puşti, Virgil Deacu, viitoare mare speranţă a cicloturismului, cum mândru se recomandă. Virgil obişnuia să facă în fiecare dimineaţă un antrenament de două, trei ore prin pădure, teren ideal pentru aşa ceva.

Cristea îşi făcea treaba cu minuţiozitate şi repeziciune. Fotografia: locul în care zăcea victima, cadavrul, urmele de paşi.

— Urmele de paşi sunt destul de şterse. Victima a fost târâtă de la şosea până aici. Agresorul purta un fel de şoşoni, impresiunile tălpilor sunt foarte mari. A făcut totul ca să-şi şteargă urmele. Vedeţi, îmi arătă el o urmă neclară, se pare că avem totuşi un pic de noroc. Această impresiune a tălpii arată clar un defect de fabricaţie: două rânduri de zimţi neimprimaţi. Sper ca fotografiile mărite să ne aducă câteva lămuriri.

— Cauza morţii, doctore? l-am întrebat pe Ivaşcu.

— Evident, strangularea. Pe gât, în treimea medie, apare un șanț cu o grosime de aproximativ 0,8 centimetri. Șanțul are o dispoziție orizontală, este complet inelar și are o adâncime aproximativ uniformă, totuși puțin mai accentuată în partea dreaptă. Nu se păstrează amprenta nodului. Acțiunea de strangulare a fost exercitată din partea stângă, în care șanțul apare mai slab conturat.

— Ora decesului?

— Cu aproximativ, zece, cincisprezece ore în urmă.

— Alte traumatisme?

— O lovitură în ceafă. Nu se văd leziuni traumatice în jurul lațului, leziuni care în mod normal trebuiau să apară dacă victima încerca să se apere.

— Din ce putea fi confecționat nodul?

— Un material semimoale – frânghie, cablu –, cu nod culant. Alte lămuriri după autopsie. Apropo, e vorba de o nouă modă?

— Nu înțeleg. La ce te referi?

— Bărbia bicoloră, podoaba din mijlocul capului. Știi, când te-am văzut am crezut că am halucinații.

— Doctore, nu cred că e momentul cel mai potrivit…

— Iartă-mă, dragă, nu fi așa de țâfnos, ce face omul la beție, se scuză. Odată eu, la Brăila…

Eram la mâna lui. Trebuia să-l las să-și facă tot numărul, să tac, să înghit totul și s-o blestem în gând pe Olimpia.

În continuare doctorul, ca de obicei, foarte atent la moralul celor cu care lucrează, remarcând evidenta mea stare de surmenaj, agravată, după părerea lui, de faptul că mă aflam într-o perioadă violentă, mi-a prescris, cu amabilitate, o rețetă complexă: un calmant, excelent pentru sindromurile somatice ale neliniștii și hiperemotivității, și câteva comprimate dintr-un acid glutamic capabil să restaureze o inteligență afectată de oboseală, surmenaj școlar și marasm ideativ al vârstei critice.

Nu prea aveam chef de glume, așa că ne-am despărțit destul de rece. L-am trimis pe Roman să o ia pe Olimpia și s-o ducă să identifice cadavrul, iar eu am plecat spre locuința Rodicăi Luca.

Nu-mi reveneam. Indiscutabil, asasinarea ei era legată de aceea a lui Brana. Ca să sesizez legătura dintre cele două crime trebuia să accept ipoteza că cei doi au fost implicați într-o afacere unde rolurile lor fuseseră secundare. Refăceam în minte discuția pe care o avusesem cu o zi înainte cu

Rodica Luca şi încercam să-mi dau seama care au fost motivele care-i determinaseră moartea. Cert este că încriminările mele n-o speriaseră. Părea convinsă că nu am probe şi că nici nu le voi avea vreodată. Nu-i dădusem motive să se sperie din cale-afară; iar dacă fusese folosită de alţii, nici aceia nu aveau motive să se sperie. De ce dintr-odată Rodica Luca a devenit un pericol pentru ei? I-a ameninţat? Cu ce să-i ameninţe? Oricum era şi ea implicată. A cerut o sumă prea mare de bani pentru a păstra tăcerea? I s-ar fi dat, e mai uşor să dai nişte bani decât să lichidezi pe cineva! Era complet nevinovată, dar bănuia ceva, pe cineva – amestecat în moartea lui Brana –, şi a ameninţat cu demascarea? Nu cred, mi-ar fi spus, ar fi încercat să se apere! Era implicată, întâmplător, într-o altă afacere – poate aceea cu tabloul –, realizează importanţa afacerii şi are pretenţii prea mari? Acceptabilă ipoteză, ca toate celelalte, dealtfel. În ipoteze eram mare meşter, numai că de câteva zile nu depăşeam stadiul acesta.

Nu ştiam ce speram să găsesc în apartamentul Rodicăi Luca. Cred că mă agăţam de orice idee în nădejdea materializării unor rezultate. Garsoniera era mică, cochet aranjată. Curat, totul şters, frecat, probabil Rodica Luca fusese o maniacă a curăţeniei. Câteva cărţi, multe reviste, un bar mic, bine garnisit cu sticle cu fel de fel de etichete faimoase, o provizie impresionantă de cremuri, farduri, demachiante şi o mulţime de bluze, rochii, pulovere, toate aşezate cu multă grijă şi în ordine. Pe unul din rafturile bibliotecii, un aparat de fotografiat destul de sofisticat, şi un blitz.

Ţârâitul prelung al telefonului m-a făcut să tresar. Cine putea fi? Încercând să-mi schimb vocea, fără prea mari şanse de a o face să semene cu a Rodicăi, rostesc un piţigăiat:

— Alo!

— Tovarăşe căpitan, sunt eu, Roman! Vi s-a întâmplat ceva? Nu vă simţiţi bine?

— Minunat. Ce-ai făcut? am continuat, apăsat şi categoric.

— Sunt la Institutul Medico-Legal cu tovarăşa Iason.

— Şi?

— Păi tovarăşa Iason a venit, a intrat, a văzut, a leşinat, şi-a revenit şi, în sfârşit, mi-a confirmat că Rodica Luca e una şi aceeaşi persoană cu cea cu horoscopul. Ce horoscop, tovarăşe căpitan?

Admir stilul concis al colaboratorului meu, eludez întrebarea şi, mărinimos, ţinând seama de postura în care evolua Roman de la începutul anchetei, decid să-l las să-şi continue rolul de însoţitor al femeilor

frumoase, ordonându-i ca, după ce o conduce acasă pe Olimpia, să se prezinte de urgenţă la apartamentul Rodicăi Luca.

Am început să caut. Subconştientul meu mai spera că de undeva, de sub un maldăr de bluze bine împăturite, vor apărea benzi şi cartele perforate, tablouri şi mărturisiri complete ale asasinului. În această febrilă activitate m-a găsit Roman. Amândoi am întreprins un scurt turneu pe la vecinii Rodicăi Luca.

Soarele căpătase parcă oarecare curaj, risipise norii, şi acum îşi lua aere de învingător. Era cu puţin înaintea amiezii şi temerile noastre că vom găsi destul de puţină lume pe acasă s-au adeverit. După câteva tentative nereuşite, avem norocul să dăm peste o copie a doamnei Fîcu, cerberul străzii mele. Una din regulile meseriei este să ştii să descoperi la momentul potrivit baba potrivită! Fără discuţie, ea există. O bătrână scundă, extrem de ridată, mişcându-se cu foarte multă greutate, dar aţintindu-te cu o privire vie şi inteligentă. De la primul schimb de replici, doamna Aglae Perlea îl ia în primire pe Roman, cerându-i socoteală pentru că timp de două nopţi l-a văzut plimbându-se pe stradă, teleleu; îl vede om serios, probabil nevastă-sa îl aşteaptă acasă, şi el… În timp ce Roman încerca să se disculpe oarecum, realizam că spre norocul nostru doamna Perlea avea marele avantaj faţă de madam Fîcu, de a fi insomniacă. Dacă nici ea, care părea perfect informată de orice mişcare a străzii, nu va putea să ne lămurească…

— Stimată doamnă, contăm pe sprijinul dumneavoastră, pe puterea dumneavoastră de observaţie.

— Domnule, nu că mă laud, dar nu mişcă nimic pe strada asta fără ca eu să ştiu. De când a murit colonelul, soţul meu, mi-am întins veghea şi noaptea. Săracul, el mă învăţase: îl aşteptam cât e ziulica de lungă cu ochii pe geam. Cum îl zăream în capul străzii, puneam mâncarea la încălzit. Supa trebuia…

— Iertaţi-mă că vă întrerup. Este vorba de o vecină a dumneavoastră, Rodica Luca. Aş vrea cât mai multe informaţii despre ea.

— Rodica? Dar ce s-a întâmplat? Ce a făcut?

— A fost asasinată. Orice informaţie ne poate fi folositoare.

— Dumnezeule! Dar cine? Cum? Sărmana! Nu pot crede! Era o fată foarte politicoasă. Se oprea deseori să stăm de vorbă. A suferit mult acum un an când i-a murit logodnicul, acum se logodise din nou. Dar ăsta era un bărbat în vârstă. Ce naiba găsise Rodica la el, că am şi întrebat-o?

— Aţi remarcat dacă în ultima vreme o vizita cineva mai frecvent?

— Nu, domnule. Era foarte retrasă de la moartea doctorului ăla, fostul ei logodnic. Doar ăsta, actualul, a venit de câteva ori. Parcă se călugărise, că îi şi spuneam: „Rodica dragă, tu eşti fată tânără şi frumoasă, mamă, trăieşte-ţi viaţa, că se duc anişorii ăştia şi ai să-i plângi.”

— Nimeni altcineva?

— Ştiu eu? Acum doi-trei ani, înainte de logodna cu doctorul venea unul, bine bărbat, cam trecut el, dar bărbat, dom’le, ce mai! Parcă-l vedeam pe colonelul: înalt, impozant, cu un păr înspicat, o ţinută dreaptă, cu mersul uşor legănat. Precis că şi ăsta fusese cavalerist ca şi colonelul. Dar era ceva în neregulă cu el.

— Adică?

— Păi Rodica, care mie îmi spunea totul, nici măcar nu voia să discute de ăsta; apoi individul venea pe la nişte ore când nu prea ai şanse să te vadă vecinii şi totdeauna mergea cu multă fereală. O fi fost omul însurat!

Am mulţumit amabilei interlocutoare şi am plecat împreună cu Roman la birou. Nu sperasem să aflu mare lucru din confruntările cu vecinii. Răspunsurile evazive pe care le primisem la cele mai multe dintre întrebări lăsau să se subînţeleagă ceea ce interlocutorii n-aveau curajul să inventeze. Doar bătrânica, veşnic de veghe, doamna colonel Perlea, mi-a dat răspunsuri clare: clare, dar nesemnificative. Singura informaţie interesantă era apariţia în viaţa Rodicăi Luca, cu câţiva ani în urmă, a unui bărbat. Cele mai normale supoziţii înclinau spre banala aventură extraconjugală a unui domn cam trecut cu o fermecătoare blondă.

În lipsa mea venise Paulescu. Se bucurase ca un copil când a auzit că i-am găsit jucăria preferată, mai ales că maşina era întreagă şi nevătămată. Buna sa dispoziţie, întunecată puţin de faptul că îi mai reţineam maşina câteva ore pentru unele cercetări, l-a făcut să ne dea o declaraţie completă şi precisă. Omul venise acasă frânt de oboseală – este inginer constructor – pe la 19:30, se spălase, mâncase, a avut timp să mai vadă un act dintr-o piesă la televizor şi se culcase pe la ora 21. Dinu verificase şi toată familia, soţie, mamă soacră şi fiica adolescentă – confirma punct cu punct declaraţia stăpânului casei.

Cristea mi-a adus primele rezultate. Fotografii mărite ale urmelor de paşi arătau clar că agresorul n-a călcat normal, şi-a târât paşii. O singură urmă mai clară în care se vedea că piciorul nu apasă uniform pe toată suprafaţa încălţării; marginea exterioară a impresiunii era mult mai netă. De asemenea defecţiunea de fabricaţie pe care o semnalase – rândurile de zimţi

neimprimați – apăreau foarte clar, fiind situată pe la mijlocul călcâiului. Folosindu-se de diferiți parametri statistici Cristea ajunsese la concluzia că agresorul e un bărbat înalt (peste 1,80 m.) și bine clădit.

Cernea, deși îl lăsasem bombănind, făcuse o treabă excelentă. În primul rând: Raoul Scarlat. Colegii din Constanța ne-au comunicat că moartea lui Raoul survenise pe 18 august. Ca în orice caz de moarte violentă, s-a deschis o anchetă. Autopsia a arătat clar că victima murise înecată. Corpul prezenta leziuni mari provocate de lovirea de stânci. Scarlat era un bătrân singuratic și foarte retras. Nu avea prieteni, nu întreținea relații cu nimeni. Avea o garsonieră în Constanța. Trăia din banii pe care îi scotea vara din portretele executate pe litoral. Picta mai tot timpul. Dealtfel în locuința sa s-au găsit numeroase pânze. Un amănunt curios: locuința răvășită lăsa impresia unei plecări precipitate sau a unei efracții. În 1972 executase o pedeapsă de un an și jumătate de închisoare pentru încercarea de trecere frauduloasă a frontierei. Nu găsiseră pe nimeni din familia lui, a fost înmormântat pe socoteala statului. Lucrurile din casă au fost împărțite pe la câteva cămine de bătrâni, iar pânzele, deoarece erau fără nici o valoarea, au fost distruse.

În privința lui Strasser, Cernea aflase că acesta urma să părăsească Bucureștiul după-masă. Avionul pentru München decola la ora 19:30; biletul și-l reținuse în ultima clipă, azi dimineață. Strasser își lichidase nota la hotel dimineața, anunțase că va preda mașina închiriată la aeroport și plecase să mai facă o plimbare prin București. Venise de vreo două săptămâni, a stat tot timpul în București, în afara a două zile, când a plecat să viziteze stațiunile de pe valea Prahovei. Tip sociabil, amabil, reușise să se facă repede agreat de personalul hotelului. Cernea credea că simpatia de care se bucura era întreținută de bacșișurile împărțite cu generozitate. Toată lumea îl cunoștea pe „simpaticul domn Strasser” toți știau că blajinul anticar din München a plâns de emoție când, după treizeci și ceva de ani, și-a revăzut orașul natal – București. Între crizele melancolico-sentimentale, Strasser a avut timp să încheie și niște afaceri; vizitase multe ateliere de pictură, luase contact cu o mulțime de artiști plastici și cumpărase treizeci-patruzeci de pânze prin Fondul Plastic. Referitor la seara de ieri, Strasser își cheltuise timpul și banii cu două tinere la restaurantul Lido. A intrat în hotel la 24:15, recepționerul de noapte își aduce aminte exact de oră, deoarece avusese o scurtă conversație cu Strasser, acesta rugând să fie sculat a doua zi dimineață la 7:30.

Punctul 3 – tablourile furate acum treizeci de ani. Interesându-se la arhivă, Cernea a fost informat că într-adevăr se furaseră șase tablouri de maeștri ai școlii flamande și franceze. Dimensiunile pânzelor: 40/60 cm două dintre ele, una 80/100 cm, iar celelalte 90/120 cm. Actualmente, valoarea estimativă a acestor pânze s-ar ridica la aproximativ un milion de dolari. Nu a fost semnalată nicăieri apariția lor.

Bun! Ce concluzii puteam să trag din relatările lui Cernea? Raoul murise înecat. Cert, putuse fi torturat înainte și apoi aruncat în mare. Șansa agresorilor consta în faptul ca trupul să fie zdrobit de stânci, încât să nu poată fi decelate urmele unei torturi anterioare. Au avut această șansă! Dar și alte ipoteze pot fi la fel de plauzibile: Raoul, într-o criză depresivă, s-a sinucis sau poate totul a fost un banal accident. În toată povestea asta realitatea se împletește cu ficțiunea. Parcă chestia cu „autoportretul” nu putea fi produsul unei imaginații megalomane? Raoul cunoștea povestea furtului, a ajuns obsedat de ea, încetul cu încetul s-a identificat cu unul din făptași, în final, o reacție tipică pentru un dezechilibrat, lasă „comoara” unei necunoscute și se sinucide. Dar dacă totul fusese pură imaginație, de ce a dispărut „autoportretul”? Înseamnă că alții erau realmente convinși că Raoul fusese unul dintre făptași. Să aibă Cernea dreptate? Tablourile n-au mai apărut. Să fie „autoportretul” una dintre acele pânze furate, trucate ulterior, sau el deține într-adevăr cheia misterului dispariției tablourilor furate sau a banilor obținuți într-o vânzare ilicită? În fond, atâtea pânze dispar din mari colecții particulare. Strasser? Să fie „autoportretul” la el? Curioasă rezervarea asta de bilet de avion în ultimul moment. Este oare Strasser străinul cu care Rodica Luca s-a întâlnit la Sinaia?

O mulțime de idei mi se întretăiau în cap. Deși trebuia să mă ocup de cele două crime, gândurile îmi alunecau spre „afacerea cu tablourile”. Idei, supoziții, fire nevăzute, nepalpabile, păreau că țes o legătură din ce în ce mai evidentă, cel puțin pentru mine, între cele două afaceri. Unele personaje apăreau în amândouă, pe altele le bănuiam că ar apare, iar altora, printre care și Olimpia, nu reușeam să le înțeleg rolurile.

Ivașcu îmi trimisese un raport al naibii de savant, din care n-am prea înțeles mare lucru. „Sufuziuni sanguine la nivelul seroaselor, stază generalizată, dilatația inimii drepte” și, ca o concluzie, mi se arăta că „acțiunea asupra plexurilor nervoase cervicale nu a fost foarte brutală”. Era clar vorba de o strangulare. În privința orei crimei marja aproximației scăzuse: asasinatul fusese comis între 10 și 11 noaptea. O chestie bizară era

ce şi când mâncase victima. În funcţie de digestia diferitelor alimente, Ivaşcu ajunsese la concluzia că victima luase masa în jurul orei 18, iar cu aproximativ o jumătate de oră – o oră înainte de moarte mâncase nişte prăjituri de ciocolată.

Savantul raport m-a readus la grijile zilei. Cu toate că fusese supravegheată pas cu pas, Rodica Luca luase legătura cu cineva. Cum? De la cimitir s-a dus acasă. Apoi, pe la 18:30 a plecat, s-a suit în troleibuz, a coborât la Scala, şi-a cumpărat un bilet la film, a văzut filmul, iar la ieşire s-a suit într-o maşină care o aştepta şi a dispărut. Şi Roman şi Dinu susţin că n-a schimbat o vorbă cu nimeni, că nu a dat nici un telefon. Singurele posibilităţi de a contacta pe cineva rămân: un telefon dat de acasă şi înmormântarea. Prima variantă era cea mai probabilă, dar nu cred să fie cea reală. Putea să creadă că incriminările mele nu sunt doar vorbe în vânt şi că am putea să-i interceptăm convorbirile telefonice. Rămâne înmormântarea. Revăd scena: mici grupuri mohorâte, triste, negre. Aproape toţi păreau să se cunoască între ei; scurte saluturi, mici fraze de circumstanţă rostite pe şoptite, însă nici o conversaţie mai lungă. Un grup: o femeie blondă, tânără, căreia negrul îi accentua şi mai mult frumuseţea stranie – Rodica Luca; o altă femeie mai în vârstă, scundă, grăsuţă, cu o faţă de şoricel speriat; un domn înalt cu părul aproape alb, tuns scurt, o ţinută dreaptă şi o constituţie atletică asupra căreia vârsta părea să nu aibă nici o influenţă – Niky Bîrsan.

— ABC, cum merg cavaleriştii?

— Călare! Infanteriştii pe jos. Te interesează şi alte arme?

Toate elanurile imaginaţiei mele au fost brusc tăiate de prozaicul Cernea. Cert este că Rodica Luca a stat tot timpul lângă familia Bîrsan. Să fi fost Niky Bîrsan fosta ei aventură de acum câţiva ani? S-ar putea. Oricum, trebuie să-l văd pe Bîrsan, el o cunoaşte de multă vreme, mi-ar putea da informaţii utile. Cred că şi o discuţie cu doamna Bîrsan se impune – femeile au flerul deosebit de a simţi micile aventuri sentimentale ale soţilor.

Bîrsan nu e nici la Institut, de unde îşi luase două zile concediu fără plată, nici acasă. Doamna Bîrsan îmi spuse că soţul ei a plecat la casa pe care o au la Snagov, dar va veni negreşit până la ora 15.

După ce îi expun lui Cernea supoziţiile mele (calculator, tablouri, Strasser şi Rodica Luca), punem la punct un plan. Cernea trebuia să apeleze la ajutorul doamnei Iordache şi să meargă împreună la aeroport. Dacă aceasta îl va identifica pe Strasser ca fiind străinul cu care era Rodica Luca la Sinaia, cu atât mai bine, oricum sub un motiv sau altul lui Strasser i se va

face o percheziţie foarte minuţioasă. O, bineînţeles, va fi tratat cu multă politeţe şi amabilitate, i se vor cere scuze tot timpul, dar nici un locuşor nu va scăpa necercetat.

Parcă e o masă de biliard mintea mea: o bilă o loveşte pe alta, aceasta pe o a treia… carambol! Din ricoşeu în ricoşeu, gândul îmi ajunge la Olimpia. Ce curios a interpretat-o ABC! A început să mă persecute supoziţia lui Cernea. Ce ar fi dacă aş lua-o pe Olimpia cu mine în următoarele vizite pe care le am de făcut? A fost urmărită, agresată – poate totuşi subconştientul ei a păstrat o imagine ştearsă a făptaşilor ori poate o neaşteptată confruntare…

Şi-o fi reparat telefonul? Ce număr o avea? Iason… Iason… Vuietului 13.

— Alo! Sărut mâna! Gelu te deranjează.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan! Raportez că nu m-aţi deranjat.

— Bravo! Se pare că s-au risipit fantasmele nopţii trecute. Totul e în regulă?

— În regulă, să trăiţi! Dimineaţa am făcut puţină curăţenie la tine, apoi la Secţia de Miliţie, ştii, am mai semnat un proces-verbal şi am făcut o descriere a bijuteriilor furate, apoi geamgiul, cei de la telefoane, curăţenie la mine. În toată harababura asta am avut timp, cred că ai aflat deja, să leşin. E îngrozitor, Gelu! Ce s-a întâmplat?

— Linişteşte-te! Ai vreun program acum?

— Nu. De ce?

— Te invit la o plimbare cu maşina.

— O, preferam ca prima plimbare în doi s-o facem pe jos, la Şosea, mână-n mână, tu şoptindu-mi vorbe dulci, eu…

— Din păcate timpurile s-au schimbat. Plimbările la modă sunt cele motorizate. Dealtfel nu e vorba de o plimbare romantică. Am nevoie de ajutorul tău.

— Mă cam aşteptam eu să-mi ceri un contraserviciu pentru ajutorul de aseară, dar nu chiar aşa de repede şi nu în maniera asta.

— Dar nu e vorba de…

— Glumeam. Oricând în sprijinul apărătorilor legii, asta e una din devizele Iasonilor.

— Bine. Peste cât timp vin să te iau?

— Într-un sfert de oră sunt gata. La revedere.

Am ales-o pe cea vernil din două motive: în primul rând, dacă ne luăm

după studiile referitoare la influența culorilor asupra comportamentului uman, vernilul e o culoare caldă, optimistă, relaxantă și generatoare de siguranță; în al doilea rând am ales-o pe cea vernil pentru că era singura mașină disponibilă. N-am mai condus de câtva timp. Nu sunt un veleitar al vitezei: o viteză de 80-90 km/oră mă transpune cu gândul pe un circuit de formula 1, mă simt un Fitipaldi, un Fangio sau mai știu eu care as al volanului.

Într-o alură de melc prudent, ajung pe strada Vuietului. Experiența mea în ale femeilor mistere mă învățase că sfertul de oră are o cu totul altă dimensiune pentru ele, variind între o jumătate de oră și o oră; de aceea am rămas foarte surprins când am constatat că Olimpia mă așteaptă în poartă, gata pentru aventuroasa plimbare. Probabil că mă divinizează, nici o femeie n-a fost atât de punctuală la întâlnirile cu mine!

Capitolul X

„De-a puia gaia”… la Snagov!

Era o după-amiază plăcută, cu un soare palid, cernind o lumină melancolică. De-am fi avut o decapotabilă, am fi putut lăsa zefireasca adiere să ne răvășească părul, să ne îmbujoreze obrajii. El, conducând ca Nicky Lauda, și-ar fi întors frumosul profil – din dreapta e adorabil – spre mine, m-ar fi fixat cu văpăile ochilor săi, iar eu… eu m-aș fi făcut mică, o biată gâză fără apărare, zumzăind fericită ca… Doamne, sunt oare la vârsta critică, sau e un început de senilitate precoce? De fapt ea nu e decapotabilă, soarele s-a cam pierdut într-o masă gri-cenușie de nori amenințători, zefireasca adiere e un vânt sănătos și aspru de noiembrie, el conduce parcă ar fi un handicapat fizic, profilul lui e cam deteriorat, privirea cam mioapă, iar eu numai gâză nu pot fi cu cele… kilograme ale mele! Dar el e Gelu și, ciudat, mă simt minunat.

— Căpitane, căpitane, fie-ți milă, spune-mi unde mergem!

— Să vedem niște persoane care ar putea fi implicate într-o tenebroasă afacere. Mizez pe sensibilitatea și pe ochiul tău de artistă, poate la vreunul din cei pe care o să-i vedem o să găsești vreo asemănare cu urmăritorii tăi.

— Palpitant. Parcă văd titlurile articolelor: „O fermecătoare graficiană ajutând miliția la demascarea unor…” unor ce?

— Lasă-mi o aură de mister! Dacă-ți spun totul, devin plicticos.

— Ce încrezuți sunteți voi bărbații! Ce te face să bănui că nu eşti? Apropo, ce-ar fi să mă laşi pe mine să conduc? Sau mai bine să mergem pe jos, tot nu ne grăbim, nu?

— Ferice de viitorul tău soţ. Ai inimă bună.

— Da, da, e un defect sau o calitate, nu știu, dar îmi aplec urechea la păsurile oamenilor. Dar, tovarășe Gelu, cum te descurci dumneata în problema eternului feminin?

— În dragoste, ca și în administrație, nu trebuie să fii prea ambițios. Sentimentalismul meu e probabil de modă veche.

— Nu e de prea bun augur o falsă modestie pentru cimentarea relațiilor camaradereşti, subliniez camaradereşti, stabilite, sper, între noi. Dealtfel, modestia este în dragoste o calitate pe care femeile mai mult o laudă decât o prețuiesc. Oricum vom rezolva noi și problema aceasta!

— Tu ai vrut-o, Gelu Ionescu, tu ai vrut-o!

— Nu te mai lamenta atâta! Fruntea sus, Gelu Ionescu… e începutul sfârşitului!

Cugetând la sibilinica afirmaţie a Olimpiei, Gelu nici nu băgă de seamă când depăşi casa pe care o căuta. Înjură printre dinţi, ceea ce se pare că impuse un subit respect Olimpiei, aceasta oprindu-se din sporovăială şi lăsându-i timp pentru dificila manevră de întoarcere. Trebuia să-i reuşească din prima încercare, să-i iasă ca la carte, s-o epateze pe meliţa asta de lângă el! Insinuările, atacurile directe asupra vieţii lui sentimentale îl făcuseră să roşească… el, care n-a mai roşit din ultimul an de facultate, şi atunci fortuit, datorită perechii de palme pe care i-o arsese tăică-său pentru că apăruse pe la 3 noaptea acasă, uşor ameţit… Ghinionul naibii, iar băgase a doua în loc de marşarier!

— Gelu, tu ai dat examen la circulaţie sau de la un anumit grad carnetele vi se dau fără examen? întrebă suav Olimpia.

În sfârşit, au ajuns. O stradă liniştită, un gard de lemn, în spatele lui crizanteme, zeci de tufe de crizanteme – mov, albe, vişinii, roşii –, iar în spatele lor casa. Câteva trepte, soneria şi… în cadrul uşii apăru o doamnă între două vârste, scundă, grăsuţă cu aceeaşi faţă de şoricel speriat. Lui Gelu îi reveni fulgerător în minte scena înmormântării şi, ca un maestru al deducţiei ce era, spuse:

— Bună ziua, doamnă! Sunteţi doamna Bîrsan, nu? Sunt căpitanul de miliţie Gelu Ionescu. Fiţi amabilă vă rog, avem nevoie de nişte informaţii.

— Poftiţi, vă rog!

„Ce naiba se maimuţăreşte Gelu ăsta cu atâtea amabilităţi? Parcă-i comis-voiajor, nu de la miliţie. Aplomb, duritate… asta i-ar trebui. De ce nu m-a făcut pe mine mama căpitan?” se întreba Olimpia în timp ce, urmând amabila gazdă, pătrundeau în şir indian în casă. „Barem să fi plouat, puteam să murdăresc puţin splendidul covor, că prea e totul îngrozitor de curat”, îşi continuă gândul Olimpia, uşor enervată de pedanteria curăţeniei.

— Ştiţi, am mai vorbit acum câteva ore. Domnul Bîrsan s-a întors?

— Nu. Dar trebuie să vină. E la vila noastră, la Snagov. Profită de zilele ăstea frumoase să adune restul de ceapă. Ieri mi-a adus trei saci cu ceapă. Nu vreţi şi dumneavoastră? Ştiţi, e din aceea dulce, de Făgăraş.

— Nu, mulţumesc, sunteţi foarte amabilă… O vilă la Snagov, ferice de dumneavoastră! Cred că toată lumea vă invidiază.

— Ne mai dăm şi noi aere. O căsuţă, acolo, aproape de lac. Dar să ştiţi că am cumpărat-o din bani adunaţi cu trudă.

— Sunt convins, doamnă. Din cele ce mi-a spus soţul dumneavoastră l-aţi cunoscut bine pe Radu Brana?

— O, da. Radu aprecia teribil cum gătesc. „Puşico, îmi spunea, eşti cel mai cordon bleu al Bucureştiului.” Mare nenorocire! L-aţi descoperit pe făptaş?

— Nu, dar suntem pe drumul cel bun. În seara în care a fost omorât jucaţi *bridge* aici cu soţul dumneavoastră, Rodica Luca şi familia Izvoreanu?

— Da. Tare mă chinuie bărbatu-meu cu *bridge*-ul. Am, n-am chef, o dată pe săptămână, *bridge.*

— Eraţi cinci. Cum jucaţi? Nu a absentat nimeni mai multă vreme de la masa de joc?

— Eu nu prea joc, mai mult mă uit şi învăţ. Săptămâna asta iar trebuie să învăţ o nouă deschidere… Doar Niky s-a enervat la un moment dat şi s-a retras în birou. Cu toate încercările mele, n-a revenit până nu i-au trecut nervii. Dar nu serviţi o cafeluţă, o dulceaţă?

— Nu, mulţumesc.

— Da, mulţumesc. O dulceaţă ar fi minunată.

— De cireşe albe, domnişoară. Am făcut-o cu mâinile mele.

Gelu căpătase convingerea, prin acele bizare ricoşee ale gândurilor, că Niky Bîrsan avusese o legătură cu Rodica Luca. Olimpia nu căpătase nici o convingere, se plictisea de moarte şi aştepta, ca pe o plăcută digresiune, dulceaţa de cireşe albe.

— Deci spuneaţi că la acea partidă de *bridge* numai soţul dumneavoastră a părăsit jocul!? Pe la ce oră?

— Păi… Nu se apucaseră de mult timp de joc. Izvorenii veniseră pe la 19:30-20. Să tot fi fost ora 21.

— A lipsit mult timp?

— Nu ştiu, un sfert de oră, o jumătate de oră. De ce?

— Simple întrebări de rutină. Aveţi somnul uşor?

— Ce vă interesează somnul meu? Ia mai arătaţi-mi o dată legitimaţia aia!

Conştiincios, Gelu satisfăcu dorinţa gazdei.

„Prea ocolit am pornit-o pentru a afla ce au făcut aseară, gândi Gelu. Dar acum, dă-i înainte…”

— Aseară s-a comis o spargere pe strada dumneavoastră. Vă întrebam, poate aţi auzit ceva zgomote suspecte.

— Doamne Dumnezeule, unde vom ajunge cu hoții ăștia? Îngrozitor! De obicei dorm ca o păsărică, dar aseară, ce să vă mai spun, aseară… Niky a primit două sticle de palincă de la un văr de-al lui. Cred că am băut nițel cam mult, nici când a sunat ceasul azi dimineață n-am auzit.

— V-ați culcat târziu?

— Pe la nouă și jumătate dormeam buștean amândoi. Pe la ce oră a avut loc spargerea?

— După miezul nopții. Sunteți buni prieteni cu Rodica Luca?

— Rodica e o scumpă. Mă înnebunește cu astrologia asta a ei. Nu că aș crede eu mare lucru din bazaconiile ălea, dar ea e atât de convingătoare…

— Ați mai văzut-o în ultima vreme?

— Păi, ieri la înmormântare. Știam eu că erați o figură cunoscută, v-am văzut acolo. Chiar mă și gândeam, uite ce atenți sunt ăștia din administrația cimitirului, au trimis un om de-al lor să supravegheze ceremonia.

Scurte sughițuri, urmate de zgomote, pe care o ureche expertă putea să le ia drept hohote de râs, întretăiate, comprimate parcă, se auzeau de pe scaunul pe care stătea Olimpia.

— E ceva nervos, iertați-mă. Un pahar cu apă, doamnă, vă rog.

Rămași singuri, Gelu se încăpățână să urmărească arabescurile complicatului desen al covorului în timp ce Olimpia, într-o evidentă criză de nervi, râdea liber, în hohote. Paharul cu apă avu, se pare, efectul scontat, întrevederea recăpătându-și aspectul liniștit de mai înainte. Gelu încerca să arunce niște priviri dure, asasine, dar, probabil, deoarece era miop, nu calculase exact intensitatea lor, pentru că Olimpia le interpretă altfel și, profitând de un moment de reverie a doamnei Bîrsan, îi trimise o dulce bezea.

— Vă este cald? întrebă doamna Bîrsan, uitându-se uimită la fața roșie a lui Gelu. Despre ce vorbeam? A, da, Rodica. Era foarte supărată ieri, îl tot ruga ceva pe Niky, n-am înțeles prea bine, eram atentă la slujbă.

— O cunoașteți de mult?

— De câțiva ani. Niky a cunoscut-o în cercurile lui de *bridge*. E o *bridge*-istă de forță. Săraca, a suferit mult, cred că ați aflat?

Să-i spună, să nu-i spună? Ar tulbura-o din universul ei cu coordonate fixe: mâncare și curățenie? Nu, sau mai bine zis nu prea mult, doar superficial. Ar plânge, discuția ar continua cu un șir de „Cum?”, „Cine”, „De ce?”, din nou plânsete, ar repeta că „era o scumpă” și ar plânge iar. Până mâine ar uita totul, iar poimâine, răspoimâine, ar asista la

înmormântare urmărind foarte atentă slujba.

— Da. Splendide fotografii… Dumneavoastră le-aţi făcut?

— Nu, Niky. E dotat cu fel de fel de scule.

Privind minunatele poze de pe pereţi, Gelu, prin acele misterioase conexiuni ale gândurilor, care apar atunci când nu te aştepţi, îşi reaminti luminile pe care le zărise pe geam în camera Olimpiei. Acum îi era clar, se fotografiase cu un blitz.

— O să-l rog să-mi arate şi mie laboratorul foto. Şi eu sunt mare pasionat de fotografii.

— Nu-l are aici, e la vilă.

— Văd că domnul Bîrsan întârzie. Probabili că are mult de lucru.

— Nu ştiu ce-o fi cu el. Sunt îngrijorată. Ce s-o fi întâmplat? O fi pierdut rata de 14:30, dar oricum cred că a luat-o pe cea de 15:30. Trebuie să vină. E vina mea, toată dimineaţa l-am bătut la cap că am nevoie de maşină. Mă lasă foarte rar să umblu cu ea. Mai bine o lua el.

— Ce maşină aveţi?

— O Skoda veche de vreo zece ani.

Chestia cu Skoda a avut efectul unui duş rece asupra lui Gelu. Imaginaţia lui, biliardul cum îi plăcea s-o numească, îi mai jucase o festă. În ipoteza pe care şi-o construise la repezeală, Bîrsan, fosta aventură amoroasă a Rodicăi Luca, îi împrumutase acesteia maşina, o Dacie 1300 de culoare albastru închis. Amândoi puseseră la cale furtul „autoportretului”, ca apoi să fugă împreună undeva departe. Brana, care aflase de proiectele lor nebuneşti, îi ameninţase că îi va pârî doamnei Bîrsan. Potenţialul delator îşi primise pedeapsa, dar Strasser… Evident, o lua razna!

— Aş putea da un telefon?

— Vă rog, domnule căpitan.

Era trecut de ora patru. Până la plecarea avionului lui Strasser rămăseseră mai puţin de patru ore. Barem dacă Cernea ar fi dat de Strasser, se gândea Gelu. Vocea groasă, răsunătoare a lui Roman umplu camera, făcându-le să tresară pe cele două doamne.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan. N-am dat încă de Strasser. Tovarăşul căpitan Cernea a plecat la aeroport.

— Bine, bine. Mai încet, că nu sunt surd… Cum?… Foarte interesant. Când ai primit comunicarea?… Comunică-i lui Cernea să mă aştepte.

Roman îi raportase că maşina lui Strasser a fost semnalată cu puţin timp în urmă, pe şoseaua Bucureşti-Ploieşti. Abandonând rapid adulterina

ipoteză, Gelu îşi construi la repezeală alta, ale cărei puncte de reper erau: Strasser, Bîrsan şi maşina lui Strasser circulând pe şoseaua Bucureşti-Ploieşti. „La fel de fantezistă ca şi cealaltă, îşi zise Gelu; dar ce-ar fi să-i facem o scurtă vizită domnului Bîrsan?! La întoarcere ne oprim la Otopeni, în aşteptarea lui… Ce naiba, ajung dramaturg fără să ştiu?”

— Vă mulţumesc, doamnă. Aţi fost foarte amabilă, o să revenim.

— Mai staţi puţin. Trebuie să pice din moment în moment. Dar domnişoara n-a întrebat nimic, dânsa e mai mare în grad?

Domnişoara, care evident se plictisea de moarte, poate chiar aţipise la un moment dat, se uită fix la cele două persoane care păreau că-i aşteaptă răspunsul ca pe un ultim colac de salvare şi rosti tăios:

— Domnişoara e în misiune specială. Bună ziua, doamnă.

În afara faptului că uitase schimbătorul de viteze într-a doua, ceea ce la pornire se simţi imediat, maşina, făcând un salt de broască, mai-mai să atingă o Skodă crem, restul manevrelor îi reuşiră de minune lui Gelu.

— Prin urmare, unde mergem acum? întrebă Olimpia cu o notă de surescitare în voce, datorată probabil mai puţin interesului real de a afla următoarea etapa şi mai mult şocului plecării. Mi-ai promis o tenebroasă afacere şi mi-ai oferit o discuţie cu o doamnă abulică despre ceapa de Făgăraş. Măcar dacă ţi-era mamă, înţelegeam… voiai să mă prezinţi. De fapt, ce căutăm?

— Îţi căutăm „autoportretul”. Nu mi-ai spus ce dimensiuni are.

— Nu l-am măsurat. Cam 40/60. Şi totuşi unde mergem?

— Pune-ţi celulele cenuşii la lucru, dragul meu Watson! replică Gelu, atent la un tramvai care voia cu orice preţ să-l depăşească.

— Maestre, cel cu celulele cenuşii era micuţ, grăsuţ, cu mustaţă şi nu-l chema Watson. Înţeleg miopia, dar totul are o limită. Stai!

Luat pe neaşteptate, Gelu puse o frână bruscă, cât pe-aci să fie carambolat de un Trabant care venea viguros din urmă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă, urmărind melancolic Trabantul care-l depăşi, aruncându-i în semn de dispreţ o pufnitură de fum.

— Am o treabă urgentă! Mă întorc imediat! rosti Olimpia luptând cu mânerul portierei.

Îngrozit, Gelu o văzu strecurându-se printre maşini şi tramvaie, acompaniată de comentariile pipărate şi pline de năduf ale câtorva şoferi. Avea dreptate Cernea când spunea: „Dă-le puţină atenţie, poartă-te frumos cu ele, şi gata, îşi dau aere de stăpâne.”

— Gata! Ai văzut cât de rapidă am fost? se auzi vocea plină de o justificată mândrie a temerarei Olimpia. Vezi ce înseamnă să ai alături o femeie, grijulie, atentă şi expeditivă?

Triumfătoare, Olimpia se instală, lăsând bineînţeles portiera deschisă.

— Poftim şi ai grijă să nu te murdăreşti!

Luptându-se cu un uriaş crenvurşti din care se scurgea o zeamă lipicioasă, cu volanul şi cu muştarul care ţinea să îi lase o amintire nepieritoare pe bluzon şi pe pantaloni, Gelu se gândi că într-adevăr viaţa ar fi prea simplă fără femei…

— Mureai de foame dacă nu eram eu! Delicioşi crenvurşti, nu? continuă Olimpia terminându-şi porţia cu o repeziciune demnă de invidiat. Ce zici, bem şi un suc?

— Iubită vecină şi colaboratoare, spuse Gelu înghiţind cu noduri, nu ţi se pare că avem şi puţină treabă?

— Uitasem… sigur, munca înainte de toate. Cu un oftat fericit, Olimpia se ghemui satisfăcută, pufăind din ţigară. Ce zi minunată, nu-i aşa? Şi ce lumină specială!

Într-adevăr, un soare convalescent lumina şoseaua, copacii, care fără obişnuita lor podoabă păreau propriile lor schelete.

— Uite ce casă amuzantă! A, păcat că n-ai văzut-o! Ştii, e o adevărată modă acum în satele din jurul Bucureştiului! Faţadele caselor sunt pictate cu tot soiul de scene pastorale sau marine, au basoreliefuri, se mai pun şi multe cioburi de oglindă; totul dă un efect *Kitsch* nespus de drăguţ. Am auzit că unii îşi dărâmă case zdravene ca să fie la modă… Mă întreb ce naiba simt arhitecţii în faţa acestor monştrişori!

Gelu admiră încă o dată calmul feminin: incredibil cât de uşor recuperase Olimpia. Nu părea să aibă nimic comun cu făptura terorizată din noaptea trecută.

— De ce zâmbeşti, şofer? Fii mai atent, să nu intri în vreun camion!

— Mă gândeam la Olimpia cea de ieri noapte, cu părul vâlvoi şi în pijama roz!

— Phui, bărbaţii secolului XX! Un adevărat *gentelman* nu i-ar aminti niciodată unei *lady* de momentele dezagreabile.

— Totuşi, pari de un optimism total…

— Ştii, Gelu, îţi voi face o mărturisire: ultimele zile au fost un adevărat coşmar. Aveam două ipoteze: ori eram pe cale să înnebunesc, ori eram angajată într-o afacere cel puţin dubioasă.

— Și acum?

— Acum, totul a căpătat dimensiuni reale. O afacere polițistă, și e de datoria ta să-i dai de capăt.

— Fii, te rog, atentă la indicatorul pe care scrie Snagov-sat!

— Ăsta e?

— Nu puteai spune mai devreme! bombăni Gelu, oprind și întorcând mașina.

— În loc să-mi fii recunoscător…

Mașina porni pe șoseaua care făcea la dreapta spre Snagov. După o vreme apărură căsuțe țărănești îngrijite, amestecate cu vile orășenești.

— Întreabă-l pe puștiul care vine dacă nu știe care-i casa inginerului Bîrsan.

După o conversație complicată, la care își dădură concursul o femeie între două vârste cu un copil de mână și un biciclist, Gelu o porni spre capătul celălalt al satului, apoi o luă pe o uliță pietruită și pustie. Se opri derutat, neștiind încotro s-o ia. Soarele, considerând că și-a făcut datoria, se ascunsese de mult în nori. Totul redevenise mohorât și umed. Începea să se întunece. Liniștea fu însă sfărâmată de o bubuială de țeavă de eșapament și de un muget de motor.

— Asta ce naiba o fi?

Zgomotul deveni asurzitor și apăru o motocicletă din acelea speciale pentru invalizi, cu postament și ataș. Motociclistul, ajuns lângă mașină, se opri:

— Căutați pe cineva?

— Inginerul Bîrsan… stă pe aici?

— Sigur că da, casa din fundul uliței. Suntem vecini, eu stau la trei case de dânsul. Știți, e destul de pustiu pe aici, restul caselor sunt goale… numai vara sunt locuite. Eu sunt invalid de război, mă recomand Popescu C. Dumitru, am o casă și găini, am venit să le hrănesc, că și eu stau la fii-miu la București. Da’ să vedeți ce lume e vara!

— Care casă ați spus?

— Ultima pe stânga, aia cu poarta verde, dar nu se vede, că-i în fund.

— Mulțumesc, să trăiești!

Gelu conduse cu grijă peste pavajul aproximativ, până în fundul uliței, în fața gardului verde.

— Se pare că Bîrsan are vizite.

În spatele gardului se vedea o curte lungă, și în fund de tot o casă, un fel

de hibrid de bungalow și casă țărănească. Iar în curte o mașină, o Dacie 1300 albastră. Lăsând mașina pe uliță, cei doi coborâră. Poarta se deschise scârțâind și intrară în curtea care în timpul verii era probabil înveselită de verdeață și iarbă. Acum pământul mustea sub tălpi și totul părea pustiu și părăsit. La geamul lat al casei, printre perdelele trase, se zărea o lumină.

— Sper să aibă un foc bun, mi-a intrat în oase umezeala asta, spuse Olimpia, pășind printre rădăcini și bălțoace.

În fața casei era un fel de terasă acoperită, la care se ajungea pe două trepte. Tocmai când se pregăteau să sune, se opriră: din casă se auzea vocea foarte violentă a cuiva, certându-se parcă.

— Ce fel de musafiri o fi având? Cine o fi strigând așa?

— Hai să sunăm.

Un țârâit sonor se auzi. În casă se făcu brusc liniște. Un chip se lipi de fereastră și îi privi lung. După o vreme pași se apropiară de ușă și în cadrul ei apăru Bîrsan, cu aerul lui distins, ușor degradat de semnele evidente ale unei violente mânii.

— O, domnul căpitan… Pe fața lui Bîrsan se perindă un caleidoscop de expresii: uimire, apoi ușurare, apoi o bruscă spaimă…

— Poftește musafirii înăuntru, domnule, nu ține ușa deschisă, că se face frig.

Olimpia tresări: vocea aceasta… de unde o știa… nu, e imposibil!

Bîrsan se feri, lăsându-i să intre.

— Și închide ușa odată! se auzi din nou vocea.

Olimpia privi într-acolo și rămase stupefiată… într-adevăr, urechea nu o înșelase, vocea aparținea amabilului domn Strasser, care drept în fața ușii, rezemat de sobă, privea spre noii veniți cu un zâmbet binevoitor.

— Bucuroși de oaspeți, bucuroși! Bîrsan, încuie ușa și aruncă-mi cheia. Poftiți, nu vă jenați. Pe domnișoara Olimpia am avut plăcerea s-o cunosc… Domnul? Ce fel de căpitan?

Gelu făcu o mișcare scurtă spre buzunar…

— A, nu așa, domnule căpitan, că ne supărăm. Fără glume proaste! Mâinile sus toți trei!

— Am vrut să scot o țigară, replică calm Gelu.

Abia acum observă Olimpia în mâna grăsuță și manichiurată a domnului Strasser un pistol, cu o țeavă foarte lungă. Gândurile i se întoarseră la ultimele romane polițiste citite. Se pare că există mai multe moduri de a reacționa când te găsești nas în nas cu un tip care te amenință

cu un pistol. Îl alese pe cel mai obișnuit: gura căscată, imobilitate și ochii mari. O scurtă privire spre Gelu o asigură că acesta avusese aceeași reacție, cu singura deosebire că gura îi rămăsese închisă. Probabil are mai multă experiență în chestiile astea, conchise ea. Privirea i se oprise, fixă, pe țeava bizar de lungă a pistolului, „amortizor de zgomote, sau silențios, – cum o fi mai corect spus?”

— Așa… Acum întoarceți-vă cu spatele și puneți palmele pe perete. Bîrsane, nu face prostii, băiete, că te găuresc imediat. Bravo! Bagă mâna în buzunarul „tovarășului căpitan”. Fii atent, pistolul e îndreptat spre dumneata. Așa… ai găsit o armă?… Nu… Caută atent și nu trișa.

— N-am armă, domnule, răspunse Gelu.

Apropiindu-se prudent, Strasser fixă țeava pistolului în spatele lui Gelu, controlându-l.

— Fără prostii!… Bravo, domnule, admir oamenii care detestă violența. Acum întoarceți-vă ușurel… Deci, cu cine am onoarea?

Strasser îi privea cu același zâmbet amabil.

— E tovarășul căpitan Ionescu, canalie, și o s-o pățești… mormăi desfigurat de furie Bîrsan.

— Ce plăcere, ce plăcere! Dă scaune la musafiri, Bîrsane. Să nu încerci vreo figură, căpitane, sper că nu vrei să moară duduia Iason. Mai ai o treabă, Bîrsane, și gata. Ia du-te la geam și trage zdravăn de sfoară. Iertare, n-am venit pregătit cum se cuvine, nu știam că amicul va avea vizite… Agață bine perdeaua de cui! Leagă-i bine pe domnul și domnișoara, dar cu nădejde, c-o pățești… cu mâinile la spate. Fii atent, o să controlez imediat… și picioarele… Bravo, ascultător ești!

Bîrsan mârâi amenințător.

— Acum fii amabil, aruncă restul de sfoară încoace și treci pe scaun… în partea cealaltă… nu fi dobitoc!

Olimpia și Gelu îl urmăreau pe Strasser, care, cu grații de motan bătrân, se apropie de ei, controlându-le legăturile. Apoi Strasser se duse în spatele scaunului lui Bîrsan.

— Întinde mâinile spre mine, stimabile. Să nu încerci ceva, pentru că riști prea mult, riști totul!

Puse pistolul pe colțul apropiat al mesei și, cu mișcări sigure, legă mâinile lui Bîrsan.

— Așa… Toată lumea se simte bine, putem vorbi în liniște. Ceva băutură ai, amice?… Lasă, găsesc eu! În sertarul biroului?… Prost garnisit

mai eşti! Ce-i asta… „palincă”? Şi nici gheaţă n-ai? În sfârşit, asta e!

Cu un pahar într-o mână şi pistolul în cealaltă, Strasser se aşează pe un fotoliu, astfel încât să-i poată supraveghea pe toţi.

— Trebuie să-mi exprim regretul pentru situaţia delicată în care vă aflaţi şi mă aflu. Recunosc, nu mă aşteptam deloc la musafiri… Cum dracu, scuzaţi domnişoară, aţi ajuns aici? Oare domnul Bîrsan a reuşit să ceară ajutor? Cum şi de ce, iată un mister pe care aş fi fericit să-l dezlegaţi.

În ciuda situaţiei în care se afla, Gelu avu impresia că lucrurile evoluează chiar mai presus de aşteptările sale.

— Sunteţi domnul Strasser, dacă nu mă înşel.

— Ei, eşti formidabil, domnule, cum de o mai ştii şi pe asta?

— După cum aţi aflat, sunt căpitan de miliţie şi mă ocup de asasinarea inginerului Brana. Probabil că numele vă este cunoscut.

— Dar ascultă, am impresia că îmi iei un adevărat interogatoriu?

— De, profităm de ocazie! Dealtfel, m-aţi scutit de un drum, tocmai doream să ne întâlnim.

— Ca să vezi ce coincidenţă! Nu mă deranjează, nu mă deranjează. Peste aproximativ două ore voi fi în avionul de München. Aşa că vă pot servi… mai ales că voi avea grijă să nu profitaţi de cele aflate până după plecarea mea. Oricum, ocazia de a discuta cu dumneavoastră mi se pare admirabilă, mai ales că rolurile sunt un pic inversate.

— Chiar dacă rolurile sunt inversate… nu vreţi să spuneţi nimic în legătură cu Brana?

— E un nume care nu-mi spune nimic.

— Şi dacă v-aş spune că sunteţi implicat în această afacere?

— Ei, stimabile domn, aici greşeşti! Drumurile mele în Bucureşti sunt foarte cunoscute: achiziţionări de tablouri, vizite la prieteni. Nu văd când aş fi avut timpul să-l omor…

— Acum trei seri, la ora nouă, când probabil nu mai achiziţionaţi tablouri.

— Acum trei seri?… O, dar am un alibi perfect! Şi, culmea, chiar stimabila domnişoară Iason, aici prezentă nu ştiu prin ce miracol, este alibiul meu.

— Deci, o cunoaşteţi pe domnişoara Iason.

— Ei, asta-i, acum, ba chiar am cu dânsa o afacere. Ce faci, domnişoară, îmi vinzi tablourile?

Olimpia avea impresia că în faţa ei se joacă o piesă de teatru. Dar se

pare că era rândul ei să dea replica.

— „Autoportretul” a fost furat! Alte câteva pânze au fost distruse.

— Furat? Când? Cum? Nu se poate!

Pentru prima oară de la începutul conversației, amabilul domn Strasser își pierdu blajinul surâs. Părea atât de uimit de dispariția „autoportretului”, încât lui Gelu, care-i urmărea cu atenție metamorfozele fizionomiei, îi reveni brusc în minte o scenă dintr-o vânătoare la care participase cu câțiva ani în urmă: atunci încercase să ochească o rață și era cât pe ce să omoare setterul unuia dintre prieteni. Ca și acum: îl căuta pe Strasser pentru furtul tabloului, iar acesta părea sincer uimit de dispariția lui.

— Domnișoarei Iason i-a fost spartă casa ieri noapte. I s-au furat câteva bijuterii și „autoportretul”.

— Ce bijuterii? întrebă, aproape țipând, Bîrsan.

Observând privirile mirat-întrebătoare ale celorlalți, continuă mai calm, deși era evident stăpânit de frică:

— Ce bijuterii? Ce tablou? Tovarășe, ești căpitan de miliție, scapă-ne de banditul ăsta.

Strasser părea că-și revine din uimire. Zâmbetul îi dispăruse complet; îi cercetă câteva clipe cu atenție:

— A fost furat? Și credeți că eu? O să dezleg eu și misterul ăsta. Bîrsan, pachetul!

— Nu-ți dau nimic. Să vină ea să-mi spună să ți-l dau!

— Mă grăbesc, n-am timp de parlamentări. Pachetul, am spus!

— Despre ce pachet e vorba? interveni Gelu.

— O prietenă, o cunoașteți dealtfel, Rodica Luca, mi-a lăsat un pachet pentru individul ăsta. Ea a plecat aseară la mama ei și…

— Rodica Luca a fost asasinată ieri noapte.

O tăcere bruscă se lăsă în încăpere.

— Asasinule, ai ucis-o!

Strigătul lui Bîrsan îi făcu pe toți să tresară. Strasser, regăsindu-și zâmbetul blajin, spuse:

— Ei, nu, o să vă dezamăgesc din nou… Și pentru ieri noapte am un alibi: am fost la restaurantul Lido cu două încântătoare tinere. O să vi se confirme, domnule căpitan. Pe la ce oră s-a întâmplat?

— Se pare că v-au preocupat alibiurile…

— Vai, domnule căpitan, recunosc, am și eu micile mele afaceri, dumneavoastră nu le numiți așa, dar… Rodica – ce încântătoare ființă,

sincer îmi pare rău de ea – trebuia să-mi transmită un pachet pentru vărul ei. Simplu, curat. Când colo, Rodica a dispărut. Am căutat-o mereu și n-a fost de găsit. Abia ieri după-masă am găsit-o la telefon. Mi-a spus că e suspectată și că a lăsat pachetul la un amic – domnul Bîrsan, aici de față – bineînțeles fără să intre în amănunte. Ne-am înțeles că e mai prudent să vin eu aici, la domnul Bîrsan, și să-l rog să-mi dea pachetul. Aranjamentul îmi convenea, nu doream să fiu văzut cu domnișoara Luca, care bănuiam că va fi urmărită. Dar domnul Bîrsan a stricat totul cu neîncrederea lui… a spus că nu-mi dă nimic, că i se pare suspect. Pe conversația noastră ați apărut… este o expresie românească, „colac peste pupăză”! Asta este situația, domnilor, n-am chef să mă urmăriți cu Interpolul pentru crimă. Iată, aceasta este mărturisirea mea pe care sper că ați înregistrat-o, „tovarășe căpitan”… și acum, domnule Bîrsan, pachetul!

— Nu-ți dau nimic! Chiar crezi că mă sperii?

— Domnule, de ce nu înțelegi că mă grăbesc? Vrei să recurg la metode dure?

— N-ai decât să mă ucizi!

Strasser plescăi mustrător din buze.

— Eu nu ucid, domnule, am alte metode.

Cu aceeași grație împiedicată, Strasser se sculă și merse la sobă, deschise ușița, scormoni tăciunii cu vătraiul.

— Ce jăratic plăcut, nu-i așa? E o plăcere să-l privești.

Luă apoi vătraiul înroșit și se apropie de Bîrsan:

— Metodele banale sunt cele mai sigure. Să vedem, rezişti la câteva arsuri… pe față… or să rămână cicatrici, dar nu cine știe ce…

Bîrsan se smuci să se ridice, dar Strasser se trase înapoi cu repeziciune, amenințându-l cu pistolul pe care-l ținea în mâna cealaltă.

— A, nu, mai bine să încercăm pe domnișoara Iason.

Nevenindu-i să creadă, Olimpia privi vârful înroșit. Închise ochii, dar simțea căldura tot mai aproape. Picături de sudoare începură să-i apară la tâmplă.

— Fă ceva, căpitane! urlă Bîrsan.

— Ce să facă, săracul, dumneata trebuie să faci. Unde-i pachetul?

— Las-o, strigă Bîrsan. În birou, în stânga.

Olimpia deschise ochii. Strasser lăsă vătraiul, își șterse delicat degetele cu batista și se duse la birou. Gelu stătea liniștit, deși era foarte palid. Bîrsan respira greu.

— Ai văzut ce simplu a fost?

Strasser avea în mână o cutie dreptunghiulară de metal pe care o deschise.

— Mii de mulţumiri! Îmi pare rău, trecem la partea cea mai neplăcută a programului. Am nevoie de cooperare din partea dumneavoastră şi totul o să fie în regulă. Deci, prima mişcare, toată lumea pe burtă.

Olimpiei nu-i venea să creadă. Senzaţia de ireal, de deja văzut, nu o părăsise nici o clipă. Asta mai lipsea, o scenă grotescă… Ce naiba, doar nu suntem râme!

— Domnişoară, domnilor, timpul îmi este foarte preţios, îşi continua Strasser discursul. Sper că înţelegeţi, domnule căpitan, n-aş vrea să-mi încarc conştiinţa cu un asasinat în masă…

Gelu îşi dădea seama că Olimpia şi Bîrsan îl privesc, aşteptând ca el să ia primul o decizie. Parcă mai avea opţiunea unei decizii? Cu toate aerele lui mieroase şi blajine, Strasser n-ar fi ezitat o secundă să-i împuşte, pentru a-şi apăra pielea.

— Bun. Vă mulţumesc.

Strasser rupse câteva fâşii din perdea, legă picioarele lui Bîrsan; după ce le verifică legăturile cu meticulozitate, Olimpia şi Gelu se treziră împodobiţi cu câte un impresionant căluş.

— Cu domnul Bîrsan încă n-am terminat. Dar şi dânsul va arăta la fel, se scuză Strasser, ironic.

Dispăru câteva momente din cameră iar când se întoarse fluiera mulţumit.

— V-am găsit locuşorul pentru la noapte, cămara domnului Bîrsan. Cam incomod locul, cam prea mirositor a ceapă, dar are o uşă foarte solidă. Domnişoara prima… Aşa!… Domnule căpitan, îmi pare rău, o să ţi se cam murdărească hainele… Perfect!

Era întuneric, frig, un miros lânced de cameră neaerisită, uşor estompat de un altul ceva mai pregnant, de ceapă. Undeva, sus, departe, se auzea lătratul câinilor…

Încetul cu încetul ochii i se obişnuiau cu întunericul. Camera i se păru deodată populată cu multe fiinţe care stăteau în aceeaşi poziţie caraghioasă ca şi el. În celălalt colţ al camerei, una dintre acele creaturi începuse să se mişte. Încet, încet, Gelu porni târâş spre ea. În drum se lovi de bănuitele fiinţe… nişte banali saci umpluţi cu ceapă. Uşa se deschise brusc, lăsând o lumină filtrată să pătrundă în încăpere. „Cum naiba l-a cărat pe Bîrsan, că e

un munte de om?” se întrebă Gelu. Avu timpul să zărească faţa însângerată a lui Bîrsan; trupul mare, mătăhălos al acestuia părea inert, ca un balot împins de Strasser.

— Nenorocitul, doar l-am avertizat să fie liniştit!

Uşa se închise, se auzi o cheie răsucindu-se în broască, peste câteva minute un zgomot înfundat de motor… Strasser plecase!

Ca dintr-o clepsidră timpul se scurgea implacabil şi aproape material. Secunde, minute, totul părea relativ. Fiecare centimetru de înaintare dura nesfârşit. Cât o fi ceasul? O întrebare atât de banală a devenit vitală. De ce nu încearcă şi ea să înainteze? Cele două umbre se ajunseră şi se confundară, pentru un moment. Contorsiuni, mişcări chinuite, dezordonate, într-o mare tăcere punctată de ploaia care cădea numărând secundele. Un clinchet metalic rupse liniştea. Vagi umbre luminoase părură să se concentreze asupra micului obiect dreptunghiular. Olimpia încercă o vreme să realizeze ce se petrece şi dintr-o dată pricepu ce avea de făcut; mâinile, ca înzestrate cu zeci de ochi, bâjbâiau disperate după bricheta pe care Gelu reuşise s-o scoată. O flacără scurtă smulse pentru o secundă încăperea din întuneric. Din nou beznă. Cu aceeaşi viaţă proprie, degetele se întinseră, pipăiră şi se crispară pe mâinile celuilalt; apoi iarăşi flacăra se înălţă tremurătoare. Un miros înecăcios astupă duhoarea încăperii. Trupul bărbatului se chirci pentru câteva secunde, lungi, interminabile, apoi brusc se încordă, mâinile îi erau libere.

Ceasul? Cât e ceasul? La flacăra tremurătoare citi ora: 19:30. A reuşit oare Cernea să descopere cutia? Poate că nu e totul pierdut! Simţea cum sângele reîncepe să-i pulseze în degete, aducând valuri de durere.

— Imediat, Olimpia! Ai răbdare.

— Uf, mă sufocam! Te-am ars rău?

— Destul de rău. Să vedem ce-i cu Bîrsan. Ce v-a făcut?

Horcăituri amestecate cu cuvinte… Bîrsan încercă să spună ceva, dar sunetele nu se închegau în vorbe.

— Gelu, cum ieşim de aici?

— Greu, spuse Gelu cu năduf.

La lumina tremurătoare şi palidă a brichetei încăperea îşi dezvăluia tainele. Un luminator mult prea sus şi mult prea strâmt era singura cale spre exterior. Izbindu-se de câteva ori cu forţă în uşă, Gelu fu silit să constate că Strasser avusese dreptate.

— Ce ascunzi, domnule, în cămara asta, de i-ai pus poartă de cetate?

Un bolborosit surd fu singurul răspuns.

— Ce e de făcut, Gelu?

Din fericire, pachetul de ţigări era în buzunarul în care fusese şi bricheta. În încăpere se lăsă tăcere, în timp ce luminiţele ţigărilor aprinse punctau bezna.

— Niky, Niky, unde eşti?

Ca împinşi de un resort, cei doi săriră în picioare şi se repeziră la uşă bătând cu pumnii şi cu picioarele. Un tropăit mărunt de tocuri se apropie, apoi din nou se auzi o voce ascuţită, care celor doi li se păru divină.

— Eşti în cămară, Niky? Răspunde!

— Deschideţi, doamnă! Sunt căpitanul Ionescu! Este şi soţul dumneavoastră aici.

În sfârşit, uşa se deschise şi în cadrul ei luminat se zări făptura grăsuţă a doamnei Bîrsan.

— Ce e cu Niky? Ce s-a întâmplat?

— E rănit. Sunteţi cu maşina?

— Am rămas în pană la un kilometru, eram atât de îngrijorată…

— Ne grăbim foarte tare, doamnă. Rămâneţi aici, vă trimitem un doctor!

Ploua mărunt şi definitiv. Olimpia respiră cu nesaţ aerul proaspăt, cu un uşor miros amărui de frunze putrezite. Porniră zgribuliţi prin beznă, totul era tăcut şi întunecat.

Gelu ţinu portiera pentru Olimpia, care intră, în atmosfera uşor călduţă mirosind a tutun. Motorul începu să sforăie, dar imediat sucombă într-un păcănit rar. Se lămuriră rapid.

— Al naibii de precaut şi Strasser ăsta… Ce facem acum? întrebă Gelu…

— Popescu nu ştiu cum, invalidul cu motocicleta! Zicea că stă pe aproape.

— Totdeauna am zis că în situaţiile-limită femeile reacţionează mai cerebral decât bărbaţii. Bravo, Olimpia!

Popescu C. Dumitru fu mai mult decât surprins de cele două bizare apariţii. Uimirea îi fu urmată de neîncredere, dar în final spiritul aventuros al bătrânului combatant şi citirea – cu foarte mare atenţie – a legitimaţiei prezentate de Gelu îl făcură să le împrumute motocicleta şi, în semn de supremă amiciţie, două căşti.

Olimpia, hotărât în ziua ei de glorie, luă conducerea. Motorul începu să

mugească și Gelu avu brusc impresia că o forță imensă îl trage înapoi. Lumina farurilor începu să mături bolovanii, apoi, un viraj brusc, și zdruncinăturile se mai potoliră. Vântul și ploaia îi orbeau. Motocicleta făcu un salt într-o parte, și Gelu întrezări o față holbată și un pumn ridicat. În clipa aceea claxonul începu să urle amenințător, fără să se oprească. Olimpia întoarse o față udă și zâmbitoare, vorbele i se pierdură în vânt. Apoi iarăși se simți smuls din șa când motocicleta o coti la stânga pe șoseaua principală. Semnele de circulație zburau ca niște fulgere colorate. Motocicleta făcea slalom în dreapta și în stânga liniei întrerupte. „Ce viteză o fi având?” se întrebă Gelu și închise ochii înspăimântat: două faruri se apropiau cu repeziciune. Auzi un uruit mai puternic chiar decât claxonul și un TIR uriaș spintecă aerul la câțiva centimetri distanță. Ca prin ceață, Gelu zări în dreapta, la marginea șoselei, mai multe persoane adunate, două mașini ale miliției și o mașină de culoare închisă care aproape că rupsese pomul cu care intrase în coliziune.

— Asta o să ni se întâmple și nouă pe o șosea udă ca asta! Ești complet nebună! zise, începând s-o bată pe umăr.

Olimpia ridică o mână în semn de liniștire și motocicleta o luă spre șanț; ca la cursele de moto pe gheață, se redresă în ultimul moment, dublă o limuzină care clipea isteric din faruri, porni spre partea opusă a șoselei, se clătină ca un om beat și se reînscrise pe linia de mijloc. Luminile aeroportului se zăreau din ce în ce mai aproape. Olimpia făcu un ultim viraj la stânga și lui Gelu i se păru că imensa clădire a Aeroportului Otopeni venea asupra lor ca prăbușindu-se.

Un avion decola?

Capitolul XI

Poştaşul sună totdeauna de câteva ori!

Ar fi putut fi minunat la ski. Am plecat cu Cernea imediat după revelion la Poiana Braşov. O vreme superbă, soare şi zăpadă din belşug. Totul ar fi fost perfect dacă nu era Olimpia. Îi intrase în cap că trebuie să înveţe să skieze şi n-am mai reuşit să scăpăm de ea. Cunoştinţele mele tehnice în ale skiului sunt foarte departe de cele ale unui monitor. În tot cazul, înainte de a-i da lecţii Olimpiei, reuşeam să mă ţin pe picioare şi să realizez chiar mici coborâri nespectaculoase. Probabil că întâi am cedat nervos; în afara faptului că nu-i tăcea gura nici o clipă, e şi cârcotaşă. Mă înnebunise, eram cu moralul zdruncinat, iar până la căderea fizică, la propriu şi la figurat, n-a fost decât un pas. Am invocat fel de fel de motive ca s-o trimit acasă – mai ales că începuse vacanţa studenţilor, eu eram bronzat, iar surâsul meu avea o putere magnetică asupra tinerelor obosite de examene –, dar n-am reuşit. M-am întors extenuat, surmenat nervos şi fizic, deşi insinuanţii mei colegi declarau că de mult n-am mai avut o mină atât de proaspătă şi odihnită, probabil, motivau ei, „dragostea transfigurează”! Calvarul continuă de câteva luni. Acum iau lecţii de teoria desenului, de culoare, încerc să par cât mai natural când vorbesc de cubişti şi, cu groaza în suflet, mă gândesc că e aproape ziua când voi fi obligat să pictez. Or fi simptomele asteniei de primăvară, sau am ajuns la capătul puterilor, realizând că mai rău nu se poate? Cert este că într-o zi, pe care o simit din ce în ce mai aproape, mă voi rade cu mare grijă, mă voi îmbrăca dichisit şi, foarte protocolar, o voi ruga pe Olimpia să-mi devină soţie.

La serviciu rutina banalelor anchete ne apasă. Cernea şi cu mine facem zilnic câte două-trei ore de audiţii muzicale cu Olimpia, sperând ca până la urmă fermecătoarea afonă să-şi aducă aminte care era bucata simfonică preferată a lui Raoul, să putem dezlega odată misterul „autoportretului”.

Din Elveţia, de la mătuşa Amalia, am primit o vedere cu un text care ar pune la încercare mintea oricărui rebusist:

„Dragă tovarăşe Gelu, află că Geneva este un oraş minunat. Pe terasa de la *Café de Génève*, neschimbată faţă de cea pe care a pictat-o Raoul, fredonând simfonia 20 în La major de Mozart, am reflectat că urechea mea

muzicală e de milioane! Ce să-i faci, nu-i pentru cine s-a pregătit, e pentru cine s-a nimerit! Sper că necazurile pe care ţi le-am provocat nu sunt prea mari.

Veşnic îndatorată Olimpiei şi ţie pentru minunăţiile de aici…”

În culmea stupefacţiei, neînţelegând de ce mi-a scris mătuşa Olimpiei şi de ce credea că din cauza ei am necazuri, m-am adresat, în căutarea unui sfat prietenesc, ca de obicei, lui ABC.

Cernea, după ce a citit cu atenţie vederea, a început să rânjească, satisfăcut:

— Flăcău, dacă nici acum nu eşti „promovat” locotenent, mare minune!

— Nu înţeleg!

— Nici nu e nevoie. Arată-i-o lui Gibi… o să înţeleagă el!

După ce am cumpănit bine cuvintele lui ABC, m-am hotărât ca înainte de a-i prezenta lui Gibi vederea să vă povestesc cum s-au lămurit cele două afaceri de acum câteva luni, că mai pe urmă nu ştiu dacă o să mai am timp şi chef de poveşti…

* * *

Cu urechile încă vâjâind de urletul motocicletei şi destul de zdruncinaţi de aventurile precedente, ne-am năpustit în bolul aeroportului Otopeni. Valuri de lumină parfumată, tinere cochete care de care mai nostimă, o muzică plăcută, întreruptă din când în când de vocea catifelată a şpicheriţei… Cromuri, televizoare, marmură, piele, surâsuri şi… noi!

În nici un caz nu puteam fi luaţi drept manechine ale vreunei celebre case de modă, lansând modelele de toamnă. Murdari, uzi, purtând trena unul pregnant parfum de ceapă, amândoi, ca doi membri ai nu ştiu cărei coterii secrete, aveam acelaşi semn distinctiv: câte un cucui. Probabil că cei din serviciul de pază au considerat că eu sunt şeful, oricum bărbaţii se mai bucură de o oarecare întâietate, pentru că pe mine m-au înhăţat primul.

Parlamentari, legitimări, uimiri… şi noroc că Cernea, care probabil se hotărâse să-şi petreacă noaptea la aeroport aşteptându-mă, mă vede şi reuşeşte să înlăture ultimele dubii…

— Strasser… Când a plecat avionul?

— La 19:30, îmi răspunde calm Cernea.

Parcă bătându-şi joc de necazul meu, cele două mari ceasornice din hol arătau 20:30; al meu, mai înţelegător, cu vreo trei minute mai puţin. Dar ce importanţă mai avea, avionul părăsise spaţiul aerian al ţării! Copleşit, m-am

aşezat pe o banchetă; totul era pierdut.

— Nu mă prezinţi domnişoarei? se auzi vocea onctuoasă a lui ABC.

Îl ştiam: luase o poză avantajoasă, bombase pieptul, spatele drept, un zâmbet, pe care el îl credea cuceritor, în colţul buzelor.

— L-am pierdut pe Strasser!

— Toată lumea pierde câte ceva, îmi răspunse Cernea. Tu pe Strasser, Strasser avionul.

N-am realizat imediat. Am început să bâlbâi nişte cuvinte, fără noimă probabil, deoarece Cernea mă tot ruga să mă calmez.

— Cum, Strasser nu e în avion?

— Nu. Te aşteptam să apari sau să comunici dacă a survenit vreo schimbare în program. Roman mi-a spus că aţi vorbit şi că i-ai transmis să te aştept aici. Ce s-a întâmplat?

Îi povestesc lui Cernea întâmplările după-amiezii. Cernea îmi declară că de la aventurile submarinului Dox nu i s-au mai povestit lucruri atât de captivante; deşi glumeşte, văd că pare serios intrigat de turnura pe care o lua afacerea.

— Dar unde e Strasser? întrebarea a izbucnit spontan la amândoi.

O singură ipoteză plauzibilă: încearcă să iasă din ţară cu o maşină. Cred că era în jur de 18-18:30 când a plecat de la Snagov. Avea tot timpul să ajungă la Giurgiu.

Foarte rapid am luat legătura cu postul de control al graniţei de la Giurgiu: mi s-a comunicat că în ultima oră trecuse doar o maşină şi în nici un caz tânăra de la volan nu putea fi confundată cu Strasser.

Epuizată, Olimpia adormise cu graţie într-un fotoliu; Cernea plecase să restituie motocicleta proprietarului şi să se ocupe de familia Bîrsan, iar eu mi-am continuat îndeletnicirea de rutină de a alerta şi celelalte posturi de frontieră.

Mi se părea complet de neînţeles comportamentul lui Strasser: dacă avea de gând să părăsească ţara altfel decât cu avionul, de ce şi-a asumat riscul de a ne lăsa în viaţă? Era clar că venirea noastră l-a surprins, dar a recuperat rapid şi a ales calea ostilităţilor. N-a acceptat nici un moment amestecul în asasinare lui Brana, în schimb n-a făcut un secret din relaţia lui cu Rodica Luca. Ce putea fi în cutia pe care Rodica Luca o lăsase la Bîrsan? Evident, pentru Strasser conţinutul cutiei era de o maximă importanţă. Toată comportarea lui, riscul pe care şi-l asumase erau dictate de faptul că trebuia să pună mâna neapărat pe cutie. Să fie totuşi vorba de spionaj? Atunci ce

rost avea să-şi declare relaţia cu Rodica Luca? Nu-l mai interesa soarta ei, sau ştia că murise? Cel puţin bine că în povestea cu tablourile n-avea nici un amestec – uimirea lui părea sinceră când a auzit de furtul „autoportretului” – şi aşa e destul de încâlcită toată afacerea asta. Dispariţia lui Strasser îi sporea nota de bizarerie.

Pentru un moment, am închis ochii, încercând să mă concentrez, să ghicesc ce s-a petrecut în mintea lui. În întuneric, mi-a străfulgerat scena pe care o întrezărisem pe şoseaua de la Snagov: maşini adunate, miliţia… Un accident?!

Cernea mă trezeşte din meditaţie bătându-mă delicat pe umăr.

— Ei, ce-ai făcut? Totul e în regulă?

— Cu Bîrsan, da; cu Strasser, nu. Şi-a găsit moartea într-un accident de circulaţie.

Cernea, încercând să-şi explice bizarul comportament al lui Strasser, ajunsese la aceeaşi concluzie ca şi mine – în ultimul moment survenise ceva şi Strasser şi-a modificat planul. Cernea se informase la postul de control de la Snagov şi aflase de accident.

— Unde e maşina?

— La postul de miliţie din Otopeni. Cadavrul e la morgă. Am vorbit cu cei de acolo. N-au găsit nimic deosebit în hainele lui Strasser: paşaportul, biletul de avion, nişte bani şi mici mărunţişuri.

— Cu Bîrsan ce-ai făcut?

— E aici. L-am adus la infirmeria aeroportului.

— Aşteaptă-mă. Mă duc să mă interesez de starea lui.

În cabinetul medical era cald, o căldură care făcea şi mai pregnant mirosul de tinctură de iod. Bîrsan, întins pe patul de consultaţie, părea un ciclop alb: capul îi era în întregime bandajat, doar un ochi scăpase neacoperit de marea de tifon şi leucoplast. Lângă el, pe un scăunel, ţinându-l de mână, doamna Bîrsan plângea.

Doctorul, un tinerel cu părul lung şi care arbora în permanenţă un surâs obraznic, m-a informat că starea lui Bîrsan este gravă. A fost bătut zdravăn, tot corpul îi este plin de contuzii, câteva răni deschise la faţă, rezultate din lovirea cu un obiect contondent, care a rupt pielea şi a ajuns la os. Obraznic-surâzătorul doctor mi-a ţinut şi o scurtă dizertaţie despre plăgi, informându-mă că, privite din punct de vedere anatomo-patologic macroscopic, plăgile lui Bîrsan se înscriu în varietatea de „plagă plesnită”.

— Altceva? îl întreb eu, nelăsându-l să-şi continue peroraţia despre

„plăgi plesnite” și diferența între ele și cele „tăiate”.

— În afară de ce v-am mai spus, o evidentă stare de șoc. I-am administrat niște sedative și v-aș ruga ca pacientul meu să nu fie deranjat până mâine dimineață.

— Doctore, o să scape? întrebă doamna Bîrsan.

Junele doctor o privește o clipă cu superioritate, apoi dă din cap a lehamite față de atâta neștiință.

— Fiți fără teamă, doamnă, nu e nimic grav.

Intervin, pentru a curma tăcerea:

— Doamnă, am uitat să vă mulțumesc. Venirea dumneavoastră a fost mai mult decât oportună. Peste câteva minute o mașină o să vă ducă acasă. Dar ce s-a întâmplat cu mașina dumneavoastră?

— Tocmai…

— Să nu-l deranjeze pe domnul Bîrsan conversația noastră. Dealtfel, am să vă pun câteva întrebări.

— Camera vecină este liberă. Vă stă la dispoziție, interveni doctorul.

— Am rămas în pană, tovarășe milițian, își continuă doamna Bîrsan firul gândului odată ajunși în camera indicată. Am încercat să văd ce are, dar știți… eu cu gospodăria… cu mașinile nu mă descurc. Am așteptat să treacă cineva; când am văzut că nu-i dau de cap, am luat-o pe jos. Eram îngrozitor de îngrijorată, pentru că Niky nicio…

— Am să trimit un mecanic să v-o repare, întrerup fluviul de vorbe și lacrimi.

— Nu, mulțumesc, spuse doamna Bîrsan, suflându-și zgomotos nasul înroșit. Chiar vă rog să nu vă deranjați. Avem noi un mecanic care se ocupă de ea de câțiva ani și numai el îi vine de hac… nu ia nici scump. Mă duc cu el mâine dimineață. Tovarășe milițian, cine este monstrul care a vrut să-l omoare pe Niky? Unde este?

— Numele de Strasser vă spune ceva, doamnă?

— Nu. Cine e?

— Agresorul soțului dumneavoastră. Dumneavoastră sau domnul Bîrsan ați mai văzut-o pe Rodica Luca din seara în care Brana a fost asasinat? Bineînțeles, excepție făcând că ați văzut-o ieri la înmormântare…

— Eu n-am mai văzut-o. Dar acum două zile Rodica a dat un telefon din provincie, cred că era la mama ei, și l-a rugat pe Niky s-o aștepte la gară. Niky mi-a spus că era foarte deprimată și că avea nevoie de ajutorul lui.

— Soţul dumneavoastră era într-o stare de semiinconştienţă când l-am părăsit. Şi-a revenit vreun moment?

— Nu. A încercat să-mi spună ceva, dar n-am înţeles. Dar explicaţi-mi, ce s-a întâmplat?

I-am spus ce era de spus doamnei Bîrsan, apoi, cum tot se obişnuise Roman în ultimele zile cu rolul de însoţitor, odată în plus, lui i-a revenit sarcina să conducă acasă familia Bîrsan şi pe Olimpia.

Împreună cu Cernea şi cu Dinu am plecat în căutarea maşinii lui Strasser. Maşina, sau mai bine zis ceea ce rămăsese din ea, o masă informă de tablă asemănătoare cu o sculptură abstractă, fusese transportată în apropierea postului de miliţie din Otopeni.

L-am trimis pe Dinu, care este asul nostru în mecanică, să încerce să repare defecţiunea Skodei familiei Bîrsan. O mică amabilitate din partea noastră constituia o palidă recompensă pentru providenţialul ajutor dat de doamna Bîrsan.

Accidentul, ni s-a explicat, s-a produs la ora 18:20. Cauza? O defecţiune la frână. Ploua, vizibilitatea era redusă, şoseaua umedă şi lunecoasă. Într-o curbă, în apropiere de Baloteşti, Strasser, care conducea cu viteză excesivă, a pus o frână bruscă, dar pedala de frână probabil n-a acţionat. Strasser a încercat să redreseze maşina, fără să reuşească; maşina a părăsit şoseaua şi s-a oprit într-un copac. Moartea lui Strasser a fost instantanee. Un regretabil, dar banal accident de circulaţie.

Stupoarea intervenise mai târziu, când, procedându-se la o inventariere a lucrurilor din maşină, s-a găsit un pistol.

Enigmatica cutie nicăieri. Am luat-o de la cap, metodic, eu ocupându-mă de bagaje, iar Cernea asistându-mă. Nicăieri din maldărul de tablouri, cămăşi, pantaloni, ciorapi, batiste, etc.… nu apărea acea cutie maronie pe care Strasser o luase de la Bîrsan.

— Dar ştiu că era pasionat de fotografii, Strasser ăsta al tău! Te-ai uitat la filmele astea? mă întrebă ABC.

— Da, toate numai tablouri fotografiate. Cred că sunt câteva sute. O să le dăm la laborator să vadă băieţii despre ce e vorba. Mai bine ai da şi tu o mână de ajutor celor care caută în maşină. Trebuie să fie pe undeva cutia asta blestemată.

— Bine, bine… curios magnetofon avea tipul.

— Ce spui?

— Tu nu vezi că banda asta e de două ori mai lată decât una obişnuită?

Dar ce-i, nu te simţi bine?

În faţa ochilor mei se repeta, într-o succesiune rapidă, aceeaşi scenă: Gibi luându-mi înapoi o steluţă… ba nu, două. Făcusem o enormă greşeală: era totuşi vorba de spionaj. Benzi asemănătoare văzusem cu câteva zile înainte, la calculator.

— Telefonul! am ţipat.

— Nu cred că e cazul să chemi salvarea! Nu fi ipohondru, nu e nimic grav.

Am format numărul cu febrilitate şi, fără să mă scuz că deranjez la o oră înaintată:

— Tovarăşe profesor Vetrici, am imediată nevoie de un specialist care să poată citi o bandă la calculator!

— Într-o jumătate de oră la Institut, e bine?

— Perfect. O să vină un colaborator al meu, căpitanul Cernea. Vă mulţumim foarte mult… ABC, roagă-i pe băieţii de aici să trimită imediat maşina şi toate lucrurile lui Strasser la noi.

— Dar Dinu?

— Se descurcă el, că…

N-apuc să-mi termin fraza, că Dinu îşi făcu apariţia. Era mai negru decât oricând, ceea ce e o performanţă, el fiind destul de brunet de felul lui.

— Ai reparat-o?

— M-am săturat de femeile astea care habar n-au de nimic. Îi crăpase capacul de la delco, dar avea unul bun în maşină, pe bancheta din spate. Femeie, femeie, dar chiar aşa de nepricepută… este inadmisibil… Am lăsat-o cum era, prostia se plăteşte. Să aducă un mecanic să i-o repare.

— Bine. Hai, că ne grăbim.

Se făcuse târziu, continua să plouă mărunt şi persistent, o ploaie mohorâtă şi indiferentă, capabilă să-ţi creeze o stare de acută nemulţumire. La unison cu ştergătoarele care dansau pe parbriz, gândurile îmi oscilau, construind ipoteze. Ziceam eu că numai în romane apare un *„deus ex machina”* şi rezolvă tot, dar se pare că mă înşelasem. Moartea lui Strasser, survenită graţie întâmplării, rezolvase problema, ce-i drept doar în parte – ne-a permis să recuperăm ceea ce Strasser trebuia să transporte. Cealaltă parte a problemei – cine sunt făptaşii crimelor comise şi dacă Strasser mai avea complici în afară de Rodica Luca – rămânea nerezolvată. Indiscutabil, alibiurile lui Strasser pentru serile în care fuseseră comise crimele vor trebui verificate minuţios.

Telepatia se pare că acţiona din plin în seara aceea, pentru că ABC interveni, rupându-mi pentru un moment firul gândurilor:

— Va trebui să verificăm alibiurile lui Strasser. Mai bine mă ocup eu de problema asta. Te duci tu la Institut, iar eu voi începe cu domnişoara Olimpia. Îi pot face o vizită chiar în seara asta, e doar 11, poate nu s-a culcat.

— Propunere respinsă. Mâine dimineaţă la birou, în funcţie de rezultatele pe care le vom avea, vom vedea cum vom proceda.

Ce tupeu are ABC ăsta! Din tot ce aveam de făcut, tocmai de Olimpia voia el să se ocupe! Restul drumului l-am parcurs în tăcere. După ce l-am lăsat în faţa Institutului, promiţându-i că îi voi trimite o maşină cum ajung la birou, m-am dus acasă. Trebuia să mă schimb – mă săturasem de ceapă pentru toată viaţa – şi, dacă Olimpia nu se culcase, să am o scurtă discuţie cu ea.

Într-adevăr, Olimpia nu se culcase. Perdelele trase filtrau o lumină plăpândă. Mi-am strigat numele de jos, de la intrare, ca pe o parolă care să-mi permită accesul în holul neluminat. Mi-era frică să nu se sperie, să nu creadă că sunt din nou nişte spărgători care şi-au făcut obiceiul de a veni pe la miezul nopţii.

Olimpia îşi făcu apariţia într-un nor de aburi care miroseau a săruri de baie, îmbrăcată într-un halat roşu „cardinal” – cum ar spune ea – şi cu un turban incredibil pe cap.

— Căpitane, tocmai îmi oblojeam rănile. Ce s-a mai întâmplat?

— Strasser a murit într-un accident de circulaţie.

— Extraordinar!… Când? Unde?

— În drumul spre aeroport. Încearcă să-ţi aduci aminte, la ce oră a venit Strasser la sindrofia unde l-ai cunoscut?

— Precis, precis, nu ştiu. Lasă-mă să mă gândesc… Deci… Eu am venit pe la ora 9–9 fără ceva… El a venit după 9 şi jumătate. Ţin minte că Ileana era nemulţumită că întârzie. În orice caz, înainte de 10.

— Mulţumesc şi iartă-mă că te-am deranjat!

— „Te-am deranjat”! Ai devenit protocolar. Adevărul e că te aşteptam să aflu ce s-a mai întâmplat. Şi când colo domnul se poartă ca şi cum nu eu aş fi eroina care l-a dezlegat şi l-a dus în timp record la Otopeni. Noapte bună, Gelu Ionescu, te aştept mâine cu scuze şi flori!

În drum spre miliţie reflectam la dilema în care mă aflam: să continui relaţiile cu Olimpia, în ciuda tuturor necazurilor care mă vor aştepta la

fiecare pas, sau să mă retrag bărbăteşte, fugind cât mă ţin picioarele?! Mintea înclina spre fugă, inima spre continuarea relaţiilor. Deşi sunt un mare admirator al raţionalismului, rămân totuşi un incorigibil sentimental.

Mi-era greu, era târziu, dar trebuia s-o fac. Am format numărul. N-am mai vorbit cu el de câteva luni, ştiu că a fost bolnav, operat, un ulcer, boală frecventă în meseria lui şi a mea, mănânci cum şi când apuci:

— Salut, Fane! Te deranjez?

— Cine-i?… A, nu, Geluţ… doar că dormeam.

— Iartă-mă, Fane, am mare nevoie de sfatul tău. E o afacere foarte încâlcită, care ar putea fi de resortul vostru.

— Zor mare, Geluţ?… Bine, în jumătate de oră sunt la tine.

Tot n-aveam ce face. Am luat un teanc de foi albe şi le-am aşezat cu grijă. Mi-am scos pixul şi, pe prima dintre foi, am tras o linie de sus până jos, partea din stânga fiind rezervată persoanelor implicate, iar partea din dreapta, faptelor. Am umplut partea stângă cu fel de fel de nume, mi-am admirat câteva secunde scrisul caligrafic, apoi am început să fixez cu încăpăţânare partea dreaptă a foii.

— Bravo, domnule, eu îmi bat capul cu cibernetica şi tu te ţii de rebusuri!

Prins de obsedanta întrebare: „Ce trec la fapte şi în dreptul cui le trec?”, nu l-am auzit pe ABC intrând. Părea destul de vesel, dar cum nu prea aveam încredere în harul meu de psiholog, l-am întrebat cu diplomaţie:

— Ei?

— Băiatule, îmi pare rău pentru tine. Ai încurcat-o. Banda era edificatoare.

Am păstrat o tăcere prudentă.

— Nu eşti curios? continuă după o scurtă pauză ABC… Fir-ar a naibii de treabă! Moldoveanul ăla, Petrescu, era furios în draci… Ştii ce era pe bandă?

— Nu. De aia te-am trimis, să afli.

— A, tovarăşul căpitan face pe imperturbabilul, pe impenetrabilul… Nimic! Aste era! Nimic! Banda era goală!

— Nu pot crede!

— Nu crezi, scoală-l din somn din nou pe Petrescu.

Câteva bătăi scurte în uşă şi, condus de ofiţerul de serviciu, îşi făcu apariţia Fane, prietenul meu. Fane îi spun eu, de fapt îl cheamă Ştefan Turcu, maior la Securitate. Cu el băteam mingea când eram mici pe

maidanul din Pieptănari. Fane, care e cu câțiva ani mai mare, se erija în apărătorul meu; m-a învățat să dansez și m-a dus la primele… ceaiuri. Anii au trecut, uneori ne mai întâlnim la o bere, alteori, mai rar, am colaborat la rezolvarea unor cazuri.

— Fane, nu te-am mai văzut de un veac! Îl cunoști pe colegul meu, căpitanul Cernea? Cum te simți după operație?

— Bine, Geluț. Dar tu, Geluț, cum o duci?

Geluț! De câte ori aud „Geluț” mă apucă nebunia: „Geluț, tu ești cel mai mic, rămâi să păzești cazemata!”, „Geluț, tu ești prea slab, nu vii cu noi să te bați cu cei de pe Ferentari!”, „Pentru Geluț un sirop, că el n-are voie să bea, pentru noi bere!” Asta mi-e soarta, pentru el voi rămâne totdeauna Geluț: micul, neajutoratul, neîndemânaticul.

— Fane, te-am rugat de mii de ori, nu-mi mai spune Geluț!

— Bine, bine, care-i povestea?

— ABC, pune de niște cafele… Totul a început acum patru zile, când…

…I-am povestit totul. O dată, de două ori. Apoi încă o dată, răspunzându-i la întrebări: „Dar ăla ce a făcut?”, „Dar aia ce-a zis?”, „Dar pe ăla l-ai interogat?”. Cernea picotea în fotoliu, iar din când în când intervenea: „Păi nu ți-am spus eu!”, „Lasă-le naibii de tablouri!”, „Pe Geluț al nostru îl fură imaginația!”.

Era trecut de 2 când am terminat.

— Bine, băiatule, și acum ce crezi?

— Nu știu, Fane! De câteva zile fac fel de fel de supoziții și ipoteze, care mai de care mai fanteziste. M-am săturat. Faptele…

— Faptele sunt și mai fanteziste! Măi băieți, spionaj nu prea pare să fie. Voi verifica ce hram poartă Strasser ăsta! Faceți și voi o pauză pentru somn, și mâine o luăm de la cap. Oricum, cred că vom lucra împreună în afacerea asta. Iau și banda magnetică cu mine.

* * *

A doua zi dimineață, după o sumară inspecție a propriei persoane și constatarea stării evolutive sau involutive a diferitelor semne particulare, după un mic dejun copios, într-o perfectă dispoziție mentală și o acceptabilă dispoziție fizică, m-am prezentat la birou.

Pistolul găsit în mașina lui Strasser era cel cu care fusese împușcat Brana, raportul balistic nu lăsa nici un dubiu în această privință. Curios, pistolul fusese șters, nici o amprentă neputând fi pusă în evidență. Probabil

Strasser, meseriaș conștiincios, ștersese pistolul, voind apoi să se debaraseze de el.

N-aveam dreptate când mă învinovățeam de cele mai fanteziste supoziții și ipoteze: datele concrete îmi demonstrau că imaginația îmi rămânea în urma bizareriei faptelor. De-abia eliminasem ipoteza – Spionaj-Brana-Strasser, când…

— Gelule, nu mai înțeleg nimic. Dacă nu-i vorba de spionaj, de ce l-a împușcat Strasser pe Brana?

— ABC, nu știu. Construiește și tu niște ipoteze, tot n-au nici o importanță. Simt că vom primi date noi care vor schimba o dată în plus sensul afacerii.

Pe această profetică afirmație și-a făcut apariția Cristea:

— Tovarășe căpitan, băieții au lucrat toată noaptea. Să-i propuneți la o primă, că au făcut treabă bună. Tablourile au fost cumpărate legal de Strasser, am verificat toate chitanțele. Pe filme sunt două sute treizeci și șase de pânze fotografiate. Am făcut copii mărite după toate Pe cele mai multe le-am identificat după semnătură. Am luat legătura cu câțiva dintre pictori. Ei spun că e o chestie legală; Strasser, care cică era anticar, s-a arătat interesat de tablourile lor, dar cum nu putea să le cumpere pe toate, le-a fotografiat, iar în cazul în care ar fi găsit amatori dispuși să le cumpere, afacerea era încheiată. Se pare că într-adevăr e legal. Ar trebui să…

— Câte au rămas neidentificate?

— Vreo douăzeci. Curios, toate, în afară de unul, par același tablou: mare, valuri, bărci, păsări.

— Ia stai! Și celălalt?

— Portretul unui bătrân.

Ce număr are? L-am și uitat. Cum naiba fac alții de țin minte imediat orice număr de telefon?… Vuietului 13…

— Alo!… Bună dimineața, Olimpia! Cum își semna Scarlat tablourile?

— Dar n-are rost să vă scuzați că m-ați deranjat… Am stat tot timpul trează, așteptând telefonul dumneavoastră…

— Olimpia… Gelu la aparat… Cum semna…

— Am înțeles de prima dată, tovarășe căpitan. Nu ți-e rușine? Mă scoli din somn și nici măcar nu poți să fii amabil?… O ancoră și înăuntru un „R” mare. Altceva?

— Ții minte numerele care apăreau în „autoportret”?

— Ai un fix cu aritmetica asta, alaltăieri mă întrebai de numărul

maşinii. Cum, Doamne iartă-mă, să le mai ţin minte?

— Bine, mulţumesc! Vise plăcute în continuare, Olimpioara!

— Coşmaruri plăcute, vrei să spui! Salut, căpitane!

Ce naiba rânjesc ăştia doi aşa de satisfăcuţi? Ia să le arătăm că, deşi în pragul unei puternice crize romantice, tot Gelu Ionescu rămâne şeful!

— Locotenent Cristea, adu-mi copiile mărite ale fotografiilor. Căpitan Cernea, fă rost de o lupă.

— Da, să trăiţi! mi-au răspuns amândoi în grabă, însă rânjetul satisfăcut parcă devenise şi mai accentuat.

Indiscutabil era vorba de tablourile lui Raoul. „Autoportretul” fusese fotografiat pe mai multe clişee. Mă convingeam, studiind fotografiile mărite, că Olimpia, ochi de graficiană şi memorie excelentă, reţinuse aproape exact toate detaliile şi particularităţile tabloului.

— Păi spuneai că versul ăsta sună altfel? Parcă era *„de la musique avant toute chose*”? mă întrebă Cernea. Aici apare *„de la poésie avant toute chose*”.

— O fi confundat fata. Era zăpăcită sau sub influenţa poeziei lui Verlaine. Dar în fond ce e muzica, ce e poezia?

— Las-o naibii de treabă! Graficiana asta a ta nu mai ţine minte numerele, confundă versul… Ia mai dă-i un telefon!

— Bine. Dar să nu mai rânjeşti.

Iar l-am uitat… Iason… Iason…

— Alo! Olimpia? Gelu la telefon. Iartă-mă că te deranjez din nou. Fii bună, gândeşte-te bine, încearcă să-ţi aduci aminte exact cum suna versul acela de pe tablou.

— Ţi-am mai spus: *„de la musique avant toute chose*”. Dar ce tot mă întrebi de tablou? L-ai găsit?

— Nu… Dar să vezi… S-ar putea…

— Ce dracu, mă băiatule, nu ştii să minţi o femeie? Dă-o încoace… interveni Cernea, luându-mi brusc receptorul din mână… Domnişoară, continuă el imediat, căpitanul Cernea la aparat… Da, da, bărbatul acela distins, frumos, care v-a întâmpinat la aeroport. Încercaţi să vă reamintiţi exact versul şi poate cifrele scrise. Dacă vă aduceţi aminte, daţi-ne un telefon… La revedere, domnişoară.

Datele noi permiteau imaginaţiei mele vagabonde să construiască ipoteze: uimirea lui Strasser, atunci când a aflat de furtul „autoportretului”, fusese falsă, jucată cu scopul de a nu atrage atenţia în mod excesiv asupra

valorii tabloului. Mizase pe faptul că Olimpia nu avea cum să cunoască valoarea lui şi că nimeni n-ar fi făcut o conexiune între el şi un hoţ banal, care a furat nişte bijuterii şi un tablou. Pe de altă parte, confirmarea faptului că pistolul lui Strasser fusese folosit la asasinarea lui Brana îmi întărea convingerea că alibiurile lui ar putea fi false.

Chestia cu telepatia de aseară se pare că se continua şi azi, pentru că Cernea, parcă citindu-mi gândurile, interveni:

— Să mă ocup de verificarea alibiurilor?

— Da.

— Bine. Atunci o să încep cu domnişoara Olimpia. Poate şi-o fi adus aminte de numerele de pe tablou. Nu te superi, nu?

Asta îmi place mie la Cernea, are băiatul ăsta continuitate şi în gânduri şi în acţiune!

— Nu mă supăr! Dar de Olimpia mă ocup eu. Tu verifică alibiul din seara când a fost asasinată Rodica Luca.

Ileana, prietena Olimpiei, la început uimită, apoi brusc bănuitoare şi, în sfârşit, binevoitoare, nu poate nici ea să lămurească foarte precis ora venirii lui Strasser. Îşi aduce aminte că, intrigată de întârzierea acestuia – Strasser îi promisese că va veni la ora nouă fix, „şi ştiţi cum sunt nemţii” – se uitase la un moment dat la ceas. Era 21:45.

Deci Strasser sosise între 21:45 şi 22. Un sfert de oră i-ar fi fost de-ajuns să ajungă de la Brana la locuinţa familiei Teciulescu.

Tot îmi creasem o obişnuinţă, aşa încât am scos din nou o foaie albă, am scris cu litere mari în mijlocul ei – Strasser – şi m-am oprit. Mi-am admirat opera preţ de câteva momente, apoi, decis, am tras câteva linii care porneau de la numele de Strasser. La capetele lor am scris: Brana, Rodica, Olimpia, iar la ultima am pus un mare semn de întrebare. Tocmai umpleam spaţiile goale cu fel de fel de romburi, dreptunghiuri şi cercuri, frumos haşurate, când şi-a făcut apariţia Fane.

— Geluţ, am veşti proaspete. Vom lucra împreună. L-am convins pe tovarăşul colonel Stancu că, deşi se pare că nu e vorba de spionaj, s-ar putea ca afacerea să fie de resortul nostru. L-am convins atât de bine, încât zicea chiar s-o preluăm noi, dar i-am explicat că voi lucraţi deja de câteva zile şi ar fi bine să continuaţi. O să vorbească el cu Gibi al vostru.

— Ai vreo veste referitoare la Strasser?

— Puţine, dar surprinzătoare. E într-adevăr anticar la München. Are o prăvălie împreună cu un oarecare Klauss Fischer. Ştii cine e ăsta?… Vărul

Rodicăi Luca. A vizitat anul trecut România. Ei, ce zici?

— Ce să mai zic? Altceva?

— Acum câţiva ani a fost amestecat într-o escrocherie cu tablouri false; o afacere încurcată cu ramificaţii în toată Europa. Cu ocazia asta l-au fişat şi cei de la Interpol. A scăpat ca prin minune.

— Alte activităţi?

— Te referi la spionaj, nu? Nimic precis, încă. Se pare însă că individul era curat. Avea branşa lui şi lucra numai în ea. Tu cum stai?

— Pistolul găsit în maşină este cel cu care a fost ucis Brana. Pe filmele cu tablouri am găsit fotografiate şi pânzele lui Scarlat.

— Măi Geluţ, nu mai înţeleg nimic.

— Fane, te-am rugat, zi-mi oricum, dar nu Geluţ. Parcă crezi că eu mai înţeleg ceva?

— Bine, bine, dar ce naiba putea fi în cutia aia? Aţi căutat cu atenţie?

— Fir de păr n-a scăpat. Tot ce-am găsit deosebit sunt filmele şi banda. Dar banda e goală, iar filmele n-aveau cum să fie în cutie: la ora când s-a dat spargerea la Olimpia, Rodica Luca era moartă. Deci…?

— Deci, hai la Bîrsan, îmi răspunse Fane, după o lungă pauză. Poate ne lămurim.

Ploua la fel de mărunt, de meschin şi de bacovian ca şi aseară, gândeam eu într-un mic elan cultural. Un vânt şfichiuitor îşi făcea de cap, nepăsându-i de nimeni şi nimic. Crizantemele din curtea lui Bîrsan îşi pierduseră strălucirea coloristică de ieri, erau răvăşite de ploaie şi vânt.

Am sunat de două ori şi am aşteptat. Într-un târziu ne-a deschis Bîrsan. Îşi scosese o parte din pansamente, faţa, în funcţie de unghiul din care o priveai, părea de cameleon prin varietatea nuanţelor galben-violacee.

— A… domnul căpitan, mi se adresă Bîrsan, uşor descumpănit, rămânând pironit în uşă.

— Vă deranjăm? Aşteptaţi pe cineva?

— Nu… Credeam că e poştaşul. Aşteptam ziarul.

— Numai în romane factorul sună de două ori, domnule Bîrsan!

— …Nu înţeleg… Dar poftiţi, intraţi.

Ne ştergem conştiincios pe picioare şi intrăm. Uitasem să-l prezint pe Fane.

— Tovarăşul Turcu de la Secu…

— Vai ce minunat loc, mănăstirea Secu! ne întâmpină vocea suavă a doamnei Bîrsan.

Fane zâmbi scurt, o privi cu atenție și-i răspunse politicos:

— Maior Turcu, doamnă, de la Securitate. N-am vrea să vă deranjăm.

— …O, iar am gafat. Nici un deranj. Dar luați loc, vă rog. O cafeluță, o dulceață, că de băut n-am curaj să vă ofer, parcă în filme am văzut că, atunci când lucrează, polițiștii nu beau.

A ieșit surâzătoare și senină, nu înainte de a-și privi tandru soțul. Fane s-a uitat la Bîrsan; eu m-am uitat la Bîrsan; Bîrsan s-a uitat la noi și a ridicat din umeri:

— E o femeie remarcabilă.

— Îmi pare bine că ați recuperat atât de rapid, domnule Bîrsan. M-ați cam speriat aseară. Noroc cu venirea doamnei Bîrsan.

— Așa e. Totdeauna face o dramă dacă nu vin la ora la care am promis. Ce mi-aud urechile apoi, nu vă mai povestesc. De data asta a fost spre norocul nostru.

— Da. Fiți amabil și povestiți-ne cum a decurs întrevederea cu Strasser până la venirea noastră.

— Nu e mare lucru de povestit. Venise de vreo 10 minute și tot dădea zor să-i dau pachetul pe care mi-l lăsase Rodica… Dumnezeule, Rodica… Cine-i asasinul? Ticălosul de Strasser?! A reușit să scape, nu?!

— Strasser a murit ieri noapte într-un accident de circulație, interveni maiorul Turcu.

O adâncă uimire se întipărise pe fața lui Bîrsan.

— Extraordinar!… Și să mai zici că nu există pedeapsă divină! Se spune că pe morți să nu-i vorbești de rău. Fie-i țărâna ușoară, dar mare ticălos a fost. El a ucis-o pe Rodica?

— Probabil. Încă nu avem toate datele. Dar cum a ajuns acel pachet la dumneavoastră?

— Acum trei zile Rodica mi-a dat un telefon de la mama ei. M-a rugat s-o aștept seara la gară. Mi-a dat cutia aceea, rugându-mă să o păstrez câteva zile. Mi-a spus că s-ar putea să plece din nou la mama ei și s-o țin la mine. Cutia era pentru vărui ei din Germania, trebuia s-o trimită printr-un cunoscut, probabil se referea la Strasser.

— Știați ce e în cutie?

— Firește, nu. Nici n-am întrebat-o. Trebuie să vă fac o mărturisire, înțelegeți, ca între bărbați. Rodica exercita un mic șantaj sentimental asupra mea. Ați văzut-o… era o femeie frumoasă, acum câțiva ani am avut împreună o scurtă aventură. N-aș fi vrut ca Pușa să afle acest lucru. Știa cât

țin eu la Pușa și ea la mine și că ar fi o mare lovitură pentru ea dacă ar afla. Uneori apela la mine pentru mici servicii pe care nu i le puteam refuza. Dar, în fond, ce era în cutie?

— N-am găsit-o. Nu era nici în mașină și nici în bagajele lui Strasser. Cum arăta cutia?

— Nimic deosebit. Maronie, dreptunghiulară, lipită cu niște benzi de scotch, nimic scris pe ea… Păi atunci, Strasser era nebun? Era să ne omoare pentru cutia aia și… chiar nimic?

— Nu era nebun, domnule Bîrsan, interveni Fane, era un spion foarte abil. Asupra lui am găsit o bandă de calculator cu unul din programele la care lucra Brana.

— Nu se poate, domnule!… Radu?… Spionaj?…

— Ba se poate. Prietenii dumneavoastră Brana și Rodica Luca s-au ocupat de spionaj. Asta și explică comportamentul lui Strasser, care…

Fane se apucase să inventeze o întreagă rețea de spionaj. Bîrsan părea extrem de uimit, iar doamna Bîrsan încremenise în prag, ținând în mână o tăviță cu trei cești de cafea, care clincheteau ușor: doamna Bîrsan era emoționată.

— Este o poveste foarte complicată, își continua Fane peroarația, dar hazardul ne-a ajutat. Prin moartea lui Strasser afacerea s-a încheiat.

— Dumnezeule, Niky, vezi pe cine primeai în casă? Știi că ți-am spus, dar…

Trebuia să dau replica și eu… că așa e la teatru. Decid, deci, să întrerup șirul lamentărilor celor doi, adresându-mă lui Bîrsan:

— Ce s-a întâmplat aseară după ce Strasser ne-a închis pe domnișoara Iason și pe mine în cămară?

— Bestia! Acum înțeleg. După ce s-a uitat în cutie, a început să mă întrebe ce am făcut cu microfilmele lăsate de Rodica.

— Microfilme?!…

— Nu știu, domnule, habar n-am la ce se referea. Nu știam ce legătură poate fi între Rodica și microfilme. Am crezut că-i vorba de filme, dar Rodica nu mi-a dat niciodată să-i developez sau să-i păstrez vreun film. Degeaba i-am explicat, că el o ținea una și bună pe a lui. La un moment dat s-a apropiat mai mult de mine, am vrut să mă arunc peste el, mi-am calculat greșit elanul și… m-a bătut îngrozitor. Cred că am leșinat, țin minte că am auzit vocea Pușei, păstrez o imagine difuză a unei camere de spital… și dimineața m-am trezit în patul meu.

— Bine, domnule Bîrsan. Dacă vom mai avea nevoie de informaţii o să vă mai deranjăm… Vă mulţumim pentru cafea, doamnă… apropo, v-aţi reparat maşina? Vă putem ajuta cu ceva?

— O, nu, mulţumesc, domnule căpitan, sunteţi atât de amabil… S-a reparat. Nimic grav, se crăpase capacul de la delco… dar eu sunt atât de nepriceputǎ şi uitucă… aveam unul nou-nouţ în portbagaj.

— V-aş ruga să păstraţi o tăcere absolută în privinţa celor discutate aici, interveni Fane, învăluindu-i pe cei doi cu o privire plină de înţelesuri.

— Dar bineînţeles! Dacă vă mai putem ajuta cumva, cu multă plăcere… ne-a parvenit răspunsul pe două voci al familiei Bîrsan.

I-am lăsat în prag. Doamna Bîrsan se sprijinea tandru de soţul ei, care o cuprinsese afectuos pe după umeri… „O familie unită…”, îmi ziceam, uşor melancolic.

Toată conversaţia cu Fane, în maşină, pe drumul spre birou, s-a rezumat la o întrebare a mea şi la un răspuns al lui:

— Fane, crezi că-i bună metoda asta a ta?

— Domnul Bîrsan părea foarte neliniştit că n-am găsit nimic demn de interes asupra lui Strasser. Trebuia să-i satisfac curiozitatea.

La birou ne aştepta un raport al lui Cernea. ABC le descoperise pe cele două tinere cu care Strasser îşi cheltuise timpul şi banii noaptea trecută. Depoziţiile amândurora, ca şi ale chelnerilor, coincideau. Strasser lipsise aproximativ o oră, între 21:30-22:30. Motivase că trebuie să facă o scurtă vizită unui cunoscut, un pictor, fetele nu mai reţineau numele exact. Se întorsese într-o dispoziţie excelentă, afirmând că a făcut o bună afacere, şi au continuat până înspre miezul nopţii. Strasser se ameţise, le-a dat bani de taxi nevinovatelor copile şi s-a dus la hotel.

În absenţa maiorului Turcu, care, speriat de aventurile sale spitaliceşti, plecase să ia masa, m-am gândit să fac un mic scenariu, mai bine zis raportul pe care trebuia să-l prezentăm după masă lui Gibi. Părinteşte, ca de obicei, Fane nu mă părăsise fără un ultim sfat:

— Băiatule, cumpăneşte bine minutajul acţiunilor!

Meditaţiile mele asupra minutajului în acţiunile umane în general şi în special când ele servesc drept alibiuri au fost întrerupte de intrarea lui Roman, a cărui faţă exprima o mare mulţumire de sine.

Şi avea şi de ce – descoperise mult căutata cutie!

Dimineaţa, tot încercând să ghicesc ce a putut face Strasser cu cutia pe care o căutam cu înfrigurare toţi, am ajuns la singura concluzie posibilă:

Strasser se debarasase de ea. Unde?…

— Tovarășe căpitan, era în curte, lângă gard. Goală! Miroase puternic a cafea.

— Bine. Du-o la laborator, poate reușesc să scoată ceva amprente de pe ea.

Afacerea se contura din ce în ce mai clar.

Mi-am scos foile, mi-am ascuțit HB-ul, mi-am pus în dreapta ascuțitoarea și gumița, mi-am aruncat ochii pe ceas și, mulțumit de faptul că soarele zgribulit, parcă încă umed, încerca să-și facă simțită prezența, am scris titlul:

Raport final al afacerii care a debutat cu moartea lui Brana.

M-am concentrat pentru câteva momente și…

„În loc de introducere, trebuie spus că ceea ce a dat nota de bizarerie acestei afaceri este că… de fapt au fost două afaceri… Firele s-au deșirat o vreme paralel, s-au înnodat apoi, și iar s-au deșirat… încâlcindu-se în așa hal, încât pentru noi cei care trebuia să le urmărim, a fost o treabă a naibii de complicată.

Dar să revenim: personajul principal al istoriei este Francisc Strasser, cetățean vest-german, anticar și, în orele libere, spion – spionajul pare dealtfel să fie o ocupație de ultimă oră, după felul cum a «rezolvat» prima afacere, omorând chiar găina cu ouă de aur… Celelalte personaje sunt Klauss Fischer, Rodica Luca și, în prima afacere, Radu Brana. Schema acțiunii este simplă: prin Fischer la Rodica și, prin aceasta, la Brana. Cum a aflat Strasser de domeniul în care lucra Brana și de posibilitatea unei afaceri rentabile este evident. Tot evident este și modul în care a fost abordat Brana: prin aceeași Rodica. Întrebarea este *cum:* aici se pot face o mulțime de presupuneri: ori prin șantajarea cu vreun amănunt din trecutul inginerului, ori pe calea mai simplă, a unor sentimente bine exploatate, ori prin cine știe ce promisiuni.

Deci, Strasser sosește, ia legătura cu Rodica, aceasta îl presează pe logodnic și… aici lucrurile se încurcă. Logodnicul, speriat de așa-zisul accident de la calculator, pune la cale o mică surpriză: o bandă goală. De ce a fost ucis? Și aici avem la alegere mai multe alternative… una pare mai plauzibilă: Brana hotărâse să joace rolul unui «lup singuratic» și să prindă hoții de unul singur. În sprijinul acestei posibilități vine încercarea, la care, dealtfel, a renunțat, de a lua legătura cu noi. Strasser miroase ceva și îl lichidează, nu fără să ia banda care-i pare de maximă importanță. Deci, o

afacere simplă până aici. Lucrurile le-a încurcat domnul Strasser, care a vrut să prindă doi iepuri dintr-odată. Cum profesia lui de bază era aceea de negustor de tablouri, a venit să cumpere tablouri, dar nu de orice fel, ci unele speciale, acelea ale lui Raoul Scarlat. Cum a aflat de afacerea de acum treizeci de ani, mi-e imposibil să spun, sigur este doar că ştia ce valori sunt în joc. Şi aşa se face că totul a devenit bizar şi lipsit de sens.

În noua afacere apărea un nou personaj, amabila mea vecină (asta zic şi eu coincidenţă), Olimpia Iason. Ba nu, să nu uit, mai apare un personaj misterios. Cine este el urmează să dovedim, deocamdată să-l numim X. Deci, după ce îl lichidează pe Brana, Strasser, credincios devizei «*the time is money»,* se grăbeşte la casa Teciuleştilor, unde ajunge în jurul orei 22. Aici abordează cu aplomb afacerea nr. 2, numai că Strasser vrea toate tablourile lui Raoul, iar Olimpia, din raţiuni sentimentale, refuză. Cum la bani nu reacţionează şi nici nu se poate exagera, o sumă prea mare i-ar trezi suspiciuni, trebuie imaginat altceva. Olimpia îi pare neamţului sentimentală, impresionabilă, uşor dezechilibrată emoţional, deci «arma psihologică» e cea mai indicată. Pune la cale un plan în mai multe etape: chiar a doua zi Rodica Luca este trimisă pentru a o convinge pe Olimpia să vândă şi recurge la mania ei, horoscopul, care într-o formă «astrologică» sugera că ar fi bine dacă… Faza a doua: o spargere are loc în lipsa Olimpiei. Iniţial s-au căutat tablourile, dar cum lipsea tocmai acela care părea mai important, sunt fotografiate cele existente şi e organizată o scenă de coşmar; sânge, pasărea omorâtă, devastare. Într-adevăr Olimpia se sperie, dar, în loc să vândă, fuge la Buzău. Aici se află «autoportretul», cheia întregii afaceri, cum dedusese neamţul din ezitările Olimpiei. La Buzău a urmărit-o misteriosul X, fără să realizeze mare lucru: în casa mătuşii nu e nici un tablou. Unde să fie? Raţionând, Strasser ajunge la concluzia că tot la Bucureşti, la Olimpia acasă. Din nefericire pentru domnul Strasser, a cărui viaţă nu a fost deloc uşoară în aceste zile, o nouă complicaţie se iveşte. De data aceasta surpriza o furnizează Rodica Luca: în urma discuţiei pe care a avut-o cu mine se sperie şi îi cere lui Strasser o întâlnire. Presupun că «filmul» serii a decurs cam aşa: Strasser îşi amenajează un alibi prin cele două june de la restaurant; pe la 21:30 pleacă s-o întâlnească pe Rodica (probabil că X o dusese cu maşina furată, pentru a încurca urmărirea, la un loc dinainte stabilit, mă întreb, dacă nu cumva o cofetărie). Întâlnirea are loc: Rodica este ori prea speriată, ori prea pretenţioasă, oricum primejdioasă. Strasser o ucide, îi aruncă trupul la Băneasa (el sau X, o altă neclaritate). Se întoarce,

le expediază pe cele două tinere şi vine la hotel. Urmează partea a doua, procurarea tabloului. A doua spargere la Olimpia, cu toate riscurile, se dovedeşte fructuoasă: în sfârşit, tabloul a fost găsit. Printre altele, rezolvă mica întâlnire cu mine şi Olimpia într-un stil dur şi eficient, apoi se întoarce la hotel, unde se culcă cu conştiinţa împăcată. Totul a fost rezolvat cu succes… Atunci ce a mai căutat la Bîrsan? Evident, «cutia» pe care o lăsase Rodica. De ce o lăsase şi ce cuprindea? Întrebări, întrebări. Oricum, Strasser îi acorda o mare importanţă, după riscurile pe care le-a înfruntat. Nu avea conţinutul aşteptat? Aşa se pare, căci a pierdut momente preţioase cu «interogatoriul» lui Bîrsan.

Şi când se părea că a sfârşit totul cu bine, intervine hazardul care trage linia finală în aventuroasa existenţă a lui Strasser. …De unde se vede că nu numai în basme binele învinge.”

Stilul mai confuz al ultimei părţi se datorează lui Fane, care, întors de la masă, se apucase să citească primele pagini, deranjându-mă cu uimirile lui manifestate onomatopeic.

— Bravo, Gelu, pentru o compunere pe temă fixă, foarte bine, altfel…

N-am mai reuşit să aflu continuarea, pentru că în acest timp Roman şi-a făcut o apariţie spectaculoasă: năvăleşte pe uşă, se mută câteva clipe de pe un picior pe altul, trage aer în piept şi cu o voce cavernoasă, hârşâită de raţia zilnică de douăzeci de Carpaţi fără filtru, anunţă solemn:

— A fost prins tipul care a furat bijuteriile de la domnişoara pictoriţă.

Surpriză mare: celebrul X… era o veche cunoştinţă de a mea – Marin Brîndea. Marin încercase să vândă bijuteriile furate şi întâmplarea a făcut ca unul dintre cei cărora încerca să i le plaseze spre cumpărare să fie un sublocotenent de miliţie.

— Fane, începe numărătoarea inversă. Să avem o discuţie cu Brîndea şi pe urmă mergem la Gibi să-i prezentăm raportul.

Capitolul XII

Totul se plăteşte… într-o seară.

Bineînţeles, tovarăşul Panait n-a crezut o iotă din povestea senzaţională pe care i-am comunicat-o drept premiu pentru răbdarea şi înţelegerea lui. În timp ce-i povesteam: „şi atunci hoţii… dar eu n-am stat pe gânduri şi… imaginaţi-vă, voia să mă tortureze… noi legaţi fedeleş… eu, cu bricheta… motocicleta ca vântul…”, vedeam cum ochii lui oţelii se măresc din ce în ce mai tare, iar faţa capătă nuanţa aceea rară, numită *„bleu aubergine”* sau, mai pe românește, „vânăt-apoplectic”. În final admiraţia mea pentru stăpânirea de sine a tovarăşului Panait a atins culmi nebănuite: fără a face un comentariu, a luat mapa cu desene şi, prevenitor, m-a condus până la uşă, recomandându-mi, cu multă delicateţe, „să-mi revin din emoţiile violente, să-mi iau un lung concediu şi să-l petrec într-o zonă cu climă blândă, neiritantă.”

Încă mai zâmbeam când am ajuns în stradă. Un soare frumos se răsfăţa în moarul brun-roşcat al frunzelor moarte. O nostalgică zi de toamnă… Ce-ar fi să mi-o ofer? Mă simţeam ca o gâză amorţită care dă de o rază de soare. Deci, astăzi tragem la fit! „Sedusă şi abandonată”, îmi spusei cu un surâs dulce-amar. Într-adevăr, Gelu Ionescu m-a abandonat cu totul de câteva zile… Dacă m-a şi sedus, asta-i altă întrebare.

Mi-am scos basca, lăsând părul să se bucure şi el de soare. Călcând printre frunzele foşnitoare, mi-am rememorat ultimele zile…

După aventurile incredibile – avea dreptate tovarăşul Panait să nu mă creadă –, care s-au terminat la Otopeni, a urmat o perioadă de calm plat. În aceeaşi noapte, pe când îmi inventariam rănile, a venit Gelu şi m-a întrebat la ce oră a sosit Strasser la Teciuleşti.

A doua zi dis-de dimineaţă am primit câteva telefoane; la un moment dat a intervenit în conversaţie şi colegul lui Gelu, Cernea, un tip deosebit de impertinent şi plin de sine, exact ce am detestat eu totdeauna. Şi… nici un şi… am aşteptat cu sufletul la gură să apară Gelu, să-mi dea un telefon. Degeaba, n-a venit. Şi tot aşa şi în zilele următoare. A dispărut cu totul, sau mai bine zis a făcut totul să mă evite. Eu am rămas acasă, pândind vreun semn, zadarnic însă. În cap mi se ciocneau tot soiul de întrebări, cărora nu le găseam răspunsul. Totul părea neverosimil, fără cap şi fără coadă, iar lucrurile pe care le aflasem nu se îmbinau în acel tablou perfect pe care îl

afli de obicei la încheierea unei întâmplări polițiste. În cele din urmă, cum Gelu nu apărea, m-am apucat de treabă. Am terminat desenele a căror soartă păruse pecetluită la un moment dat. Apoi, cu un ochi pe geam, mi-am amintit de învățăturile mătușii Amalia și am hotărât că puțină ordine nu mi-ar strica. Cum casa mea arăta ca după un ciclon, plus anticiclonul respectiv, a urmat o vreme în care atenția și mâinile mi-au fost în întregime ocupate cu mături, detergenți, etc., etc. „Fetițo, dacă vrei să știi cum arată viața unei femei, privește-i sertarele”, mi-am repetat una din lozincile mătușii, dedicându-mă sertarelor cu tot entuziasmul de care eram în stare. Dar Gelu n-a apărut. În casa ca paharul, gata să primească pețitori, am stat și am gândit. Nu știam ce-mi reproșa Gelu, dar evident găsea că e mai potrivit să nu mă vadă. Ei, asta-i și n-ai ce-i face, să continuăm să trăim ca și cum ultima săptămână n-ar fi existat! Din păcate, nu reușeam în nici un chip. Vechile mele spaime au reînceput să apară… Cum, n-aș putea spune exact: mai întâi un coșmar mititel… apoi telefonul care a sunat și n-a răspuns nimeni… când am ieșit după cumpărături am avut din nou senzația că sunt urmărită… Clar, eram pe punctul de a face o criză depresivă.

Prin urmare, azi dimineață am decretat că nu mai merge așa. Și am trecut la fapte. Mi-am pus taiorul „verde-salcie”, culoare care știam că-mi pune în valoare într-un chip fermecător ochii verzi și tenul smead, am aplicat un strop de Fidji pe lobul urechii stângi neuitând să asortez basca la mănuși, mănușile la poșetă, și aceasta la pantofi, am pornit să-mi refac viața.

La început strada m-a dezorientat un pic, după atâta claustrare. Aveam senzația că niște ochi nevăzuți mă cercetează încontinuu, că fiecare trecător e un virtual urmăritor. Dar, nu-i așa, e și normal să fiu privită… o apariție atât de distinsă și încântătoare! Cu asemenea gânduri frivole am ajuns la tovarășul Panait, unde mi-am rezolvat destul de mulțumitor treburile. Să-l ia naiba pe Gelu, n-are decât să…

— A, pardon duduie, iertați-mă… Dar stați puțin… Nu cumva ne-am cunoscut?

Privirea mea „nr. 3, pentru indivizi care acostează tinere pe stradă”, a șovăit… într-adevăr, distinsul domn cu tâmple grizonate îmi părea cunoscut. De unde?…

— Nu cumva erați împreună cu tovarășul căpitan Ionescu?

Asta-i. Sigur. Pe domnul acesta l-am văzut în noaptea de pomină de la Snagov. Numai că atunci era în plină desfășurare de răcnete și lovituri.

— Domnul… nu-mi reamintesc exact…

— Bîrsan. Ce coincidență, tocmai mă gândeam la dramaticele întâmplări prin care am trecut…

Îmi reamintesc că domnul Bîrsan fusese destul de scuturat în noaptea cu pricina. Oricum, pare că și-a revenit complet; doar vreo două vagi cicatrice i se mai văd pe față, dându-i un aspect de fost student la Heidelberg.

— Ce oroare, domnișoară…

— Iason. Olimpia Iason.

— Ce oroare. De necrezut. Am fost extrem de zguduit. Știți, eu, un inginer obișnuit cu lumea calmă a faptelor exacte, să mă trezesc într-un asemenea infern…

— Aveți dreptate, o adevărată aventură.

— O, mai mult, o adevărată tragedie. Am pierdut doi amici, pe Brana și pe logodnica lui…

— Rodica Luca, am cunoscut-o.

— Da?… Cine și-ar fi închipuit așa ceva despre ei? Domnișoară, nu aș vrea să par deplasat, dar n-ați dori să intrăm undeva, să bem o cafea? Știți, simt nevoia să vorbesc cu cineva care a trecut prin drama asta. Cu soția mea nu pot discuta, face adevărate crize de plâns.

Și eu simțeam nevoia să vorbesc cu cineva. „*Faute de mieux*”, hai să vorbim cu Bîrsan. Mai ales că prestanța sa ușor trecută punea în valoare linia „*dernier cri*” a taiorului meu.

— Să intrăm la „Miorița”. Văd că au scos mesele în curte.

În călduța zi de sfârșit de toamnă, totul mi se păru plăcut și plin de un farmec molcom și tihnit.

— Două cafele. Doriți și un coniac? Îmi permiteți? spuse domnul Bîrsan aprinzându-și o țigară. Groaznic, într-adevăr… Iată, acum nu-mi vine să cred că totul a fost adevărat.

— Rodica Luca vă era prietenă bună?

— Mai ales logodnicul ei, Brana, mi-a fost prieten. Foarte trist… Ai impresia că știi totul despre cineva și deodată… Nu mi-aș fi închipuit pentru nimic în lume că sunt spioni.

— S-a dovedit că făceau spionaj?

— Cum, dumneavoastră nu știți? Am avut impresia că sunteți de la miliție…!

— O, nu, îl însoțeam doar pe domnul Ionescu. Dar într-un fel eram și eu amestecată în povestea asta.

— Da, chiar mă întrebam de ce îl însoţeaţi pe domnul căpitan. Acum mi-aduc aminte, parcă era vorba că vi s-au furat nişte bijuterii şi un tablou.

— Bijuterii?!… Mici fleacuri fără nici o valoare. Dar de tablou mi-a părut rău, era o amintire.

— Şi-l urmăreaţi pe Strasser?… Extraordinar, era şi hoţ? Dumnezeule, ce bestie! Există o pedeapsă divină, domnişoară!

— O exista, dar nu el mi-a furat tabloul. Miliţia nu l-a găsit în maşină sau în bagajele lui.

— Tabloul era de valoare?

— Nu ştiu exact. E o treabă foarte încurcată.

— Probabil că avea o mare valoare. Ăştia merg la sigur. S-a găsit?

— Nu ştiu, nu cred.

— Cum, nu v-aţi interesat? Doar vă aparţine. Dacă este un obiect de valoare…

— Este legat de atâtea amintiri neplăcute…

— O, domnişoară, vă înţeleg perfect. Şi eu sunt un sentimental. Iată, o zi ca aceasta şi o prezenţă atât de plăcută ca a dumneavoastră înseamnă o adevărată oază, o amintire nepieritoare. Şi avem atât de puţine clipe plăcute! Îl condamn pe Brana pentru ce a făcut, dar într-un fel îl şi înţeleg… Rodica era frumoasă. Un bărbat simte nevoia de armonie, de frumuseţe, de poezie… Vă place poezia?

Domnul Bîrsan părea brusc pornit pe calea lirismului. Uşor jenată, m-am mişcat pe scaun.

— De, ştiu eu, depinde.

— Desigur, cea bună. Baudelaire, Valéry… Verlaine… ştiţi, am un adevărat cult pentru Verlaine. Aţi citit poeziile lui?

„Asta îmi mai lipsea, recital de poezie. Am impresia că trăiesc într-o lume bântuită de suflete îmbătate de lirism.”

— Şi muzica… Desigur, vă place muzica, domnişoară. Cu asemenea ochi nu se poate să nu vă placă muzica.

Cred că a venit momentul să găsesc o formulă de retragere. „Magnetismul meu funcţionează fără greş… din păcate, nu în direcţia care ar trebui, dar… asta ţi-e soarta, copilă cu ochii verzi!”.

— Dacă aţi şti ce înseamnă muzica şi poezia în viaţa unui biet om, hărţuit de probleme practice, de cifre şi aparate! Ştiţi… muzica înainte de toate… Rămase o clipă tăcut, dus pe gânduri. Ştiţi franţuzeşte?… Uneori îmi spun că mi-am greşit viaţa, că eram ursit unei alte sorţi.

Cu grijă sorb cafeaua până la zaţ. E timpul să plec.

— Poate aveţi dreptate. Vai, dar s-a făcut aproape 12. Trebuie să plec.

— Îmi pare rău, domnişoară. Dar sper să ne mai vedem. Simt că suntem două naturi asemănătoare. Nu îndrăznesc să vă cer numărul de telefon, dar dacă vreţi… iată cartea mea de vizită… dacă veţi avea timp odată…

— Desigur, desigur, mi-a făcut plăcere. La revedere, domnule Bîrsan.

Trebuie să mă grăbesc, este târziu. Poate reuşesc totuşi să-l găsesc pe Gelu.

* * *

În cele din urmă l-am găsit. Începută pe un ton tăios, discuţia a devenit interesantă şi în cele din urmă palpitantă. Cred că Gelu are intenţii serioase, altfel nu m-ar prezenta prietenilor lui din copilărie; cel la care mă refer, Fane, m-a impresionat plăcut prin seriozitatea şi grija pe care o manifesta pentru mai tânărul „Geluţ”. Nu ştiu de ce vecinul meu se face verde de câte ori îi spun şi eu aşa…

A doua zi, proaspătă şi vioaie, am dat un telefon la Institut, ultimei mele victime, distinsul domn îmbătat de poezie.

— Alo, domnul Bîrsan? La telefon Olimpia Iason.

— Ce plăcere, domnişoară! Presimţeam eu că veţi telefona… după o întâlnire atât de plăcută!

— Aveţi dreptate. Aş vrea să mai vorbim. Am impresia că mai avem multe să ne spunem. Unde am putea avea o discuţie tihnită?

— V-aş putea invita la vila mea de la Snagov? Dacă amintirile neplăcute nu-s prea vii…

— Nu, e perfect. La ce oră?

— Când doriţi, după-amiază.

— La 5 e bine?

— Perfect. La ce oră şi de unde să vin să vă iau cu maşina?

— Nu vă deranjaţi, mai am nişte treburi. Am să vin cu Rata, dealtfel cunosc drumul. În jur de 5 sunt la dumneavoastră. La revedere.

Data trecută când venisem la Bîrsan nu fusesem prea atentă la peisaj. Drăguţ cuib şi-a aranjat familia Bîrsan. Se părea că domnul Bîrsan a uitat de vizita mea: nu mi-a deschis nimeni. Tocmai când mă întrebam ce-mi rămâne de făcut, a apărut, scuzându-se: — V-am văzut la Rată, dar n-am reuşit să vă ajung.

Domnul Bîrsan era în perfectă armonie cu linia englezească a casei:

pantaloni de tweed, pulover pe gât, jachetă de căprioară. Îmi sărută mâna mai lung decât s-ar fi cuvenit şi mă conduse în odaia cunoscută: soba mare şi albă, în care murea un foc plăcut, masa din lemn masiv, pe pereţi ceramică de Vama şi Rădăuţi. Deşi amintiri neplăcute îşi iţeau capul, a trebuit să recunosc că o astfel de casă îmi imaginam şi eu în momentele nostalgice când visam o „reîntoarcere la glie”.

— Mare plăcere îmi face venirea dumneavoastră. Doriţi să beţi ceva, o palincă, o votcă?

— Votcă, cu multă gheaţă.

— Din păcate, gheaţă n-am. Ştiţi, soţia mea…

Învârtind între degete paharul cu votcă, îl privi lung pe Bîrsan… orice început e greu, nu-i aşa?

— Domnule Bîrsan, sunt convinsă că ştiţi pentru ce sunt aici.

— Vai, domnişoară, nu îndrăznesc să sper.

Rezemat de pervazul lat al ferestrei, Bîrsan mă priveşte seducător, gen Charles Boyer. Las paharul pe podea şi îmi scot din geantă o tabacheră mare, de „artilerist”, cum ar zice mătuşa Amalia. Ţigara o bat de unghia degetului mare, cum am văzut în nu mai ştiu ce film; bineînţeles Bîrsan sare să mi-o aprindă cu un minunat Ronson de aur. Întârzie aplecat asupra mea un lung moment, aţintindu-mă cu o privire grea de dulci promisiuni. Un miros proaspăt de lavandă Yardeley mă învăluie. Îmi înalţ faţa şi strecor printre gene privirea numărul 6, „absolut irezistibilă”, hotărând că e momentul pentru prima mutare: — Să zicem că am venit să discutăm poezie… Baudelaire, Valéry şi Verlaine… mai ales Verlaine… într-adevăr cred că Verlaine are ceva care ne uneşte pe amândoi. Cum spuneaţi dumneavoastră… ce simţiţi, domnule Bîrsan, când auziţi versul acesta… „*de la musique avant toute chose*”?

Trupul de alături se încordează, străbătut parcă de un curent electric. Îmi aruncă o privire scurtă şi se ridică îndreptându-se spre fereastră. Întors cu spatele, îşi aprinde o ţigară… un norişor albăstrui pluteşte peste tăcerea noastră.

— Prin urmare, domnule Bîrsan…

Ca trezit dintr-un vis lung, tresare:

— Meditam la ce răspuns aş putea să vă dau.

— Socotiţi că a venit „minutul adevărului”. Un răspuns deschis, ca între oameni de afaceri.

Se întoarce şi spune scurt:

— Nu pricep.

Cum figura lui Bîrsan pare să exprime o înghețată nedumerire, trec la a doua mișcare. Mă ridic grațios și spun cu un surâs confuz: — O, iertați-mă, se pare că am interpretat greșit vorbele dumneavoastră. N-are nici o importanță. Așa sunt eu, un pic bizară, nu mă luați în serios.

Îmi adun lucrurile și mă îndrept cu voită nepăsare spre ușă. Bîrsan, cu o mișcare rapidă, se interpune între mine și ieșire. Sprijinit cu spatele de ușă, mă privește printre gene. O privire tăioasă mă pironește în loc. Printre fălcile încleștate, șoptește: — Și dacă totuși…

— Totuși ce, domnule Bîrsan? îi arunc degajată.

— Dacă totuși versul acela mi-ar sugera ceva deosebit?

— Depinde ce v-ar sugera.

Râsul lui Bîrsan e destul de scrâșnit ca să-mi bage spaima în oase.

— Sunteți o mare surpriză pentru mine, domnișoară. Mărturisesc că aveam o bănuială… dar mă uimiți, jucați într-adevăr tare.

Mă reașez în fotoliu, potrivindu-mi picioarele pe o linie cât mai elegantă, las o scurtă pauză și, ca o înrăită pocheristă, îmi joc cacialmaua: — Ce ar fi să lăsăm fleacurile? Sunt o femeie în toată firea, iar dumneata știi exact cum stau lucrurile. Ieri m-ai lăsat să înțeleg aceasta. M-am gândit că ar fi putut fi o gafă. Dar mi-am dat seama că ești prea deștept pentru asta… Prin urmare, autoportretul este la dumneata sau, oricum, a fost la dumneata.

— Autoportretul? înălță Bîrsan din sprâncene.

— Așa-i spun eu. Pomenind ieri versul care se afla pe autoportret, era clar că l-ai văzut, ba chiar că l-ai studiat cu atenție… Pe mine m-ai pus la încercare: ori nu știam, și atunci ar fi trebuit să continui idila „aluzivă” în speranța că vei afla ce amintiri îmi sugerează acel vers, ori…

— Ori ce ar fi urmat?

— Exact ceea ce se întâmplă azi. Deci, calculul era bun.

— Încă o dată, am impresia că v-am subestimat…

— Exact. Naivitatea mea era o mască, așa cum este și alura dumitale de bărbat cuceritor între două vârste. O, nu te supăra, n-am vrut să te jignesc, dimpotrivă.

— Deci, ați venit să discutați afaceri? Degajat, Bîrsan umple din nou paharele și soarbe lung din băutură. Se pare că nu am de ales. Și ce propuneți, domnișoară?

— Poți să-mi spui Olimpia. Din acest moment, vrem, nu vrem, vom

forma un „cuplu”… nedespărțit.

— Deci, îmi propuneți o afacere în doi, mai bine zis în trei…

— Cum în trei?

— Păi, dumneavoastră, eu și miliția. Ce-a zis amicul dumneavoastră, căpitanul Ionescu, de această soluție?

— Vai domnule, să nu amestecăm lucrurile. Gelu este vecinul meu și, ca între vecini, e normal să-mi dea o mână de ajutor când mă năpădesc hoții, mai ales dacă sunt luată pe neașteptate. Dar afacerile rămân afaceri și ar fi culmea să amestec miliția în treaba asta!

— Totuși, înainte de a lua o hotărâre, puteți să-mi spuneți care-i exact rolul dumneavoastră în această afacere?

— Cu plăcere… între noi nu-și mai au rost secretele. Cum v-am spus, formăm un cuplu… la bine și la rău… nu? Să sperăm că la bine. Deci… mi-am dat seama de mult că tabloul cuprindea cifrul unui seif. Era vorba de o sumă foarte mare, probabil enormă, după osteneala pe care v-ați dat-o, dumneata și Strasser, pentru a pune mâna pe tablou… Spune-mi, dumneata erai unul dintre cei care au intrat la mine?

Bîrsan dădu din umeri:

— Scuzele mele, nu te bănuiam atât de cooperantă.

— De nevoie, domnule, de nevoie. Bineînțeles că aș fi preferat să păstrez totul pentru mine…

— Și ce te-a făcut să renunți? Ieri mă convinseseși că ești o blândă și neștiutoare oiță.

— Până acum am încercat să merg pe mâna mea, dar a trecut prea mult timp și mă întreb ce șanse mai am. E o afacere prea mare pentru mine. În plus, s-a făcut prea mult tapaj, prea mulți știu despre ce e vorba… Trebuie, deci, să accept un partener.

— Deci…

— Repet, trebuie să accept un partener. Iar dumneata pari cel mai convenabil. Oricum, ești singurul cu care pot lua legătura.

— Fericit de alegere, râde urât „partenerul” meu.

— Afară numai dacă… Căci e și un „dacă”!

— La ce te referi?

— Uiți că filmul e la miliție.

— Ce film?

— Parcă ziceam că suntem parteneri? În bagajele lui Strasser nu a fost găsit „autoportretul”, ci doar niște filme, iar pe unul dintre ele era

fotografiat „autoportretul”… pentru ei e o treabă de rutină ca să înţeleagă.

Bîrsan mă privi lung, apoi înălţă paharul spre mine:

— În privinţa asta poţi fi liniştită: filmul era trucat, am schimbat versul. Apropo, acum poţi să-mi satisfaci curiozitatea? Ce înţeles are faimosul vers?

Ridic şi eu paharul în semn de închinare şi-i spun surâzând „diabolic”: — Amice, chiar mă crezi naivă… ar fi culmea să-ţi dau ultima parte a cifrului! Asta-i „asigurarea mea pe viaţă”. Nu vreau să păţesc ca Rodica.

— Rodica era lacomă şi proastă, spuse sec.

— O, lacomă sunt şi eu, dar proastă…

— Bun, atunci ce propui?

— Târg cinstit, juma-juma, vezi ce generoasă sunt? Dar nu aici, „dincolo”.

— Nu te înţeleg…

— Ba ai înţeles foarte bine. De ce crezi că am aşteptat atâta vreme? Dacă aş fi putut pleca, de mult îmi luam eu zborul. Deci, „mă scoţi”. Pari un tip cu relaţii.

Bîrsan îmi aruncă obişnuita privire lungă şi începu să măsoare încăperea cu paşi mari. Pare destul de ameninţător şi mici fiori au început să-mi treacă prin şira spinării. Mi-am ascuns senzaţiile intime sub un râs perlat: — Vezi, Bîrsane, de asta nu-ţi spun aici. Şi n-ai ce-mi face, nu ai cum să mă sileşti!

— Nu fi chiar atât de sigură, zise, cântărindu-mă cu o lucire de cruzime în ochi.

— Raţionez, domnule, raţionez. Chiar dacă m-ai tortura, ai putea fi sigur de ce-ţi voi spune? Dacă mint? Prin urmare, dacă îţi umblă idei macabre prin cap, renunţă la ele, nu fac doi bani. Este în interesul dumitale să fim împreună acolo, în Elveţia, în acea clipă minunată în care… Dar întrebarea e, cum ajungem până acolo?

— S-ar putea face ceva, dar e treabă de durată. Şi dacă îţi vine vreo altă idee? adăugă Bîrsan cu un surâs ambiguu.

— În privinţa asta poţi fi liniştit. Ştiu că în joc sunt milioane. Dar cum ai aflat de tablou? am spus, scoţând o altă ţigară din tabacheră.

Cu un salt de animal de pradă, Bîrsan ajunge la mine şi îmi prinde încheietura mâinii într-un cleşte de oţel. Cu cealaltă mână smulge tabachera. Mascându-mi durerea, spun ironic: — O, ce te aşteptai, să fie vreun magnetofon micuţ… poate chiar un minipost de radioteleviziune? Îmi pare

rău, în utilajul meu încă nu se află aceste drăgălașe gadgeturi. Deci, cum ai aflat?

Bîrsan se îndepărtează, ia un scaun și-l întoarce, așezându-se cu bărbia sprijinită de spătar: — Strasser mi-a cerut să-i aduc tabloul, când ai refuzat să i-l vinzi. Am bănuit că e o afacere „grasă”.

— Ce legătură avea tipul acela… Brana?

— Vai, dar ce curioasă e micuța domnișoară! Nici o legătură. Te interesează Brana? Aș putea să-ți pun aceeași întrebare: Ce legătura ai cu Brana și de ce te interesează moartea lui?

— Vreau să știu cum stăm. Nu vreau să fiu amestecată în cine știe ce complicații.

— Treaba asta nu te privește.

— Dar dacă dumneata ai un amestec?! Nu uita că soarta mea va depinde de soarta dumitale.

Mi se făcu frică. Cred că am exagerat: Bîrsan păru pentru un moment gata să-și asume toate riscurile și să-mi astupe gura pentru totdeauna. Cu vădită greutate, reușește să se stăpânească: — Nu am nici un amestec, sper că am fost limpede! Altceva?

— De ce ai trimis-o pe Rodica la mine?

— Se spunea că ești „impresionabilă”. Strasser spera că te va convinge să le vinzi.

— Și cum nu le-am vândut, ați aranjat o scenă de groază. Dumneata mi-ai omorât canarul?

— Nu eu…

— Celălalt.

— …Strasser insista să fii speriată, mai ales că „autoportretul” nu l-am găsit, iar fotografiile celorlalte tablouri au arătat că nu conțineau nici o informație utilă.

— Admir repeziciunea cu care v-ați mișcat. La Buzău nu l-ați găsit…

— Exact…

— Și atunci ați pus la cale o a doua spargere, când m-am întors.

Bîrsan, hotărât să meargă până la capăt, continuă răbdător:

— Bănuiam că ai adus „autoportretul”, cum îi spui, iar timpul ne presa. Când am văzut clișeele mărite, am înțeles ceea ce bănuisem doar până atunci: erau în joc bani, probabil o sumă mare. Ultima parte a cifrului era însă de neînțeles.

— Deci, aveai nevoie de mine. Ei, totul e bine când se termină cu bine.

Ce facem cu plecarea?

— Aşteptăm. Nu ştiu cât, dar în mod sigur cei care l-au trimis pe Strasser vor lua legătura cu mine; moartea acestuia le-a dat treburile peste cap. Voi trata cu ei şi le voi pune condiţia ieşirii noastre.

— Şi cu „Puşica” ce faci, o laşi de izbelişte?

— Nu-i duce grija. Poate e mai bine aşa, totdeauna mi-am dorit o viaţă nouă… zise, reluându-şi aerul cuceritor.

— Mai e un amănunt, ce-ai făcut cu „autoportretul”?

Bîrsan pară sec:

— L-am distrus. Era „corp delict”, nu?

M-am lăsat pe spate, zâmbind ironic.

— Nu te cred, Bîrsane. Ar fi fost o enormă prostie, un lucru primejdios. Dacă „ceilalţi” devin suspicioşi, ce te faci? Prea e totul cusut cu aţă albă… moare Strasser, dispare tabloul… Nu zic, un mic retuş, mai ales la cifru, oricând se poate face… Dar să-l distrugi?! Nu, nu te cred.

O maşină se auzi pe şosea. Bîrsan se duse la fereastră şi o urmări până dispăru.

— Nu prea domneşte încrederea… Am remarcat că m-ai urmărit şi la Rată. N-avea grijă, n-am adus nici o „coadă” după mine. Îţi repet, ştiu câţi bani sunt în joc. Dar dacă într-adevăr ai distrus tabloul, nu mai facem afacerea, e prea primejdios. Ies din combinaţie, mi-e frică.

Bîrsan se gândi o vreme, evident cântărind riscurile şi avantajele. Într-un târziu se decise: — Şi dacă nu l-am distrus?

— Să te cred, să nu te cred… Trebuie să-l văd!

— Ce micuţă necredincioasă!

— Asta e. Trebuie să-l văd.

— Imposibil, nu este aici.

— Imposibil, nu te cred. Dacă nu l-ai distrus, aici trebuie să fie.

— L-am dus la Bucureşti.

— Ca să dea „Puşica” peste el!?

— L-am ascuns în altă parte.

— Nu ai avut timp, şi apoi era periculos să te plimbi cu „corpul delict”.

— De ce ţii atâta să-l vezi?

— Ca să mă conving că există.

— Există, ţi-am spus.

— Atunci, de ce nu mi-l arăţi? Ori nu există, ori nu ai suficientă încredere în mine, vrei să mă trişezi, şi ies din treaba asta periculoasă.

Ca izbit de un gând neașteptat, mă privi cercetător:

— Insistențele dumitale mi se par curioase. Doar dacă… Ia spune, drăguță domnișoară, care sunt primele trei serii de numere ale cifrului?

Mă las pe spate și zâmbesc superior:

— Vezi, Bîrsane, abia acum formăm un cuplu. Să fiu sinceră, mă miram că nu te-ai „prins” până acum. Asta e, n-am reținut cifrele! Pare culmea tâmpeniei, dar n-am ce face. Știam tabloul în siguranță, nu aveam de ce să-mi încarc inutil memoria. Când a fost furat, am crezut că mi-a scăpat „pleașca”. Mă apucau toate nebuniile când mă gândeam c-am avut totul și că dintr-o prostie am pierdut o avere. Îți dai seama ce am simțit când m-ai abordat. Deci, partea dumitale de cifru contra partea mea. Ți-am spus, afacere cinstită…

— Ești de un tupeu nemaivăzut…

— N-am de gând să mă supăr. Înțelegi de ce vreau să văd tabloul.

— Ca să vezi numerele. Ascultă, păpușico, nu cumva te crezi prea deșteaptă?

— Fii serios, Bîrsane. Nu am cum să iau cifrele, doar știi că nu-s vizibile cu ochiul liber, dar trebuie să văd tabloul, să fiu sigură că există și nu l-ai modificat.

Măsurându-mă cu o privire care-mi reaminti că sunt precum o dresoare cu tigrul ei preferat, Bîrsan păru într-un târziu să se hotărască. Simțeam că fruntea și palmele îmi erau ude de transpirație. Încordarea ultimei scene mă sleise de puteri. Îl urmării pe Bîrsan, care se duse la masă, meșteri ceva, și ceea ce părea blat masiv se dovedi un sertar bine mascat. De acolo scoase un carton și mi-l întinse; era într-adevăr tabloul lui Raoul, blestematul de „autoportret”, care-mi scosese peri albi și-mi dăduse destule coșmaruri ca să-mi ajungă pentru o viață.

— Ce moment înălțător! Cu reculegere să privim multcăutatul tablou! se auzi o a treia voce.

Ne-am întors amândoi, Bîrsan gata să sară, eu cu nespusă ușurare. În ușă stătea el, scumpul, adoratul și multîncercatul meu vecin, Gelu Ionescu.

* * *

De atunci vremea s-a scurs monoton, dar plăcut. Astă-iarnă am fost la ski cu Gelu și cu ABC; cu toate strădaniile mele, n-am putut face nimic: hotărât n-au stofă de skiori. În ciuda sfaturilor, culese dintr-o cărticică pe care mătușa Amalia mi-a pus-o la dispoziție – „Să învățăm skiul cântând” –,

n-au reuşit decât să rupă beţele, skiurile, o sanie şi doi brazi care se aflau, nefericiţii, în drum! Nici cu pictura n-am avut mai mult succes – ba, să nu mint! – Roman s-a dovedit extrem de receptiv la fenomenul artistic şi e vorba să deschidă şi o mică expoziţie (în fond, dacă un vameş a reuşit atât de bine, de ce nu s-ar putea lansa şi un plutonier major?), el şi cei doi fii ai săi, care au renunţat cu totul la şotii; acum toţi trei îşi consumă timpul printre pensule, vopseluri şi uleiuri de in.

Mătuşa Amalia îmi spunea că „aşa e viaţa, trebuie să te împaci cu drumurile ei neştiute, fetiţo”. Această cugetare, plus multe alte panseuri, plus un sac de impresii de călătorie şi vreo suită de diapozitive ni le-a înfăţişat la masa de pomină după reţelele lui… Kogălniceanu!…, pe care ne-a oferit-o la întoarcerea din Elveţia.

Ce istorie a fost şi asta! Excursia am câştigat-o eu la Pronosport, pe un buletin pe care l-am completat punând la întâmplare X, 1, 2… vă daţi seama că habar nu am de fotbal. Am cedat-o mătuşii Amalia, să mă recompensez cumva pentru emoţiile prin care o făcusem să treacă, mai ales că aveam în acele momente destul încurcături ca să nu-mi ardă de plimbări. Au urmat nenumărate discuţii despre „sacrificiu”, în care am ieşit învingătoare. La capitolul „Din ce se compune bagajul unei doamne care călătoreşte în străinătate”, n-am mai rezistat şi am dat bir cu fugiţii. Gelu a rămas eroic până la capăt. Rezultatul a fost că, după plecarea mătuşii, am descoperit lipsa din garderoba mea a singurei rochii de seară pe care o păstram în speranţa unor ocazii deosebite (acordarea Premiului U.A.P., baluri etc., etc.). Bineînţeles l-am şmotruit pe Gelu cu destulă moderaţie totuşi, pedeapsa i-a venit de la mătuşica mea: i-a trimis o ilustrată în stilul ei abscons pe care n-au reuşit s-o descifreze nici Gelu, nici deşteptul lui amic ABC. Noroc cu şeful lor, care i-a pus la punct cu un râs sănătos şi cu proverbul: „Hoţul cu un păcat, păgubaşul cu o mie”, altfel cine ştie ce ar mai fi născocit mintea înfierbântată a celor doi şi cine ştie ce spioană celebră mi-ar fi considerat mătuşica!

Mi se scârbise de atâta muzică. Dimineaţa de la 8 începeam audiţia şi, cu o pauză de prânz, o continuam până în miez de noapte. Mătuşa Amalia spunea că îmi merit soarta, dacă în copilărie chiuleam cu regularitate de la orele de cor. Îmi împuiase capul cu urechea ei muzicală…

Acum totul s-a terminat în cel mai fericit mod cu putinţă, cel puţin pentru mine… Ce repede trece timpul…

* * *

E vară, e cald, marea, de un albastru mediteranean, se străvede printre vile cochete, nisip fierbinte, palmieri, iahturi. Iar eu, urmată de suita de credincioși admiratori – sunt doar o femeie de aur, nu? –, îmi joc rolul între toalete fastuoase, baruri, bijuterii, dancinguri și piscine. N-aș zice că-mi displace… Singurele probleme sunt de ordinul cum să potrivesc o broșă magnifică pe o rochie care începe cu treizeci de centimetri mai jos de bărbie…

Acum mă iertați, mă așteaptă iahtul meu… Hotărât, o croazieră mi-ar mai alunga plictisul…

Sărmanul Raoul, cred că acolo, printre norișorii trandafirii, zâmbește cu o duioșie tristă.

Uitasem, am descoperit că-i plăcea Chopin, glorie nemuritoarei nocturne nr. 18…

Capitolul XIII

Ascensor spre… tribunal.

Veleitarul actor din mine învinsese. Aşteptasem cu nerăbdare momentul când trebuia să-mi fac intrarea spectaculoasă şi cu nonşalanţă să dau replica. Păcat că spectator era doar Fane.

O vreme am urmărit cu ochi de cunoscător transformarea extraordinară prin care trecea Bîrsan. Faţa nu-i mai păstra nimic din calma distincţie de odinioară; ca privite într-o oglindă deformată, trăsăturile îşi exprimau rând pe rând furia, o căutare disperată, apoi resemnarea. Încetul cu încetul, cu o sforţare de necrezut, s-a liniştit şi a lăsat să-i apară pe chip un amuzament zeflemitor.

— S-ar părea că aveţi geniul apariţiilor neaşteptate, tovarăşe căpitan. Deci, vă urmăm?

— Exact, domnule Bîrsan. Maşina ne aşteaptă.

Lăsându-i pe Roman şi Dinu să efectueze o minuţioasă percheziţie, ne-am urcat în maşina de la volanul căreia ABC ne-a aruncat o privire care reuşea să pară indiferentă. Restul drumului s-a petrecut într-o tăcere desăvârşită, într-o admirabilă reculegere pentru maniera elegantă de a şofa a lui Cernea. Bun prilej pentru a-mi rememora evenimentele ultimelor zile.

* * *

— Domn căpitan, e o neînţelegere! Daţi ordin să-mi dea drumul!

Acestea au fost cuvintele cu care Marin Brîndea ne-a întâmpinat, pe Fane şi pe mine, în acea după-amiază în care Roman ne adusese vestea prinderii celui care încerca să comercializeze bijuteriile furate de la Olimpia. Aproape că nu-l recunoşteam: zâmbetul nevinovat, părul tuns scurt şi dispariţia ornamentaţiilor favoriţi şi a mustăţii îi dădeau un aer de tânăr studios.

— Bine, Marine, ziceai că ai avut „notă mare la pricepere”, cum te-ai băgat în afacerea asta?

— Sunt amintire de la mama, domn căpitan. Voiam să-i fac un cadou lui tanti şi neavând bani am zis să le vând. Pe onoarea mea, domn căpitan.

— Vezi că „mama” a reclamat furtul lor ieri dimineaţă. Pentru asta iei

un an, doi, acolo. Pușcăria pe viață o faci pentru participarea la crime și spionaj. Strasser n-a părăsit țara.

O adâncă uimire se așternu pe fața lui Brîndea. Disperat, începu să bâiguie:

— Ce crime? Ce spionaj?… Domn căpitan, eu sunt hoț cinstit… Spun tot, domn căpitan. Că doar n-o să putrezesc în pușcărie pentru niște amărâte de tinichele… Dar strasuri n-am luat, domn căpitan, să știți.

Și, într-adevăr Brîndea, într-un elan narativ, ne-a povestit cu amănunțime participarea sa la evenimentele ultimelor zile. Rolul și aparițiile sale în acțiune erau cele din „varianta Strasser”, singurul element schimbat era numele partenerului: Bîrsan.

Nu pot spune că schimbarea aceasta a numelui celui de-al doilea partener în proba de dublu masculin la care luase parte Brîndea ne-a impresionat peste măsură. Surprinzător era însă faptul că toate acțiunile la care participase (cele două spargeri la Olimpia, atacul de la Buzău, conducerea Rodicăi Luca, într-o mașină furată, la cofetăria Perla) fuseseră executate din ordinul și pe banii lui Bîrsan (singura inițiativă personală a lui Brîndea fusese atacul împotriva mea, în timp ce Bîrsan își vedea de treabă în apartamentul Olimpiei), numele de Strasser nespunându-i nimic. Dealtfel, cuplul Bîrsan-Brîndea părea într-adevăr bine unit: în seara în care dăduseră atacul la Olimpia, își începuseră preparativele pentru găsirea momentului favorabil cu trei ore înainte. Coeziunea tandemului, cât și concluziile care derivau din ea ne-au umplut de uimire.

— Ei, ce zici, am avut dreptate în privința lui Bîrsan? mă întrebă Fane, odată rămași singuri.

„După război mulți viteji se-arată”, cam așa ar fi trebuit să-i fi replicat, dar cum Fane e în același timp și tovarășul maior Turcu, am moderat puțin tăioșenia răspunsului:

— Perfectă dreptate! Mai am încă foarte multe de învățat de la tine, Fane!

M-a privit suspicios câteva clipe, neștiind dacă glumesc sau nu, – dealtfel nici eu nu prea știam exact –, iar apoi, alegând varianta convenabilă pentru el, a continuat:

— Nu-i nimic, Geluț, totul se învață! Ești tânăr încă… E trecut de 16, iar tovarășul colonel Banciu n-a apărut. Hai s-o luăm de la capăt! Ia tu o foaie, iau eu o foaie, scriem, apoi confruntăm și analizăm cele scrise.

Din acest mod plăcut, de a-ți utiliza timpul și mintea și care îmi amintea

de un frumos joc al copilăriei mele numit „Vapoarele”, ne-a întrerupt Cernea:

— Nu a fost accident, e o crimă!

Eu, care-l cunoșteam și știam cât preț pune el pe efectele spectaculoase, am tăcut, așteptând. Fane a holbat ochii mari la el, s-a uitat la mine, apoi din nou la el și, în sfârșit, a izbucnit:

— Fii mai explicit, tovarășe căpitan Cernea! N-avem timp de șarade.

De explicit a fost el, ABC, poate chiar un pic prea mult, pentru că odată primite informațiile ne-am asigurat cu toții, unul pe altul, că afacerea e din ce în ce mai încâlcită.

Despre ce era vorba? Examinarea mașinii în care Strasser și-a găsit moartea a produs o mare surpriză: racordul flexibil de la una din roțile din spate fusese tăiat. Într-adevăr nu mai era vorba de un simplu accident, ci de o crimă.

N-am avut timp de elaborare a supozițiilor pe care le cerea noul fapt, pentru că am fost chemat de urgență la tovarășul colonel Banciu. După o scurtă convorbire telefonică, în care i-am cerut permisiunea ca la discuție să participe ABC și tovarășul maior Turcu, obținând-o, ne-am îndreptat în mare grabă (eu și cu mari emoții), spre biroul lui Gibi.

Privirea cu care ne-a primit nu prevestea nimic bun. Casandra din mine a fost însă mulțumită pentru că am căpătat repede o certitudine referitoare la starea de spirit a lui Gibi. După recomandările de rigoare și un scurt „luați loc”, Gibi mi s-a adresat:

— Tovarășe căpitan Ionescu, ancheta referitoare la cazul Brana este încheiată?

— Nu, tovarășe colonel. Să vedeți, cazul s-a complicat. La un moment dat, prin apariția lui Strasser, am crezut că e vorba de spionaj, dar acum credem că tablourile…

— Tovarășe căpitan Ionescu, vreau faptele expuse clar, concis și în ordinea lor.

De obicei eram „băiatule”, „flăcăule”, „Gelule” sau „mânzule”, mai rar, când era nemulțumit, eram „tovarășe căpitan Ionescu”, dar niciodată de două ori la rând „tovarășe căpitan Ionescu”. Era într-adevăr de rău. I-am expus concis și în ordine faptele, însă claritatea a cam avut de suferit. Fane, bun camarad, căpătând permisiunea, a intervenit de câteva ori în discuție, încercând să mă ajute. ABC, la fel de bun camarad, a păstrat o tăcere diplomatică.

— Deci, concluzia voastră, a zis Gibi, este că ar fi vorba de două afaceri separate care pivotează în jurul lui Bîrsan şi în mod secundar al lui Strasser.

— Îl luăm pe Bîrsan şi în câteva ore o să spună totul, interveni inimos ABC.

— Nu cred că e cea mai bună soluţie, îi răspunse Gibi, după o scurtă pauză. În primul rând practic e imposibil ca Bîrsan să fie vinovat de moartea lui Strasser. În al doilea rând, tablourile. Aici sunt de acord cu voi: sunt mari şanse ca tabloul să fie la Bîrsan. Uimirea lui Strasser când a auzit de furtul „autoportretului" şi explicaţia finală cu Bîrsan îmi întăresc convingerea că Strasser fusese minţit de către Bîrsan. Ca o concluzie, zic eu, probabil că fotografiile făcute după „autoportret" sunt trucate. Dealtfel şi tovarăşa aceea… Iason, susţine că versul e altul.

— Dar dacă şi domnişoara Olimpia este amestecată în tot hăţişul ăsta de fapte bizare? întrebă ABC.

Am rămas interzis în faţa perfidei întrebări. Noroc că Gibi l-a pus repede la punct:

— Puţin probabil. Dacă tovarăşa Iason cunoştea valoarea „autoportretului", ceea ce i s-a întâmplat nu-şi poate găsi o explicaţie. Să revenim la Bîrsan. Cred că aţi procedat bine, tovarăşe maior Turcu, prezentându-i faptele ca o afacere încheiată, în care personajele erau: Brana, Strasser şi Rodica Luca.

— Dacă i-am face o vizită şi i-am prezenta „varianta Strasser" ca un raport final al afacerii? am întrebat.

— Nu, tova… hm… nu, Gelule. Nu trebuie supralicitat. Să fie supravegheaţi foarte atent şi el şi soţia lui. Am convingerea că acel vers este o indicaţie indirectă pe care Scarlat o dădea domnişoarei Iason. Pentru Bîrsan nu poate avea nici o semnificaţie. Având certitudinea că nici o bănuială nu planează asupra lui, va încerca, mai devreme sau mai târziu, să intre în contact cu fata aceea, realizând că ea ar putea lămuri misterul versului.

— Ar trebui supravegheată şi Olimpia, interveni din nou acest Iago al miliţiei, pe numele lui ABC.

— Da… Da, ai dreptate, Cernea, cu ocazia asta ne-am putea lămuri exact şi rolul ei. Dacă Bîrsan nu va acţiona în câteva zile, va trebui să schimbăm tactica. Verificaţi din nou foarte exact alibiurile lui Strasser şi Bîrsan pentru serile în care s-au comis cele două crime. S-ar putea ca totuşi Strasser să fie vinovat. Referitor la cea de-a treia crimă, luaţi Snagovul casă

cu casă, poate o să căpătăm informaţii preţioase.

— Dinu… am zis eu, şi apoi m-am oprit nemaiştiind exact ce am vrut să spun.

— Ce e cu Dinu? mă întrebă Gibi, fixându-mă cu atenţie.

— Dinu parcă mi-a spus ceva în seara morţii lui Strasser, ceva care m-a frapat. Nu mai ştiu exact, e mai mult o impresie.

— Bun, întreabă-l. Dar mai bine te-ai ocupa de fapte, pentru că la capitolul ăsta eşti mai slab. Singura chestie care ţi-a reuşit în toată ancheta asta este că, după toate probabilităţile, te-ai îndrăgostit. Bine, acum la treabă. În fiecare dimineaţă vă aştept la raport… Şi nu roşi, că nu e nici o ruşine să iubeşti o graficiană…

Au urmat zile lungi, plicticoase, de o rutină bine ştiută, dar încetul cu încetul punctele neclare dispăreau unul câte unul.

Afirmaţiile lui Strasser se dovediseră reale. Alibiurile lui pentru serile în care fuseseră comise cele două crime erau inatacabile: în nici un caz Strasser nu putea fi făptaşul.

În seara de 19 noiembrie, când fusese ucis Brana, Strasser aşteptase la hotel un telefon din Germania. Telefonista de serviciu şi-a reamintit că Strasser era foarte nervos. Cam din cinci în cinci minute îşi făcea apariţia la centrala telefonică, înnebunind-o cu insistenţele şi întrebările. În sfârşit, la 21:40 a renunţat să mai aştepte şi, înjurând neaoş, pe româneşte, a plecat în mare grabă.

În seara în care fusese ucisă Rodica Luca, Strasser, în ora când lipsise din restaurant, fusese la un pictor, Virgil Iatan. Depoziţiile şoferului de taxi care-l luase din faţa restaurantului şi ale lui Iatan coincideau în privinţa orei. Iatan l-a adus înapoi cu maşina la restaurant.

Maria Brîndea, mătuşa lui Marin, a fost sfătuită ca tuturor celor care întreabă de Marin să le spună că nepotul a plecat pentru câteva zile în provincie, pentru a nu alarma inutil pe cei interesaţi.

A fost o măsură bine venită, pentru că familia Bîrsan s-a interesat destul de repede şi cu multă asiduitate de soarta lui Marin. Dealtfel, familia Bîrsan părea, după cum îmi raportau zilnic cei care îi supravegheau, destul de unită şi fericită. Amândoi îşi descoperiseră o nouă pasiune – studierea, la Biblioteca Academiei, a unor colecţii de ziare din timpul războiului.

Într-una din dimineţi m-am dus cu ABC la cofetăria „Perla”, renumită pentru delicioasele cataifuri. Încercând să îmbinăm utilul cu plăcutul, odată satisfăcute plăcerile trupeşti (Cernea a mâncat patru, eu, pentru că ţin la

siluetă, doar două), am decis să avem o discuţie cu responsabila unităţii.

Ca la orice unitate de alimentaţie publică, întrebarea „unde-i responsabilul?” a dat naştere la o neliniște care se propaga în valuri în rândul personalului. În sfârşit, o tânără blondă îşi făcu apariţia, ne zâmbi larg, şi:

— Bună ziua. Sunt tovarăşa Cerasela Trancă, responsabila unităţii. Vă pot fi de folos? Clientul nostru, stăpânul nostru.

Profitând de momentul meu de reverie în faţa sloganului comercial lansat de domnișoara Trancă, Cernea, cu mișcări ferite, scoase legitimaţia şi i-o arătă:

— Căpitan Cernea, se recomandă ABC. Am vrea…

— N-am nici o vină, ne parveni răspunsul precipitat. Pe cuvânt că erau 350 grame de frişcă. Poate ambalajul sau 10-15 grame, colo, că e cam stricat cântarul.

Cernea se uită lung la ea preţ de câteva clipe, iar apoi, recăpătându-şi aplombul, îi spuse mărinimos:

— Bine, o să lămurim noi altă dată chestia cu frişca, dar acum uite despre ce e vorba.

Scăpată de obsesiva frişcă, Cerasela Trancă deveni volubilă şi, spre avantajul nostru, dotată cu o bună memorie a fizionomiilor. O remarcase pe Rodica Luca, mai mult chiar, cu o psihologie tipic feminină, „mirosise” aventura frumoasei blonde – „era puţin cam trecută, dar superbă” – cu „distinsul şi elegantul domn cu care părăsise cofetăria”. Ulterior, la cererea noastră, îl identificase pe „distinsul şi elegantul domn” – era Niky Bîrsan. Totul ar fi fost perfect dacă tânăra responsabilă nu ar fi fost sigură că Rodica Luca nu mâncase nici prăjituri de ciocolată, nici măcar unul din delicioasele cataifuri – „specialitatea casei” –, ci sirotase alene, preţ de un sfert de ceas, o banală oranjadă.

Cercetările de rutină au necesitat amănunţite percheziţii la casele victimelor. Cea de la Brana n-a adus nimic nou anchetei, în schimb cea de la Rodica Luca a scos la iveală o mare surpriză. Într-un dosar, alături de vechi scrisori de dragoste, note de întreţinere, chitanţe de telefon, Roman descoperise un plic, iar înăuntru copia bătută la maşină a unei scrisori:

19 noiembrie

Draga mea,

De mai multă vreme Bîrsan mă şantajează. Motivul şantajului este legat de trecutul tău, de nişte poze odioase. Nu ţi-am spus nimic, ar fi fost prea penibil. Preţul pe care Bîrsan mi-l cerea era prea mare, era în joc însăşi condiţia mea de om cinstit. Astăzi mi s-a întâmplat un lucru care m-a lămurit cât de mare era sacrificiul pe care trebuia să-l fac. Am ezitat îndelung, dar astă-seară, în întrevederea pe care o voi avea cu Bîrsan, voi rezolva această problemă. Fii fără grijă, voi distruge pozele. Relaţia noastră ar fi imposibilă în continuare, înţelegi prea bine de ce. Îţi doresc o viaţă fericită!

Radu

Probabil că Brana o expediase chiar în seara în care a fost ucis. Presupunerea era întărită de ştampila poştei, care arăta data de 20 noiembrie.

Încetul cu încetul, ca urmare a dovezilor adunate, Bîrsan devenise personajul principal al anchetei. Mă deruta alibiul inatacabil pe care-l avea pentru noaptea în care fusese omorât Brana. Trebuia să am o nouă conversaţie cu familia Izvoreanu. Mă sâcâia un amănunt, pe care subconştientul meu îl înregistrase vag, în precedenta discuţie.

Odată ajuns la locuinţa familiei Izvoreanu, tipicul de început al precedentei vizite s-a repetat – sonerie, aşteptare, plăcută voce baritonală, din nou aşteptare… şi în cadrul uşii şi-a făcut apariţia Marie-Ange Izvoreanu.

— Domnul… ne-am cunoscut, nu?

— Căpitan Ionescu, doamnă, am fost acum câteva zile la dumneavoastră. Aş vrea să reluăm conversaţia.

— Soţul meu nu este acasă, reveniţi după masă.

— Doar câteva întrebări doamnă, referitoare la acea partidă de *bridge.*

— Bine, poftiţi!

— De fapt mă bucur că v-am găsit acasă, căci dumneavoastră voiam să vă mai pun o întrebare. Când domnul Bîrsan s-a întors din birou, v-a frapat ceva în mod deosebit?

— V-am mai spus, am observat că afară mai ploua încă. Niky avea pantofii uzi, iar manşetele pantalonilor erau puţin murdare. Probabil că făcuse o plimbare, nu l-am întrebat.

— Dacă ieşise pentru o plimbare, trebuia să treacă prin hol. L-aţi fi văzut, nu?

— Aveţi dreptate, îmi răspunse doamna Izvoreanu după o scurtă pauză. Nu ştiu cum a făcut, dar avea pantofii uzi.

— Încercaţi să vă reamintiţi, cu aproximaţie, la ce oră a părăsit domnul Bîrsan încăperea?

— La 20:51 şi s-a întors la 21:38.

— Cum puteţi fi atât de sigură?

— Domnule, îmi răspunse doamna Izvoreanu, cu un dispreţ suveran, arătându-mi ostentativ micuţul ceas de pe mâna stângă, dacă dumneata te îndoieşti de Elveţia, dă-mi voie să mă îndoiesc şi eu de miliţie.

— N-am nimic cu Elveţia. Vă întrebam cum aţi memorat atât de precis ora.

— Soţul meu, domnul avocat Izvoreanu, era decis ca, dacă după o oră Niky nu apare, să plecăm. Este imposibil de jucat cu femeia aceea… soţia lui Niky.

— Vă mulţumesc, doamnă. Sper ca discuţia noastră să rămână confidenţială.

Intuiţia mea se dovedise fără greş: desăvârşitul alibi al lui Bîrsan se dovedea fals.

O anchetă aparte o constituise cea în legătură cu moartea lui Strasser. Lămuriri preţioase ne-au fost furnizate de vajnicul veteran Popescu C. Dumitru, a cărui curiozitate fusese stârnită de cele întâmplate în noaptea morţii lui Strasser.

Aşa stăteau lucrurile când Olimpia a sosit, cu tot entuziasmul unui tânăr câine de vânătoare, pentru a-mi relata întâlnirea cu Bîrsan, întâlnire de care fusesem informat imediat de către Roman şi Dinu, însărcinaţi în ziua respectivă cu supravegherea celor doi.

Un microfon miniaturizat, înlocuitorul unuia dintre nasturii superbei bluze crem pe care o purta Olimpia, mi-a permis apoi să asist netulburat la toată discuţia de la Snagov.

* * *

Odată ajunşi, am făcut oficiile de gazdă, invitându-i pe cei doi să ia loc în biroul meu. Olimpia îmi zâmbea dulce, ABC cu plictis, iar Fane părinteşte.

Numai Bîrsan nu împărtăşea bucuria generală, ba chiar, afectând o siguranţă plictisită, a deschis ostilităţile:

— Nu recunosc nimic, tabloul nu e o dovadă.

— O dovadă despre ce, domnule Bîrsan?

— Tabloul mi-a fost vândut.

— Avem înregistrată discuţia dumneavoastră cu tovarăşa Iason.

— N-am recunoscut nimic care să ateste amestecul meu direct.

— V-ar mulţumi nişte martori?

— Martori la ce? V-am spus, l-am cumpărat de la un tip.

— Se pare că aţi avut timp în maşină să vă puneţi la punct un plan de apărare. Din păcate, domnule Bîrsan, noi nu prea avem timp de discuţii sterile. O să aveţi plăcerea de a revedea o bună cunoştinţă.

Pe uşă a intrat, condus de un miliţian, tânărul Marin Brîndea, care făcuse mari progrese pe drumul pocăinţei.

— Arestat, recunoşti vreuna din persoanele de faţă?

— Domn căpitan, v-am mai spus, nu sunt băiat rău, ticălosul a profitat de mine.

La privirea încruntată pe care i-am aruncat-o, Marin s-a grăbit:

— Pe domnişoara o ştiu; am urmărit-o la Buzău. Când a plecat am intrat la mătuşa ei şi… vă rog să mă credeţi, domnu’ căpitan, nu ştiam ce fac.

— E singura ocazie în care ai văzut-o?

— Da, că pe urmă, când am dat spargerea la ea, era întuneric şi n-am văzut-o. Dar eu…

— Pe domnul îl cunoşti?

— Conu’ Bîrsan, el e vinovatul… El a profitat de tinereţea mea, m-a momit cu bani. M-a pus s-o urmăresc pe domnişoara, să intru în casă…

— De câte ori ai fost în casa tovarăşei Iason?

— De două ori… ba o dată… O dată singur, când am făcut poze la nişte tablouri. Conu’ mi-a spus să le caut pe alea cu ancora în colţ… domnişoară, n-am vrut să omor pasărea, că-s milos, da’ el a zis…

— Lasă, Brîndea, continuă ce ai de spus.

— Pe urmă noaptea… la început n-am intrat, c-a ţipat domnişoara şi a venit miliţia; ne-am ascuns în canal, ideea bossului… pe urmă, conu’ Bîrsan m-a pus să stau de pază, da’ eu tot am intrat şi am şters „tinichelele”. O porcărie, căci nici nu era cine ştie ce şi m-a băgat şi la zdup. Pe urmă conu’ a rămas în casă şi m-a trimis să fac de pază… să trăiţi, domnu’ căpitan, când v-am dat în cap n-am ştiut că sunteţi gradat…

— Alte servicii nu i-ai mai făcut lui Bîrsan?

— Ştiţi, pe ici, pe colo, da’ nevinovate… Da’ mi-a luat Dumnezeu minţile şi m-am „apretat” la prostii… Banu, ochiul dracului.

— Ce-ai mai făcut pentru Bîrsan în noaptea aceea?

— Când am venit de la Buzău mi-a zis conu’ s-o aştept pe domnişoara Rodica… Maşina am împrumutat-o, n-am furat-o. Am dus-o la „Perla”. Apoi am mers pe strada duduii de-i de faţă, să-l aştept pe conu’ Niky, să găsim momentul să dăm lovitura. Da’ nu-s vinovat… conu’ dădea bani buni şi-s tânăr şi n-am mijloace… Şi n-a avut cine să mă sfătuiască de bine…

— Tovarăşe plutonier, poţi să-l duci.

Profit de intermezzoul creat, pentru a-mi lua la revedere de la Olimpia, cu promisiunea că îi voi comunica deznodământul afacerii.

— Ei, domnule Bîrsan?

— Nenorocitul, să se lăcomească la nişte tinichele! Şi ce dovediţi cu asta? Că am furat tabloul? Ei bine, l-am luat!

— Uşurel, că mai avem cale lungă. În noaptea de 19 noiembrie a fost ucis Radu Brana.

— Ce legătură am eu, Brana era prietenul meu! O ştiţi prea bine.

— Crima părea „curată”, totuşi la analize s-au găsit unele mici urme… scame de stofă, fragmente de plante…

Bîrsan pufni dispreţuitor şi-şi aprinse o ţigară.

— Stofa este *tweed*, din acela pe care obişnuieşti să-l porţi.

— Sunt pline magazinele.

— Exact. Minusculele fragmente de plante s-au dovedit a fi crizanteme, dintr-o specie mai rară; întâmplător, curtea dumitale este plină de crizanteme din această specie… Mary Elisabeth.

Bîrsan păru un moment descumpănit.

— Fleacuri. Vă căutaţi un ţap ispăşitor. Uitaţi că eu am un alibi, eram acasă, jucam *bridge*.

— Aşa s-ar părea. Deci susţii că nu ai nici un amestec?

— Bineînţeles.

— Pe Rodica Luca de ce-ai ucis-o?

— E o nebunie! Ce naiba, aţi găsit în mine făptaşul tuturor crimelor nerezolvate de miliţie? Ce legătură am eu cu moartea ei? Ce probe aveţi?

— Vrei probe, domnule Bîrsan? Marin a recunoscut că a dus-o la „Perla” din ordinul dumitale.

— Nu am fost la „Perla”. Eram acasă, nevastă-mea poate să confirme.

— Poate să confirme şi că atunci când ai dat lovitura la domnişoara Olimpia erai acasă?

— Am aşteptat să adoarmă soţia mea.

— ABC, poftește-o, te rog, pe tovarăşa Trancă.

Bîrsan, vădit îngrijorat, privea uşa. Nerecunoscând apariţia, dădu din umeri cu un plictis evident uşurat.

Domnişoara Cerasela însă îşi consumă apariţia în spiritul ultimelor seriale poliţiste: din uşă, acuzatoare, strigă:

— Da, el este individul, Onorată instanţă. Acest individ mârşav în seara zilei de 22 noiembrie anul curent, în jurul orei 21:30, a părăsit cofetăria „Perla”, însoţind-o pe domnişoara pe care am „indentificat-o”.

Domnişoara Trancă, după ce a rostit multgândita replică, ieşi din scenă cu conştiinţa liniştită şi plutind în dulcea confuzie că a „indentificat” individul în faţa Onoratei instanţe.

Totul mergea ca într-o piesă bine reglată. Un nou actor, Roman, îşi face apariţia triumfătoare, depunând satisfăcut un pachet pe biroul meu.

— Le-am găsit, îmi şopteşte Roman la ureche.

Bîrsan, care-şi revenise din lovitura confruntării cu casieriţa şi care nu pare a gusta un spectacol bun, îmi spune cu acelaşi ton disprețuitor:

— Ei, şi ce-i cu asta? Rodica mă rugase să vin la „Perla”. Avea nevoie de cutia pe care mi-a încredinţat-o cu o seară înainte. Deoarece cutia era la Snagov, iar pe mine mă aştepta Brîndea, am condus-o până la troleibuz şi ne-am despărţit.

— Bravo, Bîrsane, se pare că te adaptezi situaţiei. Din nefericire pentru dumneata, am rezolvat misterul cutiei: era goală. Dealtfel pe cutie nu sunt decât amprentele dumitale şi ale lui Strasser. Să nu crezi că nu am apreciat performanţele voastre actoriceşti în „piesa” de la Snagov. Dar asta e altă poveste, să ne întoarcem la Rodica Luca. De ce ai ucis-o?

— V-am spus cum s-a petrecut întrevederea cu ea. Ce motiv aş fi avut s-o ucid?

E momentul să-i dau lovitura de grație. Cu gesturi grave, scot din dosar proba care constituise marea descoperire a lui Roman.

— Cunoşti scrisul lui Brana? îl întreb, arătându-i plicul.

Plicul pare a avea o putere hipnotică asupra lui Bîrsan; acesta, nepărăsindu-l din ochi, începu să bâiguie:

— Da… Nu… Nu ştiu…

— N-are importanţă. Am să-ţi citesc o scrisoare pe care Brana a expediat-o Rodicăi Luca în seara în care a fost asasinat.

După citirea scrisorii urmează o linişte desăvârşită. O muscă, rămasă din vara trecută, bâzâie uşurel. Bîrsan, prăbuşit pe scaun, închide şi deschide spasmodic pumnii:

— Nu se poate… Am ars-o…

— Vrei să ți-o recitesc?

— Bestia! Voia să mă șantajeze totuși…

Dau compătimitor din cap:

— Și când te gândești că pentru original ai ucis-o pe Rodica! Cum s-a întâmplat?

Surprinzător, Bîrsan, a cărui rezistență părea inepuizabilă, acuză puternic ultima lovitură. Aveam certitudinea că începuse numărătoarea K.O. Privirea îi era tulbure, încercă să spună ceva, se uită la noi și apoi, parcă adunându-și ultimele puteri, izbucni:

— E un complot, n-am ucis-o eu!

— Ai ucis-o și ai dus-o la Băneasa. Ai încercat să-ți ștergi urmele, totuși am reușit să găsim unele mai clare. Ghinionul te urmărește, domnule. Impresiunile tălpii unuia dintre șoșonii pe care i-ai încălțat peste pantofi au unele particularități: două rânduri de zimți neimprimați. O greșeală de fabricație.

Bîrsan se clătină pe scaun, apoi se prinse cu mâinile de marginea mesei. Privirea lui halucinată mă urmărea cu înfrigurare în timp ce desfăceam pachetul.

— Am găsit șoșonii în vila dumitale de la Snagov. De ce ai ucis-o?

Bîrsan era la capătul puterilor. Privirea lui făcu înconjurul încăperii, oprindu-se câteva clipe asupra fiecăruia dintre noi. Aveam senzația că pentru el nu existam, că e singur într-o lume a lui, încercând disperat să-și calculeze șansele. Într-un târziu se întoarse spre mine și, cu o voce monocordă, spuse:

— Nenorocita! A găsit scrisoarea acasă când s-a întors de la mama ei! A încercat să mă șantajeze… Eram decis s-o omor. Era vorba de supraviețuire, ori ea, ori eu.

Nu știu al câtelea din Ludovicii Franței lansase deviza „se salvează cine poate”! Probabil că Bîrsan n-o cunoștea sau n-o găsea utilă. În cu totul alte împrejurări aș fi găsit lăudabil efortul lui.

— Același calcul ți l-ai făcut și când l-ai ucis pe Brana, am continuat, decis să profit de momentul primei mărturisiri.

— Nu l-am ucis pe Brana, am fost acasă. Toți musafirii mei pot depune mărturie! urlă Bîrsan, cu ochii ieșiți din cap.

— Domnule Bîrsan, nu te înțeleg, scrisoarea asta explică clar mobilul. Probabil mai crezi încă în alibiul „ireproșabil” pe care ni l-ai prezentat. Te

înşeli, nu e ireproşabil. În afară de elementele pe care le-am prezentat la început, mai avem şi declaraţia doamnei Izvoreanu.

Bîrsan ne priveşte uimit, încercând să spună ceva, dar renunţă.

— Când ai revenit printre musafiri, după pauza pe care deliberat ţi-ai luat-o pentru calmarea nervilor şi care ca timp coincide cu ora la care a fost ucis Brana, dânsa a remarcat cu uimire că aveai pantofii uzi şi manşetele pantalonilor murdare. Mai e nevoie de o confruntare cu soţia dumitale?

Într-un mod bizar, interogatoriile mi se par asemănătoare într-un fel cu unele curse atletice. Ca şi acolo, intervine un punct mort. Este momentul în care îţi dai seama că nu mai poţi continua, că lupta e inutilă, simţi nevoia să abandonezi. Renunţarea aduce după sine nevoia de comunicare, de justificare, de a explica celorlalţi de ce şi cum.

Greu, cu un efort care făcea să-i apară broboane de transpiraţie pe frunte, Bîrsan începu:

— Brana m-a silit să ucid. Era dement, într-o criză îngrozitoare… M-a ameninţat că voi înfunda puşcăria, mă sfida… eram obligat să-l ucid. Eu sau el… nu aveam de ales… Înţelegeţi-mă.

— Sigur, domnule Bîrsan, era doar vorba de supravieţuire, a dumitale, bineînţeles… Rolul soţiei dumitale apare destul de neclar însă.

— Puşa n-are nici un amestec. Nu ştie nimic.

— Bine, o să continuăm discuţia. Mai avem de clarificat dealtfel şi relaţiile cu Strasser. Acum fiţi amabil şi semnaţi declaraţiile.

Lupta era încheiată pentru moment. În timp ce ABC l-a însoţit pe Bîrsan într-o cameră alăturată, Fane şi cu mine ne-am oferit o pauză de o cafea şi o ţigară înaintea începerii ultimului rund. Ne mai rămânea o datorie, şi nu cea mai uşoară.

O bătaie timidă în uşă ne curmă conciliabulul; o binecunoscută faţă de şoricel speriat, minus zâmbetul afabil, îşi făcu apariţia…

Doamna Bîrsan şovăie în prag strângând la piept din răsputeri poşeta.

— Poftiţi, doamnă, luaţi loc! spun, indicându-i scaunul din faţa biroului.

Doamna Bîrsan, rotofeie şi neajutorată, clipeşte miop…

— S-a întâmplat ceva cu Niky?

— Luaţi loc, vă rog! Iertaţi-mă că nu vă pot trata cu o dulceaţă, cu o cafea. Vrem să vă punem câteva întrebări, răspundeţi exact, vă rugăm.

Ameţită, cu paşi şovăitori, se aşează pe scaun… complet pierdută într-o lume ostilă, biată şi desuetă soţie, scoasă din universul ei familiar de cratiţe

şi budinci vanilate…

— Prin urmare… vă menţineţi declaraţia că în seara de 19 noiembrie soţul dumneavoastră nu a părăsit casa?

— Ce înseamnă asta?… Ce importanţă are?

— Doamnă, spun pe un ton sec, răspundeţi la întrebări… aţi declarat că în seara de 19 noiembrie, seară în care inginerul Brana a fost asasinat, soţul dumneavoastră a rămas în birou tot timpul şi că aţi avut cu el o discuţie, e adevărat?

— Desigur, toţi au fost de faţă.

— În seara când a fost ucisă Rodica Luca, pe 22 noiembrie, soţul dumneavoastră a rămas în casă?

— Da. V-am mai spus, ne-am culcat pe la 21:30.

— Un moment, doamnă! Fane, te rog!

După o foarte scurtă pauză Fane se întoarse cu declaraţia lui Bîrsan.

— Doamnă, avem aici declaraţia soţului dumneavoastră prin care recunoaşte că l-a asasinat pe Brana. Vă menţineţi declaraţia?

— O, nu, nu e posibil! E îngrozitor!… spuse, izbucnind în hohote de plâns.

După o vreme, remarcând tăcerea din încăpere, ne privi speriată.

— M-a rugat să nu spun… n-am ştiut că era ceva rău… eu fac totdeauna ce spune el.

— Doamnă, soţul dumneavoastră recunoaşte de asemenea că în seara de 22 noiembrie a asasinat-o pe Rodica Luca…

Hohotele de plâns încetară ca prin farmec. O adâncă stupoare se aşternu pe faţa doamnei Bîrsan. Probabil nu se aşteptase ca Niky să-şi facă un obicei din crimă. Ne măsură câteva clipe şi apoi, parcă aducându-şi aminte că a încetat să plângă, reîncepu.

— M-a silit, tovarăşe căpitan… ne spuse printre sughiţuri. Eu am dormit… Ce pot să fac? Îl iubesc şi el mă chinuieşte.

— Înţeleg, doamnă. Aţi trecut printr-o situaţie îngrozitoare. Aşteptaţi câteva clipe.

Condus de ABC, îşi făcu apariţia Bîrsan, care pierduse mult din morga de fost cavalerist cu succes la femei.

— Ia loc! Soţia dumitale pretinde ba că a fost orbită de dragoste, ba că ai silit-o să dea declaraţii false. Care-i adevărul?

Un bolborosit surd fu singurul răspuns. Bîrsan, într-un colţ, părea complet prăbuşit. Pielea îi devenise dintr-odată flască, şi mâinile îi

tremurau.

— Niky, înțeleg, ai făcut totul ca să păstrezi dragostea noastră. Te voi aștepta toată viața, dragul meu. O vom relua de la capăt… te voi aștepta.

— Patetică declarație, doamnă. Din păcate o să aveți cam mult de așteptat și în plus tabloul e la noi… Domnule Bîrsan, am o singură nelămurire: știai că soția dumitale l-a ucis pe Strasser?

Privesc un moment în jur: stupefacția, reală sau jucată, domnea pe fețele celor doi. Continui, savurând momentul:

— Cum, domnule Bîrsan, nu știai că Pușica l-a ucis pe Strasser?… Nu ți-a spus? Câtă neîncredere!

Bîrsan clătină automat din cap, fixându-și soția cu o privire goală.

— Strasser a murit într-un accident, rosti, în sfârșit, cu o voce nesigură.

— Deci, nu știai… Bine, dar e evident… Moartea lui Strasser era o soluție ideală pentru întreaga afacere. Atât de ideală, încât ne-am ocupat îndeaproape de „circumstanțele” accidentului. Ce spuneți, doamnă, am dreptate?

— E o calomnie ordinară! Ce este înscenarea asta odioasă? izbucni răspunsul ultragiatei doamne.

— Accidentul a fost provocat. Pot să vă spun exact cum, iată… „racordul flexibil al frânei de la roata din spate – stânga – a fost tăiat”.

— Dar eu nu eram acolo. Eu…

— Serios? Ce curios! Am să vă citesc o declarație, le comunic eu celor doi, scoțând o foaie din birou: «În ziua de 23 noiembrie, pe La 5 și jumătate, 6 fără un sfert, am observat mașina familiei Bîrsan, o Skodă, trecând prin fața casei. Peste câteva minute am ieșit din casă, voiam să iau câteva lemne din șopron. Skoda era oprită la vreo două suite de metri mai sus de locuința familiei Bîrsan (aproape de colțul străzii, la al șaselea stâlp de electrică de la mine). M-a mirat tare, la stâlpul ăla becul e spart de vreo două săptămâni, și chiar am vrut s-o întreb pe doamna inginer ce se întâmplă. Am strigat, dar dânsa nu m-a auzit, tocmai intra în curte. Pe urmă mi-am zis că nu-i treaba mea, că or avea oaspeți, că prea se vânzoleau mașinile pe la ei în seara aceea: una în curte, alta afară, și acum a lor lăsată mai sus. M-am luat cu treaba în șopron, știu eu, să fi stat un sfert de oră, douăzeci de minute, și când am ieșit am văzut-o pe doamna Bîrsan fugind în mare grabă spre mașina ei»… Vreți să știți cine semnează?… Popescu C. Dumitru, vecinul dumneavoastră.

— …Nu… Nimeni nu m-a putut vedea… la ora aceea mai eram la

București, eu…

— Taci… Strigătul lui Bîrsan semănă mai mult cu o șuierătură. Fața congestionată, privirea atentă cu care își urmărea consoarta, totul dovedea că încet, dar sigur, domnul Bîrsan depășea starea de apatie de la începutul conversației.

Pe de altă parte, se părea că discuția noastră venea în sprijinul mișcării de emancipare a femeilor: pentru prima oară doamna Bîrsan ieșise din rolul de nevastă preasupusă și, ignorând vocea stăpânului, continuă:

— Mi-a rămas mașina în pană înainte de a ajunge la vilă. Eu pe jos…

— O pană foarte oportună, trebuie să recunoașteți. Probabil ați adus un mecanic să v-o repare.

— Nu. M-am descurcat singură. Capacul de la delco era crăpat…

— N-a fost greu să-l schimbați, mai ales că pe cel bun l-ați uitat pe bancheta din spate.

— De unde știți?

O adâncă uimire se întipărise pe fața doamnei Bîrsan.

— Vedeți doamnă, micile detalii sunt decisive. Din nefericire pentru dumneavoastră, am exagerat cu amabilitățile: în seara când ne-ați salvat atât de oportun am trimis un mecanic să vă depaneze mașina. Vă dați seama că a fost foarte uimit când a văzut despre ce e vorba.

— Dar nu eu…

Pe fața lui Bîrsan se citea o ură nemăsurată:

— Ziceai că am avut noroc că a murit Strasser? Te credeai deșteaptă? Criminală ordinară, asta ești! Bestie, îți aranjai afacerile cu Strasser și voiai ca eu să plătesc oalele sparte? Iar eu, dobitocul, am luat asupra mea asasinarea Rodicăi! Ea a ucis-o, domnule căpitan! Vreau să completez declarația…

— Era și timpul, domnule Bîrsan. Chiar mă întrebam până când o vei acoperi pe soția dumitale, învinuindu-te de o crimă pe care n-ai săvârșit-o.

— Domnule căpitan, nu e adevărat, minte, n-am nici un amestec. El a ucis-o pe Rodica… E un criminal… un sadic… vrea să mă distrugă…

Doamna Bîrsan începuse din nou să plângă în hohote.

— Lăsați teatrul! Rodica Luca a fost ucisă între orele 22 și 23, timp în care soțul dumitale era cu Marin Brîndea… Sper să nu-mi spuneți că ați ucis-o pentru că nu i-au plăcut prăjiturile cu care ați tratat-o?

— De unde ați afl… Dumnezeule, e o înscenare… Sunt nevinovată.

— Nenorocito… Ți-a venit și ție rândul… În pușcărie o să putrezești!

Trec peste restul explicațiilor, peste scena furtunoasă la care am participat cu toții și peste eforturile pe care le-am depus pentru a despărți fericita și unita (din păcate, prea unita, chiar încleștata) familie Bîrsan.

* * *

În zilele următoare s-au succedat interogatorii, declarații, în sfârșit, tot tipicul obișnuit încheierii unei anchete. Doamna Bîrsan, până nu demult de profesiune casnică, pe lângă alte talente mai mult sau mai puțin ascunse, îl avea și pe acela de autoare a unor compuneri remarcabile ca stil. Pe ultima și-a intitulat-o: *O carieră eșuată*. Mi-am permis doar să schimb titlul în *Cariere eșuate* și s-o prezint mai jos drept rezumat al întregii povești, rezervându-mi dreptul să intervin doar din loc în loc pentru o deplină limpezire a situației.

„După scena penibilă care a avut loc în biroul dumneavoastră, consider că este absolut necesară această mărturisire. Bănuiesc că va urma o lungă anchetă, și cum rezultatul va fi același, m-am gândit să scutesc osteneala dumneavoastră și plictiseala mea.

În primul rând tot respectul pentru cercetările amănunțite și deducțiile exacte pe care le-ați făcut, domnule căpitan. Trebuie să recunosc că învinovățirea mea a fost o adevărată lovitură de teatru la care nu mă așteptam. Rememorând lucrurile, îmi dau seama că am făcut unele greșeli, dar uciderea lui Strasser a fost o improvizație și, dacă soarta m-ar fi ajutat, nu m-ați fi descoperit niciodată… Dacă, dacă… Nu are nici un rost să plâng asupra trecutului. De fapt, într-un fel mă simt ușurată că pot să renunț la rolul de «gospodină care nu știe decât de casă și de bărbat» și mă pot arăta așa cum sunt eu, cea adevărată. Nu sunt nici imbecilă, dar nici monstru, așa cum voia să mă prezinte iubitorul meu soț: sunt mai curând o femeie cu cap, lucidă și orgolioasă. O, cât de orgolioasă! Totdeauna mi-am visat un destin de excepție, o viață plină de neprevăzut și, de ce să nu recunosc, de mulți bani. Din nefericire, chipul meu m-a plasat încă din tinerețe în categoria femeilor blânde, dar insipide, gen «fată bună, săraca!». Atunci mi-am zis că trebuie să mă împac cu soarta și… mi-am jucat rolul. Magistral, trebuie să recunoașteți. Căsătoria mea cu Niky Bîrsan a umplut de nedumerire și invidie tot târgul în care locuiam pe atunci și care mă plasase de mult în categoria domnișoarelor bătrâne. Din păcate, mi-am dat curând seama de defectele frumosului meu soț, veleitar dar lipsit de acele calități care să-i fi putut aduce situația și banii pe care ni-i doream. Aventura cu Rodica Luca

s-a înscris printre atâtea altele pe care le-am aflat şi le-am iertat cu «mărinimie». Niky a venit spăşit, spunându-mi – pentru a câta oară? – «Puşico, eu la tine nu pot renunţa». Am iertat, ba chiar am şi continuat relaţiile cu rivala mea. Curând, înţelepciunea mea şi-a arătat roadele. Cu doi ani în urmă, vărul Rodicăi, Klaus, mare *businessman,* cum se prezenta, dar care, aşa cum am aflat mai târziu, lucra pentru o agenţie de spionaj economic, s-a arătat interesat de cercetările lui Maltezeanu, logodnicul verişoarei sale. Cum aceasta na putea fi abordată, fiind complet topită după «viitorul» ei, Klauss s-a adresat lui Niky, cu care simpatizase de la prima vedere şi în care intuise unele disponibilităţi utile. I-a propus o sumă mare de bani pentru invenţie sau, în cel mai rău caz, pentru întârzierea sau stagnarea cercetărilor. Niky încă mai şovăia, când hazardul l-a ajutat: imbecila de Rodica a provocat prin cochetăriile ei moartea lui Maltezeanu. Abia în acest moment Niky mi-a povestit totul. Mie mi s-a părut o şansă neaşteptată şi l-am pus pe Niky să-i scrie lui Klauss că a avut un rol decisiv în acest accident atât de oportun pentru ei. Am primit o sumă mare de bani care ne-a ajutat să cumpărăm casa de la Snagov, şi am crezut toată afacerea încheiată. Cei din occident însă considerau că n-a fost decât un început promiţător. Acum câteva luni lui Niky i s-a atras atenţia că «odihna» a fost suficientă, că este cazul, dacă nu vrea ca securitatea română să primească nişte informaţii interesante despre el, să ofere un alt material.

Niky s-a aflat într-o dilemă teribilă. De unde să ştie el pe cineva care să lucreze la o invenţie interesantă? În disperare de cauză, ne-am agăţat speranţele de Brana, prietenul lui Niky: acesta, în serile de *bridge,* ne pomenise de «extraordinarul depoluant» la care indirect lucra şi el. Am semnalat afacerea celorlalţi, bineînţeles umflându-i importanţa, pe care dealtfel nici nu o cunoşteam prea exact. Ni s-a promis din nou o sumă mare de bani şi ni s-a dat mână liberă. Dar cum putea fi abordat Brana? Singurul punct slab părea să fie cel «sentimental». Deci, la o petrecere pe care am dat-o, au fost invitaţi şi el şi «neconsolata Rodica» căreia Brana i-a fost înfăţişat drept o admirabilă partidă. Rodica, aşa cum ne aşteptam, s-a lăsat antrenată în speranţa unui menaj confortabil, şi în scurtă vreme Brana a făcut marea pasiune a vieţii. La nici o lună, a cerut-o în căsătorie şi a perseverat, în ciuda lipsei de entuziasm a Rodicăi. Acum câteva săptămâni cei din vest au anunţat că vor trimite un agent care să ia primele informaţii. Ce era de făcut? Brana era evident foarte prins de Rodica. Ne-am gândit să folosim această slăbiciune. Într-o discuţie «de la bărbat la bărbat», Niky i-a

vorbit despre trecutul dubios al logodnicei sale, i-a spus că a fost amestecată într-o afacere de moravuri, clasată din cauza lipsei de probe, i-a arătat şi nişte fotografii, mai mult decât compromiţătoare. În faţa derutei totale a lui Brana, Niky i-a spus că pozele vor fi înfăţişate miliţiei dacă Brana nu colaborează, şi i-a cerut să înregistreze programele lucrărilor pentru depoluant. Sinceră să fiu, nu credeam în reuşita acestei înscenări, dar Brana, după multe ezitări, a acceptat. Tot planul se baza pe romanţiozitatea şi cavalerismul lui. Şi acesta nu ne-a înşelat aşteptările: din generozitate sau poate din jenă, n-a discutat nimic cu Rodica. S-a frământat, s-a apucat chiar de băutură, dar a păstrat totul pentru el. Rodica însăşi, care nu vedea în Brana decât un viitor soţ cu situaţie, nu a dat nici o atenţie stărilor prin care trecea acesta. În sfârşit, Strasser, agentul de legătură pe care-l aşteptam, a sosit. Conform înţelegerii pe care o aveam, Strasser a luat legătura cu Rodica, prezentându-i-se ca un amic al vărului ei. Lucru adevărat, dealtfel, căci era coasociatul lui Klauss în afacerea legală pe care o aveau. I-a spus că a venit să facă unele cumpărări de tablouri în România şi, printre altele, a rugat-o pe Rodica să ne prezinte, deoarece avea să ne transmită o mică atenţie din partea lui Klauss. Presat de Strasser, Niky l-a somat pe Brana să-i dea informaţiile. Brana, foarte liniştit, a acceptat, însă a venit cu o propunere care l-a luat pe neaşteptate pe Niky: un schimb. Niky urma să-i dea negativele fotografiilor şi o sumă apreciabilă de bani, iar el o bandă pe care înregistrase întreg programul cercetărilor pentru depoluant. Se pare că lui Brana începuse să-i placă jocul de-a spionajul. Am rămas foarte surprinsă: îl cunoşteam destul de bine pe Brana, iar schimbarea aceasta de comportare mi-a dat de bănuit. Cu toate insistenţele mele, Niky n-a vrut să-l consulte pe Strasser în această problemă şi, de comun acord, au stabilit ca schimbul să se facă în seara în care urma să se joace *bridge* la noi, pe 19 noiembrie. În ziua aceea însă s-a produs o defecţiune stupidă la calculator. Această coincidenţă l-a dat peste cap pe Brana. În după-amiaza acelei zile a apărut pe la noi, căutându-l pe Niky. I-am spus că nu este acasă şi că se vor întâlni seara la *bridge*. Brana părea speriat, enervat şi mi-a cerut să-i transmit lui Niky că «îl aşteaptă la el, pentru schimb». Niky, care aflase şi el de cele petrecute la Institut, a crezut că acestea sunt legate de spionajul lui Brana. S-a speriat, a vrut să renunţe, dar l-am convins că nu trebuie să pierdem această unică şansă. Mai mult, deoarece «prevederea e mama înţelepciunii» şi cum era îngrozitor de speriat, i-am spus să ia cu el şi pistolul pe care ni-l adusese Strasser; începusem să ne completăm panoplia

de spioni moderni. Dacă Brana devenea agresiv, vederea pistolului l-ar fi liniştit imediat. I-am aranjat şi un alibi, trebuie să recunoaşteţi, perfect: toţi musafirii noştri, printre care şi Rodica, puteau să jure că Niky nu a plecat de acasă; ca să elimin orice posibilitate de suspiciune, am intrat în birou şi am improvizat pentru cei din camera alăturată o aşa-zisă discuţie cu soţul meu. Deci lipsa lui Niky nu avea cum să fie dovedită. N-aveam de unde şti că va fi atât de dobitoc să nu-şi schimbe pantofii uzi, fapt care, bineînţeles, a fost observat de vipera de Izvoreanca! Între timp Niky a ieşit pe fereastră, a luat maşina şi s-a dus în grabă la Brana…”

* * *

Aici îmi permit să intervin: uciderea lui Brana mi s-a părut mult timp o crimă gratuită. Reconstituirea a arătat cum s-au petrecut faptele…

* * *

E noapte… Ploaia, care cade cu o regularitate enervantă, se aude, cu toate că perdelele groase de pluş sunt trase. Prin încăperea vastă, în penumbră, un bărbat se plimbă nervos. Zgomotul paşilor e înăbuşit de covoarele moi, doar silueta grotesc mărită se profilează pe pereţi… Se opreşte din vreme în vreme, priveşte ceasul, îşi aprinde o ţigară, apoi o striveşte în scrumieră. Îşi toarnă băutură în pahar, o soarbe pe nerăsuflate. Pe birou, o lampă aprinsă îşi concentrează lumina pe o rolă asemănătoare uneia de magnetofon. Sună telefonul… Bărbatul dă să răspundă, renunţă. Telefonul sună lung, apoi amuţeşte. După o vreme, în fereastră se aud bătăi grăbite… Bărbatul răsuflă adânc şi porneşte spre uşă:

— Iartă-mă Radule, abia acum am scăpat!

Cel care a intrat pare şi el neliniştit, dar joacă o amabilitate forţată.

— Te rog, lasă politeţea… Ştii ce s-a întâmplat azi la calculator…

— Am auzit… Ce s-a întâmplat exact? E grav? Crezi că au aflat ceva?

— Nu ştiu, dar e în joc cariera mea.

— Ei, n-o lua şi tu… Dacă eşti calm, n-au cum dovedi.

— Sigur, dacă sunt calm. Ai adus?

— Desigur. Dar tu ai banda?

— Mai întâi negativele…

Oaspetele scoate din buzunar un plic.

— Unde e banda?

— Pe birou.

În timp ce acesta se repede spre birou, Radu privește negativele în lumina lămpii, aprinde bricheta, le dă foc în scrumieră și le privește cum ard; o lucire de satisfacţie răutăcioasă îi apare pe față. Apoi merge și se așează în fotoliu.

— Bei ceva, amice? Ți-am pregătit paharul, toarnă!

Celălalt, după ce a pus rola în buzunar, își toarnă și închină:

— Mă bucur că ai fost deștept!

— Da, într-adevăr acesta e cuvântul!

— Pentru o îndelungată colaborare!

Radu se lăsă pe spătarul fotoliului, părând că-și concentrează privirea asupra lămpii de pe birou. După o pauză, ca și cum ar fi recepționat cu destulă greutate cuvintele celuilalt, răspunse:

— Nu te înțeleg… Mi-ai dat clișeele, ți-am dat banda. N-am nevoie nici de banii pe care ți-i cerusem. Cu asta, am terminat.

Celălalt râde gros:

— Chiar așa naiv ești… Abia acum începem treaba. Fii băiat cuminte, crezi că mai poți da înapoi? Ai făcut primul pas, acum mergi până la capăt.

— Sunt curios cum o să mă sileşti.

— Rola, Radule, rola, spune, bătându-se peste buzunar.

— Deci, șantajul continuă… Mersi, asta îmi spulberă eventualele remuşcări.

— Nu te înțeleg… se încruntă celălalt.

— Știi unde am fost azi după ce am trecut pe la tine?… după o pauză grea, continuă: Am fost la miliție, amice, am vrut să spun totul. În ultimul moment m-am răzgândit.

— Ești nebun, uiți că ai fi înfundat și tu pușcăria? Spionaj… crezi că ăștia te iartă? Era o imbecilitate, te-ai oprit la timp.

— Așa sunt eu, un imbecil de om cinstit. Dar nu cunoști urmarea. Știi ce voi face acum?

Radu întinse mâna spre receptor. Celălalt se repede:

— Stai, ce vrei să faci?

— Bineînțeles, să telefonez la miliție.

— Ești nebun, și tu ești implicat!

— Îmi asum riscurile…

— Oprește-te trebuie să vorbim!

— Nu avem ce, ești un șarpe veninos…

— Suntem prieteni de o viaţă… Nu se poate…
— Tocmai tu vorbeşti despre prietenie?
— Radu, îţi dau bani…
— Bani! râde celălalt, începând să formeze numărul.
— Stai…

Celălalt, înnebunit, dă să fugă, se întoarce, apucă mâna lui Radu, încearcă să i-o ridice de pe telefon. Acesta, râzând batjocoritor, îl înlătură, continuând să formeze numărul.

Bîrsan, hăituit, vrea să arunce banda şi să fugă. În buzunar dă peste pistol, îl scoate. Îl priveşte o secundă, se repede la birou şi trage, lipindu-l aproape de fruntea lui Brana.

Linişte… doar ţârâitul monoton şi obsedant al ploii. Se dă înapoi, clătinându-se. Brana îl priveşte liniştit, păstrând încă un zâmbet ironic. Rana rotundă din frunte fumegă uşor. Bîrsan, cuprins de greaţă, se uită înnebunit în jur. E târziu… Pune pistolul în buzunar. Ridică mâna celui ucis, care mai e încă pe cadranul telefonului, o aşează pe braţul fotoliului, pune receptorul în furcă. Din ce în ce mai repede goleşte paharele, le spală, şterge cu batista urmele… Mai repede, mai repede, e târziu… Vrea să lase rola, se răzgândeşte, o pune în buzunar, cu mâna învelită în batistă deschide uşa, aruncă înapoi o privire… totul e liniştit, nemişcat, parcă pregătit pentru eternitate… Închide uşa şi fuge în ploaie, o umbră printre umbrele nopţii.

* * *

„Când Niky mi-a povestit cele întâmplate, am trecut printr-un moment de panică. Ca să fiu sinceră, avusesem unele bănuieli asupra unei riposte violente din partea lui Brana, de asta îi dădusem pistolul lui Niky, dar de aici până la faptul împlinit… În sfârşit, asta era! Oricum, Brana nu ne mai putea face nici un rău, iar banda cu informaţii era în posesia noastră… Nici acum nu-mi vine să cred că Brana fusese capabil de atâta… cum s-o numesc, duplicitate, viclenie, încât să ne dea o bandă goală… De bună-credinţă, Niky i-a dat-o lui Strasser, crezând că într-adevăr conţine informaţii despre depoluant.

Rodica nu a fost prea afectată de moartea «logodnicului» ei şi nu a făcut, bineînţeles, nici o legătură cu Niky. Ba a acceptat chiar ipoteza mea, că este vorba probabil, de vreo răzbunare legată de trecutul lui Brana, şi s-a dus la maică-sa, aşa cum obişnuia să facă de câte ori avea vreo încurcătură.

Cât de puţin afectată a fost de moartea lui Brana o dovedeşte şi purtarea

ei din dimineața următoare: Strasser, care, așa cum știți, venise și cu un alt scop în România, i-a telefonat a doua zi dimineața și a rugat-o să-i facă un serviciu. În calitatea lui de negustor de tablouri, zicea, găsise o ocazie interesantă, numai că posesoarea tablourilor se lăsa greu, o ruga prin urmare pe Rodica să încerce s-o impresioneze, s-o facă să vândă tablourile. I-a oferit bani, și Rodica, cum am aflat, s-a aruncat asupra afacerii, fără rezultat însă. Apoi a plecat din București. Abia atunci Strasser a recurs la Niky, i-a telefonat și i-a cerut să-i procure tablourile sau măcar fotografiile lor. Niky era complet distrus după întâmplările din noaptea trecută și l-a refuzat. Strasser a insistat însă foarte tare și l-a momit cu o sumă enormă. Mie mi se părea din ce în ce mai curioasă povestea asta și mirosisem o afacere excepțională.

Între timp a avut loc înmormântarea lui Brana. Surpriza ne-a venit de la cine ne aşteptam mai puțin: Rodica. Ghinionul nostru, Brana, într-o descărcare emoțională, îi trimisese Rodicăi scrisoarea pe a cărei copie ați pus mâna. Rodica, deși convinsă că nu soțul meu l-a asasinat pe Brana, era intrigată de conținutul scrisorii și, nefiindu-i clar rolul lui Niky, i-a propus o întâlnire. Deoarece la înmormântare nu puteau discuta, iar Rodica bănuia că este supravegheată de miliție, s-au înțeles ca Rodica să se ducă la cinematograf, iar la ieșire să fie așteptată.

Și acum vine partea cea mai stupidă a acestei povești, în care evenimentele s-au precipitat prea iute, silindu-ne să recurgem la crime pe care cu mai mult sânge rece am fi reușit probabil să le evităm. Dar să spun cum au decurs evenimentele…

Prin urmare, Rodica urma să se întâlnească cu Niky seara și să-i aducă și scrisoarea.

Ne tot întrebaserăm ce poate cuprinde scrisoarea de la Brana și, vă dați seama, eram cu sufletul la gură. În mașină Rodica i-a arătat scrisoarea și «dulcea prostuță» și-a jucat «cartea cea mare»: bani mulți contra scrisoare. Soțul meu a mai domolit-o, i-a explicat că scrisoarea e într-adevăr neplăcută, dar că e dispus să suporte plictiseala unor interogatorii în care, evident, va fi repusă în discuție și problema aceea veche a ei… Și că, dacă-i convine să piardă orice speranță de onorabilitate, n-are decât să folosească scrisoarea… Din păcate pentru juna Rodică, nu au ajuns la un acord, și atunci au hotărât să vină la noi, pentru a discuta în liniște.”

* * *

Fac o mică intervenţie: deşi declaraţiile soţilor Bîrsan coincideau în această privinţă, faptul că Bîrsan l-a trimis pe Brîndea la întâlnirea cu Rodica, sugerându-i să folosească o maşină furată, arată clar că soarta Rodicăi era într-un fel sau altul pecetluită.

* * *

„Aşa s-a făcut că m-am trezit cu cei doi acasă. N-aş putea spune că mi-a făcut grozavă plăcere: Rodica proaspătă, elegantă, târând în urma ei o dâră de Chanel 5, eu în halat obosit, cu moaţe-n cap… «biata Puşica»… Dar cum eram curioasă şi, de ce să nu recunosc, neliniştită în legătură cu scrisoarea, am făcut oficiile de gazdă desăvârşită şi am aşteptat. N-au trecut însă 5 minute de la venirea lor şi a sunat telefonul: era Marin, care supraveghea casa domnişoarei Iason. Niky a plecat în grabă, asigurându-ne că într-o oră se întoarce şi rugând-o pe Rodica să-l aştepte. Mi-a lăsat-o în grijă şi a plecat. Nu ştiam ce cuprinde scrisoarea şi mă temeam mai ales ca Brana să nu fi vorbit de spionaj. Dacă aş fi ştiut cât de confuz este textul şi ce au discutat în maşină, lucrurile ar fi evoluat altfel. Dar aşa… imaginaţi-vă scena: eu, soţia neglijată, cu capot şi cu moaţe în cap, şi cu zece ani mai bătrână; ea, tânără, elegantă, impertinentă, sigură de ea. Şi ce sigură…

«Te-ai mai îngrăşat, Puşico mamă, zise, învârtind linguriţa în eclerul de ciocolată pe care i-l pusesem în faţă. Mâncărică-mâncărică, văd că tot în dulciuri o ţineţi… nu mai merge, anii trec, scleroza avansează. Bătrâneţea, asta-i… Vezi că într-o bună zi te trezeşti fără scumpul de Niky. De, el e încă bine, are alură şi fete cu duiumul. Poate ţi-l suflă vreuna şi rămâi să baţi din buze!»

Rodica, cu toate fasoanele ei, era tare ordinară la gură şi o mânca faptul că nu reuşise să pună mâna pe vreunul plin de bani «s-o pună în valoare», cum zicea ea. Printre altele, nici aventura nefericită cu Niky n-o aranja şi-mi păstra un dinte, culmea, tocmai mie!

«Lasă, fetiţo, că nu mă părăseşte Niky! Nu-mi purta de grijă! Or fi altele mai fâşneţe, dar el tot la mine se întoarce. Cum zice el…, „bărbaţii sunt slabi de înger, mai au câte o aventură, dar greu dau de o comoară ca tine, Puşico.” Frumuseţea trece, dar ce are el pentru mine e pe viaţă. Doar ştii asta din proprie experienţă…»

Rodica şi-a aprins o ţigară şi m-a întrebat, suflându-mi fumul în ochi:

«Se poate şti la ce te referi, Puşico mamă?»

Mă exasperase atât de tare cu aerele ei, încât am făcut greşeala să-mi ies

un moment din rol şi să mă las antrenată în discuţia asta stupidă.

«Mă crezi chiar cretină, scumpo? Crezi că n-am ştiut de idila ta cu Niky? Aşa sunt bărbaţii, mai profită şi ei când le merge…»

Parcă aş fi opărit-o cu apă clocotită.

«Porcul… Deci ţi-a spus… şi-a cerut şi iertare, aşa-i? Şi tu i-ai acordat-o mărinimoasă… Un mizerabil, asta e iubitul de Niky… un şantajist… mai rău… şi tu ştiai… spune-mi, aţi pus totul la cale împreună, nu-i aşa?»

Mi-am data seama că am mers prea departe şi că situaţia îmi scapă din mână:

«Rodicuţo, calmează-te! Ce vorbe sunt astea?»

Şuieră ca o viperă:

«Eşti asigurată pe viaţă, nu-i aşa? Bărbat, maşină, casă, căldurică, confort… Ai tupeul să mă disprețuieşti, tu şi cu Niky al tău… Ei bine, să văd dacă vă mai dă mâna… Uite, ştii ce am aici? Ţi-a spus Nikişor, doar voi nu aveţi secrete…»

«Rodica, ce să ştiu, ce-i cu tine…»

«Nu vă mai ajungea… Lămuresc eu toate… Vă înfund… Am scrisoarea, Puşico, scrisoarea de la Brana, iubiţel… Nu scrisoare, bombă, Puşico!… O bombă prin care am să arunc în aer totul… s-a dus respectabilitatea, s-a dus vilişoara şi păpica bună. O să plătiţi în bani grei, am să vă sug până la ultima picătură! Poate nu-ţi convine. Simplu, nu plăteşti… Dar atunci o să răspundeţi miliţiei…»

«Nu pricep nimic, draga mea… Eşti nervoasă, să-ţi dau ceva… nişte picături…»

Am dat să ies, neliniştită de întorsătura pe care o luaseră lucrurile.

«Picături… Otravă, asta mi-ai da… Nu pricepi… Ba pricepi foarte bine! Sunteţi la mâna mea şi o să jucaţi cum vă cânt eu!»

Ţipa şi mi-era teamă că se trezesc vecinii. Eram în spatele ei şi m-am întors s-o privesc. În faţa mesei era o oglindă mare, ni s-au întâlnit ochii: era ca o furie triumfătoare. A fost singurul moment în care mi-a fost cu adevărat frică: am avut senzaţia că totul e pierdut, că suntem la discreţia unei demente, gata să meargă până la capăt cu orice risc. Nici nu ştiu când m-am trezit în mână cu un *press-papier* de marmură şi aproape într-o stare de inconştienţă am lovit-o. Ochii i s-au mărit de uimire, apoi s-a lăsat moale în scaun. Cred că nu era leşinată, doar tare ameţită. Am avut un moment de ezitare, dar mi-am dat seama că drum de întoarcere nu mai exista: cu orice risc, Rodica nu ne-ar mai fi cruţat! Repede, trebuia să fac ceva înainte să-şi

revină… Privirea mi s-a oprit din nou în oglindă: am zărit fişiul cu care mă legasem la cap ca să-mi ascund bigudiurile. L-am desfăcut, încurcându-mă în degete, şi l-am petrecut în jurul gâtului Rodicăi. În oglindă îi supravegheam chipul. Pleoapele i se zbăteau, îşi revenea. Am făcut un nod şi am început să strâng din răsputeri. Nu credeam că un om poate muri atât de uşor: a zvâcnit de câteva ori, a ridicat mâinile spre gât, apoi s-a încordat toată şi… asta a fost tot… Priveam în oglindă chipul învineţit şi nu-mi venea să cred că a fost atât de simplu. Iată, ea duşmana mea neîmpăcată, nu mai e decât o carne moale şi rece… Iar eu… o faţă necunoscută parcă, palidă şi strălucind de o frumuseţe nebănuită, mă privea… Eu am învins… Am luat scrisoarea, am citit-o, într-adevăr l-ar fi pus pe Niky într-o situaţie dificilă… am dezlegat baticul de la gâtul celei moarte şi l-am pus din nou pe cap: nu mai aveam nici o repulsie, mi se părea că nu am făcut decât ceea ce datoria îmi ceruse… Era o fiinţă rea şi inutilă, nimeni nu-i va plânge moartea…

Aşteptarea a fost foarte grea. Niky nu mai venea şi mă obseda gândul că trebuie să scăpăm de cadavru încă în noaptea aceea. Într-un târziu, era trecut de două, a sosit. Am auzit maşina şi am alergat să-i deschid. Părea obosit dar triumfător şi avea un tablou la el. La intrare a întrebat dacă Rodica a plecat. L-am luat de mână şi l-am dus în cameră. I-am arătat-o cu un gest: alunecase de pe scaun şi era lungită pe duşumea. La început, lui Niky nu-i venea să creadă. Apoi era gata să leşine. I-am dat să bea… când şi-a revenit, i-am spus că m-a ameninţat, că era hotărâtă să-l bage în puşcărie şi că de dragul lui am făcut-o. Am plâns, am făcut o adevărată criză. În cele din urmă i-am spus că trebuie neapărat să scăpăm de ea, s-o ducă undeva, într-un loc pustiu: şi-a pus peste pantofi o pereche de şoşoni (avea obsesia urmelor… şi vedeţi ce a realizat!). A luat cadavrul, l-a învelit în balonzaid şi l-a dus cu maşina. Era foarte grea şi începuse să înţepenească.

Când am rămas singură, am început să fac ordine prin casă şi am ars scrisoarea. Totul era calm, ca şi cum nimic nu se întâmplase. Mă temeam doar să nu-l vadă cineva când avea s-o arunce. Când s-a întors, mi-a spus că totul e în ordine şi ne-am culcat fără să mai vorbim nimic despre cele întâmplate. Nici acum nu am nici un regret şi mi se pare că fapta mea nu e reprobabilă: fiinţe ca Rodica, găunoase, care mizează totul pe frumuseţea lor, care nu oferă nimic, nimănui, nu au de ce să trăiască.

A doua zi Niky era complet dărâmat. A trebuit să-i dau calmante, să-i explic că de fapt totul s-a terminat cum nu se poate mai bine. În cele din

urmă s-a mai liniştit. Mi-a arătat tabloul pe care Strasser îl ceruse cu atâta insistenţă, povestindu-mi aventurile prin care trecuse ca să-l procure. Ce valoare extraordinară putea să aibă? L-am privit îndelung şi mă intriga din ce în ce mai tare. În nici un caz nu părea de valoare şi nici vechi, ca să fie o pânză de cine ştie ce maestru. Părea însă foarte curios, foarte precis. Niky îmi spusese că Strasser a cerut nu neapărat tabloul, ci fotografii ale acestuia, mai uşor de transportat. Acest lucru mi-a lămurit totul: nu era vorba de valoarea în sine a picturii, ci de ceva ce ascundea ea, de o indicaţie. L-am privit cu minuţie şi m-a frapat ziarul cu data. Apoi am descoperit ce era scris pe ziar, cifrele şi versul. I-am sugerat lui Niky să falsifice clişeele şi să păstreze tabloul, şi aşa a făcut.

Deci Strasser urma să vină la Snagov, să ia clişeele şi banda înregistrată şi să plece. Iar noi, fără să fim lămuriţi de nimic, rămâneam în posesia adevăratului cifru. În aceeaşi zi, pe la prânz, aţi apărut cu individa aceea, pe care de la început n-am putut-o suporta. Întrebări banale, unele suspecte (cum a fost aceea în legătură cu fotografiile, nu?), dar poate era doar o părere a mea. Nu aveaţi cum să ne bănuiţi, Niky avea alibiuri perfecte! Apoi a avut loc conversaţia dumneavoastră telefonică cu miliţianul şi am auzit o parte din ea… în clipa aceea am intrat în panică… Strasser fusese urmărit, putea fi prins chiar la Niky, oricum era aşteptat la aeroport, totul s-ar fi dat pe faţă. Trebuia să fac ceva şi nu ştiam ce. După plecarea dumneavoastră m-am urcat în maşină şi am alergat la Snagov. Când am ajuns am văzut două maşini: una a dumneavoastră, cealaltă, indiscutabil, era a lui Strasser. Inevitabilul se produsese. Am trecut fără să opresc, am lăsat maşina la o oarecare distanţă şi m-am întors în goană. Perdelele erau trase, doar într-un colţ se zărea o dungă de lumină; am privit, se zărea camera, dar n-am priceput nimic, cel puţin pentru moment: Strasser era stăpân pe situaţie, vă ameninţa cu pistolul, iar Niky se afla printre victime… Ce era de făcut? Am trecut prin momente teribile, voiam să intru, nu ştiam cum să procedez. Târziu am realizat că Strasser îl menaja pe Niky, nu voia să-l deconspire. Dar ştiam că e aşteptat la aeroport şi odată prins avea să-l toarne şi pe Niky. Ce să fac? În orice caz nu trebuia să cadă în mâinile miliţiei. În clipa aceea am înţeles… Strasser trebuia să moară într-un accident de maşină! Maşina era acolo, trebuia să găsesc ceva care să-i provoace accidentul… Mi-aţi lăudat talentul de mecanic, într-adevăr mă pasionează motoarele, de ani de zile eu sunt aceea care am grijă de maşină, Niky nu se pricepe decât s-o şofeze. Pe bâjbâite, cu forfecuţa de unghii din poşeta de care nu mă despart

niciodată, am tăiat racordul frânei de la o roată… știam că în scurt timp Strasser va pierde controlul mașinii… din fericire șoseaua era alunecoasă, el avea să meargă cu viteză… deci accidentul era inevitabil! Era puțin probabil ca cineva să observe sabotarea mașinii. Am alergat într-un suflet la Skodă, am trecut prin fața casei fără să mă opresc. La vreun kilometru am oprit pe marginea șoselei și am așteptat. După puțină vreme, mașina lui Strasser a trecut în mare viteză. L-am urmărit și, așa cum mă așteptam, „accidentul” s-a produs. Eram într-o mare dilemă: deși nu-mi convenea, trebuia să mă întorc și să vă dezleg. Nu puteam risca să mă-ntorc la București, iar mai târziu să descoperiți că în seara aceea am fost la Snagov. Aceasta a fost greșeala mea: dacă m-aș fi întors la București, aș fi avut șansa să nu mă descoperiți. Dar am supralicitat: venirea mea trebuia să fie de fapt alibiul meu. Am avut și ghinion; cine putea bănui că vecinul nostru o să mă observe? Cine putea bănui „amabilul” dumneavoastră gest de a trimite un mecanic după mașina mea?

Niky era convins că providența ne ajutase, iar eu n-am făcut nimic ca să-i schimb părerea. Vă întrebați, probabil, de nu i-am povestit despre rolul hotărâtor pe care l-am avut în realizarea „accidentului”? Calculul meu a fost simplu: cum era greu ca cineva să bănuiască sabotarea mașinii, iar rolul meu părea imposibil de stabilit, ce rost avea să mă dau pe mâna lui Niky? Îmi cunosc prea bine bărbatul și știu câte parale face. O să spuneți că știa de uciderea Rodicăi. Ei, și ce-i cu asta? Dacă ar fi fost prins, cine l-ar fi crezut că nu-i el vinovatul? El o luase de la cofetărie, el îi transportase cadavrul… Prin urmare, ce rost avea să-i spun? Afacerea părea terminată: Strasser odată ucis, nu se mai putea apăra, găsirea benzii în mașina lui făcea din el vinovatul ideal pentru dumneavoastră. Discuția pe care ați avut-o cu noi ne-a întărit convingerea că nu are de ce să ne fie teamă. Mi-era doar frică să nu facă vreo prostie individul acela… Brîndea. Când l-am căutat acasă, nu l-am găsit, iar mătușă-sa i-a spus lui Niky că plecase în provincie pentru câteva zile. Luându-i-se și această piatră de pe inimă, Niky devenise convins că nimic nu i se mai poate întâmpla. Studierea la Biblioteca Academiei a colecției ziarului *Universul* din 1943 ne-a întărit presupunerile referitoare la misteriosul tablou care acum se găsea în posesia noastră. Cu toate rugămințile mele de a nu forța nota, de a lăsa să treacă câtva timp până când lucrurile vor intra pe un făgaș normal, Niky, care se și vedea milionar, a uitat de cea mai elementară prudență, și după câteva zile a acostat-o pe individa aceea, de care ne legasem speranțele pentru lămurirea misteriosului

cifru…

A fost lungă povestea mea, dar acum înțelegeți probabil de ce am numit-o «O carieră eșuată». «Atât de puțin a lipsit ca să reușesc, atât de puțin…»”

Prolog?!

Chinurile din iarna trecută au fost dulci nimicuri în comparaţie cu lunga vară fierbinte (interminabilă, ni se părea lui ABC şi mie) pe care am petrecut-o în preajma Olimpiei. Hotărâse să ne aducă în sânul naturii şi ne-a propus un concediu admirabil într-un pitoresc sat de pescari, departe de hoteluri, neon, discoteci, chelneri şi duş cu apă caldă. Barurile şi discotecile se rezumau la cârciuma din mijlocul satului, unde toaletele noastre fastuoase – şorturi şi cămaşă, iar seara trening – se încadrau în nota locală. Toate ar fi fost acceptabile dacă n-ar fi existat pasiunea pentru iahting a Olimpiei; aşa că ABC şi cu mine trăgeam din greu la rame sub comenzile Olimpiei, care-şi descoperise un suflet de conducător de galeră, şi totul pe muzică simfonică. Olimpia rămăsese cu această pasiune după lungile săptămâni de audiţii care ne-au dus la descoperirea misteriosului cifru.

De fapt pasiunea ei târzie pentru muzică a fost singura consecinţă directă a orelor de chin în care noi făceam cu schimbul, iar Olimpia, zice-se, asculta… mai bine zis făcea orice altceva… îşi pilea unghiile, tricota, sau… punea întrebări stupide, cum ar fi: „Apropo, băieţi, voi credeţi în astrologie?”, sau „Ce ţi-e cu omul, dacă şi-ar cunoaşte destinul”… Neliniştile metafizice ale Olimpiei erau atât de covârşitoare, încât am simţit nevoia unei prelegeri ştiinţifico-ateiste la Observatorul Astronomic, pentru a-i lămuri misterul cerului.

…În timp ce un domn micuţ şi cu barbişon ne murmura scheme şi formule complicate de matematică astrală, l-am auzit pe ABC, intervenind într-un elan de sensibilitate:

— Olimpia, ascultă muzica sferelor!

Făcând abstracţie de intervenţia poetică a lui ABC, ciceronele nostru îşi continua conştiincios spiciul:

— …Iar aceea de acolo e Jupiter, o planetă situată la…

— Aha! Şi Mozart se ocupa de astronomie?

— Dar ce ţi-a venit, Olimpia, cu Mozart?

— Păi, Raoul spunea mereu ce cutremurătoare e simfonia Jupiter… Zicea că el atunci când…

Olimpia a crezut că am fost victimele unei iradieri necunoscute când am înhăţat-o şi am urcat-o în maşină în stilul elegant al unei *chidnapări* new-

yorkeze.

Deci… cei interesaţi pot lua o foaie de hârtie şi nota: lăsaţi patru rânduri; căutaţi la pagina 121 şi completaţi de jos în sus cele trei grupuri de cifre, conformându-vă indicaţiilor de bursă. Iar sus, cum spune şi versul… „*Avant toute chose, de la musique*”. Întrebarea de un milion de… puncte a concursului nostru „Cine ştie câştigă” este: „Ce număr are simfonia Jupiter de Mozart?”. Dacă ştiţi, completaţi primele două cifre şi aţi câştigat… stima şi preţuirea melomanilor!

* * *

Plouă…

Plouă, plouă din nou… plouă ca acum un an. Şi ca acum un an, o aşteptam tot pe Olimpia. Din nefericire, însă, a renunţat la bunele ei obiceiuri de punctualitate şi, iată, a trecut o jumătate de oră, iar eu continui să privesc când pe Victoriei, când pe Ştirbei Vodă, fără să văd nici măcar un petic din balonzaidul roşu veneţian, ultima achiziţie a cochetei mele vecine.

— Vai, Gelu, ai şi sosit? Dacă ai şti ce mi s-a întâmplat! Era cât pe-aci să…

Nu mai aflu sfârşitul rocamboleştilor aventuri căci, înşfăcând-o de un braţ, o târăsc cu toată curtenia posibilă în astfel de ocazii pe treptele Muzeului de Artă al Republicii. Astăzi sunt expuse pentru prima dată pânzele care au fost recuperate de la banca elveţiană, unde zăcuseră atâta amar de vreme împreună cu toate visurile de îmbogăţire ale lui Raoul, Strasser, Bîrsan etc. etc.…

Cu o stupoare care încetul cu încetul devenea groază în stare pură, observam cum în jurul nostru se strângea un auditoriu din ce în ce mai numeros, vizibil interesat de explicaţiile pe care Olimpia mi le dădea cu mult entuziasm şi într-un limbaj foarte tehnic, despre picturile în faţa cărora ne aflam.

— …această compoziţie este pictată în ultima manieră a artistului, tratată larg, cu o pensulaţie rapidă, cu culori domolite… o marcată trecere de la stilul Renaşterii la perioada barocă… compoziţia, de o mişcare puternică şi nouă, relevă un interes deosebit pentru contrastele violente de lumină şi umbră care dau un aspect dramatic… Cât este ceasul?

— Şase şi jumătate! răspunse o voce din public.

Bineînţeles, eu eram fără reacţie. După câteva momente, depăşind „barocul”, am întrebat timid:

— De ce?

— Lasă întrebările și vino odată! Doar nu-ți închipui că bărbatu-meu o să care singur 20 kilograme de gogoșari!

Mă sacrific, merg, car și gogoșari, ce nu fac eu pentru bunul meu prieten ABC, preafericitul ales al simpaticei mele vecine…

…A fost o nuntă ca-n povești. Perechea a coborât treptele de la oficiul stării civile, printr-un culoar viu format din lucrători de miliție, cu flori în mână, în timp ce Roman intona, cu glas de bas pedalist, cutremurătorul cântec: „Ia-ți mireasă ziua bună!”. Rolul meu a fost… să ofer bomboane invitaților, să fac poze, să chem taxiuri, iar spre dimineață, la insistențele rudelor mirelui, să mă produc cu arii alese din opere. Vedeta serii a fost tot Roman, care și-a uimit „colegii de șevalet” cu diplomă prin preferințele lui de pictură abstractă…

În timp ce căram cele 10 kilograme de gogoșari, care-mi reveniseră după o dreaptă împărțeală, am avut un moment de nostalgie, repede risipit de îndomesticita înfățișare a lui ABC, care, departe de aerele lui cinice de odinioară, încerca să-i explice furioasei Olimpia că a ales gogoșarii cu mâna lui, bucată cu bucată…

Mai târziu, în cuibușorul meu tihnit de celibatar, cu o ceașcă de ceai de tei în față, mi-am dat o pasiență în sunetele Simfoniei 41 Jupiter de Mozart, bucata preferată a lui Raoul.

La revedere, pe curând!

Lector: MAGDALENA BEDROSIAN
Tehnoredactor: GHEORGHE CHIRU
Apărut: 1980 Bun de tipar: 10.III.1980
Hârtie: tip I A 84X108/63.5 kg/1000 coli
Format: 16/54X84
Coli tipo: 16.25; Coli editură: 14.

Tiparul executat sub c-da 4701
la întreprinderea poligrafică Galaţi
Republica Socialistă România